

RAPORT

o stanie miasta

- 2009 -

(stan na 31 grudnia 2009 r.)

Tarnów 2010 r.

Zebrał i opracował zespół redakcyjny w składzie:
Agnieszka Prochot-Józefów
Angelina Słomska

1. WSTĘP.....	7
2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA - informacje ogólne o mieście	8
2.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna miasta.....	8
2.2. Demografia.....	10
3. WŁADZE MIASTA.....	13
3.1. Uchwałodawcza - Rada Miejska w Tarnowie.....	13
3.2. Wykonawcza - Prezydent Miasta Tarnowa.....	16
3.3. Jednostki pomocnicze - osiedla.....	18
3.4. Ciała doradcze.....	21
3.5. Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane.....	28
4. GOSPODARKA.....	33
4.1. Gospodarka w liczbach.....	33
4.2. Strefy aktywności gospodarczej.....	35
4.3. Pomoc publiczna.....	38
4.4. Instytucje otoczenia biznesu.....	40
5. RYNEK PRACY.....	41
5.1. Poziom i struktura bezrobocia.....	41
5.2. Działania na rzecz bezrobotnych.....	45
6. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA.....	48
7. FINANSE.....	52
7.1. Gminy Miasta Tarnowa	52
7.1.1. Środki własne Gminy	52
7.1.2. Spółki miejskie.....	54
7.2. Środki zewnętrzne.....	59
8. MIENIE KOMUNALNE.....	66
8.1. Stan mienia komunalnego.....	66
8.2. Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi	68
9. INWESTYCJE.....	70
9.1. Transport i łączność.....	70
9.2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	71
9.3. Gospodarka odpadami.....	71
9.4. Utrzymanie zieleni miejskiej.....	72
9.5. Oświetlenie ulic, placów i dróg.....	72
9.6. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - pozostałe inwestycje.....	73
9.7. Kultura fizyczna, sport i turystyka.....	73
9.8. Gospodarka mieszkaniowa.....	74
9.9. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	74
9.10. Oświata i wychowanie.....	75
9.11. Ochrona zdrowia.....	78
9.12. Pomoc społeczna.....	78
9.13. Polityka społeczna - pozostałe zadania.....	79
9.14. Edukacyjna opieka wychowawcza.....	79
9.15. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	80
9.16. Administracja publiczna.....	80
9.17. Działalność usługowa.....	81
9.18. Handel.....	81
9.19. Różne rozliczenia.....	82
9.20. Inwestycje spółek miejskich.....	82
10. KOMUNIKACJA I TRANSPORT.....	85

10.1. Organizacja ruchu.....	85
10.2. Stan motoryzacji.....	87
11. GOSPODARKA KOMUNALNA.....	89
11.1. Gospodarka odpadami.....	89
11.2. Usuwanie skutków powodzi.....	91
11.3. Działalność jednostek związanych z gospodarką komunalną.....	94
12. ŚRODOWISKO NATURALNE.....	101
12.1. Stan środowiska.....	101
12.2. Program ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa.....	102
12.3. Działania ekologiczne.....	103
13. MIESZKALNICTWO - Zasoby lokalowe gminy.....	105
14. OCHRONA ZDROWIA.....	108
14.1. Zakłady opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa.....	109
14.2. Programy zdrowotne - promocja zdrowia i profilaktyka.....	113
15. POMOC SPOŁECZNA.....	114
15.1. Pomoc dla osób niepełnosprawnych.....	114
15.2. Przewozy osób niepełnosprawnych.....	116
15.3. Prace społecznie użyteczne.....	116
15.4. Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej.....	116
15.4. Niepubliczne domy pomocy społecznej.....	130
15.5. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych.....	130
15.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej.....	134
15.7. Dodatki mieszkaniowe i świadczenia rodzinne.....	134
16. EDUKACJA.....	142
16.1. Ogólna charakterystyka.....	142
16.2. Oferta edukacyjna Tarnowa.....	144
16.3. Szkolnictwo specjalne.....	146
16.4. Szkolnictwo wyższe.....	148
16.5. Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia.....	150
16.6. Kadry i administracja.....	152
16.7. Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze.....	154
17. KULTURA.....	162
17.1. Miejskie instytucje kultury i ich działalność.....	163
17.2. Pozostałe instytucje kultury działające w Tarnowie.....	168
18. SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA.....	168
18.1. Organizacje kultury fizycznej z siedzibą na terenie Gminy Miasta Tarnowa.....	172
18.2. Osiągnięcia sportowe - sukcesy tarnowskich sportowców.....	176
18.3. Stypendia i nagrody sportowe.....	177
18.4. Sport i wypoczynek dzieci i młodzieży (w tym działalność TOSiR).....	177
18.5. Sport kwalifikowany.....	178
19. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	179
19.1. Działania Policji i Straży Miejskiej.....	179
19.2. Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa.....	185
19.3. Ratownictwo chemiczne, składowanie i utylizacja odpadów niebezpiecznych.....	188
19.4. Obrona cywilna, sprawy obronne i zarządzanie kryzysowe.....	188
20. ADMINISTRACJA.....	190
20.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa.....	190
20.2. Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa.....	192
20.3. System zarządzania jakością.....	195

20.4. Infrastruktura informatyczna.....	197
21. PROMOCJA MIASTA.....	202
21.1. Promocja miasta - najważniejsze wydarzenia roku 2009	204
21.2. Promocja miasta - udział w targach, imprezach promocyjnych, konkursach i plebiscytach	209
21.3. Promocja miasta w środkach masowego przekazu.....	210
21.4. Promocja miasta - wydawnictwa.....	214
21.5. Promocja miasta - pozostałe działania promocyjne.....	215
21.6. Promocja miasta - współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	216
21.7. Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji	217
22. WSPÓLPRACA MIĘDZYKRAJOWA I KRAJOWA.....	225
22.1. Miasta partnerskie.....	225
22.2. Uczestnictwo miasta w związkach/ stowarzyszeniach/ zrzeszeniach miast/gmin oraz innych jednostek samorządu terytorialnego.....	228
23. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE.....	230
23.1. Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta.....	230
23.2. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi.....	232
24. MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW.....	233
24.1. Informacje ogólne	233
24.2. Ogólna charakterystyka problemów zgłaszanych przez konsumentów.....	234
24.3. Charakter udzielonej pomocy prawnej	236
24.4. Wytaczanie powództw na rzecz konsumentów i realizacja innych zadań.....	239
25. RAPORT W PIGUŁCE.....	240
26. ŹRÓDŁA PRAWA.....	249
27. SPIS TABEL I WYKRESÓW.....	251
27.1. Spis tabel.....	251
27.2. Spis wykresów.....	253

1. WSTĘP

Przedstawiam Państwu kolejną edycję „Raportu o stanie miasta” - tym razem za 2009 r. Jak co roku, celem opracowania było obiektywne przedstawienie obrazu stanu miasta i głównych dziedzin jego działania w minionym roku. Wszelka ocena i analiza przedstawionego w opracowaniu materiału pozostaje w gestii jego czytelnika.

Przedstawiony dokument obejmuje szeroki zakres dziedzin, które składają się na życie miasta, zarówno będących w bezpośredniej kompetencji władz samorządowych jak i w obszarach pośredniego oddziaływania, bądź nie związanych z zadaniami samorządu.

Celem skuteczniejszego ukazania zjawisk zachodzących we wszystkich sferach życia Tarnowa oraz przedstawienia społeczno-ekonomicznej kondycji miasta, w niniejszym opracowaniu zestawiono informacje w szerszej perspektywie czasowej, dzięki czemu czytelnik ma możliwość uzyskania pełniejszego spojrzenia na stan naszego miasta.

Prezydent Tarnowa
Ryszard Ścigała

2. CHARAKTERYSTYKA MIASTA - informacje ogólne o mieście

„Tarnów miastem stawiającym na rozwój - rozbudowuje swój potencjał i jest stolicą subregionu. Dobrej jakości infrastruktura komunikacyjna, wysoka estetyka miasta oraz poziom nowoczesnie świadczonych usług publicznych, dają satysfakcję mieszkańcom i osobom związanym z miastem. Tarnów to miasto aktywne i otwarte, pomnażające swe bogactwa” - tak została sformułowana wizja miasta, jeden z podstawowych elementów dokumentacji strategicznej miasta.

Realizacja wizji rozwoju Tarnowa jest wyzwaniem dla wszystkich mieszkańców i dla każdej z działających w mieście organizacji i instytucji. Koordynowanie tego procesu, dbanie o jego spójność i utrzymywanie jego ciągłości jest zadaniem kolejnych władz samorządowych. Dlatego też misja tarnowskiego samorządu określa metody i instrumenty, które powinny być stosowane, aby skutecznie realizować założoną wizję rozwoju Miasta. Zadeklarowano zatem, że: „Misją Urzędu Miasta Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście, poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju”.

Tarnów, choć jest wyjątkowy, to jednak - jak każde inne miasto na świecie - może odnieść sukces tylko wtedy, jeśli znajdzie sposób na aktywne wykorzystanie swojego zasobu lokalnego: wspaniałej historii, zabytków, lokalnych odmienności, tradycji, bogactwa zawartego w ludziach - na rzecz rozwoju.

Dążeniom do urzeczywistnienia wizji miasta towarzyszy slogan: „Tarnów to miasto aktywne i otwarte, pomnażające swe bogactwa”.

2.1. Położenie geograficzne, obszar i struktura przestrzenna miasta

Tarnów to blisko 116-tysięczne miasto, z budżetem w wysokości niemal 500 mln zł. To druga w kolejności najważniejsza aglomeracja w Małopolsce. Jedną z najmocniejszych stron miasta jest jego położenie. Jego zalety polegają na umiejscowieniu Tarnowa na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych. Międzynarodowa trasa E4 z zachodu na wschód (Zgorzelec - Medyka) krzyżuje się z drogą krajową nr 73 z północy na południe (Warszawa - Nowy Sącz - granica ze Słowacją). Miasto ma bezpośrednie połączenia kolejowe z Kijowem, Odessą, Bukaresztem, Budapesztem, Koszycami, a także Krakowem, Warszawą, Poznaniem, Szczecinem i Gdańskiem. Najbliższe lotniska znajdują się w odległości około 100 km od Tarnowa: w Krakowie - Balicach, obsługujące także połączenia międzynarodowe oraz w Jasionce koło Rzeszowa, notujące wzrost znaczenia dzięki obsłudze tanich linii lotniczych.

Miasto zajmuje obszar 72,38 km². Pod względem administracyjnym Tarnów jest gminą miejską i zarazem powiatem grodzkim. Sąsiaduje z 17 miejscowościami, należącymi do 5 gmin.

Dane dotyczące powierzchni miasta, ilości działek i budynków zgodnie z zapisami w bazie Ewidencji Gruntów i Budynków (EGiB) prowadzonej przez Referat - Grodzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Wydziału Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa (wg stanu na 31 grudnia 2009 r.) przedstawiają się następująco:

- powierzchnia 7.238 ha,
- ilość obrębów geodezyjnych 174 szt,
- ilość działek ewidencyjnych 42.600 szt,
- ilość budynków (ujawnionych w bazie EGiB) 22.454 szt.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta wyróżnić można:

- 1) historyczną, zwartą i uporządkowaną tkankę śródmiejską o wysokiej koncentracji usług, obejmującą średniowieczne miasto wraz z późniejszymi nawarstwieniami. Stanowi ona atrakcyjne centrum będące jednocześnie obszarem o najwyższej wartości kulturowej, podlegające rygorom ochrony. W obszarze tym sukcesywnie porządkuje się sposób umieszczania i wygląd reklam, zinventaryzowano skwery i zieleńce oraz przeprowadza się ich rewaloryzację a ostatnio centrum miasta objęto Lokalnym Programem Rewitalizacji,
- 2) skrajnie odmienny, zlokalizowany we wschodniej części miasta rozwojowy obszar nowej intensywnej - pozbawionej usług i atrakcyjnych przestrzeni publicznych - zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej. Podlega on zauważalnym korzystnym procesom przekształceń i rozwoju,
- 3) liczne koncentracje uporządkowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, położonej z dala od usług i miejsc pracy. Tworzą je między innymi zespoły zabudowy Strusiny, Zabłocia, Koszyc i Zbylitowskiej Góry,
- 4) pozbawione kompozycji przestrzennej ciągle rozbudowywane w oparciu o historyczny, łanowy układ pól obszary o wiejskim rodowodzie, obejmujące tereny Krzyża, Klikowej, Gumnisk i Rzędzina,
- 5) istotna dominacja ruchu kołowego, tranzytowego występuje na kierunkach wschód-zachód i w mniejszym stopniu zachód-północ. Nieco inaczej przedstawia się sytuacja powiązań komunikacyjnych, wewnętrznych. Intensyfikację przemieszczeń obserwuje się szczególnie w obszarze centrum miasta na kierunkach wschód-zachód, północ-południe i w relacjach obwodnicowych, drogi realizowane są obecnie głównie w oparciu o decyzje zezwolenia na realizację inwestycji drogowych, ale ich przebieg jest zgodny z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta,
- 6) zwarte tereny przemysłowe w zachodniej i północno-zachodniej części miasta, zajmujące znaczącą pozycję w układzie przestrzennym miasta i mające istotny wpływ na jakość życia. Przykładem są Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A., które w wyniku intensywnego procesu rozwoju i negatywnego oddziaływania na tereny sąsiednie spowodowały „zamrożenie” rozwoju zachodniej części miasta (dawna strefa Zakładów Azotowych). Dla tych terenów opracowywany jest obecnie projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Prowadzone są również prace nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w celu wyznaczenia nowych terenów przemysłowych na wschód od ul. Niedomickiej i linią kolejową Tarnów-Szczucin. W grudniu 2009 r. uchwalono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznaczający nowe tereny przemysłowe na północ od Zakładów Mechanicznych w rejonie ulic Równej i Siewnej,
- 7) tereny krajobrazu otwartego, bez zabudowy obejmują parki miejskie: Strzelecki, Kolejowy (Planty), Piaskówka, Kwiatkowskiego, Gumniska, Zbylitowska Góra oraz znaczne obszary w rejonie Stawów Krzyskich, Rezerwatu „Debrza”, Góry Św. Marcina i lasu „Lipie”. Tereny te należy za wszelką cenę chronić, ze względu na charakter przemysłowy miasta (przemysł chemiczny, ciężki), wymagający odizolowania i przewietrzania. Nie bez znaczenia pozostają także walory estetyczne, widokowe oraz historyczne terenów zielonych.

W Tarnowie, w latach 2008-2009 zaobserwować można wzrost działalności inwestycyjnej, czego odzwierciedleniem mogą być wydane przez Urząd Miasta Tarnowa

decyzje w zakresie pozwoleń na budowę, lokalizacji inwestycji celu publicznego czy też po części o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu.

W 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa wydał 689 pozwoleń na budowę, 426 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu i 61 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego głównie na potrzeby realizacji zabudowy mieszkaniowej, usługowej oraz obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej miasta (w 2008 r. odpowiednio: 668 pozwoleń na budowę, 444 decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, 69 decyzji o lokalizacji inwestycji celu publicznego).

Tabela nr 1: Wydane pozwolenia na budowę wg rodzajów obiektów (dla wybranych, głównych rodzajów) w latach 2008-2009

Rodzaj budynku	2008	2009
Mieszkalne jednorodzinne	98(111)	79(91)
Mieszkalne wielorodzinne	8(16)	3(9)
Hotele	0	1
Handlowo-usługowe	17(19)	14(22)
Transportu i łączności	29(35)	34(68)
Przemysłowo-magazynowe	14(16)	13(18)
Kultura, zdrowie, edukacja, kultura fizyczna	2	7
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	80	109

*w nawiasach ilości budynków objętych pozwoleniami

Źródło: Wydział Urbanistyki i Budownictwa Urzędu Miasta Tarnowa

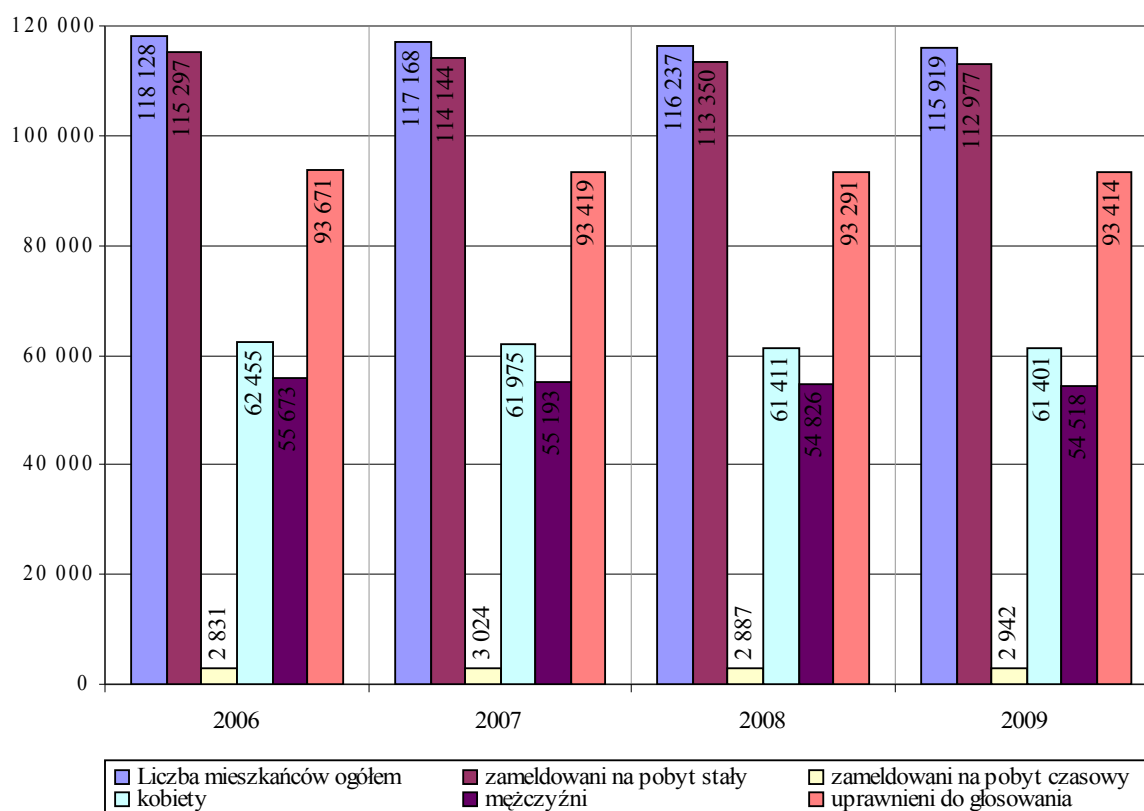
2.2. Demografia

Tabela nr 2: Liczba ludności Miasta Tarnowa w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	2008	2009	Dynamika [%]
Liczba mieszkańców ogółem	116.237	115.919	99,73
w tym:			
zameldowani na pobyt stały	113.350	112.977	99,67
zameldowani na pobyt czasowy	2.887	2.942	101,91
kobiety	61.411	61.401	99,98
mężczyźni	54.826	54.518	99,44
uprawnieni do głosowania	93.291	93.414	100,13

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 1: Liczba ludności Tarnowa w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 3: Liczba stałych mieszkańców Tarnowa w poszczególnych osiedlach w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	2008	2009	Dynamika [%]
Osiedle Nr 1 „Starówka”	10.689	10.451	97,77%
Osiedle Nr 2 „Strusina”	15.747	15.709	99,76%
Osiedle Nr 3 „Piaskówka”	12.151	12.123	99,77%
Osiedle Nr 4 „Grabówka”	13.542	13.361	98,66%
Osiedle Nr 5 „Rzędzin”	2.370	2.410	101,69%
Osiedle Nr 6 „Gumniska”	6.377	6.331	99,28%
Osiedle Nr 7 „Krakowska”	3.185	3.161	99,25%
Osiedle Nr 8 „Mościce”	10.036	10.050	100,14%
Osiedle Nr 9 „Chyszów”	1.835	1.865	101,63%
Osiedle Nr 10 „Klikowa”	2.403	2.411	100,33%
Osiedle Nr 11 „Krzyż”	5.437	5.516	101,45%
Osiedle Nr 12 „Jasna”	13.726	13.517	98,48%
Osiedle Nr 13 „Westerplatte”	5.875	5.823	99,11%
Osiedle Nr 14 „Legionów”	2.641	2.596	98,30%
Osiedle Nr 15 „Koszyce”	2.438	2.443	100,21%
Osiedle Nr 16 „Zielone”	4.898	5.210	106,37%
Razem	113.350	112.977	99,67%

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W porównaniu z rokiem 2008 r. liczba ludności spadła o 318 osób w tym: 10 kobiet i 308 mężczyzn (rok wcześniej „ubyło” 931 mieszkańców). Powodem zmniejszenia się liczby mieszkańców Tarnowa nadal jest migracja do miejscowości sąsiadujących z Tarnowem (tzw. „miejskie sypialnie”) oraz migracja do dużych miast i za granicę.

Tabela nr 4: Gęstość zaludnienia w 2009 r.

Powierzchnia [km ²]	Liczba ludności	Liczba ludności na 1 km ²
72,4	115.919	1.601

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

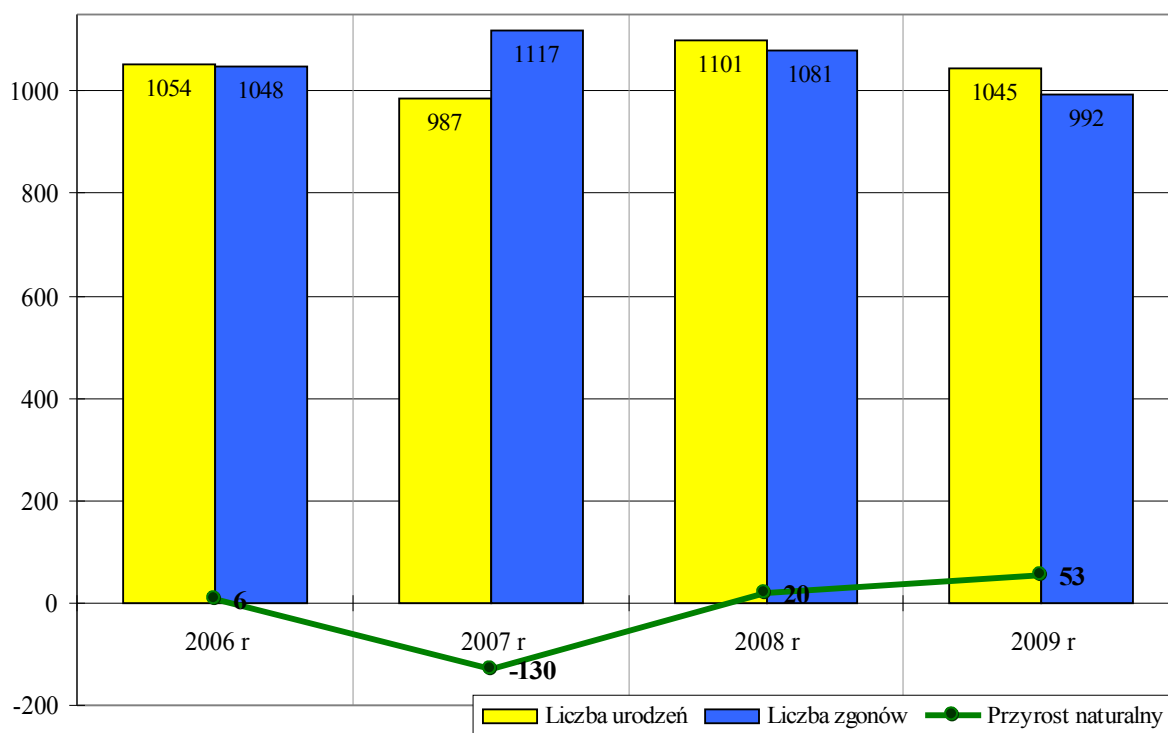
Tabela nr 5: Przyrost naturalny w 2009 r.

Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny	Dynamika [%]
1.045	992	+53	+5,07

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

W tym zakresie w minionym roku odnotowano bardzo pozytywny trend demograficzny - dodatni przyrost naturalny. W 2008 r. urodziło się 20 tarnowian więcej niż zmarło, a w 2009 r. urodziło się 53 tarnowian więcej niż zmarło.

Wykres nr 2: Przyrost naturalny w latach 2006-2009

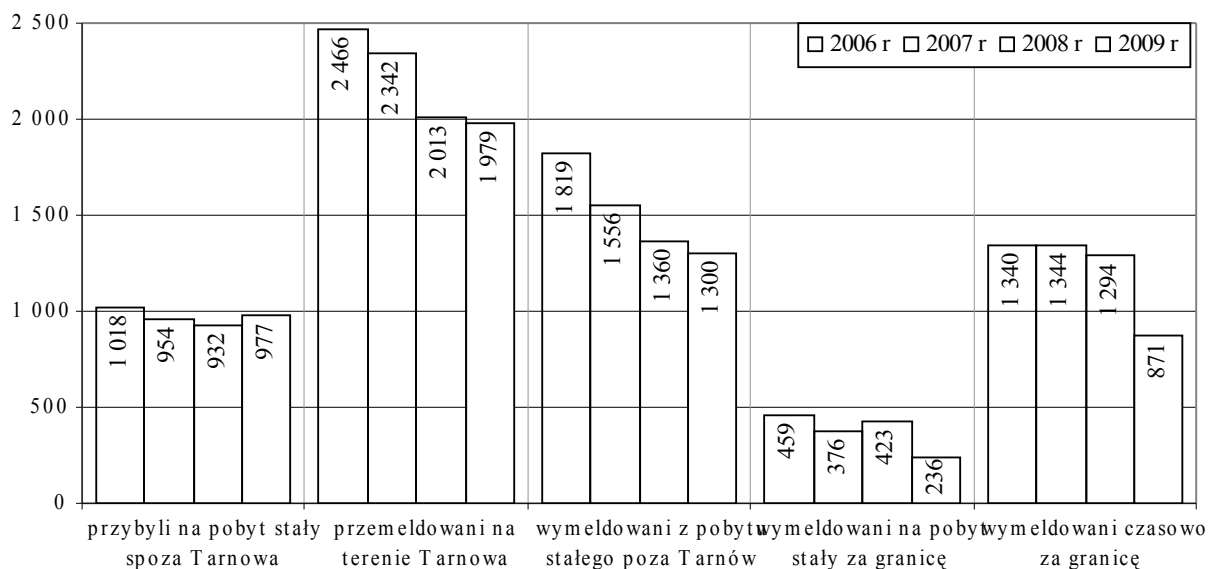
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 6: Migracje

Wyszczególnienie	2008	2009	Dynamika [%]
przybyli na pobyt stały spoza Tarnowa	932	977	104,83
przemeldowani na terenie Tarnowa	2.013	1.979	98,31
wymeldowani z pobytu stałego poza Tarnów	1.360	1.300	95,59
wymeldowani na pobyt stały za granicę	423	236	55,79
wymeldowani czasowo za granicę	1.294	871	67,31

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowie

W zakresie migracji również można zauważyć pozytywne trendy. Z powyższej tabeli jednoznacznie wynika zwiększająca się stabilizacja mieszkańców miasta. Zmniejszyła się liczba mieszkańców, którzy na stałe opuścili Tarnów. Zdecydowanie mniej mieszkańców wyjechało na pobyt stały i czasowy za granicę.

Wykres nr 3: Migracje w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

3. WŁADZE MIASTA

3.1. Uchwałodawcza - Rada Miejska w Tarnowie

Organem stanowiącym i kontrolnym Gminy Miasta Tarnowa jest Rada Miejska w Tarnowie, do kompetencji której należy w szczególności:

- uchwalanie statutu Gminy Miasta Tarnowa,
- ustalanie wynagrodzenia Prezydenta Miasta Tarnowa, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
- powoływanie i odwoływanie Skarbnika Gminy Miasta Tarnowa, który jest głównym księgowym budżetu - na wniosek Prezydenta,
- uchwalanie budżetu miasta, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowanie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,

- uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- uchwalanie programów gospodarczych,
- tworzenie, w drodze uchwały, jednostek pomocniczych (rad osiedli), po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami lub z ich inicjatywy oraz ustalanie zakresu działania tych jednostek, a także zasad przekazywania im składników mienia do korzystania i przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki,
- podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach,
- podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych miasta, przekraczających zakres zwykłego zarządu,
- określanie wysokości sumy, do której Prezydent Miasta Tarnowa może samodzielnie zaciągać zobowiązania,
- podejmowanie uchwał w sprawie przyjęcia zadań z zakresu administracji rządowej, na podstawie porozumień z organami tej administracji lub z zakresu właściwości powiatu lub województwa, na podstawie porozumień z tymi jednostkami samorządu terytorialnego,
- podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydzielanie na ten cel odpowiedniego majątku,
- podejmowanie uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw oraz przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych,
- podejmowanie uchwał w sprawach herbu miasta, nazw ulic i placów, będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych, a także wznoszenia pomników,
- nadawanie Honorowego Obywatelstwa Miasta Tarnowa,
- podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów,
- w ramach działań na rzecz wspierania i upowszechniania idei samorządowej wśród mieszkańców (zwłaszcza wśród młodzieży), Rada Miejska, na wniosek zainteresowanych środowisk, może wyrazić zgodę na utworzenie młodzieżowej rady miejskiej mającej charakter konsultacyjny,
- kontroluje działalność Prezydenta Miasta, miejskich jednostek organizacyjnych oraz jednostek pomocniczych miasta, poprzez działalność komisji rewizyjnej,
- podejmuje uchwały o przeprowadzeniu referendum lokalnego.

W 2009 r. Rada Miejska w Tarnowie odbyła 12 sesji tj.: 2 uroczyste, 1 nadzwyczajna, 9 zwyczajnych (w tym jedna dwuczęściowa). Łącznie zostało podjętych 161 uchwał, a radni zgłosili 230 wniosków. Ponadto Rada Miejska w Tarnowie rozpatrywała 6 skarg na działalność Prezydenta Miasta Tarnowa i kierowników miejskich jednostek organizacyjnych. Wszystkie skargi uznano za bezzasadne.

Rada Miejska w Tarnowie pracowała w 9 stałych komisjach oraz w jednej doraźnej. Poszczególne komisje Rady Miejskiej w Tarnowie (stałe i doraźna) pracowały następująco:

1) Komisja Rozwoju Miasta i Spraw Komunalnych

- liczba posiedzeń - 17,
- liczba wniosków - 17,
- liczba opinii - 79.

2) Komisja Kultury i Ochrony Zabytków

- liczba posiedzeń - 14,
- liczba wniosków - 23,
- liczba opinii - 12.

3) Komisja Sportu Rekreacji i Turystyki

- liczba posiedzeń - 11,
- liczba wniosków - 17,
- liczba opinii - 14.

4) Komisja Zdrowia

- liczba posiedzeń - 10,
- liczba wniosków - 14,
- liczba opinii - 17.

5) Komisja Rodziny i Spraw Społecznych

- liczba posiedzeń - 10,
- liczba wniosków - 19,
- liczba opinii - 28.

6) Komisja Rewizyjna

- liczba posiedzeń - 14,
- liczba wniosków - 26,
- liczba opinii - 9.

7) Komisja Oświaty

- liczba posiedzeń - 11,
- liczba wniosków - 23,
- liczba opinii - 31.

8) Komisja Porządku Publicznego

- liczba posiedzeń - 9,
- liczba wniosków - 7,
- liczba opinii - 3.

9) Komisja Ekonomiczna

- liczba posiedzeń - 16,
- liczba wniosków - 2,
- liczba opinii - 87.

10) Komisja Dorączna ds. Nazewnictwa Ulic i Placów Publicznych

- liczba posiedzeń - 5,
- liczba wniosków - 5,
- liczba opinii - 1.

Radni Rady Miejskiej w Tarnowie zrzeszają się w trzech klubach i jednym kole:

- Klub Radnych PiS (10 osób),
- Klub Radnych Platformy Obywatelskiej (6 osób),
- Klub Radnych „Tarnowianie” (6 osób),

- Koło Radnych SLD (2 osoby).
- W Radzie Miejskiej w Tarnowie pracuje również jeden radny niezrzeszony.

3.2. Wykonawcza - Prezydent Miasta Tarnowa

Prezydent Miasta Tarnowa, jako organ wykonawczy gminy, posiada prerogatywy wprost określone w ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.).

Do zadań Prezydenta Miasta Tarnowa w szczególności należy:

- przygotowywanie projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- określanie sposobu wykonywania uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- wykonywanie uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie i zadań miasta określonych przepisami prawa,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu,
- zatrudnianie i zwalnianie kierowników gminnych jednostek organizacyjnych.
- kierowanie bieżącymi sprawami miasta oraz reprezentowanie go na zewnątrz,
- wydawanie aktów prawnych w zakresie swoich kompetencji w formie zarządzeń,
- wydawanie decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej i pełnienie roli organu podatkowego stosownie do określonej ustawowo właściwości,
- wydawanie zastępcom prezydenta lub innym osobom upoważnień do składania w imieniu miasta oświadczeń woli w zakresie zarządu mieniem,
- wykonywanie kompetencji ustawowych starosty powiatowego,
- pełnienie funkcji szefa zarządzania kryzysowego i ochrony ludności w razie nadzwyczajnych zagrożeń.

Do wydawania decyzji administracyjnych w swoim imieniu, Prezydent może upoważnić zastępców Prezydenta lub innych pracowników urzędu, a także pracowników miejskich jednostek organizacyjnych, jeżeli przepisy szczególne tak stanowią,

Ponadto Prezydent kieruje Urzędem Miasta Tarnowa. Do kompetencji Prezydenta, jako Kierownika Urzędu należy m. in.:

- organizowanie funkcjonowania urzędu w sposób zapewniający prawidłową realizację jego zadań,
- planowanie pracy Urzędu i nadzorowanie wykonywanych zadań,
- realizacja zadań polityki kadrowej, dbanie o należyty dobór pracowników Urzędu, ich ocenę oraz podnoszenie kwalifikacji i skuteczności ich pracy,
- gospodarowanie środkami na wynagrodzenia pracowników Urzędu oraz innymi funduszami będącymi w jego dyspozycji, w granicach ustalonych w budżecie miasta na bezpośrednie funkcjonowanie Urzędu,
- wykonywanie uprawnień i obowiązków zwierzchnika służbowego pracowników Urzędu i kierowników miejskich jednostek organizacyjnych oraz zwierzchnika kierowników służb, inspekcji i straży,
- rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między osobami z najwyższego kierownictwa Urzędu oraz dyrektorami wydziałów,
- wydawanie aktów kierownictwa wewnętrznego (zarządzenia, regulaminy, instrukcje itp.),

- podpisywanie dokumentów i korespondencji zastrzeżonych tj.: dotyczących spraw o charakterze reprezentacyjnym, do Premiera Rzeczypospolitej Polskiej, ministrów Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, parlamentarzystów, marszałków oraz wojewodów, do rady i organów związków międzygminnych, odpowiedzi na interpelacje i zapytania radnych, w sprawach współpracy zagranicznej miasta, dotyczących organizacji, zakresu działania i zasad funkcjonowania Urzędu, w tym pełnomocnictw i upoważnień, protokołów i zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzanych w Urzędzie przez organy kontrolne i przez miejskie organy kontrolne w miejskich jednostkach organizacyjnych, dotyczących nadania odznaczeń,
- reprezentowanie Urzędu na zewnątrz oraz składanie oświadczeń woli dotyczących jego funkcjonowania oraz gospodarowanie mieniem Urzędu,
- koordynowanie i nadzorowanie zadań ochrony informacji stanowiących tajemnicę państwową i służbową wykonywanych przez pełnomocnika ds. ochrony informacji niejawnych,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie gospodarki finansowej i rachunkowości,
- organizowanie, nadzorowanie i określanie zadań pracowników w zakresie kontroli i sprawozdawczości.

Realizując powyższe kompetencje Prezydent Miasta Tarnowa w 2009 r.:

- wydał 492 zarządzenia,
- udzielił 309 odpowiedzi na wnioski i interpelacje radnych,
- udzielił 112 odpowiedzi na wnioski komisji Rady Miejskiej w Tarnowie,
- przyjął do realizacji 161 uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- rozpatrzył 12 skarg, w tym 1 pozytywnie, 3 negatywnie, a 8 w inny sposób, tj.: udzielając wyjaśnień, wszczynając postępowanie lub przekazując sprawę wg właściwości.

Wykonując funkcję Kierownika Urzędu Prezydent wydał ponadto 440 upoważnień dla pracowników urzędu do wykonywania określonych zadań w jego imieniu. Zakres upoważnień obejmował m.in.

- powierzenie określonych spraw Gminy Miasta Tarnowa,
- wydawanie decyzji administracyjnych oraz postanowień,
- wydawanie zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym,
- załatwianie w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa określonych spraw,
- przeprowadzanie kontroli,
- wykonywanie wszelkich czynności niezbędnych do przygotowania i przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym do powoływania komisji oraz zatwierdzania wszystkich dokumentów,
- wyznaczanie zadań w zakresie kierowania urzędem,
- podpisywanie dowodów księgowych,
- wystawianie faktur VAT.

Działając z upoważnienia Prezydenta Miasta Tarnowa w 2009 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 94.622 decyzje administracyjne (o ponad 16% więcej niż w 2008 r.), od których wniesiono 180 odwołań (spadek o blisko 30% w stosunku do 2008 r.), z czego organ drugiej instancji uchylił 67 decyzji (spadek o ponad 41% w stosunku do 2008 r.).

Prezydent Miasta Tarnowa udzielił ponadto 170 pełnomocnictw, w tym m.in. w trybie art. 96 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.):

- do składania oświadczeń woli w imieniu Gminy Miasta Tarnowa do zaciągania zobowiązań i zawierania umów (37),
- do rozstrzygania protestów w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego mieszczącego się w zakresie zadań wydziałów we wszystkich trybach przewidzianych ustawą o wartości mniejszej od kwot określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.) oraz reprezentowania Gminy Miasta Tarnowa w postępowaniach odwoławczych przed Krajową Izbą Odwoławczą (13).

3.3. Jednostki pomocnicze - osiedla

Osiedla stanowią jednostki pomocnicze Gminy Miasta Tarnowa, wybierane na okres 4-letniej kadencji przez mieszkańców tych osiedli, pod warunkiem co najmniej 3% frekwencji w wyborach do rad osiedli.

Do zakresu działania osiedla należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla oraz wspieranie organów miasta w wykonywaniu ich zadań, w tym w szczególności:

- określanie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury technicznej osiedla wymagających sfinansowania z budżetu miasta, w granicach kwot przeznaczonych na te cele, określonych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- zarządzanie powierzonymi składnikami mienia miasta,
- udział w rozpatrywaniu i przygotowaniu projektów rozstrzygnięć dotyczących zaspokajania zbiorowych potrzeb mieszkańców osiedla,
- opiniowanie zagadnień poddanych konsultacjom przez Radę Miejską w Tarnowie,
- organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych,
- organizowanie spotkań radnych Rady Miejskiej w Tarnowie z mieszkańcami osiedla.

Swoje zadania osiedla realizują poprzez:

- opracowywanie i przedkładanie Prezydentowi Miasta Tarnowa do dnia 30 września każdego roku planu wydatków na przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury technicznej osiedla,
- używanie zgodnie z przeznaczeniem powierzonych osiedlu składników mienia miasta, wykonywanie w stosunku do nich czynności zwykłego zarządu, w tym oddawanie w najem lub dzierżawę na okres do 3 lat, oraz pobieranie i rozporządzanie całością dochodów, które przynoszą,
- opiniowanie spraw należących do zakresu działania osiedla,
- przedstawianie właściwym organom i jednostkom wniosków w sprawach istotnych dla mieszkańców osiedla,
- uczestniczenie w pracach Rady Miejskiej w Tarnowie.

Organami osiedla są: rada osiedla i zarząd osiedla.

Rada osiedla jest organem uchwałodawczym, do którego wyłącznej kompetencji:

- wybór oraz odwołanie zarządu osiedla lub poszczególnych jego członków,
- określanie kierunków działania zarządu osiedla,
- ocena działalności zarządu osiedla, rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z jego działalności,

- podejmowanie uchwał w sprawach planu wydatków na przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury technicznej osiedla,
- określanie zasad korzystania z mienia powierzonego osiedlu,
- określanie przeznaczenia dochodów ze składników mienia Miasta powierzonych osiedlu,
- gospodarowania przydzielonymi składnikami majątkowymi i dochodami osiedla,
- wyrażanie opinii i wnioskowanie w sprawach istotnych dla mieszkańców osiedla,
- inicjowanie i organizowanie samopomocy mieszkańców, czynów społecznych i imprez osiedlowych.

Zarząd osiedla jest organem wykonawczym, składa się z czterech członków, wybieranych przez radę osiedla (spośród jej członków), a do jego kompetencji należy:

- reprezentowanie osiedla na zewnątrz,
- przygotowanie projektów uchwał rady osiedla,
- wykonywanie uchwał rady osiedla,
- wnioskowanie w sprawie zwołania posiedzenia rady osiedla,
- podejmowanie uchwał w sprawach nie zastrzeżonych dla rady osiedla,
- gospodarowanie składnikami mienia Miasta powierzonymi osiedlu.

W Tarnowie działa 13 rad osiedli, które zostały wybrane w wyborach przeprowadzonych 6 kwietnia 2008 r.

Tabela nr 7: Rady osiedli działające na terenie miasta Tarnowa i przewodniczący ich zarządów

Rada osiedla	Przewodniczący zarządu
Rada Osiedla Nr 2 „Strusina”	Pan Mirosław Krzemiński
Rada Osiedla Nr 5 „Rzędzin”	Pani Agata Półkoszek
Rada Osiedla Nr 6 „Gumniska-Zabłocie”	Pani Janina Leja
Rada Osiedla Nr 7 „Krakowska”	Pan Krzysztof Lech
Rada Osiedla Nr 8 „Mościce”	Pan Andrzej Ciuruś
Rada Osiedla Nr 9 „Chyszów”	Pani Barbara Chrzanowska
Rada Osiedla Nr 10 „Klikowa”	Pan Janusz Małochleb
Rada Osiedla Nr 11 „Krzyż”	Pan Jan Radoń
Rada Osiedla Nr 12 „Jasna”	Pan Jan Niedojadło
Rada Osiedla Nr 13 „Westerplatte”	Pan Jerzy Naleziński
Rada Osiedla Nr 14 „Legionów”	Pan Krzysztof Nowak
Rada Osiedla Nr 15 „Koszyce”	Pan Tadeusz Mazur
Rada Osiedla Nr 16 „Zielone”	Pan Jerzy Świątek

Źródło: Kancelaria Rady Miejskiej Urzędu Miasta Tarnowa

Przedstawiciele rad osiedli pełnią w osiedlach dyżury przyjmując wnioski i rozwiązując w miarę swoich możliwości zgłaszane problemy mieszkańców.

W 2009 r. wnioski składane przez rady osiedli dotyczyły między innymi obszarów: gospodarki komunalnej, drogownictwa, bezpieczeństwa oraz sportu i rekreacji.

Tabela nr 8: Realizacja zadań objętych budżetem wskazanych przez rady osiedli w 2009 r.

Osiedle	Wyszczególnienie
Starówka*	remont chodników wzdłuż ulic: Bema i Asnyka
Strusina	wymiana ogrodzenia Szkoły Podstawowej Nr 1
	zakup wyposażenia sal gimnastycznych w Szkole Podstawowej Nr 1 i Przedszkolu Publicznym Nr 29
	monitoring zewnętrzny w Przedszkolu Publicznym Nr 14
	wymiana stolarki okiennej w Przedszkolu Publicznym Nr 17
	modernizacja i doposażenie w urządzenia ogrodu w Przedszkolu Publicznym Nr 29
	zakup zabawek i pomocy dydaktycznych w Przedszkolu Publicznym Nr 29
	wyposażenie w urządzenia ogrodu w Przedszkolu Publicznym Nr 34 i Żłobku Nr 7
	zakup sprzętu AGD do kuchni Przedszkola Publicznego Nr 29
	zakup ciągnika (odśnieżacza) dla Przedszkola Publicznego Nr 29
	wykonanie chodnika na terenie ogrodu Przedszkola Publicznego Nr 34
	wykonanie osiedlowych tablic ogłoszeń
	remont i rozbudowa chodnika do ciągu rowerowo-pieszego wzdłuż ul. Rolniczej
	Piaskówka*
Grabówka*	remont nawierzchni ul. Jasnej i chodnika wzdłuż ulicy
Rzędzin	wykonanie osiedlowych tablic ogłoszeń
	remont chodników i nawierzchni dróg w obrębie osiedla
Gumniska - Zabłocie	remont szatni w Szkole Podstawowej Nr 2
	wykonanie osiedlowej tablicy ogłoszeń
	remont nawierzchni ul. Drzymały
	remont chodnika wzdłuż ul. Braci Saków
Krakowska	remont odcinka chodnika wzdłuż ul. M. Reja
Mościce	wymiana okien w budynku IV Liceum Ogólnokształcącego
	dokończenie elewacji budynku Tarnowskiego Centrum Edukacji
	remont odcinka chodnika wzdłuż ul. Sienkiewicza
	zakup sprzętu do zabaw dla dzieci w Przedszkolu Publicznym Nr 35
	remont ogrodzenia budynku Tarnowskiego Centrum Edukacji
	wymiana zniszczonej osiedlowej tablicy ogłoszeń
	remont nawierzchni ul. Kasztanowej
Chyszów	monitoring zewnętrzny w Szkole Podstawowej Nr 11
	remont nawierzchni ulic, w tym remont drogi dojazdowej do Szkoły Podstawowej Nr 11

Klikowa	remont chodnika wzdłuż ul. Klikowskiej
Krzyż	budowa budynku socjalnego na terenie Klubu Sportowego ISKRA (kontener)
Jasna	remont ciągów komunikacyjnych na osiedlu
Westerplatte	uzupełnienie pręseł w ogrodzeniu placu zabaw i jego konserwacje przy ul. Westerplatte 12
	remont boiska przy ul. Westerplatte
	montaż tablic informacyjnych na osiedlu
	opracowanie projektu na budowę boiska sportowego oraz rozpoczęcie realizacji
Legionów	remont ciągów komunikacyjnych na terenie osiedla
Koszyce	budowa ogrodzenia zachodniej części placu zabaw wzdłuż ul. Waszkiewicza
	położenie kostki brukowej w północno-wschodniej części placu zabaw przy ul. Kleeberga
Zielone	remonty ciągów komunikacyjnych na terenie osiedla

* W przypadku braku rady osiedla (nie została wybrana), wnioski składają radni wybrani z danego okręgu
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Budżetu, Planowania i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

Ogółem na realizację w/w zadań w 2009 r. wydatkowano 2.030.571,25 zł, w tym na roboty utrzymaniowe w drogownictwie (remonty chodników, schodów i nawierzchni) wydatkowano 1.398.932,77 zł.

3.4. Ciała doradcze

3.4.1. Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa.

Do zakresu działania Powiatowej Społecznej Rady ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa należy:

- inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych,
- opiniowanie projektów miejskich programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych,
- ocena realizacji programów,
- opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Miejską pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W ubiegłym roku Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa działała w pięcioosobowym składzie:

- Pani Lucyna Cichoń - przewodnicząca Rady,
- Pani Maria Gołofit - wiceprzewodnicząca Rady,
- Pan Andrzej Pinc - sekretarz Rady,
- Pani Dorota Budzyńska - członek Rady,
- Pani Magdalena Pecka - członek Rady.

W 2009 r. Rada odbyła 23 posiedzenia, na których:

- 1) rozpatrzyła i zaopiniowała pozytywnie projekty zgłoszone w ramach programu celowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pod nazwą „Program wyrównywania różnic między regionami II”,

- 2) opiniowała propozycje uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie określenia zadań, na które przeznaczają się środki PFRON przyznawane poszczególnym powiatom wg „algorytmu” oraz wysokość kwot przeznaczonych na poszczególne zadania, starając się dostosować ilość środków finansowych do aktualnych potrzeb osób niepełnosprawnych,
- 3) zorganizowała spotkanie z przedstawicielami organizacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych celem wymiany doświadczeń, oraz zebrania informacji i danych dotyczących problemów funkcjonowania poszczególnych organizacji jak i problemów dotyczących osób niepełnosprawnych,
- 4) wspierała i popierała działania Tarnowskiego Stowarzyszenia na Rzecz Dzieci Autystycznych w ubieganiu się o pozyskanie odpowiednich pomieszczeń przeznaczonych na klasy dla dzieci autystycznych, na terenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego przy ul. Romanowicza 9,
- 5) przygotowała opinię do projektu Uchwały Budżetowej Miasta Tarnowa na 2010 r.,
- 6) zwracała uwagę na stosowanie ułatwień dla niepełnosprawnych, które należy wprowadzać w czasie przeprowadzanych remontów i modernizacji chodników i skrzyżowań, jak również w czasie budowy ścieżek rowerowych,
- 7) przygotowywała opinie do regulaminu dofinansowań przyznawanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ze środków PFRON do turnusów rehabilitacyjnych (ze względu na duże zainteresowanie tą formą pomocy przy niewystarczającej ilości środków finansowych przeznaczonych na ten cel),
- 8) popierała i promowała wśród osób niepełnosprawnych pilotażowy program Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego pn: Wsparcie rodzin i opiekunów długotrwale zajmujących się osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność i wymagających stałej opieki, mające na celu odciążenie ich w codziennych obowiązkach poprzez zapewnienie podopiecznym okresowego pobytu w ośrodkach wsparcia lub podobnych placówkach świadczących usługi opiekuńcze,
- 9) wystąpiła z pismem do Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Krakowie z prośbą o interwencję u wykonawcy remontu dworca PKP w Tarnowie o przestrzeganie przepisów Prawa budowlanego (likwidacji barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych),

Ponadto członkowie Rady udzielali indywidualnej pomocy osobom niepełnosprawnym w załatwianiu ich indywidualnych spraw życiowych. Brali również udział w spotkaniach organizowanych przez poszczególne organizacje pozarządowe takich jak: spotkania informacyjne o przysługujących prawach i uprawnieniach dla członków tych organizacji, spotkaniach okolicznościowych związanych z różnymi uroczystościami i rocznicami działalności tych organizacji.

Członkowie Rady brali udział we wspólnym wyjazdowym (Ośrodek Rehabilitacyjny w Jadownikach Mokrych) posiedzeniu rad ze starostwa i miasta, na którym omawiano problemy osób niepełnosprawnych z obu powiatów.

3.4.2. Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa powołana została w 2005 r. Do jej zadań należy w szczególności opiniowanie:

- 1) strategii rozwoju Gminy Miasta Tarnowa w zakresie kultury fizycznej,
- 2) projektu budżetu Gminy Miasta Tarnowa w części dotyczącej kultury fizycznej,

- 3) projektów uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie dotyczących rozwoju kultury fizycznej w Gminie Miasta Tarnowa,
- 4) programów dotyczących bazy sportowej na terenie Gminy Miasta Tarnowa,
- 5) planów imprez sportowych i rekreacyjnych organizowanych przez różne organizacje na terenie Tarnowa, a dofinansowywanych z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

W 2009 r. Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa działała w niezmiennym składzie ośmiu osób:

- Pan Piotr Skrzyniarz - przewodniczący Rady,
- Pan Kazimierz Mróz - zastępca przewodniczącego Rady,
- Pan Edward Rusnarczyk - członek Rady,
- Pan Józef Jedynak - członek Rady,
- Pan Bogusław Szczepański - członek Rady,
- Pan Stanisław Klimek - członek Rady,
- Pan Bogusław Kwiek - członek Rady,
- Pan Marek Baran - sekretarz Rady.

W minionym roku Rada Sportu odbyła 5 posiedzeń, na których zajmowano się wydaniem opinii w poniższych sprawach:

- 1) wniosków tarnowskich klubów sportowych o udzielenie wsparcia finansowego w trybie uchwały Nr XIX/259/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie określenia warunków i trybu wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego na terenie Gminy Miasta Tarnowa (27 stycznia 2009 r.),
- 2) wniosków o przyznanie nagród i wyróżnień dla zawodników i trenerów oraz wyróżnień dla działaczy sportowych za osiągnięcia uzyskane w roku 2008 r., także wniosku MKS Tarnovia o udzielenie wsparcia finansowego w trybie uchwały Nr XIX/259/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie określenia warunków i trybu wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego na terenie Gminy Miasta Tarnowa (17 marca 2009 r.),
- 3) wniosków tarnowskich klubów sportowych o udzielenie wsparcia finansowego w trybie uchwały Nr XIX/259/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie określenia warunków i trybu wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego na terenie Gminy Miasta Tarnowa, a także lokalizacji kompleksu Orlik 2012 w roku 2010 na Os. Zielonym (29 września 2009 r.),
- 4) budżetu miasta Tarnowa na 2010 r. w zakresie kultury fizycznej (15 grudnia 2009 r.),
- 5) wniosków klubów sportowych o udzielenie wsparcia na realizację zadań w zakresie sportu kwalifikowanego w roku 2010 (22 grudnia 2009 r.).

3.4.3. Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa.

Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa powołana została w 2007 r. Rada Kultury jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sferze wspierania i promocji twórczości, działań i inicjatyw kulturalnych oraz platformą współdziałania samorządu Miasta Tarnowa ze środowiskiem twórców, animatorów kultury i promotorów wydarzeń artystycznych. Do jej zadań należy w szczególności:

- 1) opiniowanie kierunków działań wpływających na rozwój kultury,

- 2) inicjowanie i promowanie możliwości rozwoju kultury poprzez inicjatywy kulturalne oraz sposobów rozwiązywania problemów hamujących rozwój kultury,
- 3) poszukiwanie metod promocji miasta w oparciu o działania kulturalne,
- 4) doradztwo w dziedzinie mecenatu kulturalnego,
- 5) wskazywanie możliwości wspomagania działań tarnowskiego środowiska twórców i animatorów kultury.

W 2009 r. Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa działała w niezmiennym składzie dwunastu osób:

- Antoni Sypek - przewodniczący Rady,
- Maria Kanior - zastępca przewodniczącego Rady,
- Andrzej Radzik - sekretarz Rady,
- Barbara Brożek-Czekańska - członek Rady,
- Teresa Kopczyńska - członek Rady,
- Maria Janik - członek Rady,
- Jacek Kucaba - członek Rady,
- Adam Bartosz - członek Rady,
- ks. Tadeusz Bukowski - członek Rady,
- Zbigniew Tumiłowicz - członek Rady,
- Łukasz Maciejewski - członek Rady,
- Piotr Kopa - członek Rady.

W roku 2009 Rada odbyła 2 posiedzenia, których tematyką były:

- 1) inwestycje w instytucjach kultury miasta Tarnowa (22 września 2009 r.),
- 2) propozycje zadań do Programu Współpracy Gminy Miasta Tarnowa z organizacjami pozarządowymi na 2010 r. w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji (22 września 2009 r.),
- 3) program Ogólnopolskiego Festiwalu Komедии TALIA 2009 (22 września 2009 r.),
- 4) organizacja imprezy sylwestrowej na tarnowskim Rynku w 2009 r. (22 września 2009 r.),
- 5) zaopiniowanie projektu budżetu miasta na 2010 r. w zakresie kultury.

3.4.4. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa.

Do zadań Komisji Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa, jako organu o charakterze opiniodawczo-doradczym, powołanego w celu realizacji przez Prezydenta Miasta Tarnowa zadań w zakresie zwierzchnictwa nad miejskimi służbami, inspekcjami i strażami oraz zadań określonych w ustawach w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli należy w szczególności:

- 1) ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie miasta Tarnowa,
- 2) opiniowanie pracy policji i innych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie miasta zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 3) przygotowywanie projektu miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,

- 4) opiniowanie projektów innych programów współdziałania policji i innych miejskich (powiatowych) służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie miasta zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
- 5) opiniowanie projektu budżetu miasta w zakresie dotyczącym zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie miasta,
- 6) opiniowanie projektów, innych niż miejski program w sprawach związanych z wykonywaniem wyżej wymienionych zadań,
- 7) opiniowanie, zleconych przez Prezydenta Miasta, zagadnień dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli, innych niż objęte wyżej wymienionymi opiniami.

W 2009 r. Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa działała w składzie powołanym w 2008 r. zarządzeniami Prezydenta Miasta Tarnowa Nr 25/2008 z dnia 7 lutego 2008 r. oraz Nr 249/2008 z dnia 1 września 2008 r., tj.:

- 1) Pan Ryszard Ścigała - Prezydent Miasta Tarnowa, przewodniczący Komisji,
- 2) radni delegowani przez Radę Miejską w Tarnowie:
 - Pan Tadeusz Mazur,
 - Pan Adam Sajdak,
- 3) przedstawiciele delegowani przez Komendanta Miejskiego Policji w Tarnowie:
 - Pan Zbigniew Ostrowski,
 - Pan Ireneusz Kuta,
- 4) osoby powołane przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
 - Pan Marian Kozik,
 - Pan Bogusław Placek,
 - Pan Jerzy Szczepaniec,
- 5) z głosem doradczym powołani przez Prezydenta Miasta Tarnowa:
 - Pan Tadeusz Sitko,
 - Pan Tadeusz Pawlik.

W 2009 r. Komisja odbyła dwa posiedzenia (2 kwietnia i 8 grudnia), których tematyką były:

- 1) ocena zagrożenia porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Tarnowa,
- 2) konieczność udrażniania dróg pożarowych na osiedlach i blokowiskach,
- 3) zasadność zakupu skuterów dla Policji i Straży Miejskiej,
- 4) możliwość budowy ronda na skrzyżowaniu ulic Czerwona - Krakowska - Koszycka,
- 5) możliwość rejestracji psów,
- 6) budowa wspólnego studia dla Straży Miejskiej, Pogotowia Ratunkowego i Straży Pożarnej,
- 7) stan techniczny budynku będącego siedzibą Straży Miejskiej,
- 8) zagrożenie pożarowe związane z nie wykaszaniem traw,
- 9) zjawisko zebrania w mieście,
- 10) pomoc finansowa dla Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy,

- 11) zaopiniowanie projektu budżetu miasta Tarnowa na 2010 r. w zakresie dotyczącym nakładów na utrzymanie bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie miasta Tarnowa,
- 12) dodatkowe wydatki z budżetu miasta w 2009 r. wynikające z uczestniczenia Gminy Miasta Tarnowa w pokrywaniu kosztów funkcjonowania Komendy Miejskiej Policji, Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej oraz Straży Miejskiej w Tarnowie.
- 13) założenia do planu pracy Komisji na 2010 r.:
 - a) ocena zagrożeń porządku publicznego i bezpieczeństwa mieszkańców Tarnowa na podstawie rocznego sprawozdania Komendanta Miejskiego Policji z jego działalności oraz informacji o stanie porządku i bezpieczeństwa publicznego w mieście Tarnowie, informacji Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej o stanie bezpieczeństwa ochrony przeciwpożarowej oraz o zagrożeniach pożarowych miasta, informacji Komendanta Straży Miejskiej z działalności Straży w 2009 roku,
 - b) opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
 - c) opiniowanie projektu miejskiego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2011-2018,
 - d) opiniowanie projektu budżetu Miasta Tarnowa na 2011 r. w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
 - e) określenie zadań Komisji na 2011 r.

3.4.5. Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna.

Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna jest organem doradczym Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawach zagospodarowania przestrzennego. Powołana została w 2005 r. na podstawie art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.).

Celem działań Komisji jest opiniowanie projektów i zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym Gminy Miasta Tarnowa. Jako organ doradczy opiniuje tematy zgłaszane przez Prezydenta lub Dyrektora Wydziału Urbanistyki i Budownictwa związane z rozwojem i zagospodarowaniem Gminy Miasta Tarnowa.

W 2009 r. Komisja działała w składzie 10 osób:

- Pan Marek Maślanka - przewodniczący Komisji,
- Pani Barbara Knapik - wiceprzewodnicząca Komisji,
- Pani Małgorzata Abramowicz - sekretarz Komisji,
- Pani Małgorzata Przybysz-Ławnicka - członek Komisji,
- Pani Jolanta Pawlus - członek Komisji,
- Pan Andrzej Krupiński - członek Komisji,
- Pan Janusz Jagliński - członek Komisji,
- Pan Zbigniew Pasiecznik - członek Komisji,
- Pan Otto Schier - członek Komisji,
- Pan Ryszard Starzec - członek Komisji.

W 2009 r. Komisja odbyła 4 posiedzenia, na których opiniowała:

- projekt koncepcji galerii handlowej przy ul. Lwowskiej (28 maja 2009 r.),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic Mościckiego - Równa - Siewna (14 września 2009 r.),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w Tarnowie w dzielnicach Zbylitowska Góra i Koszyce (14 września 2009 r.),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w obszarze miasta Tarnowa w rejonie ulic: Klikowskiej, Rzeźniczej i linii kolejowej Tarnów-Szczucin (15 października 2009 r.),
- projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego przy ul. Równej w Tarnowie - negatywna opinia Komisji (15 października 2009 r.),
- główne założenia inwestycyjne wynikające z Wieloletniego Programu Inwestycyjnego oraz Programu Operacyjnego „Tarnów 2010” (1 grudnia 2009 r.).

Ponadto Komisja zapoznała się głównymi założeniami budżetu miasta na 2010 r. (1 grudnia 2009 r.).

W budżecie miasta na działalność Miejskiej Komisji Urbanistyczno-Architektonicznej w 2009 r. zabezpieczono 20.000 zł, z czego wykorzystano 10.600 zł.

3.4.6. Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości.

Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości jest platformą współpracy, powołaną przez Prezydenta Miasta Tarnowa w 2007 r. Do pracy w Forum zaproszeni zostali reprezentanci tarnowskich samorządów gospodarczych. Głównym celem jego działalności opiniowanie i inicjowanie przedsięwzięć istotnych dla rozwoju Tarnowa. Współpraca samorządu ze środowiskiem gospodarczym w ramach forum służy osiągnięciu jak największej zbieżności polityki prowadzonej przez miasto, z oczekiwaniami lokalnych przedsiębiorców.

W 2009 r. Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości działało w składzie:

- Zbigniew Proć - Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie,
- Franciszek Uszko - Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- Leszek Nowicki - Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
- Wojciech Seremet - Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
- Jacek Sumera - Naczelna Organizacja Techniczna,
- Zenon Zieliński - Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców,
- Marek Głuszak - Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców,
- Marek Steinhof - Zakład Mechaniczny Steinhof,
- Tadeusz Sękowski - Tarnowska Spółdzielnia Mieszkaniowa,
- Stanisław Plichta - Spółdzielnia Mieszkaniowa Jaskółka.

W ubiegłym roku Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości odbyło 2 spotkania (12 października i 25 listopada), na których omawiano:

- 1) projekt uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie stawek podatków lokalnych na terenie Gminy Miasta Tarnowa na 2010 r.,
- 2) projekt uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie warunków udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną,

- 3) projekty uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości,
- 4) II Forum Inwestycyjne w Tarnowie, 8-9 września 2009 r.,
- 5) przebieg i stan realizacji zadań inwestycyjnych Gminy Miasta Tarnowa,
- 6) wydarzenia kulturalne i promocyjne w mieście,
- 7) planowaną likwidację Wydziału Gospodarczego Sądu Okręgowego w Tarnowie; spotkanie z Panem Jackiem Satko, Prezesem Sądu Okręgowego w Tarnowie oraz zajęcie stanowiska przez Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości w tej sprawie,
- 8) założenia do budżetu miasta Tarnowa na 2010 r.

3.5. Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

W myśl konstytucyjnej zasady subsydiarności i zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, do zakresu działania gminy należą wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów. Do najważniejszych ustrojowych kompetencji gminy należy bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w sferze gospodarki komunalnej, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, edukacji i kultury, lokalnego transportu zbiorowego i budownictwa komunalnego. Te zadania użyteczności publicznej - w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych - realizują w gminne jednostki organizacyjne i jednostki powiązane (działające w różnych formach finansowych), które łącznie zatrudniają 7.893 osoby (7.343,71 etatów).

Tabela nr 9: Wykaz tarnowskich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych

L.p.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
JEDNOSTKI BUDŻETOWE			
1.	Urząd Miasta Tarnowa	448	444,25
2.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie	87	87
3.	Dom Dziecka Nr 1 im. Janusza Korczaka w Tarnowie	19	19
4.	Dom Dziecka Nr 2 w Tarnowie	30	29
5.	Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Tarnowie	9	6,25
6.	Dom Pomocy Społecznej dla osób Przewlekłe Somatycznie Chorych w Tarnowie	155	153
7.	Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie	60	57,25
8.	Dom Dziennego Pobytu w Tarnowie	5	4,5
9.	Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie	7	6,25
10.	Powiatowy Urząd Pracy Tarnów w Tarnowie	113	109
11.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Tarnowie	8	8
12.	Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich	80	78,69
1	Targowiska Miejskie Gminy Miasta Tarnowa	23	21

1 4.	Straż Miejska w Tarnowie	63	63
1 5.	Zespół Żłobków w Tarnowie	89	87
1 6.	Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy	17	15,75
1 7.	Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Klementyny Hoffmanowej w Tarnowie	61	54,34
1 8.	Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Stanisława Konarskiego w Tarnowie	42	34,67
1 9.	Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Marii Konopnickiej w Tarnowie	75	68,71
2 0.	Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	45	37,43
2 1.	Szkoła Podstawowa Nr 8 im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Tarnowie	71	64,09
2 2.	Szkoła Podstawowa Nr 9 im. Orłąt Lwowskich w Tarnowie	75	73,71
2 3.	Szkoła Podstawowa Nr 10 im. Romana „Sybiraka” Sanguszki w Tarnowie	31	21,34
2 4.	Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 im. Marii Dąbrowskiej w Tarnowie	46	40,22
2 5.	Szkoła Podstawowa Nr 14 im. Stefana Jaracza w Tarnowie	54	52,7
2 6.	Szkoła Podstawowa Nr 15 Gen. Józefa Bema w Tarnowie	60	57,55
2 7.	Szkoła Podstawowa Nr 17 im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Tarnowie	38	34,04
2 8.	Szkoła Podstawowa Nr 18 im. Jana Kochanowskiego w Tarnowie	81	68,09
2 9.	Szkoła Podstawowa Nr 19 im. Polskiej Marynarki Handlowej w Tarnowie	33	29,45
3 0.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Józefa Piłsudskiego w Tarnowie	105	105,16
3 1.	Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	86	72,03
3 2.	Zespół Szkół Techniczno-Zawodowych w Tarnowie	88	74,43
3 3.	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 im. Tadeusza Zwisłockiego w Tarnowie	88	70,63
3 4.	Zespół Szkół Technicznych im. Ignacego Mościckiego w Tarnowie	123	93,22
3 5.	Zespół Szkół Budowlanych w Tarnowie	111	102,33
3	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana	105	89,47

	Szczepanika w Tarnowie		
3 7.	Zespół Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2 w Tarnowie	53	39,25
3 8.	VII Liceum Ogólnokształcące w Tarnowie	55	52,01
3 9.	Zespół Szkół Medycznych im. Hanny Chrzanowskiej w Tarnowie	75	54,07
4 0.	I Liceum Ogólnokształcące im. Kazimierza Brodzińskiego w Tarnowie	91	85,16
4 1.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 2 im. Hetmana Jana Tarnowskiego w Tarnowie	80	69,45
4 2.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 3 w Tarnowie	49	38,51
4 3.	Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4 w Tarnowie	85	74,73
4 4.	III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie	82	82,94
4 5.	V Liceum Ogólnokształcące im. Janusza Korczaka w Tarnowie	57	50,79
4 6.	Bursa Międzyszkolna w Tarnowie	66	61,36
4 7.	Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego	44	38,23
4 8.	Tarnowskie Centrum Edukacji im. Ks. Prymasa Stefana Wyszyńskiego	40	31,7
4 9.	Zespół Szkół Sportowych im. Polskich Olimpijczyków w Tarnowie	101	98,1
5 0.	IV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Anioła i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Tarnowie	98	88,35
5 1.	Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych im. Tadeusza Kościuszki w Tarnowie	76	65,82
5 2.	Zespół Szkół Plastycznych im. Stanisława Westwałowicza w Tarnowie	62	55,66
5 3.	Zespół Szkół Muzycznych im. Ignacego Jana Paderewskiego w Tarnowie	152	135,22
5 4.	Gimnazjum Nr 1 im. Jana Nowaka-Jeziorańskiego w Tarnowie	55	35,92
5 5.	Gimnazjum Nr 2 im. Mikołaja Kopernika w Tarnowie	81	75,34
5 6.	Gimnazjum Nr 4 im. Jerzego Brauna w Tarnowie	77	64,47
5 7.	Gimnazjum Nr 6 im. Jana Pawła II w Tarnowie	40	36,91
5 8.	Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Janusza Korczaka w Tarnowie	79	74,83
5	Gimnazjum Nr 11 im. Romana Brandstaettera w Tarnowie	75	78,62

60.	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Eugenii Gierat w Tarnowie	231	246,01
61.	Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie	16	7,66
62.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Tarnowie	28	27
63.	Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna w Tarnowie	14	10,65
64.	Zespół Specjalnych Szkół Przyszpitalnych im. Św. Alberta Chmielowskiego w Tarnowie	17	13,49
65.	Zespół Szkół Specjalnych dla Nieśłyszących i Słabo Słyszących w Tarnowie	40	36,6
66.	Przedszkole Publiczne Nr 1 w Tarnowie	26	22,42
67.	Przedszkole Publiczne Nr 3 w Tarnowie	25	20,25
68.	Przedszkole Publiczne Nr 4 w Tarnowie	17	12,38
69.	Przedszkole Publiczne Nr 5 w Tarnowie	21	19,73
70.	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Tarnowie	25	23,45
71.	Przedszkole Publiczne Nr 7 w Tarnowie	17	15,87
72.	Przedszkole Publiczne Nr 8 w Tarnowie	33	30,97
73.	Przedszkole Publiczne Nr 9 w Tarnowie	14	11,57
74.	Przedszkole Publiczne Nr 12 w Tarnowie	28	24,78
75.	Przedszkole Publiczne Nr 13 w Tarnowie	24	20,65
76.	Przedszkole Publiczne Nr 14 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	34	30,42
77.	Przedszkole Publiczne Nr 15 w Tarnowie	23	21,05
78.	Przedszkole Publiczne Nr 17 w Tarnowie	34	31,62
79.	Przedszkole Publiczne Nr 18 z Oddziałami Integracyjnymi w Tarnowie	42	37,31
80.	Przedszkole Publiczne Nr 19 w Tarnowie	27	23,53
81.	Przedszkole Publiczne Nr 20 w Tarnowie	25	22,62
8	Przedszkole Publiczne Nr 21 w Tarnowie	27	24,88

8 3.	Przedszkole Publiczne Nr 22 w Tarnowie	13	11,03
8 4.	Przedszkole Publiczne Nr 23 w Tarnowie	13	11,07
8 5.	Przedszkole Publiczne Nr 24 w Tarnowie	33	29,73
8 6.	Przedszkole Publiczne Nr 26 w Tarnowie	31	25,28
8 7.	Przedszkole Publiczne Nr 27 w Tarnowie	14	11,97
8 8.	Przedszkole Publiczne Nr 29 w Tarnowie	30	23,68
8 9.	Przedszkole Publiczne Nr 31 w Tarnowie	29	26,36
9 0.	Przedszkole Publiczne Nr 32 w Tarnowie	41	37,88
9 1.	Przedszkole Publiczne Nr 33 w Tarnowie	28	24,3
9 2.	Przedszkole Publiczne Nr 34 w Tarnowie	52	46,54
9 3.	Przedszkole Publiczne Nr 35 z Oddziałem Integracyjnym w Tarnowie	48	44,03

L.p.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
ZAKŁADY BUDŻETOWE			
1.	Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie	34	32,83
2.	Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie	14	13
3.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	97	96
4.	Izba Wytrzeźwień w Tarnowie	25	23
5.	Pałac Młodzieży w Tarnowie	94	64,97
6.	Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie	37	36,4

L.p.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
MIEJSKIE INSTYTUCJE KULTURY			
1.	Biuro Wystaw Artystycznych-Galeria Miejska w Tarnowie	6	6
2.	Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie	64	64,18
3.	Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego	48	45,5
4.	Tarnowskie Centrum Kultury Tarnów	35	29,83
5.	Tarnowskie Centrum Informacji	9	8,25

L.p.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
PUBLICZNE ZAKŁADY OPIEKI ZDROWOTNEJ			
1.	Mościckie Centrum Medyczne Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie	89	87,15
2.	Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie	770	762,16
3.	Zespół Przychodni Specjalistycznych Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Tarnowie	273	259,27

L.p.	Wyszczególnienie	Zatrudnienie	
		Ilość osób	Ilość etatów
SPÓŁKI PRAWA HANDLOWEGO			
	Miejski Zarząd Budynków Spółka z o.o. w Tarnowie	54	53
1.	Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. w Tarnowie	90	89,75
2.	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. w Tarnowie	264	263,5
3.	Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	12	9,65
4.	Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A w Tarnowie	189	189
5.	Tarnowski Klaster Przemysłowy "Plastikowa Dolina" S.A.	5	4
6.	Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	260	259,5

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

4. GOSPODARKA

4.1. Gospodarka w liczbach

W 2009 r. do Ewidencji Działalności Gospodarczej prowadzonej przez Prezydenta Miasta Tarnowa wpisano 1.014 przedsiębiorców, tj. o 98 więcej niż w roku poprzednim i o 101 więcej niż w 2006 r., natomiast wykreślono 727 osób tj. mniej odpowiednio o 57 i 226. Ta wyraźna pozytywna tendencja wpłynęła na wzrost ogólnej liczby przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej z 9.444 na koniec 2006 r. do 9.875 na koniec 2009 r.

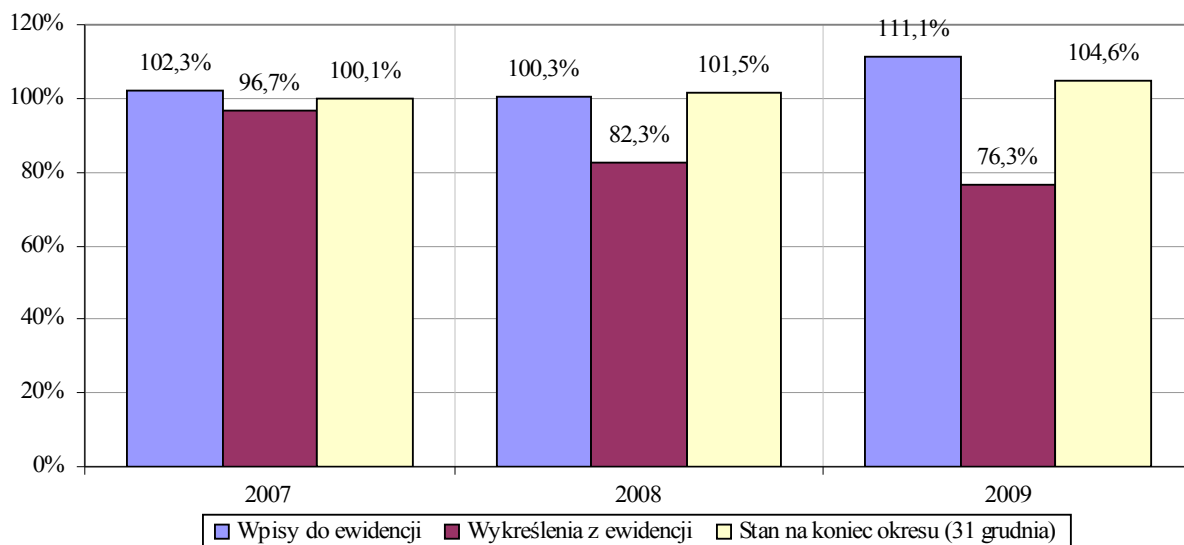
Rok 2009 był kolejnym rokiem, w którym odnotowano istotną dynamikę w rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców Tarnowa, co dobrze rokuje na przyszłość.

Tabela nr 10: Ewidencja Działalności Gospodarczej w latach 2006-2009

lata	Liczba przedsiębiorców					
	wpisanych		wykreślonych*		stan na 31 grudnia	
	wartość	dynamika	wartość	dynamika	wartość	dynamika
2006	913	100,0%	953 (62)	100,0%	9.444	100,0%
2007	934	102,3%	922 (76)	96,7%	9.456	100,1%
2008	916	100,3%	784 (43)	82,3%	9.588	101,5%
2009	1.014	111,1%	727 (50)	76,3%	9.875	104,6%

*w tym z powodu zmiany miejsca zamieszkania

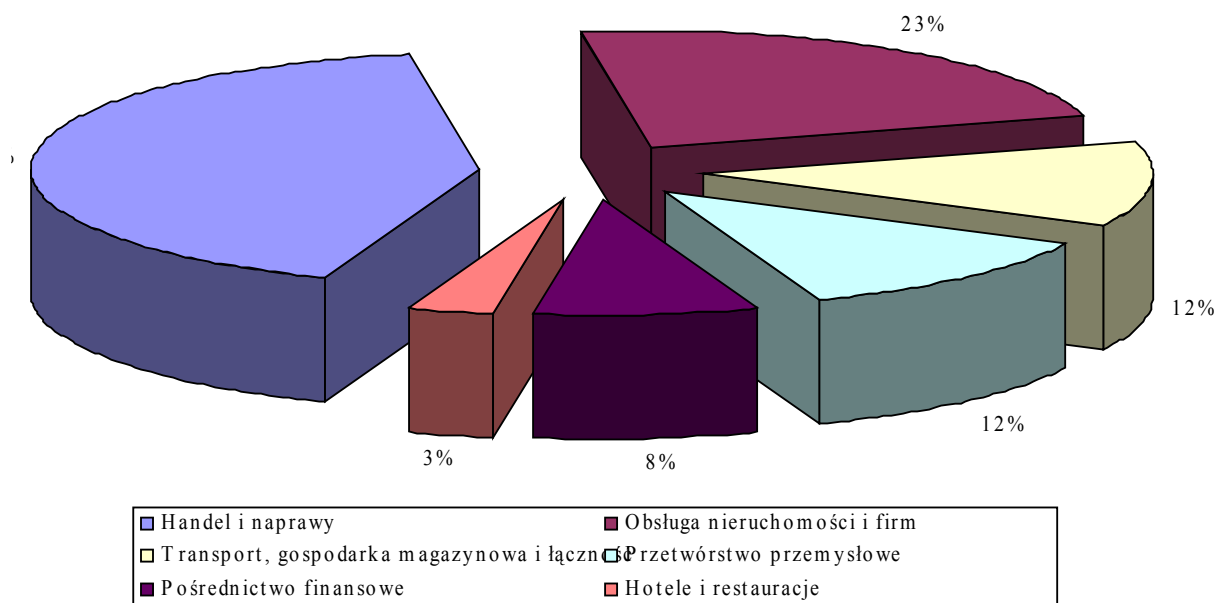
Wykres nr 4: Zmiany w ewidencji działalności gospodarczej - dynamika w latach 2007-2009 (2006=100%)

Źródło: Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Miasta Tarnowa

Z istniejącej od 20 września 2008 r. możliwości zawieszenia działalności gospodarczej w 2008 r. skorzystało 139 przedsiębiorców, z których 3 wznowiło działalność przed końcem tego roku, natomiast w ciągu całego 2009 r. zawiesiło działalność 569 osób, a 210 ją wznowiło.

Wykres nr 5: Struktura przemysłowa przedsiębiorstw działających w Tarnowie, według kodów PKD

Źródło: Biuro Obsługi Przedsiębiorców (na podstawie danych z GUS)

Wg form organizacyjno-prawnych, w Tarnowie działa 10.666 podmiotów gospodarki narodowej, w tym:

- 2 przedsiębiorstwa państwowe,
- 45 spółdzielni,
- 733 spółki prawa handlowego (w tym 96 spółek z kapitałem zagranicznym).

Do największych firm w Tarnowie należą Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A., zatrudniające 2.238 osób. Na drugim miejscu znalazły się dwa tarnowskie szpitale: Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SP ZOZ oraz Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika, które zatrudniają łącznie 2.277 pracowników.

Według danych uzyskanych przez Biuro Obsługi Przedsiębiorców w Wydziale Strategii Urzędu Miasta Tarnowa do największych firm w mieście należą:

1) pod względem uzyskanych przychodów:

- Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. (828.722.000 zł),
- Poldim S.A. (436.065.000 zł),
- ABM Solid S.A. (232.076.000 zł),
- Szpital Wojewódzki im. św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie (126.000.000 zł),
- Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie (69.044.869 zł).

2) pod względem zatrudnienia:

- Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A. (2.238 pracowników),
- Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza SP ZOZ w Tarnowie (1.507 pracowników),
- ENION S.A. Oddział w Tarnowie (900 pracowników),
- ABM Solid S.A. (766 pracowników),
- Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie (770 pracowników).

Natomiast wśród przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego - wg poziomu zatrudnienia - do największych należą:

- TAMEL S.A. (908 pracowników),
- Lenze Tarnów Sp. z o.o. (110 pracowników),
- GPL Projekty Sp. z o.o. (46 pracowników),
- Summit Packaging Polska (11 pracowników).

4.2. Strefy aktywności gospodarczej

Tarnów można określić mianem miasta przyjaznego dla rozwoju i prowadzenia inwestycji gospodarczych. Sprzyja temu dobry klimat do inwestowania, na który składa się wiele czynników, w tym m. in. przemysłowy charakter miasta z rozwiniętą infrastrukturą (Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.) oraz doskonałe położenie miasta. Ważnymi atutami sprzyjającymi powstawaniu nowych inwestycji gospodarczych są przede wszystkim:

- - dogodne położenie Tarnowa na skrzyżowaniu ważnych europejskich szlaków handlowych - międzynarodowa trasa E4 (z Wrocławia do granicy ukraińskiej) krzyżuje się tu z drogą nr 73 (z Warszawy do przejścia granicznego ze Słowacją),
- - bliskość lotniska międzynarodowego w Balicach koło Krakowa, jak i krajowego w Jasionce niedaleko Rzeszowa umożliwia bezproblemowe podróże do wszystkich głównych centrów biznesu w Europie i na świecie,

- - posiadająca znaczenie magistrali transeuropejskiej linia kolejowa Kraków-Medyka łączy się w Tarnowie z odbiegającą na południe linią do Nowego Sącza, Muszyny i dalej w kierunku Słowacji i Węgier,
- - Tarnów usytuowany jest stosunkowo blisko przejść granicznych, co pozwala w ciągu jednej doby osiągnąć takie stolice, jak: Berlin, Bratysława, Budapeszt, Wiedeń, Kijów, Praga ,
- - niebawem w pobliżu Tarnowa przebiegać będzie autostrada A4, której bliskie położenie stref aktywności gospodarczej w znakomity sposób zwiększy dostępność komunikacyjną i atrakcyjność terenów inwestycyjnych,
- - szereg programów szkoleniowych dla osób bezrobotnych, jak i osób rozpoczynających prowadzenie działalności gospodarczej organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy, Tarnowską Agencję Rozwoju Regionalnego, Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji Ośrodek w Tarnowie.

W Tarnowie zlokalizowane są trzy strefy aktywności gospodarczej:

- Tarnowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (SSE) - Parki Przemysłowe „Czysta I” i „Czysta II”,
- Park Przemysłowy „Mechaniczne”,
- Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”.

Z oferty parków „Czysta” (obszar blisko 30 ha) skorzystało już 15 firm. Część z nich już prowadzi działalność gospodarczą, część jest w trakcie wznoszenia zakładów lub przygotowuje się do ich wybudowania. Wartość zrealizowanych tu inwestycji to kwota ponad 34 ml zł, natomiast wartość inwestycji planowanych to kwota ponad 102 ml zł. Łączne zatrudnienie w przedsiębiorstwach już działających w obszarze parków „Czysta” wynosi obecnie 85 osób. Docelowo, po zakończeniu wszystkich rozpoczętych lub zaplanowanych przedsięwzięć, zatrudnienie w parkach „Czysta” znajdzie ponad 300 osób.

W Parku Przemysłowym „Mechaniczne” (powierzchnia 21,2646 ha, powierzchnia obiektów kubaturowych ponad 33 tys. m²) działa 13 firm. W 2009 r. Spółka Tarnowski Klaster Przemysłowy w celu zespolenia i uzupełnienia terenu pod realizację przedsięwzięcia pn. „Rozbudowa Strefy Aktywności Gospodarczej w Tarnowie - Etap I - Droga wschodnia wraz z infrastrukturą” dokonała zakupu 8 działek od prywatnych właścicieli o łącznej powierzchni 1,6482 ha, tworząc w ten sposób jednolitą przestrzeń o powierzchni 21,2646 ha. Łącznie aktualne zatrudnienie w przedsiębiorstwach działających na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” wynosi 364 osoby. Planowane jest zwiększenie zatrudnienia w jednej z firm o około 40 miejsc pracy.

Na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy” do dyspozycji przedsiębiorców pozostają wciąż tereny inwestycyjne, będące własnością zarówno Gminy Miasta Tarnowa, jak i prywatnych właścicieli.

Rodzaje inwestycji oraz branże występujące w strefach aktywności gospodarczej:

1) SSE w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie - Parki Przemysłowe „Czysta”

- BECKER Farby Przemysłowe Sp. z o. o. (produkcja farb i lakierów przemysłowych, w tym specjalistycznych farb z przeznaczeniem na tworzywa sztuczne),
- ELMARK - TARNÓW (przetwórstwo tworzyw sztucznych),
- CESTOR Sp. z o. o. (produkcja elementów budowlanych o szerokim zastosowaniu),
- ABM SOLID S.A. (branża budowlana),

- Fabryka Styropianu „ARBET” Bartosik, Czernicki, Funke, Kuncer, Muzyczuk Spółka Jawna (produkcja styropianu),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe „ERGOBUD” Sp. z o.o. (produkcja elementów konstrukcyjnych ze stali (kształtek wieńcowych) do zastosowania w branży budowlanej),
- Zakład Elementów Konstrukcyjnych Sp. z o.o. (produkcja elementów ze stali, zbrojeń stropowych i belek kratownicowych),
- UNIPRESS Mariusz Dobrzański, Marcin Węgrzynek s.c. (pranża poligraficzna),
- Summit Packaging Polska Sp. z o. o. (branża przetwórstwa tworzyw sztucznych - produkcja zaworów do aerozolów),
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe MOSKITO Marek Jeleń (produkcja elementów do moskitier ramkowych okiennych i drzwiowych),
- ZEGAR Wojciech Dzikowski i Alicja Zyder Spółka Jawna (mechanika precyzyjna - produkcja karniszy ze stali nierdzewnej i mosiądzu),
- BERENDSEN Textile Service Sp. z o.o. (serwis odzieży roboczej),
- TIK INVEST Sp. z o.o. (centrum przeładunkowo-magazynowe dla obsługi kołowego transportu towarowego),
- KON-INS-BUD MONTAŻ Sp. z o. o. (produkcja konstrukcji stalowych),

2) Park Przemysłowy „Mechaniczne”

- Firma Handlowo-Usługowo-Produkcyjna POINTS (branża poligraficzna),
- BARIS Sp. z o. o. (krawiectwo),
- KRESKA Sp. z o. o. (krawiectwo),
- GPL PROJEKTY Sp. z o.o. (produkcja mebli),
- Odlewnia TARNÓW Sp. z o.o. (produkcja wyrobów stalowych),
- TRIAL s.r.l. Euro STEEL (konstrukcje stalowe),
- Alien Inspired Technologies „AIT” Sp. z o.o. (produkcja modułów fotowoltaicznych),
- MEBLE - ALEX Przemysław Bazia (usługi remontowe),
- Centrum logistyczne GALECO Sp. z o.o. (systemy rynnowe),
- Firma Handlowo-Usługowa BLACHODACH Janusz i Bartosz Bochnak Spółka Jawna (produkcja systemów rynnowych oraz akcesoriów blacharskich),
- Green House Sp. z o. o. (produkcja altanek ogrodowych),
- Ośrodek Szkolenia Kierowców KRAMEX (plac manewrowy),
- Firma MARAL (biuro konsultacyjno-doradcze),
- Firma Handlowo-Usługowa TarEx (transport),
- Firma Usługowo-Remontowo-Budowlana REMCAT (usługi remontowo-budowlane),

3) Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”

- Fabryka Silników Elektrycznych TAMEL S.A. (produkcja silników elektrycznych),
- Profitech Sp. z o.o. (sprzedaż maszyn i środków czyszczących),
- Domex Spółka Jawna (centrum wyposażenia wnętrz),
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego FRITAR S.A. (produkcja mrożonek),
- Unopol Spółka Jawna (produkcja mrożonek),
- Cegbud Cegielnia Krzyż (produkcja artykułów budowlanych),
- MS Sp. z o.o. (centrum logistyczne firmy Goodyear),

- Firma Handlowa Kwant (hurtownia elektryczna),
- Bruk-Bet Sp. z o.o. (produkcja artykułów budowlanych),
- Huta Szkła Ewa (produkcja szkła gospodarczego),
- Stalprodukt (produkcja stali),
- Huetter (produkcja artykułów myśliwskich),
- ELTAR (zakład wytwórczy materiałów budowlanych, usługi techniczne),
- Huta Szkła Gospodarczego Grupa Kapitałowa Krosno (produkcja szkła gospodarczego).

Władze miasta prowadzą rozmowy z kilkoma inwestorami zainteresowanymi ulokowaniem swojego kapitału na terenie Miasta. Są to inwestorzy z branży sportowo-turystycznej, rekreacyjnej oraz logistyki kolejowej. Według opinii inwestorów, mocnym atutem przemawiającym za inwestowaniem w Tarnowie jest przyjazny klimat inwestycyjny, dogodne usytuowanie miasta na trasie ważnych gospodarczych szlaków handlowych, obecność wielu międzynarodowych firm, które zdecydowały się na zainwestowanie w mieście, a także dostępność wykwalifikowanej kadry pracowniczej. Nie bez znaczenia pozostaje również oferta firm lokalnych, które dla nowych inwestorów pełnią funkcję łańcucha poddostawców, co w konsekwencji pozwala na ich rozwój, a nowym inwestorom generuje oszczędności. Przychylność mieszkańców i pozytywne ich nastawienie na inwestycje z udziałem kapitału zagranicznego są dodatkowym atutem w procesie podejmowania decyzji o lokowaniu inwestycji w Tarnowie.

4.3. Pomoc publiczna

Przedsiębiorcy inwestujący w Specjalnej Strefie Ekonomicznej mogą uzyskać pomoc publiczną przyznawaną w formie zwolnienia od podatku dochodowego. Warunkiem niezbędnym do uzyskania pomocy publicznej jest pozyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności gospodarczej na terenie SSE.

Wysokość pomocy publicznej jest zróżnicowana ze względu na wielkość firmy. Małe firmy otrzymują najwyższy poziom pomocy publicznej, który w województwie małopolskim wynosi 70% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, średnie firmy mogą liczyć na 60%, natomiast duże firmy 50%.

Ulęgę w podatku dochodowym mogą uzyskać firmy realizujące nowe projekty inwestycyjne, które spełniają równocześnie dwa kryteria:

- minimalna kwota inwestycji na terenie SSE wynosi 100 tys. euro,
- prowadzona działalność gospodarcza spełnia warunki do udzielenia pomocy publicznej, określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie krakowskiej specjalnej strefy ekonomicznej (Dz. U. Nr 232, poz. 1552, z późn. zm.).

Na terenie stref aktywności gospodarczej firmy posiadają możliwość uzyskania zwolnienia z opłacania podatku od nieruchomości. Funkcjonujące zwolnienia przysługują na zasadzie praw nabytych, a ulgi stanowią pomoc publiczną regionalną. Ulgi te wynikają z następujących uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie:

- uchwała Nr XII/183/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców działających na części terenów Gminy Miasta Tarnowa (Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”),
- uchwała Nr XII/184/2003 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 12 czerwca 2003 r. w sprawie zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców działających na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa Tarnów,

- - uchwała Nr LI/983/2006 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 26 października 2006 r. w sprawie udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa pomocy regionalnej na wspieranie nowych inwestycji lub tworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją (Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”; Specjalna Strefa Ekonomiczna w Krakowie - Podstrefa Tarnów, Park Przemysłowy „Mechaniczne”).

Na terenie miasta udzielana jest również pomoc o charakterze „de minimis”, zgodnie z uchwałą Nr XV/208/2007 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 29 listopada 2007 r. w sprawie zwolnień od podatku od nieruchomości, budynków i zajętych pod nie gruntów wchodzących w skład zabytkowego układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków. Ta forma pomocy przysługuje przedsiębiorcom dokonującym remontów elewacji budynków oraz iluminacji świetlnych.

W październiku 2009 r. Rada Miejska w Tarnowie, uchwałą Nr XL/550/2009 z dnia 22 października 2009 r. w sprawie warunków udzielania przez Gminę Miasta Tarnowa zwolnień od podatku od nieruchomości stanowiących regionalną pomoc inwestycyjną. O zwolnienie z podatku od nieruchomości mogą ubiegać się firmy dokonujące nowych inwestycji oraz tworzące nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami. Maksymalna intensywność pomocy wynosi 50% kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą, w przypadku średnich przedsiębiorstw 60%, a w przypadku mikro przedsiębiorstw i małych przedsiębiorstw 70%. Terytorialnie zwolnienia obowiązują na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowy”, Parku Przemysłowego „Mechaniczne” oraz na terenach Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie - Podstrefa w Tarnowie.

Celem wprowadzenia zwolnień podatkowych było przede wszystkim zachęcenie potencjalnych inwestorów do lokowania swoich inwestycji w mieście jak również pobudzenie działających już firm do rozwoju prowadzonej przez nich działalności gospodarczej.

Począwszy od 2007 r. odnotowuje się wzrost udzielanej pomocy publicznej w Tarnowie. Jest to pomoc udzielana zarówno przez Gminę Miasta Tarnowa jak i podległe jej jednostki organizacyjne. Wartości nominalne udzielonej pomocy za poszczególne lata przedstawiają się następująco:

- 2009 r. - 13.824.734,08 zł (z czego 11.798.672,83 zł to pomoc udzielona przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie i dotyczyła dotacji na rozpoczęcie lub rozwój działalności gospodarczej; doposażenie stanowiska pracy lub refundacji wynagrodzeń i składek ZUS - w ramach tzw. prac interwencyjnych),
- 2008 r. - 10.702.139,93 zł (z czego 10.089.324,56 zł udzielonej pomocy przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie),
- 2007 r. - 10.508.125,02 zł (z czego 5.752.303,90 zł udzielonej pomocy przez Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie).

Dzięki stosowanym ulgom Tarnów staje się bardziej atrakcyjny i ma większe szanse na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy, co w konsekwencji przekłada się na zmniejszenie bezrobocia w Tarnowie. Podkreślić należy również, że obowiązujące w mieście stawki podatku od nieruchomości od prowadzonej działalności gospodarczej są jednymi z niższych w kraju.

Z pomocy publicznej, w postaci zwolnień podatkowych, skorzystały dotychczas firmy działające w strefach:

1) Zielony Park Przemysłowy „Kryształowy”

- Huta Szkła Ewa,
- Przedsiębiorstwo Przemysłu Chłodniczego FRITAR S.A.,

- Profitech Sp. z o.o.,
- 2) SSE w Krakowie Podstrefa w Tarnowie
- ELMARK - TARNÓW,
 - Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
 - BECKER Farby Przemysłowe Sp. z o.o.,
 - Summit Packaging Polska Sp. z o.o.,
 - UNIPRESS Mariusz Dobrzański, Marcin Węgrzynek s.c.,
 - KON-INS-BUD MONTAŻ Sp. z o. o.

4.4. Instytucje otoczenia biznesu

Wśród działających w Tarnowie instytucji otoczenia biznesu wymienić należy:

- 1) Izbę Przemysłowo-Handlową w Tarnowie,
- 2) Izbę Rzemieślniczą oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
- 3) Tarnowską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Tarnowie,
- 4) Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców w Tarnowie,
- 5) Powszechną Agencję Handlową w Tarnowie,
- 6) Izbę Rolniczą w Tarnowie,
- 7) Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
- 8) Naczelną Organizację Techniczną - Radę w Tarnowie,
- 9) Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji,
- 10) Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości, w skład którego wchodzi:
 - Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.,
 - Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.,
 - Izba Przemysłowo-Handlowa w Tarnowie,
 - Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Tarnowie,
 - Polskie Stowarzyszenie Chrześcijańskich Przedsiębiorców,
 - Naczelna Organizacja Techniczna,
 - Zakład Mechaniczny Steinhof,
 - Tarnowska Spółdzielnia Mieszkaniowa,
 - Spółdzielnia Mieszkaniowa „Jaskółka”.

Dodatkowo należy tu również wspomnieć o, działających w strukturach Urzędu Miasta Tarnowa: Biurze Obsługi Przedsiębiorców i Punkcie Obsługi Przedsiębiorców.

Biuro Obsługi Przedsiębiorców (BOP) w ramach swojej działalności realizuje Kompleksową Obsługę Inwestora, prowadzi doradztwo dla firm w zakresie pozyskiwania środków europejskich na rozwijanie i prowadzenie działalności gospodarczej, a także szkolenia dla przedsiębiorców. Realizuje również zadania z zakresu pomocy publicznej dla przedsiębiorców oraz doradztwo z zakresu rynku kapitałowego NewConnect. W procesie Kompleksowej Obsługi Inwestora BOP pełni rolę bezpośredniego kontaktu pomiędzy inwestorem a Urzędem. Pracownicy BOP wykonują dla inwestorów materiał zdjęciowy, opisy nieruchomości oraz dokonują wizji lokalnych terenów planowanych pod

zainwestowanie. Sprawy załatwiane są w jednym miejscu, co pozwala w znacznym stopniu zaoszczędzić czas przedsiębiorcy.

Funkcjonowanie Punktu Obsługi Przedsiębiorców wynika z ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.). Mimo, iż w/w ustawa zasadę jednego okienka wprowadziła od marca 2009 r., tarnowski Punkt Obsługi Przedsiębiorców działa nieprzerwanie od grudnia 2007 r. W związku z obowiązującymi od 31 marca 2009 r. przepisami znowelizowanej ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, nastąpiła zmiana sposobu obsługi klientów. Przedsiębiorcy składają jeden zintegrowany wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczej będący jednocześnie zgłoszeniem do urzędu statystycznego, naczelnika urzędu skarbowego oraz ZUS/KRUS (od 2009 r.). Nowe rozwiązania ustawowe (obowiązujące od 31 marca 2009 r.) umożliwiają, między innymi, podatkową rejestrację firmy w zakresie zgłoszeń identyfikacyjnych lub aktualizacyjnych NIP bez wizyty w urzędzie skarbowym.

W ubiegłym roku w Punkcie Obsługi Przedsiębiorcy obsłużono łącznie 13.632 przedsiębiorców, w tym:

- na stanowisku rejestracyjnym Ewidencji Działalności Gospodarczej 6.282 przedsiębiorców (o 1.958 więcej niż w 2008 r.),
- na stanowisku Urzędu Statystycznego 5.817 (o 2.066 więcej niż w 2008 r.),
- na stanowisku Urzędu Skarbowego funkcjonującym, w związku ze zmianami, o których wyżej, do 30 kwietnia 2009 r. 1533 osób.

5. RYNEK PRACY

5.1. Poziom i struktura bezrobocia

Na przestrzeni w 2009 r. nastąpił przewidywany wzrost bezrobocia w Tarnowie. Podobnie jak w całym kraju, bezrobocie wzrastało na skutek kryzysu panującego w całej Europie. Największy wzrost nastąpił w pierwszym kwartale roku, drugi kwartał przyniósł lekkie spadki, natomiast w drugiej połowie roku, bezrobocie nadal wzrastało, choć jego dynamika była znacznie niższa.

Na rynku pracy w Tarnowie w 2009 r. wystąpiły następujące zjawiska:

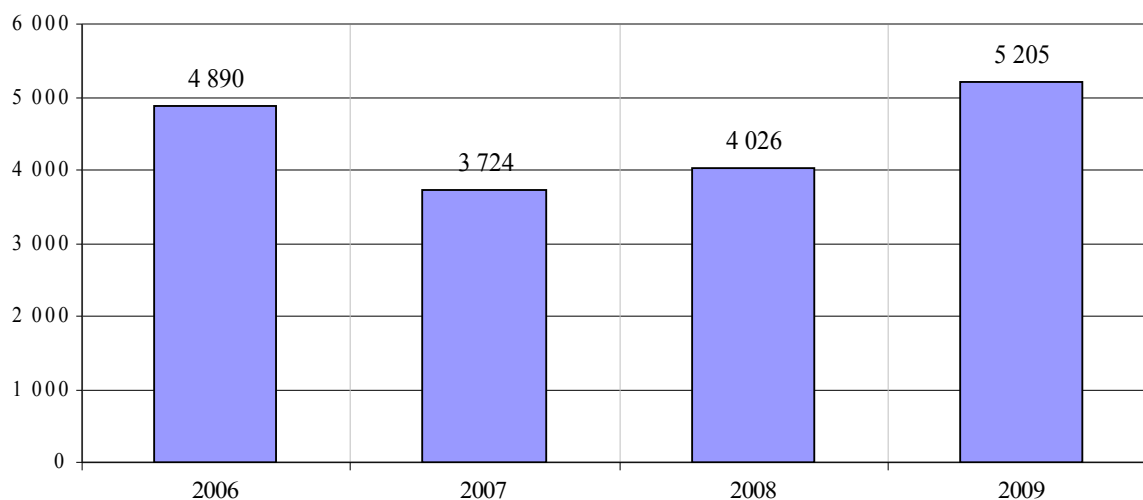
- 1) nastąpił wzrost bezrobocia o 1.179 osób do poziomu 5.205 osób na koniec 2009 r., z czego 53,7% stanowiły kobiety,
- 2) wzrósł poziom stopy bezrobocia o 2 punkty procentowe do poziomu 9,3% (na koniec 2009 r.),
- 3) wystąpiły liczne zwolnienia grupowe pracowników spowodowane likwidacją bądź redukcją zatrudnienia w kilku zakładach pracy, w wyniku których pracę utraciło 908 pracowników; w 2008 r. w ramach zwolnień grupowych pracę utraciło 575 osób,
- 4) wzrósł odsetek bezrobotnej młodzieży z 21,0% w 2008 r. do 21,8% w końcu 2009 r.,
- 5) zwiększył się odsetek osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia z 19,6% w 2008 r., do 20,2% na koniec 2009 r.,
- 6) zwiększył się poziom osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy o 169 osób do poziomu 706 osób,
- 7) zmniejszyła się liczba ofert pracy o 919 ofert, od pracodawców z Tarnowa do poziomu 3.800 na przestrzeni 2009 r.,

8) zwiększyła się liczba osób podejmujących zatrudnienie o 266 osób do poziomu 2.764 osób na przestrzeni roku.

Aktywne działania Powiatowego Urzędu Pracy w Tarnowie, poprzez pozyskanie rekordowo dużych środków finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych, pozwoliły objąć wsparciem licznější grupę bezrobotnych mieszkańców Tarnowa i poprawę niekorzystnych zjawisk w strukturze bezrobotnych mieszkańców Tarnowa m.in.:

- zaktywizowano 1.636 osób bezrobotnych z Tarnowa tj. o 255 osób więcej niż w roku poprzednim,
- znacząco zwiększyła się liczba bezrobotnych mieszkańców Tarnowa, którzy podjęli działalność gospodarczą na własny rachunek korzystając z dotacji na rozpoczęcie działalności z 138 osób w 2008 r. do 248 w 2009 r.,
- zmniejszył się odsetek osób długotrwale bezrobotnych z 42,7% w 2008 r., do 41,5% na koniec 2009 r.,
- zmniejszył się odsetek bezrobotnych kobiet z 60,7% w 2008 r. do 53,7% na koniec 2009 r.

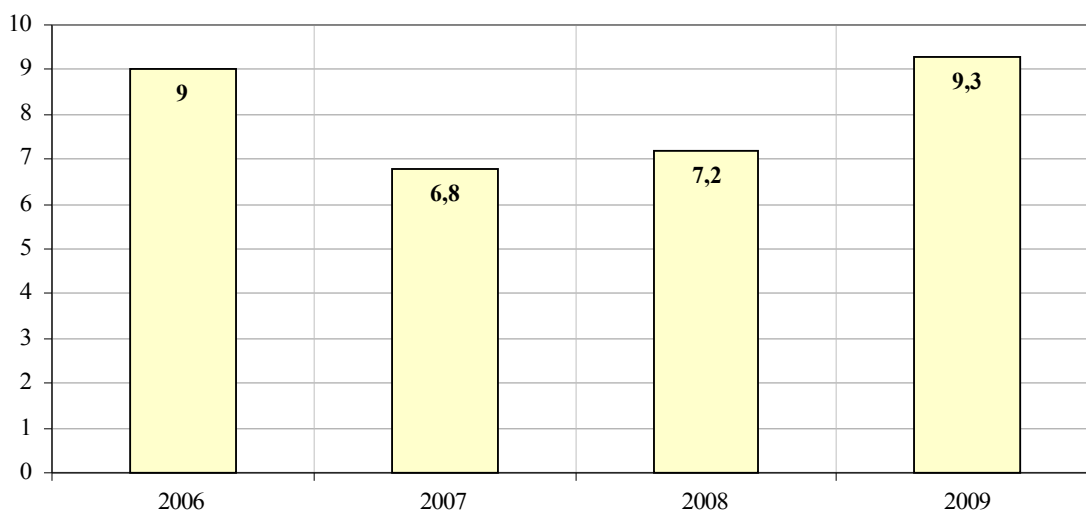
Wykres nr 6: Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2006-2009

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Stopa bezrobocia w Tarnowie na koniec listopada 2009 r. wynosiła 9,2%. Stopa była wyższa niż w analogicznym okresie 2008 r. o 1,9%.

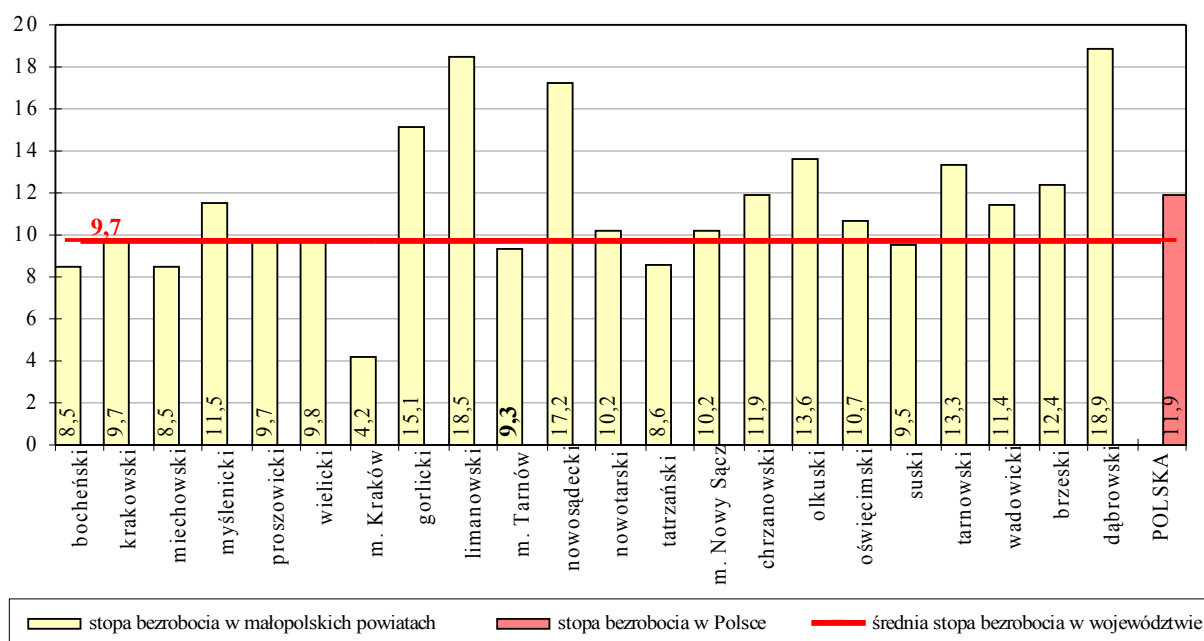
Wykres nr 7: Stopa bezrobocia w Tarnowie w latach 2006-2009

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Tarnów ze stopą bezrobocia 9,3% na koniec 2009 r., plasował się na piątej pozycji w województwie małopolskim, licząc od najniższego poziomu tego wskaźnika. Średnia stopa bezrobocia w Małopolsce wynosiła 9,7%, a średnia w kraju 11,9%.

Wykres nr 8: Stopa bezrobocia w małopolskich powiatach na tle całego kraju - stan na koniec 2009 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

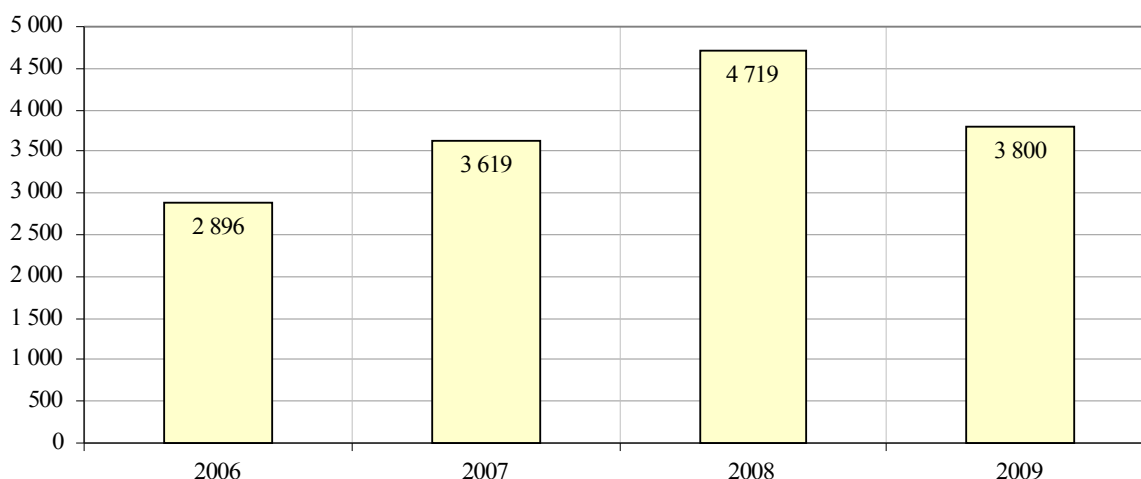
Wśród bezrobotnych mieszkańców Tarnowa nadal dominowały kobiety, choć ich przewaga wśród bezrobotnych uległa kolejnemu obniżeniu. Na przestrzeni roku zanotowano większy wzrost bezrobocia wśród mężczyzn, w wyniku czego odsetek mężczyzn podniósł się o kilka procent. Liczba bezrobotnych kobiet wzrosła o 351 osób, a mężczyzn o 828 osób.

Na koniec 2009 r. w rejestrze osób bezrobotnych figurowało:

- 2.796 kobiet, tj. 53,7% ogółu bezrobotnych,
- 2.409 mężczyzn, tj. 46,3% ogółu bezrobotnych.

Na przestrzeni minionego roku obniżyła się liczba ofert pracy. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał 3.800 ofert pracy i stażu od pracodawców z terenu Tarnowa (z całego regionu 5.952 ofert) i było to o 919 ofert mniej aniżeli w 2008 r. - dynamika 80,5%, ale o 904 więcej niż w 2006 r. (dynamika 131%).

Wykres nr 9: Liczba ofert pracy w Tarnowie w latach 2006-2009

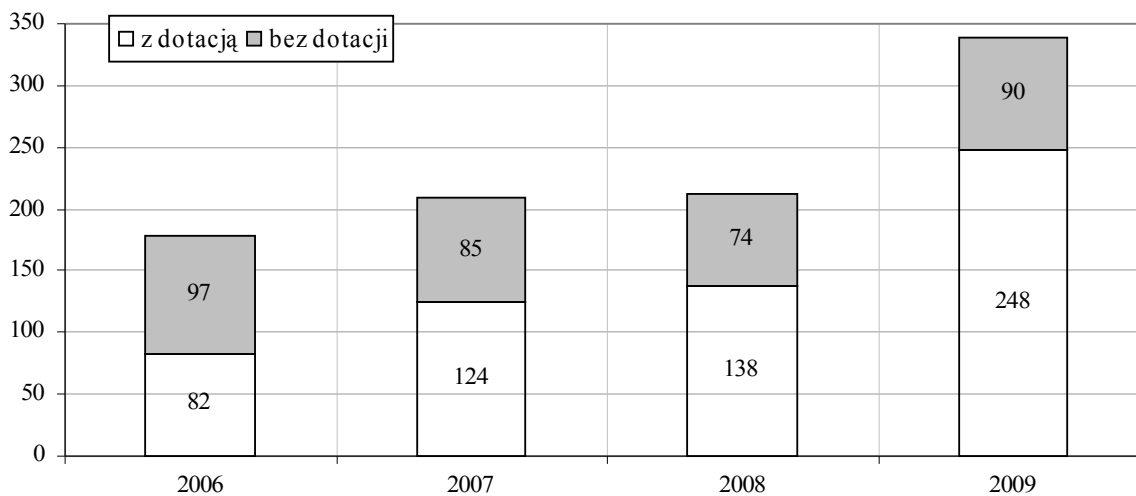
Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Spadek liczby ofert pracy spowodowany był głównie obniżeniem ofert niesubsydiowanych, tworzonych w oparciu o środki finansowe pracodawców, bez wsparcia środków publicznych.

Wzrosła liczba osób bezrobotnych podejmujących prace. W 2009 r. 2.764 osoby bezrobotne z Tarnowa podjęły zatrudnienie tj. o 266 więcej niż w 2008 r., ale o 547 osób mniej niż w 2006 r.

Znacząco wzrosła liczba osób bezrobotnych rozpoczynających działalność gospodarczą. W 2009 r. 338 bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podjęło działalność gospodarczą, w tym 248 osób skorzystało z dotacji udzielanej przez Urząd Pracy na uruchomienie własnej działalności. W porównaniu do 2006 r. 3-krotnie więcej bezrobotnych mieszkańców Tarnowa ze wsparciem dotacji z FP i EFS rozpoczęło własną działalność gospodarczą.

Wykres nr 10: Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2006-2009

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

W 2009 r. postępował wzrost zwolnień grupowych w zakładach pracy Tarnowa, zapoczątkowany rok wcześniej. W wyniku zwolnień na przestrzeni całego roku rozwiązano umowy o pracę z 908 osobami.

Największa fala zwolnień grupowych miała miejsce w lutym i maju minionego roku. W drugiej połowie roku, sytuacja uległa stabilizacji i od tego czasu napływało znacznie mniej sygnałów o zamiarze zwolnień grupowych.

Największe zwolnienia grupowe w 2009 r. miały miejsce w Krośnieńskich Hutach Szkła „Krosno” S.A. (353 osoby), Fabryce Silników Elektrycznych „Tamel” w Tarnowie (191 osób) oraz w Zakładach Azotowych S.A. w Tarnowie (174 osoby). Ponadto zwolnień grupowych dokonały Zakłady Mechaniczne Tarnów S.A. w Tarnowie (23 osoby), Spółka z o. o. Beta Steel (36 osób), Szkoła Podstawowa Nr 7 w Tarnowie, która uległa likwidacji (30 osób) i Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „Intech” Spółka Jawna w Tarnowie (14 osób).

Pomimo tak licznych zwolnień grupowych z tarnowskiego rynku pracy płynęły także pozytywne sygnały. Jednym z nich było ponowne zatrudnienie przez Zakład Produkcyjny Krośnieńskiej Huty Szkła „Krosno” S.A w Tarnowie większości pracowników uprzednio zwolnionych w ramach zwolnień grupowych (Spółka ta ogłosiła upadłość likwidacyjną). Umowy o pracę zawarto na czas określony. Kondycja Zakładu Produkcyjnego w Tarnowie była na tyle dobra, że po 1 stycznia 2010 r. ze wszystkimi pracownikami zawarte zostały kolejne umowy o pracę.

Innym pozytywnym sygnałem płynącym z rynku pracy była informacja z Grupy Kapitałowej Zakładów Azotowych „PROREM” w Tarnowie. Spółka ta pomimo zgłoszenia zamiaru zwolnienia grupowego 100 osób, w 2009 r. nie wręczyła ani jednego wypowiedzenia umowy o pracę. Jak prognozuje Spółka, w 2010 r. istnieją duże szanse na to, iż zwolnienia grupowe nie będą dokonywane.

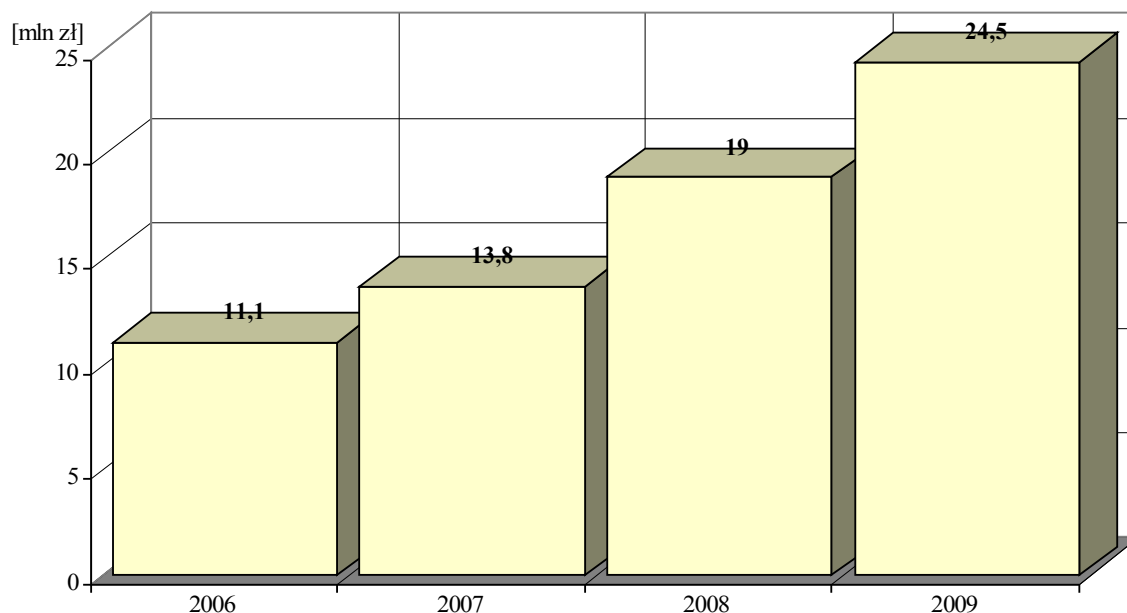
5.2. Działania na rzecz bezrobotnych

W 2009 r. na programy aktywizacyjne Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie pozyskał rekordową kwotę 24,5 mln zł, w tym:

- 7,5 mln zł z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) na realizację projektów systemowych w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,

- 9,5 mln zł z Funduszu Pracy (środki algorytmowe),
- 7,5 mln zł jako dodatkowe środki z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej.

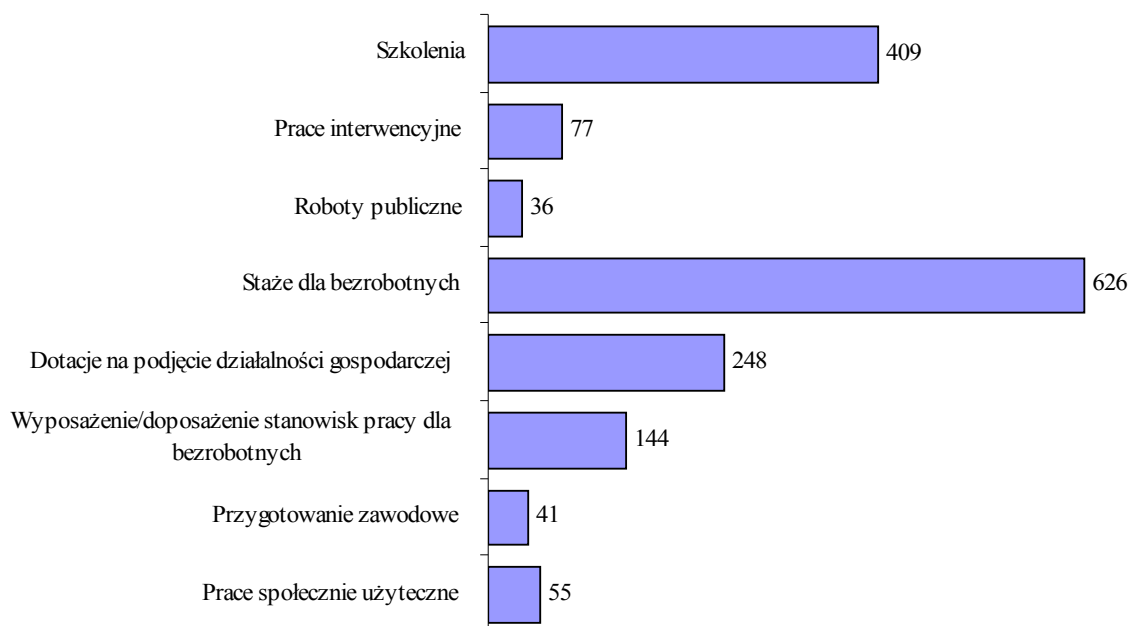
Wykres nr 11: Środki FP i EFS oraz z rezerwy MPiPS w latach 2006-2009

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Ze środków tych, w 2009 r. zaktywizowano 1.636 bezrobotnych i poszukujących pracy mieszkańców Tarnowa. Było to o 255 osób więcej aniżeli w roku ubiegłym (dynamika 118,5%).

Wykres nr 12: Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane w ramach programów wsparcia finansowanych z EFS i FP w 2009 r.

Źródło: Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie

Wśród osób zaktywizowanych w 2009 r. ze środków FP i EFS dominowały kobiety (64%), ludzie młodzi w wieku do 25 lat (39,4%) skierowani do odbywania stażów u pracodawców, nabywający dodatkowych kwalifikacji w trakcie wysokospecjalizowanych szkoleń. Drugą, liczną grupą bezrobotnych obejmowanych aktywizacją zawodową były osoby długotrwale bezrobotne.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie prowadził działania ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych, których wielkość wynosiła 379,6 tys.zł. W jej wyniku aktywność zawodową w postaci szkoleń, zatrudnienia na nowoutworzonych stanowiskach pracy, bądź rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej uzyskało 36 niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa.

W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie kontynuował realizację dwóch projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz rozpoczął realizację nowego projektu partnerskiego również współfinansowanego z EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (POKL).

1. Projekt „Czas na pracę” - projekt systemowy.

W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie kontynuował realizację projektu systemowego „Czas na pracę”, który jest realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013 (POKL), Poddziałanie 6.1.3 „Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych”.

Realizacja projektu systemowego „Czas na pracę” rozpoczęła się w 2008 r., a okres jego realizacji dotyczy całego okresu wdrażania PO KL tj. do 31 grudnia 2013 r. Projekt wdrażany jest na podstawie umowy ramowej podpisanej w 2008r. z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie. Założenia, co do realizacji projektu systemowego w danym roku budżetowym określa zatwierdzony przez Wojewódzki Urząd Pracy wniosek o dofinansowanie realizacji projektu na dany rok budżetowy.

Celem projektu jest pomoc w podjęciu zatrudnienia lub samozatrudnienia oraz reintegracja z rynkiem pracy osób bezrobotnych, zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie poprzez poprawę ich aktywności i atrakcyjności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia i samozatrudnienia. Do projektu w pierwszej kolejności rekrutowane były osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, tj. między innymi: osoby bezrobotne do 25 roku życia, długotrwale bezrobotni, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych.

W 2009 r. z różnych form wsparcia skorzystało łącznie z regionu tarnowskiego 1.561 osób.

Wartość projektu w 2009 r. wynosiła 7,5 mln zł i stanowiła najwyższą przyznaną kwotę dofinansowania na realizację projektu systemowego przez powiatowy urząd pracy w województwie małopolskim.

2. Projekt „Od kwalifikacji pracownika do lepszej jakości usług” - projekt konkursowy.

Projekt zrealizowano w ramach POKL, Poddziałanie 6.1.2 - Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie. Realizacja projektu trwała dwa lata w okresie: od 1 marca 2008 r. do 31 grudnia 2009 r. Całkowita wartość projektu wyniosła 242,3 tys. zł. Projekt był współfinansowany w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i w 15% z krajowych środków publicznych.

W ramach projektu refundowane były koszty zatrudnienia pięciu doradców zawodowych i jednego pośrednika pracy oraz finansowane koszty szkoleń dla w/w pracowników.

Realizacja powyższego projektu przyczyniła się do podwyższania jakości świadczonych usług w ramach standardów usług rynku pracy. Osiągnięto cel projektu, jakim było wzmocnienie, rozwój oraz poprawa jakości świadczenia usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie.

3. Projekt partnerski „3D –Dojrzała - Doświadczeni - Docenieni” - projekt konkursowy.

1 listopada 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie rozpoczął wraz z Urzędami Pracy z Bochni, Brzeska i Dąbrowy Tarnowskiej realizację projektu pn. „3D-Dojrzała-Doświadczeni-Docenieni”. Liderem jest Fundacja im. Jana Hetmana Tarnowskiego. Realizacja projektu zakończy się 31 października 2012 r. Przedsięwzięcie to jest realizowane w ramach POKL 2007-2013, Podziałanie 6.1.1 - Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy i jest kompleksowo kierowane do osób bezrobotnych - powyżej 45 roku życia - zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa lub powiatu tarnowskiego, bocheńskiego, brzeskiego czy dąbrowskiego.

Projekt zakłada osiągnięcie celu poprzez świadczenie wsparcia przede wszystkim w zakresie:

- poradnictwa psychologicznego i zawodowego, indywidualnego i grupowego,
- warsztatów z zakresu technik aktywnego i efektywnego poszukiwania pracy,
- szkoleń dotyczących nabywania kompetencji kluczowych,
- różnotematycznych szkoleń zawodowych, grupowych i indywidualnych,
- staży pozwalających zdobyć niezbędne na rynku pracy doświadczenie zawodowe,
- pośrednictwa pracy.

Całkowita wartość projektu wynosi 3.985,6 tys. zł. Projekt jest współfinansowany w 85% ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i w 15% z krajowych środków publicznych.

Idea projektu oraz wszystkie działania przewidziane w projekcie są zgodne z zasadą równości płci „Gender mainstreaming”, czyli zasadą równych szans kobiet i mężczyzn we wszystkich sferach życia społecznego, w tym także na rynku pracy.

6. STRATEGIA ROZWOJU MIASTA

Podstawowym dokumentem rozwojowym dla miasta Tarnowa jest przyjęta w marcu 2000 r. „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Tarnowa na lata 2000-2015”, która określiła cele i główne kierunki rozwoju Tarnowa do 2015 r. Stanowi ona podstawę dla wszelkich szczegółowych strategii i planów działań, przygotowanych później dla wybranych dziedzin życia miejskiego.

Strategia swoim zakresem obejmuje bardzo dużą liczbę celów, dlatego też, bazując na zapisach tego dokumentu, wyznaczono w 2007 r. podstawowe priorytety dla rozwoju miasta do 2010 r., które zawarte zostały w zarządzeniu nr 275/2007 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie określenia priorytetowych kierunków rozwojowych do 2010 r. - Program „Tarnów 2010”, zaktualizowane zarządzeniem nr 247/2008 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie określenia priorytetowych kierunków rozwojowych do 2010 r. - Program „Tarnów 2010” (z późn. zm.).

Celem nadrzędnym Programu „Tarnów 2010” jest zdecydowane wzmocnienie pozycji miasta i uzyskanie przez Tarnów statusu stolicy subregionu. By ten cel osiągnąć w Programie założono szereg działań i projektów, zawartych w trzech osiach priorytetowych:

- „Budowa pozycji miasta jako stolicy subregionu”,

- „Podnoszenie jakości życia mieszkańców”,
- „Wzmacnianie wewnętrznego potencjału miasta”.

Projekty ujęte w pierwszej osi priorytetowej koncentrują się przede wszystkim na takich obszarach, jak szkolnictwo wyższe, ponadlokalna opieka zdrowotna oraz budowanie marki Tarnowa.

Szeroko rozumiana edukacja została uznana za jeden z istotnych czynników, wpływających na pozycję miasta w regionie.

Jednym z kluczowych zadań jest stałe wspieranie rozwoju akademickiego charakteru miasta. Podstawowym działaniem jest tutaj prowadzenie i wspomaganie wszelkich inicjatyw, zmierzających do uruchomienia nowych kierunków kształcenia (np. kierunków artystycznych zbieżnych z programem nauczania Akademii Sztuk Pięknych) oraz podwyższania poziomu nauczania (m.in. możliwość studiowania na studiach magisterskich w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej na kierunku Filologia polska).

W ramach Programu przeprowadzono rozpoznanie potrzeb co do kierunków kształcenia przyszłej Akademii Tarnowskiej oraz równoległe rozpoczęto aktywną promocję nauki w mieście, m.in. poprzez wsparcie działalności Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego.

By ułatwić dostęp do katalogów bibliotek tarnowskich, Miejska Biblioteka Publiczna uruchomiła multiwyszukiwarkę internetową FIDKAR, pozwalającą na przeszukiwanie wielu baz bibliotecznych jednocześnie, m.in. tarnowskich szkół wyższych. Ponadto, użytkownicy mają dostęp do zbiorów bibliotek na całym świecie.

Działaniom wzmacniającym akademicki charakter miasta towarzyszą projekty promujące kształcenie ponadlokalne. Planowane w zakresie ponadlokalnej edukacji działania, są przede wszystkim odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane przez rynek pracy i zmierzają do poprawy oferty edukacyjnej w zakresie szkolnictwa specjalistycznego (zawodowego) i artystycznego. Zmodernizowano obiekty Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego, trwa rozbudowa Zespołu Szkół Plastycznych, na którą miasto pozyskało środki w wysokości ponad 14 mln zł.

Istotnym zagadnieniem wpływającym na regionalny charakter miasta są dostępne w nim usługi medyczne. W ramach Programu miasto przygotowało analizę pn. „Kierunki rozwoju lecznictwa zamkniętego i otwartego w Tarnowie”, która stanowić będzie podstawę dla dalszej polityki w tym obszarze. Równocześnie systematycznie prowadzone są działania inwestycyjne zmierzające do poprawy jakości świadczonych usług Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika.

Projekty skupione w drugiej osi Programu „Tarnów 2010” mają na celu podniesienie szeroko rozumianego komfortu życia w mieście. Zawarto tu takie obszary tematyczne jak: poprawa układu komunikacyjnego, poprawa estetyki, zagospodarowanie czasu wolnego, czy też podniesienie jakości obsługi administracyjnej.

Największym realizowanym zadaniem drogowym w ramach Programu „Tarnów 2010” jest budowa łącznika z węzłem „Krzyż” autostrady A4 oraz poprawa parametrów przejazdu na kierunku północ-południe. Na projekt ten w 2009 r. miasto uzyskało dofinansowanie blisko 54 mln zł. Realizacja „łącznika” to także cały szereg skoordynowanych inwestycji drogowych upłynniających komunikację na kierunku północ-południe w mieście. Jako komplementarne działania można wskazać kompleksową przebudowę skrzyżowania Lwowska-Starodąbrowska-Kołątaja, budowę skrzyżowania u zbiegu ulic Starodąbrowskiej i Mickiewicza, nowy most nad potokiem Wątok, a także poprawa parametrów ulicy Gumniskiej.

Innym zadaniem, który ma na celu poprawę układu komunikacyjnego miasta, jest przebudowa ulic Dworcowej i Bandrowskiego, dzięki czemu stworzone zostanie dodatkowe połączenie centrum komunikacyjnego - zespół dworców PKP i PKS - z układem drogowym miasta. Realizacja tego zadania wpłynie na zmniejszenie obciążenia ruchem ciągu ulic Krakowska – Narutowicza. W 2009 r. przystąpiono do prac projektowych.

Ponadto, ze względu na duże nasilenie ruchu drogowego (w szczególności pojazdów ciężkich) w północno-wschodniej części Tarnowa (ul. Nowodąbrowska i Al. Jana Pawła II) podjęto starania o budowę wschodniej obwodnicy miasta. Obwodnica ta umożliwi ominięcie centrum przez pojazdy poruszające się z kierunków północ-południe, czy też ze wschodu na północ i południe.

Regularnie realizowany jest program rozbudowy sieci parkingów. Dzięki realizacji tego programu, poprzez modernizację istniejących parkingów oraz budowę nowych, w ciągu ostatnich trzech lat powstało 2.185 dodatkowych miejsc postojowych, z czego 373 w 2009 r. Docelowo planowane jest zwiększenie ilości do 3.000 miejsc postojowych. Ponadto, systematycznie modernizowane są nawierzchnie ulic na tarnowskich osiedlach.

W Programie „Tarnów 2010” dużą uwagę poświęcono estetyce Tarnowa. Zaprojektowano szereg działań zmierzających do jej podniesienia, w szczególności ekspozycji atutów historycznych oraz zagospodarowania przestrzeni małej architektury. Zawarte w drugiej osi pn. „Podnoszenie jakości życia mieszkańców” działania związane z estetyką koncentrują się na działaniach rewitalizacyjnych centrum miasta i dzielnicy Mościce. W obszarze Śródmieścia większość z nich będzie wykonana w nadchodzących latach, z racji, uzyskanego dofinansowania (w wysokości ponad 6 mln zł) na realizację przygotowanych przez miasto projektów w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmującego wspomniany obszar. Natomiast, w 2010 r. planowane jest złożenie wniosków o dofinansowanie realizacji projektów zapisanych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Tarnowa dla obszaru Mościce.

Istotnym czynnikiem wpływającym na komfort życia w mieście jest oferta czasu wolnego. W zakresie rozwoju odpowiedniej infrastruktury dla atrakcyjnego spędzania czasu wolnego trwają zaawansowane prace nad budową Parku Wodnego oraz modernizacją Tarnowskiego Teatru. Na realizację obu projektów miasto pozyskało środki zewnętrzne. Z własnych środków odnowiono salę wielofunkcyjną w Pałacu Młodzieży.

Powiększa się również liczba małych obiektów sportowych, które zrealizowane zostały ze wsparciem środków zewnętrznych (np. boiska), czy też ze środków własnych (hala sportowa przy ul. Chemicznej), uruchomiono także odnowioną krytą pływalnię w Mościcach.

Kontynuowany jest program budowy ścieżek rowerowych. W 2009 r. istniejącą sieć dróg rowerowych o łącznej długości 43.549 m, powiększono o kolejne 2.100 m. Miasto rozpoczęło promocję roweru, jako powszechnego środka komunikacji, uruchamiając program „Tarnów Miastem Przyjaznym Rowerzystom”. W ramach programu wydano 1.500 szt. map ścieżek rowerowych, a w rejonach obiektów użyteczności publicznej ustawiono 45 stojaków na rowery - ok. 400 miejsc parkingowych dla rowerzystów (ich ilość będzie sukcesywnie zwiększana).

Program „Tarnów 2010” przewiduje także ułatwienie korzystania przez mieszkańców z nowoczesnych technologii, a także wykorzystanie ich w nowoczesnej administracji. Realizacja tych projektów uzależniona jest jednak od uzyskania dofinansowania z funduszy zewnętrznych. Jednak i tutaj widoczne są pierwsze efekty w postaci uruchomionych hotspotów umożliwiających korzystanie z sieci Internet w mieście, a także możliwości płatności kartami płatniczymi w kasach Urzędu Miasta Tarnowa.

Trzecia oś priorytetowa Programu „Tarnów 2010” grupuje w sobie działania zmierzające przede wszystkim do wykorzystania potencjału gospodarczego miasta i podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej. Dlatego też w ramach tej osi prowadzone są działania zmierzające do właściwego przygotowania terenów inwestycyjnych od strony planistycznej oraz równolegle trwają poszukiwania inwestorów.

Oprócz działań planistycznych przygotowano program pomocy publicznej regionalnej w formie uchwały zwalniającej od podatku od nieruchomości przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji oraz tworzących nowe miejsca pracy, na obszarach stref aktywności gospodarczej.

W ramach trzeciej osi Programu realizowane są także mniejsze inwestycje drogowe poprawiające parametry dojazdowe do stref aktywności gospodarczej, jak: remont drogi wojewódzkiej nr 973, zmodernizowany most na Białej, polepszony stan nawierzchni ulic Niedomicka i Klikowska oraz Wyszyńskiego.

Osobnym działaniem ujętym również trzeciej osi są zagadnienia związane z reorganizacją funkcjonowania placów targowych w mieście. Wiązą się one ściśle z zagadnieniem poprawy estetyki niektórych obszarów centrum miasta.

W 2009 r. rozpoczęto działania zmierzające do uaktualnienia strategii rozwoju miasta. Obowiązujący dokument strategiczny pn. „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Miasta Tarnowa na lata 2000-2015” został przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie na początku 2000 r. Dokument ten był zwieńczeniem prac rozpoczętych jeszcze w drugiej połowie lat 90-tych ubiegłego wieku.

W ciągu mijającego dziesięciolecia szereg zapisanych w Strategii celów zostało już zrealizowanych. Miasto rozwija się gospodarczo, systematycznej poprawie ulega jakość życia - tworzone są nowe rozwiązania komunikacyjne, zwiększa się atrakcyjność oferty kulturalnej i rozrywkowej, podniesiony został standard świadczonych usług edukacyjnych. Tarnów stał się także miastem bardziej czystym i ekologicznym. Mając jednak na uwadze istotne zmiany, jakie zaszły w ostatnich latach (a w szczególności zmiany wynikające z przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, jak i związane z nowymi politykami rozwoju regionu i kraju) oraz ich wpływ na aktualność poszczególnych zapisów przyjętej w 2000 r. Strategii, zaistniała konieczność aktualizacji tego dokumentu.

7. FINANSE

7.1. Gminy Miasta Tarnowa

7.1.1. Środki własne Gminy

Plan budżetu Gminy Miasta Tarnowa wg stanu na 31 grudnia 2009 r. wyniósł po stronie dochodów 420.150.489 zł. Łączne zrealizowane dochody Gminy Miasta Tarnowa wyniosły 438.518.176,26 zł, stanowiąc 104,37% uchwalonego planu rocznego.

Tabela nr 11: Budżet 2009 - wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej

Dział	Wyszczególnienie	Plan [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]
010	Rolnictwo i leśnictwo	32.768,00	35.147,49	107,26
100	Górnictwo i kopalnictwo	0,00	2.983,84	0,00
150	Przetwórstwo przemysłowe	0,00	5.603,52	0,00
500	Handel	896.500,00	995.381,41	111,03
600	Transport i łączność	20.961.772,00	22.673.565,81	108,17
630	Turystyka	384.208,00	365.591,47	95,15
700	Gospodarka mieszkaniowa	10.784.756,00	16.620.915,86	154,11
710	Działalność usługowa	532.726,00	543.138,10	101,95
750	Administracja publiczna	1.498.312,00	2.870.991,25	191,62
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	179.635,00	179.635,00	100,00
752	Obrona narodowa	4.500,00	4.500,00	100,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	14.123.163,00	13.612.020,43	96,38
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	143.360.601,00	152.749.705,47	106,55
758	Różne rozliczenia	158.641.310,00	158.780.054,87	100,09
801	Oświata i wychowanie	10.923.440,00	11.064.876,37	101,29
851	Ochrona zdrowia	6.709.124,00	6.753.292,24	100,66
852	Pomoc społeczna	39.296.982,00	39.436.287,76	100,35
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	4.973.704,00	5.150.069,40	103,55
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	2.733.317,00	2.413.887,29	88,31
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.002.280,00	1.190.923,23	118,82
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2.315.281,00	2.340.507,30	101,09
926	Kultura fizyczna i sport	796.110,00	729.098,15	91,58
Ogółem		420.150.489,00	438.518.176,26	104,37

Źródło: Wydział Budżetu, Planowania i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 12: Budżet 2009 - wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do 2008 r.

Źródło dochodów	Wykonanie 2008 [zł]	2009			Dynamika [%] (4:2)	Struktura wykonania [%]	
		Plan roczny [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]		2008	2009
Dochody ogółem, z tego:	402.404.207	420.150.489	438.518.176	104,37	108,97	100,00	100,00
a) subwencje	143.074.057	158.641.310	158.641.310	100,00	110,88	35,55	36,18
b) dotacje	66.795.878	69.298.202	68.755.270	99,22	102,93	16,60	15,68
c) dochody pozostałe, w tym:	190.486.848	167.417.430	184.897.490	110,44	97,07	47,34	42,16
- podatki	150.263.102	134.536.601	143.397.631	106,59	95,43	37,34	32,70
- dochody z majątku	14.881.528	10.842.295	16.358.178	150,87	109,92	3,70	3,73
- opłaty	8.942.419	8.297.970	8.173.833	98,50	91,41	2,22	1,86
- pozostałe	16.399.800	13.740.564	16.967.848	123,49	103,46	4,08	3,87
d) środki zewnętrzne pomocowe	2.047.424	24.793.547	26.224.106	105,77	1.280,83	0,51	5,98

Źródło: Wydział Budżetu, Planowania i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

Uchwalony budżet określał plan wydatków na kwotę 533.880.543 zł. Na przestrzeni 2009 r. plan wydatków uległ zmniejszeniu o 52.559.741 zł do kwoty 481.320.802 zł. Wykonanie wydatków wyniosło 459.004.823,43 zł i stanowiło 95,36% planu rocznego.

Tabela nr 13: Budżet 2009 - wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym

Dział	Wyszczególnienie	2009			Struktura wykonania [%]
		Plan roczny [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]	
010	Rolnictwo i łowiectwo	43.768,00	40.222,18	91,90	0,01
020	Leśnictwo	9.055,00	9.055,00	100,00	0,00
500	Handel	1.964.737,00	1.962.473,65	99,88	0,43
600	Transport i łączność	72.912.735,00	70.494.628,47	96,68	15,36
630	Turystyka	2.633.498,00	2.597.508,00	98,63	0,57
700	Gospodarka mieszkaniowa	7.178.940,00	6.969.944,28	97,09	1,52
710	Działalność usługowa	2.709.276,00	2.164.469,91	79,89	0,47
750	Administracja publiczna	31.607.644,00	29.207.299,14	92,41	6,36
751	Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	277.712,00	273.464,59	98,47	0,06
752	Obrona narodowa	4.500,00	4.500,00	100,00	0,00
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	18.555.323,00	17.436.037,53	93,97	3,80
756	Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	1.490.037,00	1.439.380,71	96,60	0,31
757	Obsługa długu publicznego	9.785.000,00	6.449.240,36	65,91	1,40
758	Różne rozliczenia	9.437.255,00	4.350.710,11	46,10	0,95

801	Oświata i wychowanie	179.969.508,00	178.900.686,75	99,41	38,98
851	Ochrona zdrowia	11.150.162,00	10.966.108,63	98,35	2,39
852	Pomoc społeczna	62.933.730,00	61.268.137,85	97,35	13,35
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	10.270.435,00	10.076.202,28	98,11	2,19
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	21.891.499,00	21.352.348,94	97,54	4,65
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	16.767.934,00	15.275.712,15	91,10	3,33
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	13.645.979,00	12.037.947,45	88,22	2,62
926	Kultura fizyczna i sport	6.082.075,00	5.728.745,45	94,19	1,25
Ogółem		481.320.802,00	459.004.823,43	95,36	100,00

Źródło: Wydział Budżetu, Planowania i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 14: Budżet 2009 - wykonanie wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2008 r.

Wyszczególnienie	Wykonanie 2008 [zł]	2009			Dynamika [%] (4:2)	Struktura wykonania [%]	
		Plan roczny [zł]	Wykonanie [zł]	Wykonanie [%]		2008	2009
						7	8
1	2	3	4	5	6	7	8
Wydatki ogółem, z tego:	407.494.950	481.320.802	459.004.823	95,36	112,64	100,00	100,00
a) majątkowe, w tym:	58.951.448	96.088.371	88.213.582	91,80	149,64	14,47	19,22
- inwestycyjne	58.077.485	91.754.682	83.881.892	91,42	144,43	14,25	18,27
b) bieżące, w tym:	348.543.502	385.232.431	370.791.241	96,25	106,38	85,53	80,78
- wynagrodzenia osobowe i bezosobowe z pochodnymi	195.582.229	205.227.202	203.373.777	99,10	103,98	48,00	44,31
- dotacje	34.009.987	41.022.360	40.562.142	98,88	119,27	8,35	8,84

Źródło: Wydział Budżetu, Planowania i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

Wg stanu na 31 grudnia 2009 r. obciążenie Gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie i kredytów w bankach krajowych wynosiło 198.950.758,38 zł i zwiększyło się w stosunku do 31 grudnia 2008 r. o 52.897.992,88 zł. Od kredytów i pożyczek zostały zapłacone odsetki w łącznej kwocie 6.448.958,26 zł. Łączna kwota przypadających w 2009 r. spłat rat kredytów i pożyczek wraz z odsetkami wyniosła 5,83% wykonanych dochodów, a łączna kwota długu na koniec 2009 r. wyniosła 45,37% wykonanych dochodów.

7.1.2. Spółki miejskie

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Gmina Miasta Tarnowa była wyłącznym udziałowcem czterech spółek prawa handlowego:

- Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.,
- Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.,
- Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.,

mniejszościowym udziałowcem w spółce Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (47,5% udziału w kapitale zakładowym) oraz większościami akcjonariuszem w Miejskim

Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. (56,1%) i w Tarnowskim Klasterze Przemysłowym S. A. (98,9%).

Powyższe spółki, za wyjątkiem Tarnowskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, powołane zostały z początkiem lat 90-tych do realizacji zadań własnych nałożonych na Gminę Miasta Tarnowa ustawą o samorządzie gminnym. Mają one charakter użyteczności publicznej, a podstawowym celem ich działalności jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców Tarnowa i okolic powszechnie dostępnymi usługami o odpowiednim poziomie jakości.

Porównując spółki miejskie działające w sferze użyteczności publicznej można wyodrębnić trzy grupy świadczonych przez nie usług. Pierwsza grupa obejmuje usługi, których świadczenie wiąże się z rozwiniętą infrastrukturą, tworzącą w znacznym stopniu monopol naturalny (wodociągi i kanalizacja, ciepłownictwo). Druga grupa to usługi świadczone w warunkach nasilającej się konkurencji (komunikacja miejska oraz wywóz nieczystości i usługi oczyszczania miasta). Trzecią, specyficzną grupę stanowią usługi związane z zarządem budynkami komunalnymi.

Tarnowskie Wodociągi prowadzą działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Tarnowa oraz sąsiednich gmin, zapewniając ciągłość dostawy wody o odpowiedniej jakości oraz niezawodnego odprowadzania ścieków. Jest to największa co do wielkości majątku spółka komunalna.

Drugą pod względem wielkości majątku spółką to Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A., która świadczy usługi w zakresie zaopatrywania odbiorców zasilanych ze źródeł i węzłów ciepłych Spółki w energię ciepłą i ciepłą wodę użytkową. Tarnowski MPEC należy do liderów krajowego rynku ciepłowniczego.

Podstawową działalnością Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. jest świadczenie usług w zakresie przewozów pasażerskich. Spółka na potrzeby działalności podstawowej prowadzi również szeroko rozwiniętą działalność pomocniczą. Do końca 2000 r. spółka była również organizatorem komunikacji miejskiej. Od 2001 r. funkcje te zostały przejęte przez utworzony w formie zakładu budżetowego Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie.

Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej jest spółką działającą w warunkach silnej konkurencji na terenie Miasta i okolicznych gmin, świadcząc usługi w zakresie oczyszczania letniego i zimowego ulic i placów, wywozu nieczystości stałych i płynnych oraz obsługi szale.

Zarząd zwykły w imieniu Prezydenta Miasta Tarnowa nad budynkami stanowiącymi mienie komunalne Gminy oraz budynkami administrowanymi na zlecenie będącymi własnością osób fizycznych sprawuje Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o., zapewniając równocześnie odpowiedni stan techniczny tych zasobów.

Zadania własne z zakresu budownictwa mieszkaniowego Gmina Miasta Tarnowa realizuje poprzez utworzone do tego celu w 1999 roku Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego. Od początku swojej działalności Spółka wybudowała 7 budynków mieszkalnych o łącznej liczbie 506 mieszkań, położonych przy ul. M. Dąbrowskiej, Apa J. Ablewicza i Osiedlu Zielonym, nad którymi prowadzi stały zarząd administracyjny.

Gmina Miasta Tarnowa posiada również większościowy udział, tj. 98,9% w spółce Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., której głównym celem działalności jest dążenie do tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarczemu Tarnowa i regionu, m.in.

poprzez budowę stabilnego i odpowiadającego potrzebom inwestora systemu zachęt dla uruchamiania na terenie miasta przedsięwzięć produkcyjno-usługowych, a tym samym tworzenia nowych miejsc pracy.

Tabela nr 15: Struktura kapitałowa miejskich spółek wg stanu na 31 grudnia 2009 r.

Nazwa spółki	Nazwa podmiotu	Wartość udziałów/akcji [tys. zł] (procentowy udział)
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	Gmina Miasta Tarnowa	150,0 (100%)
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	Gmina Miasta Tarnowa	1.712,5 (100%)
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	Gmina Miasta Tarnowa	19.669,5 (100%)
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	Gmina Miasta Tarnowa	7.778,0 (100%)
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	Gmina Miasta Tarnowa	25.681,6 (56,1%)
	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	18.000,0 (39,3%)
	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	2.085,0 (4,6%)
	Ogółem	45.766,6
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	Gmina Miasta Tarnowa	79.692,0 (47,5%)
	Gmina Tarnów	40.237,0 (24,0%)
	Gmina Skrzyszów	26.709,0 (15,9%)
	Zakłady Azotowe S.A.	21.050,0 (12,6%)
	Ogółem	167.688,0
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	Gmina Miasta Tarnowa	27.541,1 (98,9%)
	Pozostali akcjonariusze	317,4 (1,1%)
	Ogółem	27.858,5

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Wielkość zaangażowanego przez miasto majątku w spółkach komunalnych wyrażona wartością udziałów/akcji objętych przez Gminę Miasta Tarnowa w kapitale zakładowym spółek w zamian za wniesioną gotówkę, bądź aporty rzeczowe wynosi 162.224,7 tys. zł, co stanowi 59,9% łącznej wartości kapitału zakładowego spółek komunalnych stanowiącej kwotę 270.623,1 tys. zł.

**Tabela nr 16: Udziały/akcje Gminy Miasta Tarnowa w spółkach
wg stanu na 31 grudnia 2009 r.**

Nazwa spółki	Wartość nominalna 1 udziału (akcji) [zł]	Liczba udziałów (akcji) GMT	Wartość udziałów (akcji) GMT [zł]	Udział w kapitale zakładowym ogółem
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.	500	300	150.000	100,00%
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.	500	3.425	1.712.500	100,00%
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.	500	15.556	7.778.000	100,00%
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	500	39.339	19.669.500	100,00%
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.	1	25.681.602	25.681.602	56,11%
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.	500	159.384	79.692.000	47,52%
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.	100	275.411	27.541.100	98,86%
Małopolski Rynek Hurtowy S.A.	30	2.530	75.900	1,87%
Tarnowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.	5.000	50	250.000	1,53%
Concorde Investissement S.A.	1	16.638	16.638	0,03%
Nox Control Sp. z o.o. (spółka nie prowadzi działalności gospodarczej)	2	5	10	5,00%
Razem			162.567.250	

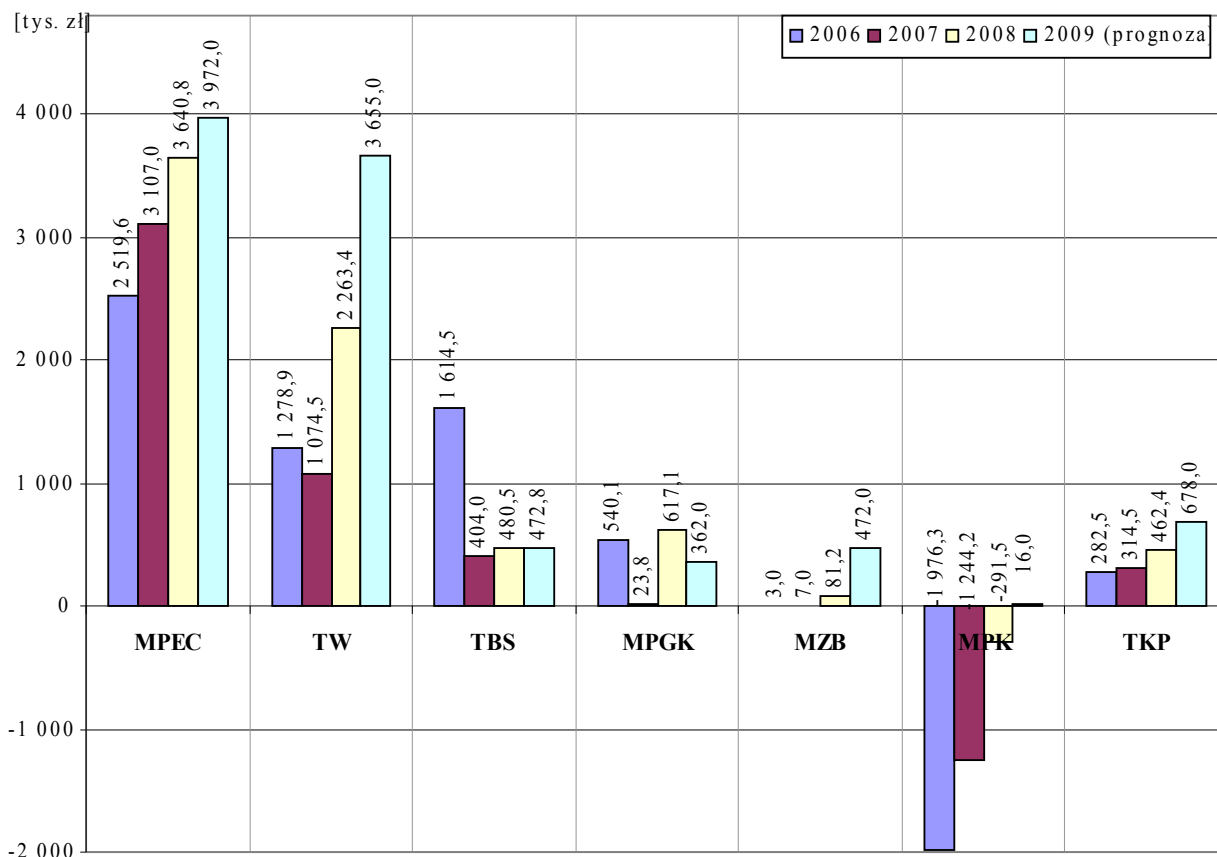
Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

**Tabela nr 17: Wynik finansowy miejskich spółek w 2009 r. – prognoza wg stanu na dzień
31 grudnia**

Nazwa spółki	Wynik finansowy netto [tys. zł]	
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (MPEC)	3.972,0	
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (TW)	3.655,0	
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (TBS)	472,8	
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (MPGK)	362,0	
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. (MZB)	472,0	
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK)	16,0	
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. (TKP)	678,6	
Razem		9.628,4

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 13: Wynik finansowy miejskich spółek w latach 2006-2009 (wg stanu na dzień 31 grudnia każdego roku)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Biura Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Na koniec 2009 r. wszystkie spółki komunalne osiągnęły dodatni wynik finansowy. Kwota zysku osiągniętego przez spółki za 2009 r. wynosi 9,6 mln zł, tj. o 33% więcej niż w 2008 r. i ponad dwukrotnie więcej niż w 2006 r. Największy zysk wypracowany został w Miejskim Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej S.A. Na szczególną uwagę zasługuje Spółka Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o., która w wyniku przeprowadzonego procesu restrukturyzacji, po raz pierwszy w historii swojej działalności wypracowała dodatni wynik finansowy.

Zyski ze swojej działalności spółki przeznaczają głównie na działalność inwestycyjną.

W ramach realizacji nowej, konsekwentnej polityki właścicielskiej od kwietnia 2009 r. wprowadzono zasady nadzoru właścicielskiego nad spółkami z udziałem Gminy Miasta Tarnowa, które w sposób jasny i precyzyjny określają cele, metody i narzędzia wykonywania nadzoru właścicielskiego Miasta nad spółkami. Zawarta w nich instrukcja właścicielska określa między innymi zasady wykonywania funkcji nadzorczych skierowane do przedstawicieli Gminy Miasta Tarnowa w radach nadzorczych spółek. Nadzór Miasta nad spółkami, wdrożona polityka ładu korporacyjnego przyniosła już pierwsze efekty, czego dowodem są dobre wyniki finansowe spółek za 2009 r. Osiągnięcie dobrych wyników finansowych przez spółki komunalne jest w głównej mierze wynikiem zwiększonych przychodów z działalności, przy prowadzonej racjonalnej polityce kosztowej. Nie bez znaczenia jest również stosowana przez spółki dywersyfikacja źródeł przychodów, często z nowych kierunków (form) działalności, czego przykładem może być powstała przy MPK Spółka z o.o. stacja paliw, czy też świadczenie usług budowlanych przez Zakład Serwisu

i Wykonawstwa w MPEC S.A. Tego rodzaju działalność ma ograniczać wzrost cen usług komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia mieszkańców jak również pozycjonowania spółek wobec podmiotów prowadzących konkurencyjną działalność.

7.2. Środki zewnętrzne

Dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy nie jest w pełni możliwy tylko dzięki dochodom własnym gminy. Niezbędnym jest pozyskanie środków zewnętrznych, w tym środków unijnych. Środki pozabudżetowe, dając impuls rozwojowy wpływają w istotny sposób na budowanie wewnętrznego potencjału miasta.

W rankingu Gazety Prawnej „Europejska Gmina, Europejskie Miasto 2009” wskazującym, które samorządy mogą poszczycić się największymi osiągnięciami w pozyskiwaniu środków unijnych, Tarnów zajął 2. miejsce w Małopolsce, biorąc pod uwagę kryterium wielkości pozyskanych środków pochodzących z Programów Operacyjnych. Co warto podkreślić, w procesie ubiegania się o środki pozabudżetowe, aktywnie uczestniczą różne podmioty: jednostki organizacyjne (m.in. szkoły), miejskie instytucje kultury oraz samorząd – zarówno jako wnioskodawca, jak i gwarant udziału finansowego dla tych jednostek.

7.2.1. Projekty inwestycyjne

W zakresie projektów związanych z infrastrukturą drogową, 22 października 2009 r. podpisana została umowa z Województwem Małopolskim o dofinansowanie inwestycji kluczowej pn. „Budowa połączenia autostrady A4 (węzeł Krzyż) z drogą wojewódzką nr 977”. Planowany całkowity koszt zadania wynosi 91.300.000 zł, przy dofinansowaniu ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (MRPO) wynoszącym 53.904.500 zł. Projekt ma na celu umożliwienie płynnej komunikacji przez Tarnów w kierunku północ-południe. Jednocześnie korzystnie wpłynie na warunki do rozwoju stref inwestycyjnych zlokalizowanych w północnej części miasta, przyczyniając się do ochrony istniejących oraz powstawania nowych miejsc pracy.

W 2009 r. zrealizowano projekt pn. „Przebudowa ul. Heleny Marusarz” projekt realizowany był w ramach „Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008-2011”. Rozpoczęcie realizacji zadania nastąpiło w czerwcu 2009 r., inwestycję zakończono w listopadzie 2009 r. Zakres projektu obejmował przebudowę nawierzchni jezdni, ułożenie chodnika, wykonanie zatok autobusowych, budowę kanalizacji. Wartość projektu wyniosła 4.349.077,39 zł, w tym dotacja z budżetu państwa 2.000.000 zł i środki własne Gminy 2.349.077,39 zł.

Dzięki subwencji celowej Ministerstwa Infrastruktury w wysokości 2.400.000 zł przeprowadzone zostały prace w ramach II etapu remontu sygnalizacji świetlnej, jak i działania związane z położeniem nawierzchni bitumicznej na jezdniach ulic: Krakowskiej, Czystej, Wyszyńskiego oraz dokończeniem nawierzchni na ul. Niedomickiej realizowanej w ramach zadania „Remont drogi wojewódzkiej nr 973”. Koszt całkowity inwestycji to 4.900.000 zł.

Przy wsparciu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) realizowany jest projekt „Modernizacja Tarnowskiego Teatru” (umowa o dofinansowanie podpisana została 3 lutego 2009 r.) Przedsięwzięcie o wartości 13.404.357 zł dofinansowane zostanie w kwocie 7.760.317 zł. Zakres rzeczowy inwestycji obejmuje gruntowną modernizację budynku, obejmującą m.in. wprowadzenie zmian funkcjonalnych w układzie pomieszczeń, jego rozbudowę i przebudowę, jak również budowę nowoczesnej, atrakcyjnej architektonicznie i wielofunkcyjnej frontowej części budynku.

Również dzięki środkom EFRR realizowany jest projekt „Budowa Ponadregionalnego Centrum Sportowo Rekreacyjnego przy ul. Piłsudskiego w Tarnowie - Budowa Parku Wodnego”. Zadanie o wartości prawie 11 mln zł zostanie dofinansowane w kwocie 4.589.407,89 zł w ramach MRPO i obejmuje swym zakresem rzeczowym rozbudowę krytej pływalni o budynek Parku Wodnego, celem stworzenia na bazie istniejącego obiektu, większego kompleksu rekreacyjno-turystycznego z rozbudowanym systemem usług okołosportowych (m.in. odnowa biologiczna, rehabilitacja).

W zakresie planowania przestrzennego i odnowy miasta dofinansowanie w ramach MRPO otrzymał projekt rewitalizacji obszaru Starego Miasta pn. „Program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta”. Przedmiotowe przedsięwzięcie obejmuje odnowę przestrzeni miejskiej pod względem estetyki i funkcji wypoczynkowej, aranżację i ekspozycję najatrakcyjniejszych historycznie obszarów śródmieścia. Całkowity koszt projektu wynosi 15.958.419 zł przy udziale środków pozabudżetowych w kwocie 6.301.564,50 zł.

Ponadto, w 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa wystąpiła wnioskami w ramach MRPO dotyczącymi przebudowy i rozbudowy Bursy Międzyszkolnej przy ul. Szarych Szeregów 1 w Tarnowie na potrzeby Pogotowia Opiekuńczego oraz rozbudowę i przebudowę budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej. Pierwszy z projektów (szacowany na kwotę 2.199.049,62 zł, przy dofinansowaniu w wysokości 1.301.955,85 zł) obejmuje swym zakresem rzeczowym przebudowę budynku internatu na potrzeby Pogotowia Opiekuńczego, dla którego przewidziano część pomieszczeń oraz dobudowanie nowego segmentu do istniejącego budynku, jak również zakup wyposażenia. Drugi z projektów przewiduje przebudowę, rozbudowę i modernizację Warsztatów Terapii Zajęciowej przy ul. Klikowskiej w Tarnowie dostosowując budynek do aktualnie obowiązujących przepisów BHP oraz standardów UE.

Przy udziale środków z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowany jest projekt „Rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie”. Inwestycja o wartości 16.876.821 zł dofinansowana zostanie w wysokości 14.175.298 zł. Obejmuje ona kompleksową, wieloetapową modernizację kompleksu szkolnego oraz dobudowanie trzech nowych budynków oświatowych (m.in. sali gimnastycznej i warsztatów) co umożliwi ujęcie szkoły w jednym kompleksie budynków, przyczyniając się do skuteczniejszej organizacji pracy i zwiększenia bezpieczeństwa uczniów. Dodatkowo, zakupione zostanie niezbędne, uwzględniające nowe technologie, wyposażenie warsztatów szkolnych. W ramach poszczególnych etapów wykonane zostaną ponadto niezbędne sieci i przyłącza.

Projekt „Stworzenie pracowni ceramicznej w Pałacu Młodzieży w Tarnowie” uzyskał dofinansowanie ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwocie 50.400 zł. Wartość całego zadania - 77.985 zł. Dzięki powstaniu pracowni ceramicznej i wyposażeniu jej w najnowocześniejsze urządzenia poszerzona została oferta Pałacu Młodzieży, zaś sama placówka zyska nowoczesne miejsce nauki i pracy twórczej.

Uwadze samorządu nie umknęły również małe projekty poprawiające od wielu lat zaniedbaną estetykę. Przy wsparciu z programu „Kapliczka” dla jednostek samorządu terytorialnego z terenu województwa małopolskiego podejmujących prace rewaloryzacyjne przy zabytkowych kapliczkach, służące zachowaniu wartościowej części dziedzictwa kulturowego Małopolski przeprowadzono prace konserwatorskie, rekonstrukcyjne i budowlane przy zabytkowej kapliczce św. Walentego położonej u zbiegu ulic: Tuchowskiej i Ziązi. Koszt całości zadania wyniósł 63.000 zł.

Infrastruktura sportowo-rekreacyjna poszerzona została o kolejne obiekty sportowe. Obok oddanych wcześniej kompleksów boisk: przy Zespole Szkół Sportowych oraz Zespole

Szkół Ogólnokształcących Nr 1 i Szkole Podstawowej Nr 14, przy Szkole Podstawowej Nr 5 oddano do użytku kolejnego „Orlika”. Obiekt kosztował 1.114.000 zł. W ramach wykonanych prac wybudowano m.in. pełnowymiarowe boisko do piłki nożnej, boisko wielofunkcyjne do siatkówki i koszykówki, ogrodzenie, oświetlenie, chodnik, drogę dojazdową i szatnię.

Ponadto, Gmina Miasta Tarnowa, w ramach Rządowego programu „Radosna szkoła” uzyskała dofinansowanie w wysokości 35.403 zł na zakup wyposażenia do miejsc zabaw przy 3 placówkach oświatowych (Szkoly Podstawowe Nr 2 i Nr 5 oraz Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11).

7.2.2. Projekty edukacyjne

Na realizację tzw. projektów miękkich (nieinwestycyjnych) polegających na organizacji m.in. dodatkowych lekcji nauki języków obcych, przedsiębiorczości, informatyki, Gmina Miasta Tarnowa oraz jej jednostki organizacyjne pozyskuje środki z wielu unijnych programów pomocowych, w szczególności z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (POKL).

Mając na uwadze podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego, w ramach POKL pozyskano środki na realizację projektu „Krok wyżej, krok dalej”. Głównym zamierzeniem projektu jest dostosowanie kwalifikacji 180 przyszłych absolwentów tarnowskich techników kształcących się w branży budowlanej oraz okołobudowlanej do potrzeb rynku pracy. Zajęcia o charakterze dydaktycznym pomogą uczniom w poprawie wyników egzaminów zewnętrznych, zaś wsparcie psychologiczno-doradcze wpłynie na ich motywację do podnoszenia i potwierdzania kwalifikacji oraz planowania kariery zawodowej. Działania w ramach projektu obejmują przeprowadzenie dodatkowych zajęć z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, przedmiotów zawodowych oraz organizację spotkań z psychologiem, jak i doradcą zawodowym. Wartość projektu to 773.202,18 zł, z czego dofinansowanie wynosi 657.221,86 zł.

Projekt „Nauka języków obcych Twoją szansą na sukces” zakłada podjęcie działań z zakresu wzrostu kompetencji językowych urzędników urzędów administracji publicznej, poprzez przeprowadzenie kursów językowych dla pracowników urzędów administracji publicznej, zakończonych międzynarodowym egzaminem TELC - The European Language Certificate. Wartość projektu: 900.404,80 zł, wkład własny uczestników 67.440 zł.

W roku ubiegłym kontynuowana była realizacja następujących projektów w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki:

Projekt „Szkolny Ośrodek Kariery - Szansa na Sukces” (wartość: 687.056,40 zł) ma charakter edukacyjno-doradczy. Obok wzmocnienia roli edukacyjno-doradczej szkoły, istotą projektu jest wyrównywanie szans młodzieży na rynku pracy poprzez wsparcie umiejętności samodzielnego zarządzania swoją ścieżką zawodową. Uczniowie, którzy skorzystali ze szkolnego ośrodka uzyskali rzetelną wiedzę na temat swoich predyspozycji zawodowych i cech osobowości, jak również wiedzę o wybranym zawodzie, środowisku pracy oraz możliwościach zatrudnienia. Projekt przewiduje ponadto możliwość skorzystania przez zainteresowanych uczniów rodziców i nauczycieli z indywidualnych porad i konsultacji udzielanych przez doradców oraz psychologa.

Projekt „Klucz do sukcesu - nowe kwalifikacje zawodowe” (wartość: 593.079,00 zł, w tym wkład własny w wysokości 47.795,60 zł) skierowany jest do pracujących osób dorosłych, posiadających niskie lub zdezaktualizowane kwalifikacje zawodowe, chcących jednocześnie z własnej inicjatywy zdobyć nowe, uzupełnić lub podwyższyć swoje umiejętności i kwalifikacje. W ramach projektu przeprowadzono kursy zawodowe, dobrane pod kątem

potrzeb rynku i możliwości dalszego zatrudnienia w specjalnościach: spawacz, grafik komputerowy, serwisant komputerowy i administrator sieci komputerowych dla 180 osób.

W 2009 r. zakończył się (realizowany od 1 września 2008 r.) projekt pn. „Równym Krokiem w Przyszłość” (wartość: 1.640.534,64 zł), który swym zasięgiem objął 16 szkół podstawowych, 10 gimnazjów i 14 ogólnokształcących szkół ponadgimnazjalnych. W rezultacie podjętych działań nastąpiło uatrakcyjnienie oferty edukacyjnej szkół, wzrost motywacji do nauki, rozwój zainteresowań oraz zdolności poznawczych uczniów - uczestników projektu. Projekt w efekcie końcowym wpłynął w wymierny sposób na wyrównywanie szans edukacyjnych i ukształtowanie kompetencji kluczowych. Efekty realizacji tego projektu zostały również dostrzeżone przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego i prezentowane, jako przykład dobrych praktyk.

Dodatkowo tarnowskie szkoły partycypowały w ramach programów wspierających rozwój uczniów i nauczycieli m.in. poprzez wymiany ze szkołami z państw członkowskich UE, promowanie nauki języków obcych i różnorodności językowej oraz wspomaganie procesów przystosowania się do nowych warunków społecznych i ekonomicznych w perspektywie zjednoczonej Europy:

- „Między nami a środowiskiem” - konkurs ogłoszony przez fundację „Nasza Ziemia”. Wartość projektu wynosi 9.090 zł, przy dofinansowaniu 5.000 zł. Przedmiot projektu, którego beneficjentem jest Szkoła Podstawowa Integracyjna Nr 11 dotyczy zaangażowania społeczności lokalnej w działania na rzecz ochrony środowiska, poszerzania wiedzy na temat zrównoważonego rozwoju oraz promowanie ekologicznego trybu życia,
- „Fauna i flora Morza Bałtyckiego” - realizowany przez Gimnazjum Nr 6 projekt w konkursie ogłoszonym przez Polsko-Niemiecką Współpracę Młodzieży uzyskał dofinansowanie 19.800 zł (wartość całkowita projektu wynosi 34.320 zł). Zakres projektu obejmuje stworzenie „zielonej szkoły” dla uczniów oraz konferencji nauczycieli z partnerskich placówek w Niemczech,
- „Wspólne drogi młodzieży polsko-niemieckiej” - projekt wymiany młodzieży Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2 ze szkołą w Plauenhof (Brandenburgia) uzyskał dofinansowanie Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży. Wartość projektu wyniosła 7.575 zł, przy dofinansowaniu 3.311 zł,
- „Chcę opowiedzieć Ci bajkę” - projekt dofinansowany w ramach programu Comenius (24.000 euro) obejmuje swym zakresem działania mające na celu doskonalenie metod uczenia się i nauczania, poszerzenie wiedzy i rozwinięcie umiejętności społecznych. W projekcie Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych przewidziano współpracę z placówkami Grecji, Turcji oraz Bułgarii,
- Projekt „Jesteśmy równi w różnorodności - nie obawiamy się inności” uzyskał wsparcie z programu „Młodzież w działaniu” wynoszące 5.976 euro. Głównym zamierzeniem w ramach tej inicjatywy jest przeciwdziałanie dyskryminacji, nawiązanie dialogu międzykulturowego oraz kształtowanie świadomości europejskiej. Realizatorem projektu jest III Liceum Ogólnokształcące,
- Projekt „Fachowcy budowlani pilnie poszukiwani” realizowany przez Zespół Szkół Budowlanych w ramach programu Leonardo da Vinci, ma na celu przeprowadzenie staży w zawodach cieśla, dekarz, technolog robót wykończeniowych. Staż odbędzie się w szkole Niemieckiej Berufsbildende Schulen w Brunszwiku w lutym 2010 i 2011 r. Wartość projektu wynosi 104.862 euro.

O środki zewnętrzne wystąpiła również, działająca przy Pałacu Młodzieży w Tarnowie Młodzieżowa Rada Miejska. Na realizację projektu „I Ogólnopolskie Forum Młodych Samorządowców - Tarnów - miasto otwarte na młodzież” Zarząd Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji przyznał dofinansowanie w wysokości 28.164,49 euro.

7.2.3. Aktywizacja rynku pracy

W 2009 r. Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowie (PUP) kontynuował realizację dwóch projektów współfinansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach perspektywy finansowej 2007-2013.

Pierwszy z nich, „Czas na pracę”, który uzyskał w ramach POKL wsparcie w wysokości 7.500.000 zł, ma na celu pomoc 1350 osobom bezrobotnym zarejestrowanym w PUP w podjęciu zatrudnienia lub samozatrudnienia oraz reintegracji z rynkiem pracy, poprzez poprawę ich aktywności i atrakcyjności zawodowej. Projekt obejmuje swym zakresem:

- staże dla 848 uczestników,
- szkolenia zawodowe dla 75 uczestników,
- przyznawanie jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej dla 154 uczestników,
- świadczenie usług pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego dla 900 uczestników,
- objęcie wsparciem w postaci Indywidualnych Planów Działania dla 292 uczestników.

Natomiast drugi z projektów, „Od kwalifikacji pracownika do lepszej jakości usług”, o wartości 242.306,12 zł (dofinansowany w 85% w ramach POKL), ma na celu wzmocnienie, rozwój oraz poprawę jakości świadczenia usług poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy w Powiatowym Urzędzie Pracy w Tarnowie, na rzecz osób pozostających bez zatrudnienia.

PUP partycypuje w działaniach realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego również w roli partnera projektu. W ramach projektu „3D - Dojrzały, Doświadczony, Doceniony”, którego przedmiotem jest wsparcie dla osób bezrobotnych w wieku 45+, aktywnie współpracuje z Fundacją im. Hetmana Jana Tarnowskiego.

7.2.4. Pomoc dla niepełnosprawnych, opieka społeczna i zdrowotna

Gmina Miasta Tarnowa w roku ubiegłym realizowała dofinansowywany ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) Program wyrównywania różnic między regionami II. Podjęte w jego ramach działania miały na celu likwidację barier oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym poruszanie się w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika (wymiana windy w pawilonach nr 1 i 2 Szpitala). W przedmiocie likwidacji barier transportowych zakupiony został pojazd do przewozu osób niepełnosprawnych przebywających w Domu dla Bezdomnych Mężczyzn w Tarnowie. Zadania powyższe otrzymały dofinansowanie z PFRON w kwocie 181.130 zł, przy wkładzie własnym wynoszącym 422.641 zł.

Również przy wsparciu z w/w programu w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie oraz Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 przeprowadzono inwestycje mające na celu likwidację barier architektonicznych. Z kolei dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego zakupiono autobus do przewozu osób niepełnosprawnych. Koszt w/w zadań wyniósł 630.691 zł, przy wsparciu PFRON na sumę 189.207 zł.

Wsparcie z budżetu Wojewody Małopolskiego (478.452,49 zł) otrzymał projekt informatyzacji w zakresie kompleksowej obsługi pacjentów Zespołu Przychodni Specjalistycznych przy ul. Marii Curie Skłodowskiej 1. Koszt całości zadania wyniósł 751.396,65 zł.

Z PFRON w 2009 r. środki na dofinansowanie wynagrodzeń i refundację składek ZUS z tytułu zatrudnienia osób niepełnosprawnych pozyskały: Mościckie Centrum Medyczne (207.853,73 zł), Zespół Przychodni Specjalistycznych (283.298,49 zł) oraz Szpital im. E. Szczeklika (600.000 zł). Ponadto, Szpital im. E. Szczeklika uzyskał dotację z Ministerstwa Zdrowia w wysokości 424.268 zł na refundację wynagrodzeń za staże lekarskie i rezydentury.

W roku ubiegłym, na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa i rozbudowa budynku z przeznaczeniem na rehabilitację wraz z kriokomorą ogólnoustrojową w Tarnowie przy ul. Mostowej 6”, Zespół Przychodni Specjalistycznych w Tarnowie przy ul. M. C. Skłodowskiej 1 uzyskał wsparcie ze środków PFRON w wysokości 350.000 zł.

Od 2008 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie realizuje - w ramach POKL - projekt systemowy „Stawiamy na aktywność” kierowany do ośrodków pomocy społecznej oraz centrów pomocy rodzinie. W 2009 r. dofinansowanie projektu, przyznane na mocy uchwały Zarządu Województwa Małopolskiego, wyniosło 730.723,72 zł (wkład własny: 85.727 zł). Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w 2009 r. wystąpił z wnioskiem o dofinansowanie tego zadania na lata 2010-2012. Projekt ten adresowany jest do 375 osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym i przewiduje objęcie beneficjentów Kontraktami Socjalnymi, Programem Aktywności Lokalnej oraz Indywidualnym Programem Usamodzielniania. Wartość projektu to: 4.557.338,13 zł przy zakładanym dofinansowaniu w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, wynoszącym 4.117.555 zł.

7.2.5. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

Na zadania inwestycyjne pn: „Rewitalizacja zieleńca przy pomniku Gen. Józefa Bema, nasadzenie krzewów na terenie parku im. E. Kwiatkowskiego, urządzenie terenów zielonych przy ul. Czerwonej oraz posadzenie drzew przy ul. Wojska Polskiego i przy ul. Kasprowicza”, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej udzielił dotacji w wysokości 34.877 zł.

W roku ubiegłym kontynuowano przedsięwzięcie inwestycyjne - budowa V sektora składowiska odpadów komunalnych przy ulicy Cmentarnej wraz z infrastrukturą techniczną. Na realizację tego zadania pozyskano preferencyjną, umarzalną (w wysokości do 35%) pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na kwotę 3.249.889,36 zł.

Działania tarnowskiego samorządu zostały ponadto docenione przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej poprzez przyznanie nagrody w wysokości 50.000 zł. za podejmowanie działań z zakresu edukacji ekologicznej i ochrony przyrody.

Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa wsparła realizację prac remontowych na cmentarzu wojennym przy ul. Chyszowskiej, remont pomnika i mogił zbiorowych w Kwaterze Wojska Polskiego, jak również opracowanie dokumentacji na odtworzenie cmentarza wojennego nr 202 przy ul. Szpitalnej - M. B. Fatimskiej środkami w ogólnej kwocie 75.000 zł.

7.2.6. Projekty kulturalne

Po środki zewnętrzne w roku ubiegłym z powodzeniem sięgały również tarnowskie instytucje kultury.

Tarnowski Teatr na organizację XIII Ogólnopolskiego Festiwalu Komедии TALIA uzyskał dofinansowanie z budżetu Województwa Małopolskiego w wysokości 85.000 zł. To doniosłe wydarzenie kulturalne, stanowiąc konfrontację spektakli komediowych, ich różnorodnych gatunków i form - jest imprezą interdyscyplinarną, łączącą różne gatunki sztuki. W ramach TALII widzowie mają okazję zobaczyć najlepsze, najnowsze komedie teatralne w wykonaniu najwybitniejszych polskich aktorów. Budżet XIII edycji Festiwalu opiewał na kwotę 309.840,11 zł. Natomiast Mała Talia - festiwal spektakli dla dzieci i młodzieży został wsparty środkami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (30.000 zł).

Słowacki - Mickiewicz turniej poetów (wartość projektu: 39.500 zł, wartość dofinansowania - 11.000 zł). Przedmiotem projektu jest edukacja teatralna dzieci, młodzieży i dorosłych, przygotowanie świadomych odbiorców kultury z uwzględnieniem poezji, literatury i dramatu polskiego, popularyzacja największych dokonań kultury polskiej, rozbudzenie chęci zgłębienia dorobku największych polskich romantyków.

Kolejne z przedsięwzięć Tarnowskiego Teatru - Holocaust - relacje z II Wojny Światowej, ukierunkowane jest na kształtowanie postaw patriotycznych, umożliwienie dostępu osobom z małych miejscowości do wydarzeń artystycznych na wysokim poziomie oraz edukację teatralną poprzez kontakt z profesjonalną sztuką. W ramach działań projektowych Teatr podjął ścisłą współpracę ze stowarzyszeniami i organizacjami skupiającymi weteranów II wojny światowej. Koszt przedsięwzięcia wyniósł 132.000 zł, przy dofinansowaniu z budżetu województwa małopolskiego w wysokości 16.000 zł.

Miejska Biblioteka Publiczna na Festiwal Cztery Pory Książki - Pora Poezji (wartość projektu: 5.880 zł), pozyskała ze środków Instytutu Książki dofinansowanie w kwocie 4.000 zł. zaś na organizację tzw. Salonów Literackich, projektu skierowanego do szerokiego grona miłośników kultury, dotyczącego życia i twórczości znanych literatów pozyskała środki MKiDN w wysokości 15.000 zł.

Wsparcie finansowe Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (30.000 zł), Urzędu Marszałkowskiego (50.000 zł) oraz Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej (60.000 zł) uzyskała 23. Tarnowska Nagroda Filmowa, wydarzenie promujące dorobek polskiej kinematografii i zarazem najstarsza po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni imprezą związaną z polskim filmem. Całościowy koszt organizowanego przez Tarnowskie Centrum Kultury festiwalu opiewał na 396.644,91 zł.

Realizowany również przez Tarnowskie Centrum Kultury projekt Akademia Filmowa 3 - Film Polski o wartości 15.140 zł, uzyskał dofinansowanie Sieci Kin Studyjnych i Lokalnych w wysokości 5.000 zł. Jest to projekt z zakresu krytyki, historii i teorii filmu skierowany do kinomanów, zwłaszcza tych, którzy później zamierzają pogłębić zdobytą wiedzę na uniwersyteckich studiach filmoznawczych, czy szkołach filmowych. Trzecia edycja skupiła się na przybliżeniu polskiej kinematografii, jej historii i dorobku, zarówno w aspekcie historycznym, jak i współczesnym.

Projekt „Sekcja sztuki nowoczesnej - Alfabet Polski” zyskał uznanie zarówno Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (dotacja w wysokości 60.000 zł), jak i Urzędu Marszałkowskiego (20.000 zł). Projekt o wartości całkowitej wynoszącej 100.000 zł jest przedsięwzięciem prezentującym dzieła najciekawszych polskich artystów młodego pokolenia. Na realizację projektu Alfabet Polski 2 w 2010 r. Biuro Wystaw Artystycznych -

Galeria Miejska złożyła aplikację do programu „Mecenat Małopolski”. Ogólna wartość wnioskowanego projektu wynosi 129.700 zł, zaś kwota wnioskowana - 64.800 zł, przy wkładzie własnym wynoszącym 64.900 zł.

Warto nadmienić, iż w plebiscycie „Wielkie Odkrywanie Małopolski” Gmina Miasta Tarnowa uzyskała nagrodę w wysokości 50.000 zł z przeznaczeniem na wykonanie oznakowania turystycznego w formie tablic informacyjnych - „drogowskazów” do najważniejszych zabytków i atrakcji miasta.

7.2.7. Turystyka

Wsparcie w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego uzyskał projekt „Małopolski System Informacji Turystycznej”, z czego Gmina Miasta Tarnowa na zadanie „Remont punktu Informacji Turystycznej w Tarnowie” uzyskała wsparcie w kwocie 148.524,17 (koszt zadania wynosi 192.936,22 zł, przy wkładzie własnym Gminy w wysokości 48.234,06 zł). Głównym celem przedsięwzięcia jest wsparcie rozwoju produktów i oferty turystycznej regionu oraz budowy pozytywnego wizerunku Tarnowa, jako miasta atrakcyjnego turystycznie, zarówno w kraju, jak i za granicą. Bezpośrednim zaś produktem projektu jest przebudowa i remont budynku siedziby Tarnowskiego Centrum Informacji, jak również wyposażenie w elektroniczny kiosk informacyjny.

8. MIENIE KOMUNALNE

8.1. Stan mienia komunalnego

Mieniem komunalnym - zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) - „jest własność i inne prawa majątkowe należące do poszczególnych gmin i ich związków oraz mienie innych komunalnych osób prawnych, w tym przedsiębiorstw”.

Na mienie Gminy Miasta Tarnowa składają się:

- majątek jednostek i zakładów budżetowych,
- majątek instytucji kultury,
- udziały i akcje Gminy w spółkach prawa handlowego,
- grunty stanowiące własność Gminy, zarówno te będące przedmiotem użytkowania wieczystego, użytkowania, trwałego zarządu jak i te, które, pozostają w zasobie i są oddane w dzierżawę, użyczenie, bądź są przygotowywane do zagospodarowania.

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa na dzień 30 września 2009 r. wynosiła 799.259.368,53 zł (dla porównania: 30 września 2008 r. - 718.439.629,13 zł). Na koniec roku wartość mienia komunalnego wyniosła 807.344.873,4 zł (w stosunku do analogicznego okresu w 2008 r. wzrost o 46.107.683,62 zł).

Tabela nr 18: Mienie rozdysponowane w latach 2008-2009

Mienie rozdysponowane*	2008	2009				
	Wartość mienia na koniec roku [zł]	Wartość mienia wg stanu na 30 IX [zł]		Wartość zwiększenia-zmniejszenia mienia w okresie 1 X-31 XII [zł]	Wartość mienia na koniec roku [zł]	
Jednostki i zakłady budżetowe (z wyłączeniem szkół i przedszkoli)	220.765.891,89	233.749.133,54		9.675.208,01	243.424.341,55	
Szkoły podstawowe	24.439.950,03	24.213.749,84		1.113.897,11	25.327.646,95	
Szkoły ponadpodstawowe	66.549.889,12	69.723.369,10		2.766.428,76	72.489.797,86	
Przedszkola	17.960.485,22	18.077.379,74		70.461,69	18.147.841,43	
Instytucje kultury	8.952.132,99	8.671.031,00		0,00	8.671.031,00	
Udziały Gminy w spółkach komunalnych	129.995.602,00	134.683.602,00	Wartość udziałów na koniec roku	134.683.602,00	0,00	134.683.602,00
Udziały i akcje Gminy w innych spółkach	17.321.548,00	27.883.648,00	Wartość udziałów na koniec roku	27.883.648,00	0,00	27.883.648,00
Ogółem	485.985.499,25			Ogółem	530.627.908,79	

* Przedstawione dane nie zawierają informacji dotyczących zakupów i likwidacji środków trwałych dokonywanych przez jednostki i zakłady budżetowe Gminy Miasta Tarnowa w ostatnim kwartale 2009 r.

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 19: Mienie nierozdysponowane w latach 2008-2009

Mienie nierozdysponowane	2008	2009		
	Wartość mienia na koniec roku [zł]	Stan na 30 IX [zł]	Wartość zwiększenia majątku w okresie 1 X-31 XII [zł]	Wartość mienia na koniec roku [zł]
Budynki pozostające w zasobie i budynki administrowane przez MZB Sp. z o.o.:	118.148.864,30	117.886.581,32	-9.611.872,71	108.274.708,61
Inne środki trwale i pozostałe środki trwale (sieci i inne urządzenia)	37.883.012,86	38.792.486,30	2.735.918,24	41.528.404,54

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 20: Grunty w latach 2008-2009

Grunty	Powierzchnia stan na 30 IX [m ²]	Wartość stan na 30 IX [zł]	Powierzchnia gruntów zwiększających / zmniejszających stan mienia w okresie 1 X.-31 XII [m ²]	Wartość zwiększenia / zmniejszenia mienia w okresie 1 X.-31 XII [zł]	Wartość mienia na koniec roku [zł]
2008					
Ogółem:	17.848.757	115.904.781,25	8.536	3.315.032,12	119.219.813,37
Grunty oddane w użytkowanie wieczyste o powierzchni	2.492.916	13.388.492,76			Powierzchnia gruntów na koniec roku [m ²]
Grunty oddane w trwały zarząd o powierzchni	5.461.633	31.236.888,66			
Grunty oddane w użyczenie o powierzchni	15.861	99.765,69			
Pozostałe grunty o powierzchni	9.878.347	71.179.634,14			
2009					
Ogółem	17.848.757	125.578.387,68	-35.341	1.335.463,78	126.913.851,46
Grunty oddane w użytkowanie wieczyste o powierzchni	2.461.799	13.190.353,54			Powierzchnia gruntów na koniec roku [m ²]
Grunty oddane w trwały zarząd o powierzchni	5.451.470	31.094.190,42			
Grunty oddane w użyczenie o powierzchni	1.5861	99.765,69			
Pozostałe grunty o powierzchni	9.877.931	81.194.078,03			

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

8.2. Gospodarowanie nieruchomościami komunalnymi

Znaczną częścią mienia komunalnego w ogólnym rozumieniu są nieruchomości. Prezydent Miasta Tarnowa prowadzi działania związane z efektywnym ich wykorzystaniem. Do takich działań należą:

- wykupy gruntów - do zasobu, pod planowane inwestycje, pod istniejącymi drogami,
- sprzedaż gruntów pod budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne i wielorodzinne, usługi i przemysł,
- sprzedaż lokali mieszkalnych,
- oddanie w wieczyste użytkowanie - pod usługi, przemysł,
- oddanie w zarząd jednostkom gminnym,
- oddanie w użytkowanie,
- oddanie w dzierżawę,

- przejęcia nieruchomości za zaległości podatkowe,
- przekazanie aportów do spółek.

Gmina Miasta Tarnowa wydała w 2009 r. kwotę 4.425.369,32 zł, głównie na zakup nieruchomości pod inwestycje drogowe.

Tabela nr 21: Nabywanie nieruchomości przez Gminę Miasta Tarnowa w 2009 r.

nabycie udziału 15/18 części w lokalu nr 2 i udziału 1/3 w działce 131/2 obr.202 przy ul. Szkotnik 23	178.000,00 zł
nabycie nieruchomości ozn. nr działki 131/1 obr.202 przy ul. Szkotnik 23B	178.000,00 zł
nabycie lokalu nr 1 oraz udziału 1/3 w działce 131/2 przy ul. Szkotnik 23	198.677,00 zł
nabycie lokalu nr 3 oraz udziału 1/3 w działce 131/2 przy ul. Szkotnik 23	209.810,00 zł
nabycie lokalu nr 3 w budynku przy ul. Szujskiego 11 wraz z udziałem 16/100 w gruncie	217.800,00 zł
nabycie udziału w nieruchomości przy ul. Szujskiego 11	290.000,00 zł
nabycie udziału 2/3 w nieruchomości przy ul. Szujskiego 9	540.000,00 zł
wykupy na zasób	302.252,00 zł

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa z gospodarki nieruchomościami osiągnęła dochód wysokości 15.077.407,20 zł.

Tabela nr 22: Sprzedaż nieruchomości przez Gminę Miasta Tarnowa w 2009 r.

sprzedaż nieruchomości zabudowanych	3.167.188,29 zł
sprzedaż nieruchomości przy ul. Mickiewicza	1.190.790,00 zł
sprzedaż budynku przychodni przy ul. Długiej 18 wraz z oddaniem w użytkowanie wieczyste nieruchomości gruntowej	182.426,12 zł
sprzedaż nieruchomości zabudowanej budynkiem „Młyna Szancera” wraz z prawem użytkowania wieczystego gruntu	1.793.972,17 zł
sprzedaż nieruchomości niezabudowanych	4.323.760,73 zł
sprzedaż nieruchomości pod budownictwo wielorodzinne - ul. Westerplatte	2.213.114,75 zł
sprzedaż nieruchomości z przeznaczeniem pod zielen - ul. Kapielowa	31.393,44 zł
sprzedaż nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne - ul. Reisinga	67.213,11 zł
sprzedaż nieruchomości pod budownictwo jednorodzinne - ul. Grota Roweckiego	33.072,00 zł
sprzedaż nieruchomości niezabudowanej ul. Klikowska róg z Elektryczną pod usługi	178.713,11 zł
sprzedaż działek uzupełniających	515.439,34 zł
dzierżawy	1.206.076,96 zł
lokale komunalne	1.503.410,00 zł

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

9. INWESTYCJE

9.1. Transport i łączność

Zadania inwestycyjne z zakresu transportu i łączności obejmowały drogi publiczne w miastach na prawach powiatu i drogi gminne. Nakłady inwestycyjne na zadania z tego zakresu w 2009 r. wyniosły łącznie 43.708.357,04 zł (drogi publiczne gminne - 8.965.375,57 zł, drogi publiczne w miastach na prawach powiatu - 34.742.981,47 zł).

Tabela nr 23: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Transport i łączność

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Remont drogi wojewódzkiej Nr 973:	
- modernizacja sygnalizacji świetlnych - skrzyżowanie ulic Czerwonej i Krakowskiej	343.127,80
- remont nawierzchni	4.500.000,00
2) Budowa połączenia autostrady A4 (węzeł Krzyż) z drogą wojewódzką Nr 977	
- budowa połączenia ul. Starodąbrowskiej z ul. Gumniską wraz z przebudową skrzyżowania Starodąbrowska - Kołłątaja	19.883.462,18
- budowa połączenia węzła autostrady Krzyż z drogą Nr 73 stanowiącą Al. Jana Pawła II	346.972,02
- przebudowa ul. Gumniskiej, Dąbrowskiego i ul. Ziaji	1.047.258,00
3) Integracja centrum komunikacyjnego z drogami wojewódzkimi:	
- przebudowa skrzyżowania ulic Szujskiego - Szkotnik	48.002,53
- rozbudowa ul. Dworcowej i ul. Bandrowskiego	259.250,00
- wykup nieruchomości	1.191.193,54
4) Rozbudowa drogi krajowej Nr 73 (ul. Błonie) - budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Jana Pawła II - Błonie wraz z wyszerzeniami	69.986,52
5) Budowa ronda na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza - Starodąbrowska	411.795,26
6) Przebudowa skrzyżowań ulic M. B. Fatimskiej - Mickiewicza, Starodąbrowska - Lwowska	5.474.031,42
7) Budowa sygnalizacji świetlnej dla pieszych przy ul. Niedomickiej przy Szkole Podstawowej	73.810,54
8) Budowa sygnalizacji świetlnej dla pieszych przy ul. Nowodąbrowskiej na wysokości pawilonu handlowego	70.261,66
9) Przebudowa węzła „Krakowska”	65.270,00
10) Rewitalizacja wybranych obszarów miasta: program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta: rozwiązanie problemów komunikacyjnych w centrum miasta - budowa przejścia dla pieszych przy ul. Goldhammera - ul. Brodzińskiego	58.560,00
11) Dokumentacja przebudowy ulic Szkotnik, Szujskiego i Al. Solidarności wraz z połączeniem ul. Słowackiego	900.000,00
12) Modernizacja i rozbudowa sieci parkingów na terenie Tarnowa	1.499.995,00
13) Przebudowa ul. M. Dąbrowskiej	2.284.582,06

14)	Opracowanie koncepcji budowy połączenia ul. Mościckiego z Zakładami Mechanicznymi	50.000,00
15)	Przebudowa ul. H. Marusarz	4.743.570,79
16)	Przebudowa kładki na rzece Biała	240.192,22
17)	Budowa przystanku autobusowego przy ul. Zagumnie	61.500,00
18)	Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	51.313,50
19)	Zakup klimatyzacji	6.222,00
20)	Zakup samochodu na potrzeby Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich	28.000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.2. Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Ogółem na inwestycje z zakresu gospodarki ściekowej i ochrony wód w 2009 r. przeznaczono 153.849,93 zł.

Tabela nr 24: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka ściekowa i ochrona wód

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Przebudowa rowu „Od Strzelnicy”	104.349,93
2) Przebudowa koryta potoku Wątok wraz z budową alejki spacerowej na odcinku od mostu w ul. Panny Marii do ok. 20 m poniżej mostu w ul. Narutowicza - dokumentacja projektowa	49.500,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.3. Gospodarka odpadami

Ogółem na zadania inwestycyjne obejmujące gospodarkę odpadami w 2009 r. wydatkowano kwotę 153.849,93 zł.

Tabela nr 25: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka odpadami

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Budowa V sektora składowiska odpadów komunalnych przy ul. Cmentarnej w Tarnowie wraz z infrastrukturą techniczną	3.991.615,01
2) Budowa placu na terenie Zakładu Składowania Odpadów Komunalnych przeznaczonego na gospodarowanie odpadami komunalnymi	350.760,88
3) Zakup kontenerów do wywozu odpadów	39.985,50
4) Zakup naczep jednoosiowych do transportu kontenerów	68.320,00
5) Zakup naczepy dwuosiowej do transportu kontenerów	43.310,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.4. Utrzymanie zieleni miejskiej

Ogółem na zadania inwestycyjne z zakresu utrzymania zieleni miejskiej w 2009 r. przeznaczono 1.665.521,85 zł.

Tabela nr 26: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Utrzymanie zieleni miejskiej

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Wykonanie ścieżek i dróg rowerowych oraz dostosowanie chodników do ruchu rowerowego na terenie miasta	818.244,25
2) Zagospodarowanie i modernizacja parków miejskich	359.847,54
3) Budowa ogrodzenia na zachodniej części placu zabaw wzdłuż ul. Waszkiewicza	4.999,56
4) Rozbudowa i modernizacja placów zabaw na terenach zieleni miejskiej	413.942,50
5) Zagospodarowanie i modernizacja zieleńców miejskich	68.488,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.5. Oświetlenie ulic, placów i dróg

Nakłady inwestycyjne na oświetlenie ulic, placów i dróg w 2009 r. wyniosły ogółem 251.990,64 zł.

Tabela nr 27: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Oświetlenie ulic, placów i dróg

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Oświetlenie wiaduktu przy ul. Krakowskiej	6.100,00
2) Zakup sterownika do animacji oświetleniem sztucznej choinki	18.910,00
3) Zakup ozdobnego wierzchołka do sztucznej choinki	9.760,00
4) Dobudowa oświetleń	217.220,64

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.6. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - pozostałe inwestycje

Na inne inwestycje z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony w 2009 r. przeznaczono kwotę 1.003.944,55 zł.

Tabela nr 28: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - pozostałe inwestycje

Zadanie inwestycyjne		Nakłady inwestycyjne [zł]
1)	Budowa ekranów akustycznych przy południowej obwodnicy miasta Tarnowa	938.064,55
2)	Zakup fontann zimowych do mis stałych na Rynku i skwerze O. O. Kokocińskiego	65.880,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.7. Kultura fizyczna, sport i turystyka

Na inwestycje z zakresu kultury fizycznej, sportu i turystyki w 2009 r. przeznaczono kwotę 3.888.966,41 zł. Realizowane zadania inwestycyjne obejmowały: budowę i modernizację obiektów sportowych i instytucji kultury fizycznej, a także upowszechnianie turystyki oraz ośrodki Informacji Turystycznej.

Tabela nr 29: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Kultura fizyczna, sport i turystyka

Zadanie inwestycyjne		Nakłady inwestycyjne [zł]
1)	Budowa Ponadregionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego przy ul. Piłsudskiego - budowa Hali Sportowej	313.699,95
2)	Budowa Ponadregionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego przy ul. Piłsudskiego - budowa Amfiteatru wraz z zagospodarowaniem terenu	108.548,94
3)	Budowa Ponadregionalnego Centrum Sportowo-Rekreacyjnego przy ul. Piłsudskiego - budowa Parku Wodnego	1.732.519,07
4)	Adaptacja pomieszczeń obiektów sportowych przy ul. Traugutta 5A	76.315,54
5)	Modernizacja i remont zaplecza sanitarno-szatniowego pływalni przy ul. Tarugutta 5A	54.000,00
6)	Budowa kompleksu boisk przy Szkole Podstawowej Nr 5 (ORLIK 2012)	1.113.897,11
7)	Budowa budynku socjalnego na terenie KS ISKRA (kontener)	112.360,01
8)	Wykonanie trybun na boisku sportowym KS „ISKRA”	39.717,66
9)	Modernizacja miejskich obiektów sportowych - zadanie części trybun, drenaż toru żużlowego, modernizacja bram wejściowych Stadionu Miejskiego przy ul. Zbylitowskiej	159.160,27
10)	Budowa boiska na os. Westerplatte	39.928,02
11)	Naprawa parkietu hali sportowej przy ul. Krupniczej w Tarnowie	49.166,06

12)	Modernizacja ogrodzeń, budynków i budowli nieruchomości przy ul. Piłsudskiego 32 - stadion KS Błękitnych	50.000,00
13)	Modernizacja budynku Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji ul. Gumniska 25	38.799,78
14)	Ośrodki informacji turystycznej - Małopolski System Informacji Turystycznej	854,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.8. Gospodarka mieszkaniowa

Inwestycje z zakresu gospodarki mieszkaniowej w 2009 r. obejmowały gospodarke gruntami i nieruchomościami, a na zadania inwestycyjne z tego zakresu wydatkowano ogółem 5.340.618,69 zł.

Tabela nr 30: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka mieszkaniowa

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Wykupy: lokali w budynku przy ul. Szkotnik 23 wraz z udziałem w gruncie, nieruchomości przy ul. Szkotnik 23b, nieruchomości na zasób, wypłacenie odszkodowań za przejęte z mocy prawa drogi, zniesienie współwłasności i ustanowienie odrębnej własności lokali w budynku przy ul. Sowińskiego 20 wraz z zamianami	3.195.135,78
2) Zakup oprogramowania	39.040,00
3) Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej Gminy Miasta Tarnowa, w tym m.in: II etap termomodernizacji Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, opracowanie projektów budowlanych termomodernizacji dla 42 obiektów, wykonanie projektów wykonawczych dla 35 obiektów	1.991.274,15
4) Wymiana stolarki okiennej w budynku przy ul. Kochanowskiego 30	1.918,00
5) Zakup budynku przy ul. Mickiewicza 2	113.250,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.9. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Na inwestycje z zakresu bezpieczeństwa publicznego i ochrony przeciwpożarowej w 2009 r. przeznaczono kwotę ogółem 1.487.095,23 zł.

Tabela nr 31: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego	425.000,00
2) Zakup samochodów pożarniczych	250.000,00
3) Zakup samochodu operacyjnego	30.000,00
4) Zakup zestawu kontenerowego	500.000,00

5)	Zakup przyczepy do przewozu zapór zapobiegających rozprzestrzenianiu się zanieczyszczeń ropopochodnych	32.000,00
6)	Zakup pontonu łodzi ratowniczej płaskodennej	18.000,00
7)	Zakup radioprzebiennika na wieżę widokową Brzanka	10.000,00
8)	Modernizacja i remont obiektu Ochotniczej Straży Pożarnej Rzędzin	155.676,77
9)	Zakup sprzętu ratowniczego dla Ochotniczej Straży Pożarnej Rzędzin	5.429,00
10)	Zakup monitorów i kamer do monitoringu (Straż Miejska)	51.559,46
11)	Zmiana lokalizacji kamer do monitoringu (Straż Miejska)	9.430,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.10. Oświata i wychowanie

Ogółem na inwestycje z zakresu oświaty i wychowania w 2009 r. przeznaczono ogółem kwotę 6.873.171,39 zł.

Tabela nr 32: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Oświata i wychowanie

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
Szkoły podstawowe	699.163,44
1) Modernizacja instalacji centralnego ogrzewania wraz z powiększeniem płyty boiska sali gimnastycznej Szkoły Podstawowej Nr 1	124.394,85
2) Budowa boiska sportowego i zakup sprzętu sportowego w Szkole Podstawowej Nr 15	424.759,58
3) Montaż drzwi wewnętrznych zabezpieczających ciągi komunikacyjne w budynku Szkoły Podstawowej Nr 15	22.450,00
4) Wymiana ogrodzenia wokół budynku Szkoły Podstawowej Nr 1	13.298,00
5) Wymiana nawierzchni wokół budynku Szkoły Podstawowej Nr 3	50.343,98
6) Monitoring w budynku Szkoły Podstawowej Nr 7	11.917,03
7) Przebudowa instalacji w budynku przy ul. Poniatowskiego 5	33.000,00
8) Monitoring w budynku Szkoły Podstawowej Nr 8	4.000,00
9) Przebudowa sanitariatów w Szkole Podstawowej Nr 9 - dostosowanie do potrzeb dzieci niepełnosprawnych	10.000,00
10) Monitoring w budynku Szkoły Podstawowej Nr 11	5.000,00
Przedszkola	533.611,36
1) Wzmocnienie fundamentów i modernizacja budynku Przedszkola Publicznego Nr 26	200.377,90
2) Budowa Przedszkola Nr 8 przy ul. Olszynowej	4.453,00
3) Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 3	6.500,00
4) Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 4	5.721,80
5) Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 12	6.500,00
6) Wymiana instalacji elektrycznej w budynku Przedszkola Publicznego Nr 12	16.687,16
7) Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 13	6.466,00

8)	Monitoring w budynku Przedszkola Publicznego Nr 14	9.328,12
9)	Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 15	6.600,00
10)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Przedszkola Publicznego Nr 17	19.985,13
11)	Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Przedszkola Publicznego Nr 17	6.000,00
12)	Modernizacja kuchni w Przedszkole Publicznym Nr 17	30.950,57
13)	Wykonanie chodnika wewnętrznego przed budynkiem Przedszkola Publicznego Nr 19	1.342,00
14)	Termomodernizacja budynku Przedszkola Publicznego Nr 19 - I etap	70.461,69
15)	Modernizacja kuchni w Przedszkole Publicznym Nr 21	29.488,00
16)	Monitoring w budynku Przedszkola Publicznego Nr 21	1.750,00
17)	Wymiana parkietu w budynku Przedszkola Publicznego Nr 24	53.999,99
18)	Zakup pieca do centralnego ogrzewania do budynku Przedszkola Publicznego Nr 27	11.000,00
19)	Oświetlenie ewakuacyjne w budynku Przedszkola Publicznego Nr 31	9.000,00
20)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Przedszkola Publicznego Nr 31	27.000,00
21)	Budowa chodnika na terenie ogrodu do drzwi wejściowych do budynku oraz wykonanie bramki w Przedszkole Publicznym Nr 34	10.000,00
Gimnazja		1.387.455,62
1)	Odnowienie elewacji wraz z wymianą stolarki zabytkowego budynku Gimnazjum Nr 2	904.103,85
2)	Utworzenie Szkolno-Osiedlowego Centrum Sportowego przy Gimnazjum Nr 4	471.007,27
3)	Monitoring w budynku Gimnazjum Nr 4	4.000,00
4)	Monitoring w budynku Gimnazjum Nr 7	6.499,50
5)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2	1.845,00
Licea ogólnokształcące		295.706,95
1)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2	10.746,01
2)	Wykonanie odwodnienia hali sportowej przy I Liceum Ogólnokształcącym	3.904,00
3)	Zakup sprzętu nagłaśniającego na potrzeby I Liceum Ogólnokształcącego	14.000,00
4)	Wymiana stolarki okiennej w budynku V Liceum Ogólnokształcącego	10.948,00
5)	Zakup serwera na potrzeby VII Liceum Ogólnokształcącego	5.100,00
6)	Osuszenie fundamentów wokół budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 3	173.187,94
7)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 3	15.000,00
8)	Przebudowa sanitariatów w budynku IV Liceum Ogólnokształcącego i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1	43.000,00
9)	Wymiana stolarki okiennej w budynku IV Liceum Ogólnokształcącego i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1	10.000,00

10)	Przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych do potrzeb uczniów niepełnosprawnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	9.821,00
Szkoly zawodowe		1.608.084,91
1)	Stworzenie systemu centrów kształcenia zawodowego - centrum kształcenia budowlanego w Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie	10.980,00
2)	Przebudowa hali sportowej dla Zespołu Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 w Mościcach	1.495.921,20
3)	Wykonanie zabezpieczeń zapobiegających zadymianiu ciągów komunikacyjnych stanowiących drogi ewakuacyjne w budynku Zespołu Szkół Budowlanych	29.250,00
4)	Monitoring w budynku Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych	5.000,00
5)	Przebudowa placu przed budynkiem Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych	28.230,00
6)	Wymiana stolarki okiennej w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	6.000,00
7)	Oświetlenie budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	22.999,99
8)	Wykonanie zewnętrznej kanalizacji sanitarnej budynku stolarni przy ul.Siewnej 14 wraz z przyłączem do sieci miejskiej	9.703,72
Centra kształcenia ustawicznego i praktycznego oraz ośrodki doksztalcania zawodowego - wykonanie instalacji odgromowej na budynku Tarnowskiego Centrum Edukacji		18.300,00
Stołówki szkolne		102.639,22
1)	Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 3	3.201,00
2)	Przebudowa kuchni i zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 7	93.438,26
3)	Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 14	5.999,96
Pozostała działalność		2.228.209,89
1)	Rozbudowa i przebudowa budynków Zespołu Szkół Plastycznych	2.166.926,09
2)	Zakup licencji	8.100,00
3)	Monitoring w budynku Szkoły Podstawowej Nr 8	5.400,00
4)	Monitoring w budynku Szkoły Podstawowej Nr 15	10.600,00
5)	Monitoring w budynku Gimnazjum Nr 7	15.999,08
6)	Monitoring w Zespole Szkół Sportowych	10.600,00
7)	Monitoring w Zespole Szkół Budowlanych	10.584,72

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.11. Ochrona zdrowia

Ogółem na inwestycje z zakresu ochrony zdrowia w 2009 r. wydatkowano ogółem kwotę 1.627.675,20 zł.

Tabela nr 33: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Ochrona zdrowia

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Poprawa jakości i bezpieczeństwa w Specjalistycznym Szpitalu im. Szczeklika - modernizacja pomieszczeń wraz z doposażeniem w sprzęt i aparaturę medyczną Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii, bloku operacyjnego i Centralnej Sterylizacji oraz doposażenie w sprzęt medyczny Pracowni Hemodynamiki	490.818,86
2) Zakup sprzętu medycznego na potrzeby Mościckiego Centrum Medycznego	40.000,00
3) Przebudowa i rozbudowa budynku Zespołu Przychodni Specjalistycznych z przeznaczeniem na rehabilitację wraz z kriokomorą ogólnoustrojową	900.000,00
4) Modernizacja pracowni RTG i mammograficznej w Mościckim Centrum Medycznym	70.000,00
5) Zakup transportera pediatrycznego Baby Pod II	39.656,34
6) Adaptacja pomieszczeń dla potrzeb zespołu wyjazdowego Pogotowia Ratunkowego	15.000,00
7) Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem z przeznaczeniem na zwalczanie narkomanii	4.700,00
8) Wymiana stolarki okiennej w budynku Izby Wytrzeźwień	40.000,00
9) Monitoring wizyjny w pomieszczeniach Izby Wytrzeźwień	27.500,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.12. Pomoc społeczna

Ogółem na inwestycje z zakresu pomocy społecznej w 2009 r. wydatkowano ogółem kwotę 644.408,34 zł.

Tabela nr 34: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Pomoc społeczna

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Przebudowa i adaptacja części pomieszczeń w budynku Domu Dziecka Nr 2 w Tarnowie	391.277,47
2) Adaptacja budynku przy ul. Pułaskiego 59 pod potrzeby Grupy Usamodzielnienia Domu Dziecka Nr 1	155.499,99
3) Wykonanie instalacji alarmowej, telefonicznej, sieci komputerowej w budynku przy ul. Granicznej 8	19.983,70
4) System alarmowy w budynku przy al. M.B. Fatimskiej 9	11.919,40
5) Zakup serwera	22.330,88

6)	Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem na potrzeby Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej	40.009,90
7)	Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Szkoły Podstawowej Nr 3	3.387,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.13. Polityka społeczna - pozostałe zadania

Ogółem na inwestycje z zakresu innych zadań w zakresie polityki społecznej w 2009 r. przeznaczono kwotę 715.106,82 zł.

Tabela nr 35: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Polityka społeczna - pozostałe zadania

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Zakup urządzeń zabawowych dla Żłobka Nr 7	3.827,60
2) Wykonanie nowej instalacji oświetlenia awaryjno-ewakuacyjnego w Żłobku Nr 10	3.228,29
3) Zakup pralnic-wirówek na potrzeby żłobków	26.840,00
4) Zakup sprzętu kuchennego na potrzeby Zespołu Żłobków	7.295,75
5) Zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego	49.050,00
6) Rozbudowa i przebudowa budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej	10.980,00
7) Osuszanie budynku przy pl. Gen. J. Bema 3 (Powiatowy Urząd Pracy)	582.743,79
8) Adaptacja pomieszczeń na archiwum w budynku Powiatowego Urzędu Pracy	5.730,01
9) Rozbudowa centrali telefonicznej (Powiatowy Urząd Pracy)	1.723,86
10) Zakup regałów do archiwum na potrzeby Powiatowego Urzędu Pracy	23.687,52

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.14. Edukacyjna opieka wychowawcza

Ogółem na inwestycje z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej w 2009 r. przeznaczono kwotę 5.207.761,71 zł.

Tabela nr 36: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Edukacyjna opieka wychowawcza

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Adaptacja pomieszczeń w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym dla potrzeb dzieci autystycznych i niedosłyszących	1 600 336,19
2) Przebudowa i modernizacja węzłów sanitarnych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	130 336,00
3) Przebudowa Pałacu Młodzieży - "Nowe funkcje w starych murach"	1 205 730,00
4) Przebudowa budynku internatu przy ul. Szarych Szeregów pod potrzeby Bursy Międzyszkolnej i Pogotowia Opiekuńczego	2 024 458,96

5)	Zabezpieczenie elewacji budynku internatu Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych	236 900,56
6)	Monitoring w budynku Bursy Międzyszkolnej	10 000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.15. Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Ogółem na inwestycje z zakresu kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w 2009 r. przeznaczono kwotę 4.050.727,48 zł.

Tabela nr 37: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Rewitalizacja wybranych obszarów miasta: program zapewnienia harmonii estetycznej i urbanistycznej centrum miasta:	
- rewitalizacja przestrzeni publicznej placu Rybnego i Bimy	57.820,00
- renowacja murów miejskich wraz z pracami ziemnymi w podwórkach przy istniejącym murze pierzei południowej	42.700,00
- estetyzacja i iluminacja skwerów miejskich	62.496,00
- zagospodarowanie południowej pierzei Rynku	10.514,00
- aranżacja posesji przy ul. Wałowej 7	207.898,17
- zagospodarowanie przestrzeni placu targowego pn. „Burek”	40.713,53
2) Rewitalizacja wybranych obszarów miasta: odnowienie historycznego układu urbanistycznego Mościc - poprawa przestrzeni miejskiej pod względem estetyki i funkcji wypoczynkowej	26.791,20
3) Prace konserwatorskie przy ul. Wałowa 10 - dokumentacja	20.000,00
4) Modernizacja budynku Tarnowskiego Teatru	3.310.977,77
5) Stworzenie pracowni ceramicznej w Pałacu Młodzieży w Tarnowie	77.985,00
6) Zakup instrumentów muzycznych dla Zespołu Szkół Muzycznych	192.831,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.16. Administracja publiczna

Ogółem na inwestycje z zakresu administracji publicznej w 2009 r. przeznaczono kwotę 1.862.266,40 zł.

Tabela nr 38: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. Administracja publiczna

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Budowa Centrum Administracji	1.164.239,60
2) Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	248.421,68
3) Montaż windy do przewozu osób niepełnosprawnych w budynku przy ul. Nowa 3	168.870,00

4)	Wymiana stolarki okiennej w pomieszczeniach budynku przy ul. Mickiewicza 2	39.621,46
5)	Instalacja systemu sygnalizacji pożarowej budynków administracyjno-biurowych ul. Nowa 3 i Nowa 4	7.259,00
6)	Wymiana stolarki okiennej w pomieszczeniach budynku przy ul. Nowa 4	5.014,20
7)	Klimatyzacja pomieszczeń Sali Lustrzanej i pomieszczeń przyległych wraz z wykonaniem przyłącza energetycznego	193.953,77
8)	Wymiana stolarki okiennej w budynku przy ul. Nowa 3	34.886,69

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.17. Działalność usługowa

Ogółem na inwestycje z zakresu działalności usługowej w 2009 r. przeznaczono kwotę 1.543.728,81 zł.

Tabela nr 39: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Działalność usługowa

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Budowa cmentarza komunalnego w Tarnowie - Klikowej	1.318.854,98
2) Budowa instalacji odwadniającej na cmentarzu komunalnym w Krzyżu	224.873,83

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.18. Handel

Ogółem na inwestycje z zakresu handlu w 2009 r. przeznaczono kwotę 839.273,42 zł.

Tabela nr 40: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Handel

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Uporządkowanie i wdrożenie nowego systemu zarządzania miejskimi terenami handlowymi	829.983,13
2) Zakup namiotów - pawilonów z konstrukcjami wsporczymi i zadaszeniem na potrzeby Targowisk Miejskich	9.290,29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.19. Różne rozliczenia

Ogółem na inwestycje w ramach różnych rozliczeń w 2009 r. wydatkowano kwotę 4.331.689,52 zł.

Tabela nr 41: Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Różne rozliczenia

Zadanie inwestycyjne	Nakłady inwestycyjne [zł]
1) Objęcie udziałów w TTBS Sp. z o. o.	4.053.000,00
2) Objęcie udziałów w MPK Sp. z o. o.	278.688,52
3) Uzupełnienia obejmowanych udziałów w spółkach miejskich	1,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji wydziału Planowania, Budżetu i Analiz Urzędu Miasta Tarnowa

9.20. Inwestycje spółek miejskich

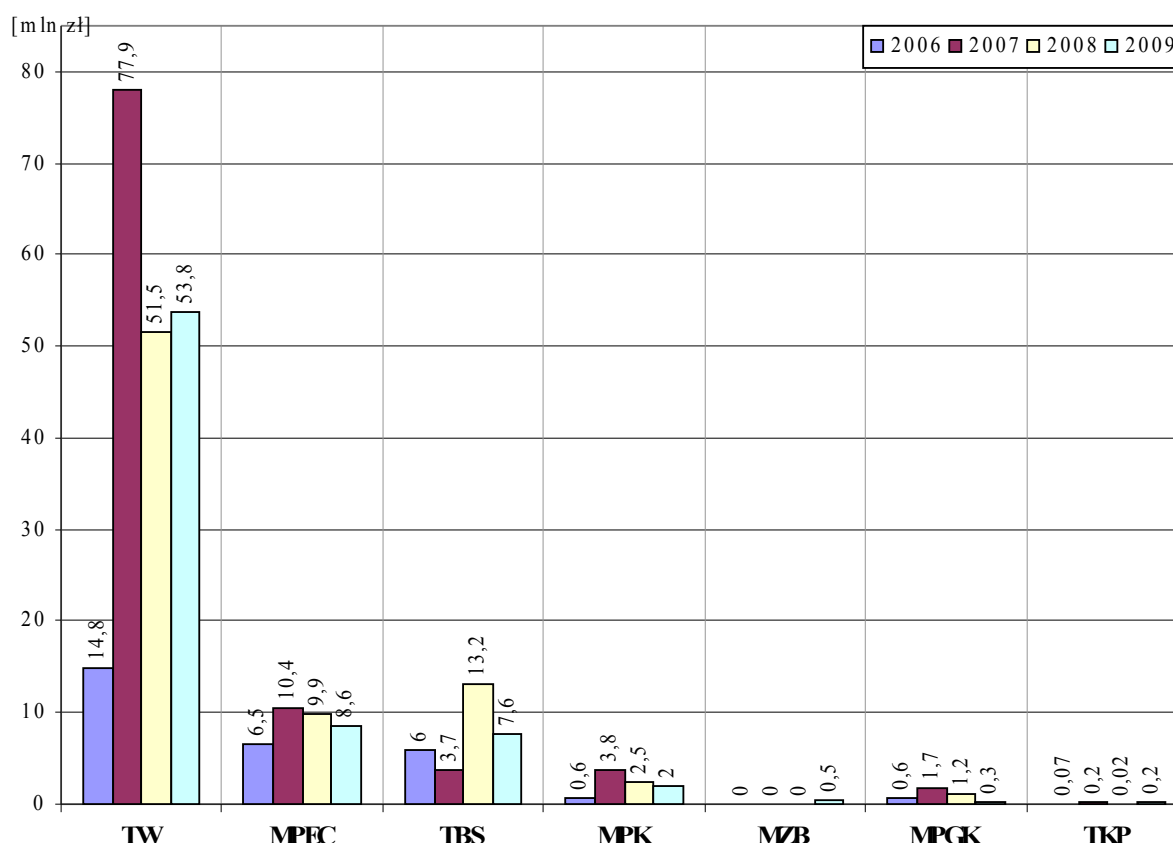
W 2009 r. wartość ogółem zrealizowanych nakładów inwestycyjnych w spółkach miejskich wyniosła 73 mln zł, tj. na poziomie zbliżonym do uzyskanego w 2008 r. i ponad 2,5-krotnie większym od nakładów poniesionych w 2006 r.

Tabela nr 42: Wielkość inwestycji w poszczególnych spółkach zrealizowanych w 2009 r.

Nazwa spółki	Nakłady inwestycyjne [mln zł]
Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o. (TW)	53,8
Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. (MPEC)	8,6
Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. (TBS)	7,6
Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o. (MPK)	2,0
Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. (MZB)	0,5
Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. (MPGK)	0,3
Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A. (TKP)	0,2

Źródło: Biuro Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 14: Nakłady inwestycyjne spółek miejskich w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Biura Nadzoru Właścicielskiego Urzędu Miasta Tarnowa

9.20.1. Tarnowskie Wodociągi Sp. z o.o.

Spółka w 2009 r. kontynuowała realizację zadań inwestycyjnych objętych projektem Funduszu Spójności „Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków w Tarnowie”, z których zakończono sześć kontraktów na siedem realizowanych oraz wykonała szereg innych zadań inwestycyjnych poza projektem. Zakończenie w ramach projektu Funduszu Spójności ostatniego kontraktu wykonawczego, tj. „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Zbylitowskiej Górze” nastąpiło w grudniu 2009 r. (wydatki w 2009 r. wyniosły 6.946.382,65 euro netto). Zadania objęte projektem Funduszu Spójności były najważniejszymi i najpoważniejszymi zadaniami realizowanymi przez Spółkę w prawie stuletniej historii Tarnowskich Wodociągów. Zadania te zostały powierzone Spółce przez Gminę Miasta Tarnowa, Gminę Tarnów oraz Gminę Skrzyszów, które uzyskały środki finansowe z funduszu przedakcesyjnego ISPA na szereg zadań w zakresie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie gmin. Wartość całego programu oszacowano na około 38,5 mln euro, dotacja z funduszy ISPA wynosi 68%. Pozostałe 32% wartości zadania finansowane jest z funduszy własnych Spółki pochodzących z amortyzacji, z pożyczki uzyskanej przez Spółkę na preferencyjnych warunkach z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zysku osiąganego w ostatnich latach, a także z podwyższenia kapitału zakładowego przez gminy.

Pozostałe inwestycje realizowane przez Tarnowskie Wodociągi związane były z rozbudową i modernizacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz obiektów Spółki.

9.20.2. Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. jest drugą spółką pod względem wielkości nakładów inwestycyjnych zrealizowanych w 2009 r. - łącznie poniesiono nakłady inwestycyjne na poziomie 8,6 mln zł. Najwięcej nakładów Spółka przeznaczyła na przyłączenie nowych odbiorców. Ponadto kontynuowała realizację programu „Modernizacja sieci i węzłów ciepłych zasilanych z EC Piaskówka”. Na zadanie to wydatkowano blisko 1,0 mln zł. Wykonano również szereg innych zadań inwestycyjnych, do najważniejszych z nich należą:

- budowa telemetrycznego systemu nadzoru i sterowania sieci i węzłów,
- zakup środków trwałych i środków transportu,
- modernizacja systemu ciepłowniczego „Mościce”,
- zakup i modernizacja systemu ciepłowniczego „Żabno”,
- modernizacja obiektów Spółki.

9.20.3. Tarnowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

W 2009 r. Spółka zakończyła budowę kolejnego, siódmego budynku obejmującego 104 lokale mieszkalne i 50 miejsc postojowych w garażu podziemnym. Koszt całej inwestycji wyniósł 17,7 mln zł, a źródłem finansowania inwestycji były środki własne Spółki (pochodzące z dokapitalizowania przez Gminę Miasta Tarnowa i partycypacji przyszłych najemców) oraz kredytu bankowego. W IV kwartale 2009 r. Spółka rozpoczęła kolejne dwie inwestycje w postaci budowy dwóch budynków obejmujących 124 mieszkania i 22 miejsca postojowe w garażach podziemnych. Planowany koszt budowy tych obiektów wynosi 19,5 mln zł. Spółka w 2009 r. zaprojektowała również kolejny budynek obejmujący 48 mieszkań i 22 miejsca postojowe w garażu podziemnym. Rozpoczęcie jego budowy nastąpi w 2010 r.

9.20.4. Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Sp. z o.o.

W 2009 r. wydatki inwestycyjne MPK Sp. z o.o. dotyczyły w większości zakupu taboru oraz modernizacji istniejącej już stacji paliw, w celu przystosowania jej do obsługi klientów z zewnątrz.

W listopadzie 2009 r. stacja rozpoczęła sprzedaż oleju napędowego (ON) oraz benzyny bezołowiowej (E95) w bardzo konkurencyjnych cenach. Uruchomienie stacji stanowiło jedno z działań miasta zmierzających do obniżenia cen paliw w Tarnowie. W pierwszych miesiącach działalności, stacja odnowała ponad 24.000. klientów i sprzedała 363.000 litrów oleju napędowego oraz 219.000 litrów benzyny bezołowiowej. Stacja paliw przy MPK Sp. z o.o. posiada markę handlową „Mpetrol”. Jej uruchomienie jest jednym z elementów strategii Spółki, zgodnie z którą rozwijane są działalności pomocnicze zapewniające firmie dodatkowe zyski przeznaczane na finansowanie bieżącej działalności i inwestycje. Na modernizację stacji paliw i zbiorników paliwowych wydatkowano blisko 0,4 mln zł, z czego połowa środków pochodziła z dokapitalizowania Spółki przez Gminę Miasta Tarnowa.

W 2009 r. Spółka dokonała również zakupu 2 autobusów niskopodłogowych marki Solbus za kwotę 1,4 mln zł. Ponadto rozbudowano monitoringi wizyjne przy ul. Okrężnej i ul. Lwowskiej oraz zakupiono przyrząd GTO Laser do diagnostyki geometrii kół w pojazdach.

W ramach zadań mających na celu ulepszenie środków trwałych, wykonano elewację wraz z dociepleniem budynku administracyjnego oraz budynku Hali Napraw Biezących na kwotę

0,1 mln zł. Przebudowano również wjazd na Zajezdnię oraz wykonano toalety w budynku przy ul. Lwowskiej.

9.20.5. Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o.

Spółka w 2009 r. w ramach zadań inwestycyjnych wykonała ocieplenia ścian budynków komunalnych na łączną kwotę 0,5 mln zł. Ponadto Spółka corocznie ponosi koszty remontów w celu utrzymania w należytym stanie technicznym zasobów mieszkaniowych będących w zarządzie Spółki.

9.20.6. Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o.

Największe nakłady inwestycyjne w wysokości 0,2 mln zł Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej Sp. z o.o. przeznaczyło na zakup używanego samochodu przeznaczanego do wywozu odpadów. Pozostałe nakłady dotyczyły: zakupu używanych samochodów do selektywnej zbiórki odpadów i samochodu do obsługi klienta oraz wykonania instalacji elektrycznej w budynku warsztatu i montażu bramy wjazdowej wraz z utwardzeniem terenu. Łącznie Spółka w 2009 r. wydała na inwestycje kwotę 0,3 mln zł.

9.20.7. Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

W roku 2009 wielkość nakładów inwestycyjnych wyniosła 0,2 mln zł i dotyczyła zamontowania w budynku na terenie Parku Przemysłowego „Mechaniczne” instalacji wodno-kanalizacyjnej i c.o. oraz instalacji elektrycznej.

Wykonano również szereg prac remontowych przywracających funkcjonalność budynków (polepszenie istniejącej i budowa nowej infrastruktury technicznej) na kwotę 0,06 mln zł.

Ponadto na podstawie umów zawartych z dzierżawcami zaakceptowano poniesione przez nich nakłady inwestycyjne, na łączną kwotę 0,1 mln zł, która to wartość nakładów zostanie rozliczona w stawce czynszu w długoterminowych umowach dzierżawy.

10. KOMUNIKACJA I TRANSPORT

10.1. Organizacja ruchu

Zgodnie z przepisami dotyczącymi ruchu na drogach publicznych obejmujących w szczególności: planowanie budowy, modernizacji, utrzymania i ochrony urządzeń bezpieczeństwa ruchu oraz uzgadnianie rozwiązań komunikacyjnych, zarządzanie ruchem na drogach publicznych w granicach Miasta, prowadzenie spraw w zakresie projektów organizacji ruchu drogowego, załatwianie spraw dotyczących wykorzystania dróg w sposób szczególny oraz opiniowanie zakresu prac i wydatków związanych z bieżącym utrzymaniem oznakowania pionowego i poziomego ulic oraz sygnalizacji świetlnej należy do zadań Miejskiego Inżyniera Ruchu, który w 2009 r. podejmował następujące zadania:

- 1) prowadzono 394 sprawy dotyczące bieżących zadań w zakresie nadzoru nad organizacją ruchu i sprawnym funkcjonowaniem systemu drogowego, analizą istniejącej organizacji ruchu w zakresie bezpieczeństwa i efektywności, kontroli prawidłowości zastosowania i funkcjonowania znaków drogowych, drogowej sygnalizacji świetlnej oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym:
 - rozpatrzono i zatwierdzono 92 projekty stałej organizacji ruchu i jej zmian na czas wykonywania robót,
 - wydano 72 polecenia dotyczące wprowadzenia zmian w organizacji ruchu,
 - wydano 10 decyzji administracyjnych zezwalających na wykorzystanie dróg w sposób szczególny (zawody, przemarsze i inne imprezy na drodze),

- 2) opracowano i wprowadzono w życie projekty zmian stałej organizacji ruchu na ulicach Zagumnie, Sadowej, Chyszowskiej i Mostowej,
- 3) opracowano i wprowadzono w życie projekty czasowych zmian organizacji ruchu w rejonie cmentarzy komunalnych w: Krzyżu, Mościcach i Klikowej, wprowadzono ruch okrężny na skrzyżowaniu ulic Słonecznej i Starodąbrowskiej wraz ze zmianami dotyczącymi ograniczenia tonażu i porządkującymi ruch na ulicach dojazdowych,
- 4) opracowano koncepcję połączenia ulic Sitki z Szujskiego.

Ponadto prowadzono nadzór nad Tarnowskim Zarządem Dróg Miejskich, który w zakresie prawidłowości oznakowania, zmian organizacji i dla poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego wykonał m.in. prace:

- 1) wymiana i ustawianie nowych:
 - 285 znaków pionowych,
 - 350 słupków znaków drogowych,
 - 4 drogowskazów,
 - 15 urządzeń bezpieczeństwa ruchu w postaci progów zwalniających,
- 2) dla czasowych zmian organizacji ruchu (przy cmentarzach komunalnych w dniu Wszystkich Świętych, przez wprowadzenie ruchu okrężnego na skrzyżowaniu ulic Słonecznej i Starodąbrowskiej, na czas trwania zawodów żużlowych i innych imprez) ustawiono łącznie 1 125 znaków z słupkami,
- 3) odnawianie istniejących i pomalowanie na nowo znaków poziomych (linie, strzałki, przejścia dla pieszych itp.) na łącznej powierzchni 18.916 m²,
- 4) utrzymywanie sprawności działania 43 sygnalizacji świetlnych,
- 5) modernizacja sygnalizacji świetlnych na skrzyżowaniach:
 - Starodąbrowska - Lwowska, Mickiewicza - Bóznic,
 - Krakowska - Warsztatowa - Zakładowa,
 - Krakowska - Radosna - Główna,
- 6) wydzielenie bezkolizyjnych skrętów w lewo na skrzyżowaniach ulic:
 - Krakowska - Narutowicza - Sikorskiego,
 - Krakowska - Przemysłowa,
 - Krakowska - Czerwona - Koszycka,
 - Nowodąbrowska - Spokojna - Błonie,
- 6) budowa nowych sygnalizacji świetlnych na przejściach dla pieszych przez ulice Nowodąbrowską oraz Niedomicką.

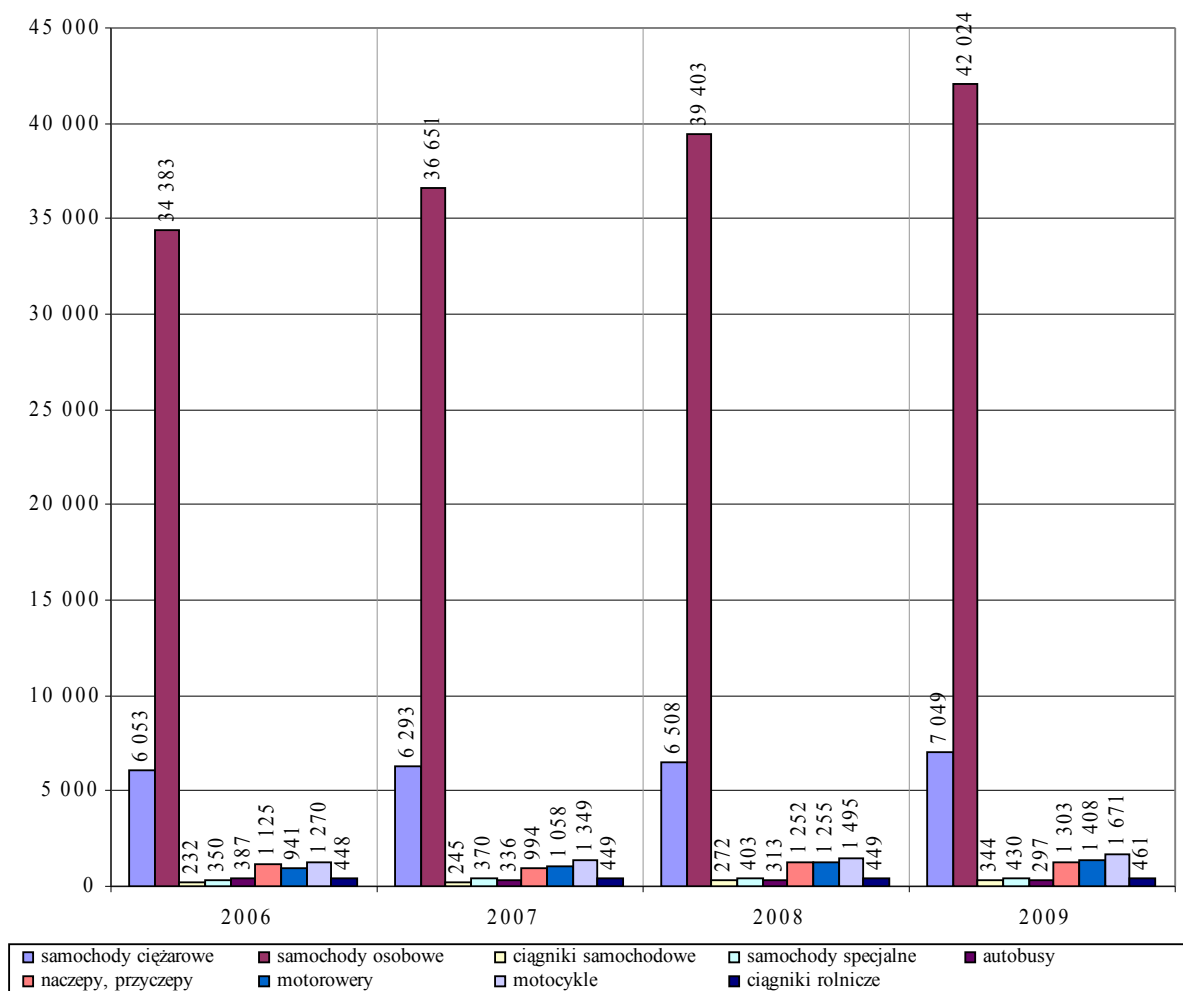
10.2. Stan motoryzacji

Tabela nr 43: Szczegółowy wykaz ewidencji pojazdów

Rodzaj pojazdu:	stan na dzień 31.12.2009r.
samochody osobowe	42.024
samochody ciężarowe	7.049
ciągniki samochodowe	344
samochody specjalne	430
autobusy	297
naczepy	351
przyczepy	952
przyczepy lekkie	2.541
motorowery	1.408
motocykle	1.671
ciągniki rolnicze	461
pojazdy samochodowe inne	97
Ogółem	57.625

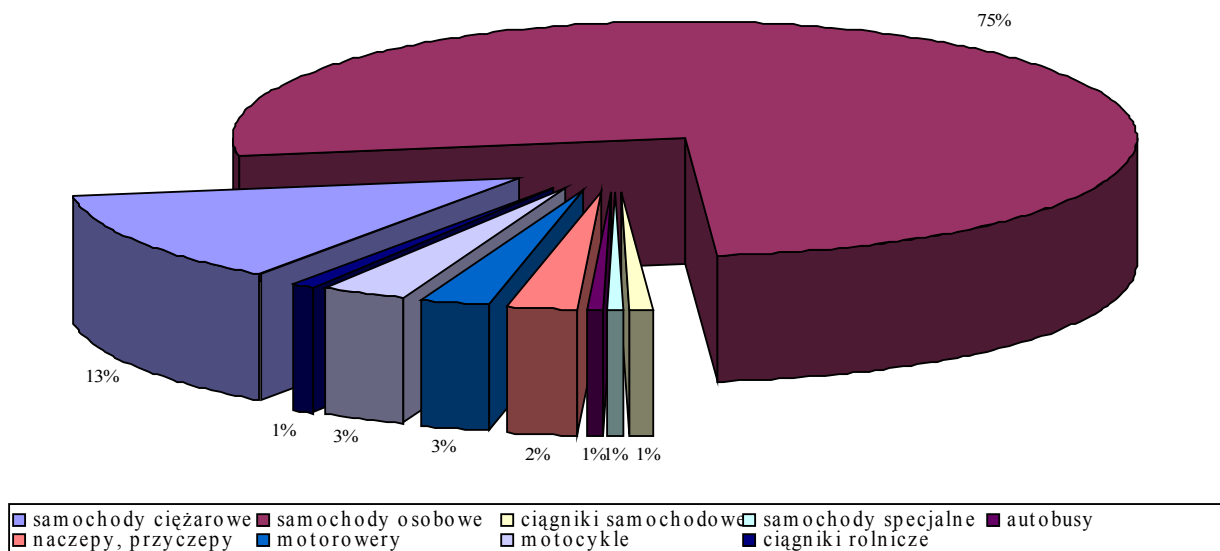
Źródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 15: Liczba zarejestrowanych pojazdów w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 16: Liczba zarejestrowanych pojazdów wg stanu na 31 grudnia 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 44: Stan ewidencji prowadzonych w Wydziale Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa, lata 2008-2009

Lp.	Rodzaj ewidencji	stan na 31 grudnia 2008 r.	stan na 31 grudnia 2009 r.
1.	Liczba zarejestrowanych pojazdów	51.331	57.625
2.	Liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami	53.452	55.473
3.	Liczba uprawnionych stacji kontroli pojazdów funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa	15	17
4.	Liczba uprawnionych ośrodków szkolenia kierowców funkcjonujących na terenie Miasta Tarnowa	23	26
5.	Liczba uprawnionych diagnostów	48	49
6.	Liczba uprawnionych instruktorów nauki jazdy	229	265
7.	Liczba kart parkingowych wydanych dla osób niepełnosprawnych oraz placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych	2.668	3.073
8.	Liczba przedsiębiorców, dla których wydano zaświadczenia uprawniające do wykonywania krajowych przewozów drogowych rzeczy i osób na potrzeby własne	275	293
9.	Liczba przedsiębiorców, którym udzielono licencji uprawniających do wykonywania krajowego transportu drogowego rzeczy, osób lub taksówką	527	554
10.	Liczba zezwoleń wydanych na linie komunikacyjne, podlegające kompetencji Prezydenta Miasta Tarnowa, obejmujące obszar wyłącznie m. Tarnowa lub m. Tarnowa i powiatu sąsiadującego	150	155

Źródło: Wydział Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa

11. GOSPODARKA KOMUNALNA

Gospodarka komunalna obejmuje cały szereg zadań z zakresu użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Zadania Gminy Miasta Tarnowa z tego zakresu obejmują m. in.: gospodarkę wodno-ściekową, utrzymanie zieleni miejskiej, oświetlenie uliczne (omówione w części dotyczącej inwestycji) oraz gospodarkę odpadami i oczyszczanie miasta, a także cmentarnictwo wojenne na podstawie porozumienia zawartego pomiędzy Prezydentem Miasta Tarnowa a Wojewodą Małopolskim.

11.1. Gospodarka odpadami

W 2009 r. w Zakładzie Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie (ZSOK) unieszkodliwiono 55.763 ton odpadów (22.394 tony więcej niż w 2008 r.), z czego 43.715 ton (78,4%) pochodziło z miasta Tarnowa (15.407 ton więcej niż w 2008 r.), a pozostała ilość

z terenu gmin - członków Porozumienia Komunalnego. Cena za unieszkodliwienie 1 tony niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wynosiła 155,00 zł. Przychody ZSOK z tego tytułu wyniosły 8.079.115 zł, z czego 5.121.33 zł odprowadzono do Urzędu Marszałkowskiego jako opłatę za korzystanie ze środowiska.

Na kompostownię w 2009 r. przywieziono 2.448 ton odpadów biodegradowalnych, które przerobiono na pełnowartościowy kompost (489 ton). Większość kompostu (325 ton) wykorzystano przy zagospodarowywaniu terenów zieleni miejskiej, a pozostałą część sprzedawano w cenie 60 zł brutto za tonę.

Tabela nr 45: Ilość i rodzaj odpadów przyjętych na składowisko w 2009 r.

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Ilość odpadów [Mg]
02 01 03	Odpadowa masa roślinna	3,38
02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności	0,06
03 01 05	Trociny, wiórki, ścinki, drewno, płyta wiórowa i fornir inne niż wymienione w 03 01 04	3,40
16 82 02	Odpady inne niż wymienione w 16 82 01 (odpady z powodzi)	408,30
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	491,36
17 01 02	Gruz ceglany	292,64
17 01 07	Odpady innych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	5,30
17 08 02	Materiały konstrukcyjne zawierające gips inne niż wymienione w 18 08 01	3,02
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	42,16
19 12 12	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11	1.220,76
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	2.441,08
20 02 02	Gleba, ziemia w tym kamienie	7,88
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	49.576,12
20 03 02	Odpady z targowisk	248,00
20 03 03	Odpady z czyszczenia ulic i placów	70,46
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	948,94

Źródło: Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie

Podobnie jak w latach poprzednich, w 2009 r. zorganizowano wiosenną i jesienną zbiórkę odpadów wielkogabarytowych (zebrano łącznie ok. 498 ton odpadów) oraz jesienną zbiórkę liści od mieszkańców (zebrano ok. 309 ton liści).

Prowadzono także selektywną zbiórkę odpadów z około 200 pojemników typu igloo rozmieszczonych na terenie miasta Tarnowa (zebrano ok. 113 ton szkła, ok. 59 ton plastiku i ok. 33 ton papieru).

Usunięto ok. 267 ton śmieci z „dzikich wysypisk” oraz zebrano i usunięto śmieci z powierzchni ok. 9 ha z tzw. „powierzchniowych wysypisk śmieci”.

W ramach podobnych akcji rok wcześniej zebrano 230 ton odpadów wielkogabarytowych, ok. 290 ton liści, ok. 99 ton szkła, ok. 15 ton papieru, ok. 17 ton plastiku, ok. 250 ton śmieci

z „dzikich wysypisk” oraz zebrano i usunięto śmieci z powierzchni ok. 16,5 ha z tzw. „powierzchniowych wysypisk śmieci”.

Łączne wydatki na gospodarkę odpadami w 2009 r. wyniosły 5.033.244 zł.

11.2. Usuwanie skutków powodzi

W czerwcu 2009 r., na skutek ulewnych deszczy, Tarnów i jego mieszkańców dotknęła powódź. Zniszczony został dobytek miasta, jak również dorobek życia wielu Tarnowian. W wielu przypadkach konieczna była ewakuacja mieszkańców zalanych bądź też zagrożonych zalaniem budynków. Najbardziej poszkodowani mogli liczyć na pomoc samorządu w postaci mieszkań zastępczych, pomocy finansowej z uruchomionej rezerwy celowej z budżetu miasta, pomocy prawnej oraz umorzeń zaległości podatkowych przedsiębiorcom poszkodowanym przez żywioł. W okresie wakacyjnym, wspólnie z Marszałkiem Województwa, miasto zorganizowało kolonie dla dzieci z najbardziej poszkodowanych rodzin.

Straty w infrastrukturze komunalnej poniesione w wyniku czerwcowej powodzi oszacowano na kwotę blisko 3 mln zł. Szacunek ten nie obejmował napraw i remontów infrastruktury podziemnej związanej z teletechniką, kanalizacją, wodociągami i energetyką, a także strat poniesionych przez właścicieli obiektów prywatnych, obejmujących zarówno budynki mieszkalne jak i pomieszczenia gospodarcze i usługowe oszacowanych na ok. 2 mln zł.

Stwierdzone szkody na ciekach wodnych:

1) Potok Wątok:

- oberwane skarpy w rejonie ul. Okrężnej, na długości ok. 80 mb,
- oberwane skarpy w rejonie kładki przy ul. Burtniczej, na długości ok. 180 mb,
- oberwane skarpy poniżej kładki przy ul. Burtniczej na długości ok. 60 mb,
- oberwana lewa skarpa na wysokości ul. Kowalskiej (wzdłuż ścieżki) na długości ok. 60 mb,
- oberwana prawa skarpa na odcinku wzdłuż Młyna Szancera na długości ok. 100 mb,
- oberwana lewa skarpa na odcinku wzdłuż ul. Spytka z Melsztyna, łącznie 3 wyrwy na długości ok. 80 mb,
- oberwana prawa skarpa na odcinku od mostu drogowego na ul. Droga do Huty w dół potoku na długości ok. 45 mb ,
- oberwana prawa skarpa wzdłuż ul. Przemysłowej na długości ok. 60mb, podmyte dna na lewej skarpie na długości ok. 25 mb.

2) Potok Stary Wątok przy ul. Kraszewskiego - połamane drzewa i krzewy.

3) Rów Bagienko - bardzo duże zamulenie na odcinku od Al. Piaskowej do wlotu do rurociągu przy boisku sportowym przy ul. Elektrycznej, na długości ok. 380 mb.

4) Rów Jaracza - bardzo duże, miejscami prawie całkowite zamulenie rowu z trzema przepustami oraz 2 przepusty zerwane na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do wylotu z kolektora przy ul. Jaracza, na długości ok. 780 mb.

5) Rów „Od Strzelnicy” - podmyta i oberwana lewa skarpa na odcinku ok. 10 mb wzdłuż części ogrodzenia posesji przy ul. Kisielewskiego 5A.

6) Rów Świerczkowski - całkowite zamulenie rowu powyżej ul. Lisiej (źródłowy odcinek) na długości ok 100 mb.

- 7) Rów przy ul. Widok - bardzo duże zamulenie na długości ok. 30 mb.
- 8) Potok Bródka - osunięta i opadnięta prawa skarpa przy ul. Czerwonej.
- 9) Rów w rejonie ul. Wiśniowej 79B - zniszczony przepust 5 mb.

Stwierdzone szkody na obiektach drogowych:

- podmyte filary kładki dla pieszych przy ul. Burtniczej,
- podmyte filary kładki dla pieszych przy ul. Kossaka,
- podmyte filary mostu na ul. Okrężnej,
- zerwana kładka dla pieszych przy ul. Mostowej,
- zerwana kładka dla pieszych przy ul. Tuchowskiej,
- podmyty przyczółek kładki przy ul. Pracy oraz zniszczona droga w rejonie kładki,
- podmyte przyczółki kładki przy ul. Pogodnej,
- zniszczony chodnik przy kładce dla pieszych na ul. Przesmyk,
- zniszczona droga do kładki przy ul. Spytka,
- podmyte podpory na moście przy ul. Przemysłowej,
- uszkodzone miejscowo nawierzchnie dróg bitumicznych i żwirowych na łącznej długości 20 km,
- uszkodzony przepust przy ul. Elektrycznej,
- uszkodzone pobocza na ul. Tuchowskiej,
- uszkodzone pobocza na ul. Wypoczynkowej,
- zamulona kanalizacja pod wiaduktami na ulicach: Krakowskiej, Czerwonych Klonów, Tuchowskiej,
- zamulone rowy przy ulicach: Nowodąbrowskiej, Równej, Klikowskiej,
- zniszczone odwodnienie w rejonie ul. Kossaka,
- miejscowe podmycia chodników.

Szkody na terenach zieleni miejskiej :

- zieleńce przy ulicach: Warzywnej, Czerwonej, Nadbrzeżnej Dolnej, Jagiellońskiej,
- place zabaw przy ul. Burtnicza i ul. Pracy,
- parki: Strzelecki, Kwiatkowskiego, Sanguszków, na Górze Św. Marcina.

Zakres tych szkód, to m. in.: połamany drzewostan, zniszczone skalniaki, częściowo zniszczone chodniki i alejki spacerowe, zabrudzone chodniki i rośliny mułem i innymi zanieczyszczeniami naniesionymi przez wodę.

Szkody w gospodarstwach domowych:

- Na skutek gwałtownych opadów deszczów, które dotknęły mieszkańców miasta Tarnowa, poszkodowanych w wyniku powodzi zostało 185 rodzin, którym zalane zostały domy, mieszkania wraz ze sprzętem (m.in.: urządzenia gospodarstwa domowego, meble, podłogi, wykładziny, odzież, pościel).

Ponadto, w 9 przypadkach powstały szkody w uprawach rolnych.

Szkody na pozostałych obiektach:

- zniszczone tynki ścian oraz podłogi w dwóch budynkach komunalnych: przy ul. Spytka z Melsztyna oraz przy ul. Fabrycznej,
- zniszczony fragment zabytkowego muru ogrodzeniowego Starego Cmentarza.

W zakresie likwidacji skutków powodzi podjęto następujące działania:

Cieki wodne:

1) Potok Wątok:

- zasypano oberwaną lewą skarpe wzdłuż ul. Spytka z Melsztyna, na długości ok. 10 mb,
- usunięto z całej długości cieku zatory z naniesionych i zwalonych pni drzew leżących w dnie potoku oraz na skarpach, a także wycięto i usunięto podmyte i mocno pochylone drzewa,
- usunięto naniesiony rumosz ze żwiru i piasku z koryta małej wody przy moście na ul. Panny Marii i poniżej mostu na ul. Narutowicza,
- usunięto na całej długości cieku zatorów z naniesionych i zwalonych pni drzew leżących w dnie potoku (stwarzających zagrożenie powodziowe) oraz naniesionych przez wodę pni, konarów i gałęzi na skarpy, a także wycięto i usunięto podmyte i mocno pochylone drzewa,
- usunięto naniesiony rumosz ze żwiru i piasku z koryta małej wody przy moście na ul. Panny Marii i poniżej mostu na ul. Narutowicza.

2) Potok Stary Wątok na końcu ul. Kraszewskiego - wycięto i usunięto powalony przez wodę drzewostan.

3) Rów Bagienko - odmulono rów na odcinku od al. Piaskowej do wlotu do rurociągu przy boisku sportowym przy ul. Elektrycznej, na długości ok. 380 mb.

4) Rów Jaracza - odmulono rów na odcinku od ul. Nowodąbrowskiej do wylotu z kolektora przy ul. Jaracza, na długości ok. 780 mb oraz odbudowano 2 zerwane przepusty.

5) Rów „Od Strzelnicy” - zasypano podmytą i oberwaną lewą skarpe na odcinku ok. 10 mb wzdłuż części ogrodzenia posesji przy ul. Kisielewskiego 5A.

6) Rów Świerczkowski - odmulono rów powyżej ul. Lisiej (źródłowy odcinek) na długości ok. 100 mb.

7) Rów przy ul. Widok - odmulono rów na długości ok. 30 mb.

8) Potok Bródka - zasypano osuniętą i opadniętą prawą skarpe przy ul. Czerwonej.

9) Rów w rejonie ul. Wiśniowej 79B - odbudowano zniszczony przepust 5 mb.

Obiekty drogowe:

- odtworzono podmyte filary i przyczółki kładek dla pieszych na ciekach wodnych,
- wykonano tymczasową kładkę dla pieszych przy ul. Mostowej,
- odtworzono kładkę dla pieszych przy ul. Tuchowskiej,
- odtworzono podmyte podpory na moście przy ul. Przemysłowej,
- naprawiono miejscowo uszkodzone nawierzchnie dróg bitumicznych i żwirowych na łącznej długości 20 km.,
- odtworzono uszkodzony przepust przy ul. Elektrycznej,
- naprawiono uszkodzone pobocza ulic: Tuchowskiej i Wypoczynkowej,
- naprawiono miejscowe podmycia chodników,
- udrożniono kanalizację pod wiaduktami na ulicach: Krakowskiej, Czerwonych Klonów, Tuchowskiej,
- oczyszczono rów przy ul. Nowodąbrowskiej,

- rozpoczęto naprawę odwodnienia w rejonie ul. Kossaka (zakończenie zadania planowane jest w 2010 r.),
- udrażniano kraty ściekowe,
- wykonywano tymczasowe rowy celem odprowadzenia wód,
- oczyszczono nawierzchnie dróg, kładek i mostów z namułu, zanieczyszczeń, piasku i błota,
- doraźnie zabezpieczono kładki i mosty (elementy zerwanych kładek przewieziono do Działu Wykonawstwa Tarnowskiego Zarządu Dróg Miejskich przy ul. Kąpielowej).

Zieleń miejska:

- Usunięto z terenów zieleni miejskiej połamany drzewostan, naprawiono zniszczone skalniaki, oczyszczono z mułu oraz naprawiono częściowo zniszczone chodniki i alejki spacerowe.

W ramach pozostałych działań związanych z usuwaniem skutków powodzi, wykonano remont lokali w budynkach komunalnych przy ul. Spytka 1A i Fabrycznej 11, obejmujący wymianę posadzek, malowanie z częściowym uzupełnieniem tynków. W ramach pozostałych działań związanych z usuwaniem skutków powodzi, wykonano remont lokali w budynkach komunalnych przy ul. Spytka 1A i Fabrycznej 11, obejmujący wymianę posadzek, malowanie z częściowym uzupełnieniem tynków. Przy współpracy Powiatowego Urzędu Pracy, Zakładu Karnego w Tarnowie - Mościcach i Zakładu Składowania Odpadów Komunalnych, do usuwania skutków powodzi na rowach melioracyjnych zaangażowano osoby bezrobotne i osadzone w mościckim Zakładzie Karnym.

Celem zabezpieczenia miasta przed ponownym zagrożeniem opracowano Program ochrony przeciwpowodziowej miasta Tarnowa obejmujący:

- ocenę zagrożenia powodziowego miasta Tarnowa,
- działania w zakresie ochrony przed powodzią,
- wykaz planowanych działań przeciwpowodziowych (wykaz ten obejmuje 27 szczegółowych zadań przewidywanych do realizacji w latach 2009-2015, a dla każdego zadania określono inwestora, jednostkę odpowiedzialną za realizację oraz koszt i źródła finansowania).

Na zlecenie władz miasta wykonano „inwentaryzacyjną mapę zalania”, na której zostały umieszczone wszystkie tereny podtopione w czasie czerwcowej powodzi. W razie ponownego zagrożenia „mapa” umożliwi odpowiednie reagowanie, mające na celu uniknięcie lub zmniejszenie skutków tego zagrożenia.

Dokonano również uzgodnień ze Starostą i firmą RWD Prospect w sprawie rozszerzenia monitoringu przeciwpowodziowego rzeki Biała o punkt pomiarowy w Tarnowie.

11.3. Działalność jednostek związanych z gospodarką komunalną

11.3.1. Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich

Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której przedmiotem działalności jednostki jest:

- planowanie, budowa, modernizacja, utrzymanie i ochrona dróg publicznych - krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych - w granicach administracyjnych miasta Tarnowa, w tym parkingów miejskich, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych,

- wykonywanie obowiązków zarządcy dróg krajowych, wojewódzkich, powiatowych i gminnych w granicach administracyjnych miasta Tarnowa z ograniczeniami określonymi wyżej.

Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich w 2009 r. wykonywał także prace związane z bieżącym utrzymaniem ulic oraz remontem jezdni i chodników. Ogółem na ten cel wraz z tzw. zimowym utrzymaniem, wydano kwotę 16.595.749 zł. Bardzo ważnymi robotami wykonanymi z tych środków były między innymi:

1) Wykonanie nakładek bitumicznych o łącznej powierzchni 70.440 m² na następujących ulicach:

- Wiśniowa,
- Modrzejewskiej,
- Zbylitowska,
- Urwana,
- Wędkarska,
- Dobrowolskiego,
- Drzymały,
- Letnia,
- Pienińska,
- Rudy - Młyny,
- Solskiego,
- Wierzbowa,
- Wolańska,
- Zagumnie,
- Ostrofskich,
- Zamenhofs,
- Sowińskiego,
- Nowy Świat,
- Hłaski,
- Zarzyckiego,
- Kruszyny,
- Nadbrzeżna Górna,
- Willowa,
- Widok,
- Żwirki - boczna,
- Romanowicza - boczna,
- osiedle Zielone,
- osiedle Legionów,
- Działkowa,
- Gostyńskiego,
- Waszkiewicza,
- Kowalskiego,
- Bitwy pod Studziankami,

- Dobrzańskiego.

2) Przebudowa chodników o łącznej powierzchni około 16.300 m² przy ulicach:

- Szujskiego,
- Wilsona,
- Matki Bożej Fatimskiej,
- Zagłoby,
- Brodzińskiego,
- Matejki,
- Grottgera,
- Solidarności,
- PCK,
- Szymanowskiego,
- Kasprowicza,
- Makuszyńskiego,
- Kasprowicza,
- Wieniawskiego,
- Pl. Bema,
- Kwiatkowskiego,
- Kwiatowej,
- Tuwima,
- Asnyka,
- Braci Żmudów,
- Akacjowej,
- Traugutta,
- Głogowej,
- Podmiejskiej,
- Braci Saków,
- Tuchowskiej,
- Nowodąbrowskiej,
- Głównej,
- Okrężnej,
- Krupniczej,
- Bitwy pod Studziankami,
- Odległej,
- Westerplatte,
- Wojska Polskiego,
- Nowy Świat,
- Powstańców Warszawy,
- Bema,
- Czarna Droga,
- Dąbrowskiego,

- Cegielnianej,
- Jana Pawła II,
- Na Łąkach,
- Piłsudskiego,
- Pułaskiego,
- Rejtana,
- Wiejskiej.

W 2009 r. na terenie miasta Tarnowa wyznaczono także 20 miejsc postojowych zastrzeżonych dla osób niepełnosprawnych.

Jesienią 2009 r. na skrzyżowaniu ulic Starodąbrowska-Słoneczna zamontowano tymczasowe rondo.

11.3.3. Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie

Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie (ZKM) jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa działającą w formie zakładu budżetowego.

ZKM powołany jest do realizacji zadania obejmującego zaspokojenie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, a w szczególności do:

- planowania rozwoju komunikacji miejskiej,
- badania rynku usług komunikacji miejskiej,
- projektowania linii połączeń komunikacyjnych,
- opracowywania rozkładów jazdy,
- przygotowania i udostępnienia informacji o funkcjonowaniu komunikacji miejskiej (w tym tzw. informacji przystankowej),
- przygotowania założeń i projektów taryfowych,
- emitowania i sprzedaży biletów,
- przeprowadzania kontroli biletów,
- udzielania zamówień publicznych oraz zawierania umów z przewoźnikami na świadczenie usług przewozów pasażerskich,
- realizowania płatności za świadczone usługi przewozowe,
- przeprowadzania kontroli realizacji umów pod względem ilościowym i jakościowym,
- zarządzania infrastrukturą przystankową w tym ustawiania, konserwowania i utrzymania w czystości wiat przystankowych,
- usługowego prowadzenia działalności reklamowej na urządzeniach komunikacji miejskiej poza środkami komunikacyjnymi.

Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie w 2009 r. zrealizował przewozy pasażerskie na terenie miasta Tarnowa w ilości 4.326.141,7 km (w 2008 r. - 4.314.490,8 km) oraz na terenie gmin:

- Tarnów - 586.818,9 km, (w 2008 r. - 585.377,2 km),
- Lisia Góra - 59.750,1 km (w 2008 r. - 54.932,3 km),
- Pleśna - 30.079,6 km (w 2008 r. - 7.125,0 km).

Tereny gmin: Tarnów, Lisia Góra i Pleśna były obsługiwane na podstawie zawartych porozumień.

Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie w 2009 r. był organizatorem 31 linii komunikacyjnych o łącznej długości 355 km. Łączna długość tras: 174 km, w tym na terenie miasta 104 km, a poza miastem 70 km. Ilość autobusów w ruchu w rannym szczycie przewozowym: 83 szt. Średniomiesięcznie w 2009 r. autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie przewożono niemal 1,3 mln pasażerów.

W 2009 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na obsługę następujących linii:

- linia 15 - wykonawca MPK Sp z o. o. od 1 kwietnia 2009 r.,
- linie 0a, 0b, 3, 8, 9, 10, 13, 24, 25, 27, 30, 32, 36 i 38 - wykonawca MPK Sp. z o. o. od 1 stycznia 2010 r.

Linie komunikacyjne nr 4, 5, 7, 11, 12, 14, 22, 29, 39 i 42 obsługiwało PKS Sp. z o.o., pozostałe linie komunikacyjne obsługiwało MPK Sp. z o.o. w Tarnowie.

Wysokość osiągniętych przychodów ogółem wyniosła 21.637.339 zł, w tym 8.154.548,19 zł stanowiła dotacja przedmiotowa z Gminy Miasta Tarnowa na dofinansowanie zakupu usług przewozowych komunikacji miejskiej.

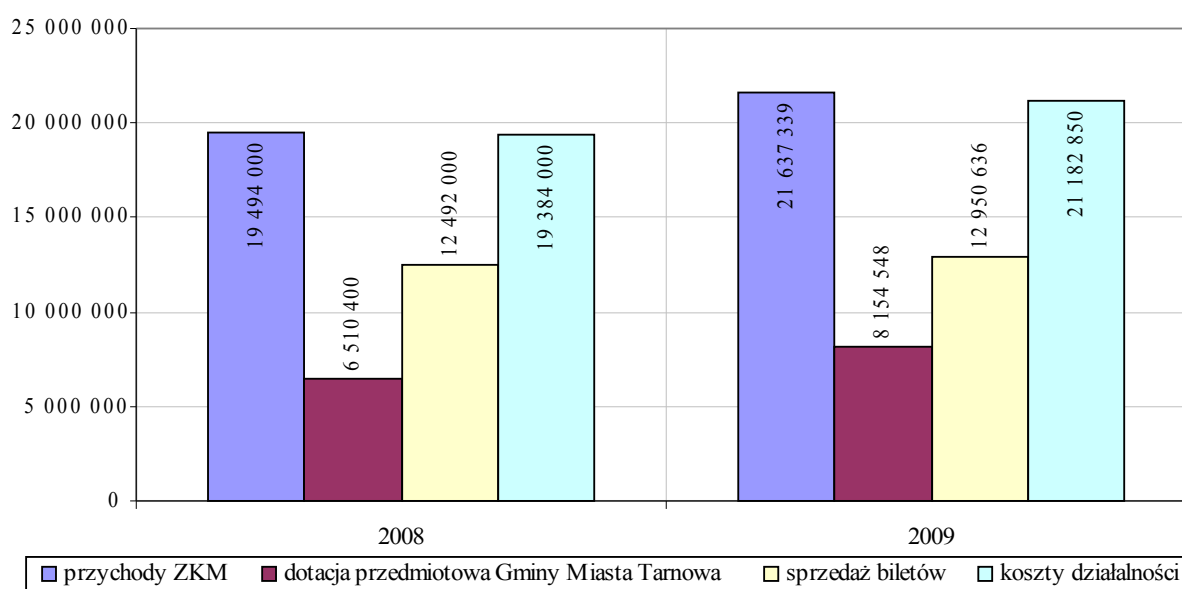
W ogólnej kwocie przychodów w 2009 r., ze sprzedaży biletów uzyskano kwotę 12.950.636,45 zł, co stanowi 59,9 % ogólnej kwoty przychodów.

Przychody ze sprzedaży biletów są wynikiem sprzedaży następującej ilości sztuk biletów:

- biletów przeznaczonych do kasowania 5.698.845 szt.
- biletów okresowych (o różnych okresach ważności) 36.275 szt.

W 2009 r. koszty działalności ZKM ogółem wyniosły 21.182.850 zł. W kwocie tej procentowo największą pozycję - 94,7% stanowią koszty zakupu usług przewozowych, które są pochodną cen za jeden kilometr na liniach komunikacyjnych i wynikają z zawartych umów przetargowych.

Wykres nr 17: Przychody i koszty działalności ZKM w latach 2008-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Zarządu Komunikacji Miejskiej w Tarnowie

Linie komunikacyjne w 2009 r. obsługiwało dwóch przewoźników:

- MPK Sp. z o.o. w Tarnowie obsługiwało 21 linii komunikacyjnych wykonując rocznie 4 030 923,2 km za średnią cenę 1 kilometra 4,19 zł netto,

- PKS Sp. z o.o. obsługiwało 10 linii komunikacyjnych za średnią cenę 1 kilometra 3,26 zł netto, wykonując rocznie 971 867,1 km.

W 2009 r. ZKM zakupił łącznie 9 nowych wiat autobusowych na łączną kwotę 63.713,16 zł oraz przeprowadził remonty i modernizacje istniejących wiat na kwotę 63.378,55 zł.

W lipcu 2009 r., na mocy uchwały nr XXXVIII/520/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2009 r. zostało wprowadzone uprawnienie do bezpłatnych przejazdów autobusami tarnowskiej komunikacji miejskiej dla osób honorowo oddających krew w punkcie krwiodawstwa i obowiązywało do końca 2009 r. Podstawą do korzystania z tego uprawnienia, był specjalny bilet wydawany przez Zarząd Komunikacji Miejskiej w Tarnowie na podstawie legitymacji Honorowego Dawcy Krwi i zamieszczonego w niej potwierdzenia oddania krwi. Uprawnienie do bezpłatnego przejazdu autobusami komunikacji miejskiej w Tarnowie obowiązywało przez okres 30 dni od daty oddania krwi.

Uchwała Rady Miejskiej w Tarnowie nadająca dodatkowe uprawnienia dla honorowych krwiodawców obowiązywała do końca 2009 r. W okresie jej obowiązywania z wprowadzonego udogodnienia skorzystało łącznie 1.621 osób (w tym 523 osoby oddające krew po raz pierwszy), co w przeliczeniu na bilety okresowe według cen wynikających z obowiązujących taryf, stanowi równowartość w kwocie 122.928 zł.

11.3.4. Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie

Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie jest jednostką zarządzającą składowaniem odpadów komunalnych zlokalizowanym przy ul. Cmentarnej w Tarnowie. Przedmiotem działania Zakładu jest zaspokajanie potrzeb mieszkańców miasta w zakresie prowadzenia miejskiego wysypiska odpadów komunalnych w celu składowania i segregacji odpadów komunalnych, odzyskiwaniu surowców wtórnych, utylizacji odpadów komunalnych oraz prowadzenia działalności gospodarczej w dziedzinie usług komunalnych.

Informacje na temat eksploatacji, rozbudowy, modernizacji i rekultywacji miejskiego składowiska odpadów komunalnych zostały omówione wyżej.

Zakład Składowania Odpadów Komunalnych w Tarnowie prowadzi również azyl dla bezdomnych zwierząt, co stanowi zadanie własne Gminy Miasta Tarnowa.

W 2009 r. do azylu przyjęto 297 zwierząt - 280 psów oraz 17 kotów. 178 psów i 15 kotów znalazło nowych opiekunów, natomiast 49 psów odebrali dotychczasowi właściciele.

11.3.5. Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie

Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie jest miejską jednostką organizacyjną powołaną w celu wykonywania zadań Gminy Miasta Tarnowa w zakresie utrzymania i zarządzania cmentarzami komunalnymi istniejącymi i założonymi na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Przedmiotem działania Zarządu Cmentarzy jest:

- utrzymywanie cmentarzy komunalnych, zarządzanie tymi cmentarzami i gospodarowanie innym powierzonym związanym z cmentarzami mieniem miasta oraz wykonywanie czynności związanych z inwestycjami miejskimi na cmentarzach,
- utrzymywanie i ochrona cmentarzy i grobów wojennych oraz zabytków cmentarnictwa w Tarnowie,
- wykonywanie zadań wynikających z uchwał Rady Miejskiej dotyczących zakładania, rozszerzania i zamykania cmentarzy komunalnych,
- zapewnienie prawa zmarłych do godnego pochowania oraz organizacja i wykonywanie w tym zakresie czynności i usług cmentarnych, pogrzebowych oraz związanych

z kremacją, a także prowadzenie rejestrów, ewidencji i dokumentacji wymaganej dla cmentarzy,

- realizacja innych powierzonych kompetencji organów miasta dotyczących cmentarzy, osób zmarłych i grobów oraz działań przedsiębiorców i innych osób na cmentarzach.

Miejski Zarząd Cmentarzy zarządza i utrzymuje cmentarze komunalne zlokalizowane w Tarnowie:

- cmentarz zabytkowy Stary przy ul. Narutowicza,
- cmentarz w Krzyżu przy ul. Krzyskiej,
- cmentarz w Mościcach przy ul. Czarna Droga,
- cmentarz w Klikowej przy ul. Zagumnie 34 A.

W 2009 r. wykonano 753 pogrzeby (o 40 pogrzebów mniej niż w roku 2008 r.), w tym: 348 przez Miejski Zarząd Cmentarzy oraz 407 przez przedsiębiorców prywatnych.

W ramach bieżącego utrzymania cmentarzy, Miejski Zarząd Cmentarzy w 2009 r. przeprowadził następujące prace remontowo-konserwatorskie:

1) na cmentarzu Starym:

- konserwacje dwóch najstarszych obiektów nagrobnych z okresu 1784-1788 r. - figury Zbawiciela Dobrego Pasterza z Barankiem oraz figury o nieznanym inskrypcji,
- remont dachu na kaplicy cmentarnej w kwaterze PAS II Rodziny Radzikowskich,
- konserwację okien i ściany ołtarzowej wewnątrz kaplicy cmentarnej Rodziny Radzikowskich w kwaterze PAS II,
- zrealizowano remont dwóch alejek w obrębie kwatery V oraz remont płyty w otoczeniu Pomnika Powstańców z 1863 r.,

2) na cmentarzu w Krzyżu w kwaterze XIX A wybudowano 17 grobów murowanych, które zostały sprzedane po przeprowadzonym przetargu nieograniczonym ofertowym, a wpływ ze sprzedaży przeznaczony został na wyposażenie kaplicy cmentarnej w Klikowej,

3) nowo wybudowaną kaplicę na cmentarzu w Klikowej wyposażono w chłodziwo do przechowywania ciał zmarłych oraz sprzęt pomocniczy (stół do ubierania zmarłych i wózek do transportu trumny). Wyposażono ją również w sprzęt i zabudowę meblową do celebrowania usług pogrzebowych. Umieblowano pokój Celebranski i pomieszczenia socjalne dla pracowników obsługi cmentarza. Zakupiono i zainstalowano sprzęt nagłaśniający, organy oraz dzwony elektroniczne,

4) na cmentarzach komunalnych Starym, w Krzyżu i Mościcach prowadzone były prace w drzewostanie polegające na ścinie drzew, ograniczeniu koron i usuwaniu części systemów korzeniowych, zabezpieczając tym samym obiekty nagrobne i grobowce przed degradacją. Natomiast na cmentarzu w Klikowej zagospodarowane zostały zgodnie z opracowanym projektem w 2008 r., dwa klomby pod kaplicą poprzez nasadzenie ich dekoracyjną roślinnością,

5) na cmentarzu w Krzyżu i Mościcach wykonano remont punktów czerpalnych wody przystosowując muszle zlewowe do funkcjonalnego korzystania z poboru wody wraz ze sprawniejszym jej odprowadzeniem.

Tabela nr 46: Koszt wykonanych prac remontowo-konserwatorskich w 2009 r.

Lp.	Najważniejsze przedsięwzięcia Miejskiego Zarządu Cmentarzy w Tarnowie	Kwota
1.	Konserwacja dwóch obiektów nagrobnych z okresu 1784-1788 na Starym	37.000,00 zł

	Cmentarzu	
2.	Remontowo-konserwatorskich kaplicy cmentarnej rodziny Radzikowskich na Starym Cmentarzu	61.338,36 zł
3.	Remont dwóch alejek i otoczenia w obrębie Pomnika z 1863 r. na Starym Cmentarzu	44.501,19 zł
4.	Budowa 17 grobów murowanych dwumiejscowych na Cmentarzu w Krzyżu	71.900,00 zł
5.	Wyposażenie meblowe i sprzętowe kaplicy na cmentarzu w Klikowej	146.737,13 zł
6.	Prace pielęgnacyjne w drzewostanie na cmentarzach Starym, w Krzyżu i w Mościcach oraz nasadzenie roślinności dekoracyjnej na cmentarzu w Klikowej	53.872,00 zł
7.	Remont punktów poboru wody na cmentarzu w Krzyżu i Mościcach	4.000,00 zł
Ogółem		419.348,68 zł

Źródło: Miejski Zarząd Cmentarzy w Tarnowie

Na przestrzeni ostatnich kilku lat następował systematyczny wzrost, zarówno wpływów z usług pogrzebowo-cmentarnych, jak i nakładów ponoszonych przez MZC na realizację zadań:

- w roku 2008 wpływy wyniosły 2.023.344,29 zł, natomiast koszt zrealizowanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy zadań 284.857,91 zł,
- w roku 2009 wpływy wyniosły 2.413.092,60 zł, natomiast koszt zrealizowanych przez Miejski Zarząd Cmentarzy zadań 419.348,68 zł.

12. ŚRODOWISKO NATURALNE

12.1. Stan środowiska

Jakość powietrza w Tarnowie na tle innych miast naszego województwa przedstawia się dobrze. Z uzyskanych w 2009 r. wyników pomiarów zanieczyszczeń powietrza w naszym mieście wynika, że za wyjątkiem pyłu zawieszonego PM10, którego stężenie średnioroczne wyniosło 44 µg/m³, wartości dopuszczalne stężeń zanieczyszczeń podstawowych (dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, tlenek węgla) w powietrzu są dotrzymane. Stężenie dwutlenku siarki w porównaniu z rokiem 2008 i 2007 jest mniejsze i wynosi 8 µg/m³, natomiast stężenia dwutlenku azotu i tlenku węgla utrzymują się na tym samym poziomie i w 2009 r. wyniosły odpowiednio: 29 µg/m³ i 0,55 µg/m³.

Źródłem pyłu zawieszonego w powietrzu jest przemysł, energetyczne spalanie węgla i komunikacja. W związku z tym, że przekroczenia dopuszczalnych norm dla pyłu zdarzają się w okresie zimowym, czyli wówczas kiedy trwa sezon grzewczy, właśnie w spalaniu węgla (nie zawsze dobrej jakości) należy dopatrywać się przyczyn gorszej jakości powietrza, którym oddychamy.

Wody rzeki Dunajec osiągają dobry stan ekologiczny. W punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na rzece Dunajec elementy chemiczne odpowiadają stanowi dobremu. W punkcie pomiarowym Biała Tarnowska - Tarnów elementy chemiczne są poniżej stanu dobrego. Ocena jakości wód rzeki Wątok w zakresie elementów fizykochemicznych oraz zanieczyszczeń specyficznych i niesyntetycznych znajduje się poniżej stanu dobrego. Ocena jednolitej części wód (JCW) o nazwie: Dunajec od zbiornika Czchów do ujścia, wykonana na podstawie badań monitoringowych prowadzonych w punkcie pomiarowym Biskupice Radłowskie, wykazała stan dobry. Wody rzek Biała Tarnowska i Wątok podlegają zjawiskom

eutrofizacji ze źródeł komunalnych, a wody rzeki Wątok również zjawisku eutrofizacji ze źródeł rolniczych.

12.2. Program ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa

Rada Miejska w Tarnowie w dniu 22 października 2009 r. uchwałą Nr XL/561/2009 przyjęła Program ochrony środowiska dla Miasta Tarnowa na lata 2009-2016 ze strategią krótkoterminową na lata 2009-2012. Nadrzędnym celem programu jest osiągnięcie zrównoważonego rozwoju naszego miasta, poprzez poprawę stanu środowiska przyrodniczego, zachowanie jego istotnych walorów, utrzymanie ładu przestrzennego i rozwój infrastruktury ochrony środowiska. Program obejmuje:

- diagnozę stanu środowiska przyrodniczego na terenie Tarnowa, zawierającą charakterystykę poszczególnych komponentów środowiska wraz z oceną stanu,
- długoterminową politykę na lata 2009-2016 polegającą na wytyczeniu kierunków działań w obrębie przyjętych celów głównych,
- strategię krótkoterminową na lata 2009-2012, zawierającą uszczegółowienie celów głównych w postaci listy działań, czyli planu operacyjnego na lata 2009-2012,
- charakterystykę uwarunkowań realizacyjnych programu w zakresie zarządzania, źródeł finansowania i zasad monitorowania efektywności programu.

Odrębnym dokumentem, będącym częścią „Programu ochrony środowiska”, jest „Plan gospodarki odpadami dla miasta Tarnowa”. Po przeprowadzeniu konsultacji społecznych oraz zaopiniowaniu przez Zarząd Województwa Małopolskiego, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej, Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego, Plan został uchwalony przez Radę Miejską w Tarnowie 18 lutego 2010 r.

Uchwałą nr XXXIX/612/09 Sejmik Województwa Małopolskiego z dnia 21 grudnia 2009 r. uchwalił „Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego”. Jedną ze stref objętych programem jest miasto Tarnów. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza zostały ukierunkowane na dwa główne źródła emisji powodujące powstawanie przekroczeń:

- ograniczenie emisji liniowej poprzez realizację planów strategicznych związanych z wyprowadzeniem ruchu tranzytowego z centrów miast,
- ograniczenie emisji powierzchniowej z indywidualnych systemów ogrzewania mieszkań.

Zadania związane z ograniczaniem emisji powierzchniowej zostały przypisane gminom, które powinny tworzyć Programy Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach których mieszkańcy otrzymywaliby dofinansowanie do wymiany tradycyjnych kotłów węglowych na nowoczesne kotły gazowe, olejowe lub odnawialne źródła energii oraz do podłączania do miejskich sieci ciepłowniczych.

Istotnym elementem podejmowanych działań jest informowanie społeczeństwa o wystąpieniu lub ryzyku wystąpienia przekroczeń wartości dopuszczalnych zanieczyszczeń w powietrzu, edukacja ekologiczna w zakresie wykorzystywania ogrzewania ekologicznego, wyeliminowania spalania odpadów w kotłach domowych i korzystania z transportu publicznego, oraz prowadzenie kontroli i egzekwowanie zakazu spalania odpadów w kotłach domowych.

12.3. Działania ekologiczne

Rok 2009 to kontynuacja licznych przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu środowiska Tarnowa, m.in. przeprowadzono akcje:

1) Likwidacja niskiej emisji

Zorganizowano akcję dofinansowania ze środków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zmiany systemu ogrzewania z węglowego na proekologiczny. Za kwotę 64.707,00 zł zrealizowano 49 umów na dofinansowanie usunięcia 73 pieców kaflowych oraz 15 pieców centralnego ogrzewania opalanych węglem. W 2008 r. na ten cel przeznaczono na powyższy cel kwotę w wysokości 52.996 zł, zrealizowano 51 umów na dofinansowanie usunięcia 82 pieców kaflowych oraz 6 pieców centralnego ogrzewania opalanych węglem.

2) Usuwanie odpadów zawierających azbest

Kontynuowano akcję usuwania odpadów zawierających azbest, w wyniku której unieszkodliwiono 114,76 ton odpadów azbestowych, podczas gdy w 2008 r. zutylizowano 60,36 ton odpadów azbestowych,

3) Monitoring środowiska

Kwotą 20.000 zł dofinansowano monitoring środowiska na terenie Tarnowa, prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie. Dofinansowanie na to zadanie w 2008 r. kształtowało się na tym samym poziomie.

W roku 2009, wzorem lat poprzednich, przeprowadzono szereg działań zmierzających do poprawy i utrwalenia postaw proekologicznych wśród mieszkańców Tarnowa.

Edukacja ekologiczna to jedno z istotnych zadań realizowanych w Urzędzie Miasta Tarnowa. Stosując różne środki oddziaływania – lokalne media i Internet, konkursy w placówkach edukacyjnych, współpracę z organizacjami pozarządowymi, małymi i dużymi przedsiębiorstwami oraz osobami prywatnymi – władze miasta starają się dotrzeć do każdej grupy odbiorców poczynając od dzieci w wieku przedszkolnym, przez uczniów wszystkich rodzajów szkół, a skończywszy na osobach dorosłych. Doskonalone są sprawdzone formy działania, a jednocześnie trwa poszukiwanie nowych, bardziej przekonujących i ciekawszych. Corocznie na edukację ekologiczną Miasto przeznacza dziesiątki tysięcy złotych. Pozyskiwane są także środki ze źródeł zewnętrznych. Podejmowane przez miasto działania przyczyniają się do podnoszenia świadomości ekologicznej społeczeństwa oraz przyjaznych dla środowiska nawyków i codziennych postaw mieszkańców. W 2009 r. zrealizowano m.in. następujące zadania:

1) Akcje cykliczne

- Sprzątanie Świata - Polska 2009 - koszt 4.800 zł,
- wiosenne sprzątanie Wątku - koszt 2.941 zł,
- zbiórka i unieszkodliwienie zużytych baterii oraz zbiórka plastikowych opakowań (PET),- koszt 13.544 zł,
- zbiórka i utylizacja leków przeterminowanych - koszt 1.470 zł.

2) Działania edukacyjne - programy edukacji ekologicznej

- program edukacji ekologicznej „W przyjaźni ze środowiskiem” realizowano w Szkołach Podstawowych Nr 5, 9, 11, 15, 18, w Gimnazjum Nr 7 oraz w Społecznej Szkole Podstawowej Nr 2 i Gimnazjum Społecznego Towarzystwa Oświatowego w Tarnowie -

koszt programu 22.500 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 17.916 zł),

- program edukacji ekologicznej „Przedszkolak strażnikiem przyrody” realizowano w Przedszkolach Publicznych Nr 17, 31 i 32 w Tarnowie - koszt programu 11.9741 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie -8.638 zł).

3) Konkursy ekologiczne

- „Wakacyjna przyroda” - konkurs fotograficzny, koszt 5.731 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 2.400 zł),
- „Ochrona przyrody w Tarnowie i okolicach” - konkurs na szkolną gazetkę o tematyce ekologicznej, koszt 5.000 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 3.000 zł),
- „Zielony Tarnów” - konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon, koszt 7.679 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 3.600 zł),
- „Ochrona środowiska i zagrożenia ekologiczne Ziemi Tarnowskiej” - międzypowiatowy konkurs wiedzy ekologicznej w IV LO w Tarnowie 3.500 zł (dofinansowanie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 1.400 zł).

4) Dofinansowanie działań edukacyjnych

- kwotą 2.000 zł dofinansowano przewóz dzieci na „zielone szkoły” i wycieczki ekologiczne,
- za kwotę 1.500 zł zakupiono nagrody w konkursach o tematyce ekologicznej organizowanych w tarnowskich szkołach i przedszkolach,
- dla tarnowskich przedszkoli zakupiono zestawy edukacyjne „Ekologia na co dzień” - koszt zakupu to kwota rzędu 8.050 zł.

5) Działalność wydawnicza

- przy wsparciu Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie wydano kolejne ulotki informacyjne z serii „Zielone perły Tarnowa”: „Trojaczki”, „Park Strzelecki”, koszt 3.260 zł (dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 1.965 zł).

6) Inna działalność związana z ekologią:

- ustanowiono - w roku 2009 po raz trzeci - nagrodę za promowanie idei ochrony środowiska i prowadzenie edukacji ekologicznej przyznawaną i wręczaną przez Prezydenta Miasta Tarnowa - statuetka „Tarnowski Ekolog”,
- zorganizowano X Przegląd Filmów Ekologicznych „EKOŚWIAT” wraz z towarzyszącą wystawą fotograficzną „Obszary chronione województwa małopolskiego”, koszt 14.000 zł (dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 2.800 zł),
- rozszerzono zasoby biblioteki ekologicznej o nowe pozycje książkowe oraz płyty CD i DVD, koszt 5.026 zł (dofinansowanie z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie - 2.400 zł), zorganizowano Przegląd Filmów Ekologicznych „EKOŚWIAT” wraz z towarzyszącą wystawą fotograficzną „Obszary chronione województwa małopolskiego” - 1.400 zł (dofinansowanie WFOŚiGW 2800 zł).

- przeprowadzono akcję edukacyjną inaugurującą proces oczyszczania Tarnowa z psich odchodów. W akcję włączyli się uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Technicznych im. Jana Szczepanika. Spacerującym po mieście opiekunom zwierząt domowych wręczano bezpłatne pakiety sanitarne, pomocne przy sprzątaniu po swoich pupilach. Ponadto kilkadziesiąt miejsc w centrum miasta zostało oznakowanych specjalnymi tabliczkami z logo akcji, przypominającymi o obowiązku usuwania nieczystości po czworonogach. Zakupiono 20 instalacji „dog station” mających ułatwić właścicielom czworonogów uporanie się z „psim problemem”. Stacje zostały rozmieszczone w centrum miasta oraz w parkach i na zieleńcach. Koszt dystrybutorów wyniósł 42.529 zł,
- Tarnów przystąpił do kampanii „Europejski dzień bez samochodu”. 22 września Tarnowianie, którzy zdecydowali się nie korzystać z własnego samochodu mogli bezpłatnie jeździć autobusami komunikacji miejskiej. W tym dniu ulicami Tarnowa przejechała parada rowerowa, odbył się również happening promujący dzień bez samochodu.

Część w/w zadań została sfinansowana przy udziale środków zewnętrznych. Z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej uzyskano dotację w wysokości 44.110 zł na zadania z zakresu edukacji ekologicznej:

- „W przyjaźni ze środowiskiem”,
- „Przedszkolak strażnikiem przyrody”,
- konkurs fotograficzny „Wakacyjna przyroda”,
- konkurs na szkolną gazetkę o tematyce ekologicznej pt. „Ochrona przyrody w Tarnowie i okolicach”,
- konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon „Zielony Tarnów”,
- międzypowiatowy konkurs wiedzy ekologicznej w IV LO w Tarnowie pt. „Ochrona środowiska i zagrożenia ekologiczne Ziemi Tarnowskiej”.

Podjęmowane przez miasto Tarnów w roku 2009 liczne przedsięwzięcia na rzecz ochrony środowiska po raz czwarty zostały wyróżnione nagrodą w konkursie „Ekologiczna Gmina Województwa Małopolskiego”, organizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w kategorii „Edukacja ekologiczna i ochrona przyrody”. Nagroda finansowa w wysokości 50.000 zł wykorzystana została na poprawę estetyki Parku Sanguszków.

13. MIESZKALNICTWO - Zasoby lokalowe gminy

Tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej należy do zadań własnych gminy. Obowiązki gminy w zakresie zaspokajania potrzeb mieszkaniowych ludności wynikają z Ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego z dnia 21 czerwca 2001 r. i należą do nich w szczególności zapewnienie lokali socjalnych i zamiennych w wypadkach przewidzianych w ustawie oraz zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach. Miasto musi więc zapewnić lokale socjalne lokatorom, którzy mają wyroki eksmisji z mieszkań komunalnych, spółdzielczych oraz prywatnych kamienic.

Gmina Miasta Tarnowa zapewnia lokale socjalne i zamienne, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe gospodarstw o niskich dochodach wykorzystując posiadany zasób mieszkaniowy. Lokale mieszkalne pozyskiwane są w wyniku naturalnego ruchu ludności

i przeznaczone są na wynajem, jako lokale na czas nieoznaczony oraz lokale socjalne (wynajmowane na okres roku z możliwością przedłużenia na okres następny).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa wchodzi ogółem 3.157 lokali mieszkalnych, w tym 297 stanowią lokale socjalne i 11 pomieszczenia tymczasowe. W/w lokale położone są w 125 budynkach stanowiących w 100% własność Gminy Miasta Tarnowa, jak również w 130 budynkach stanowiących własność Gminy i osób fizycznych (Wspólnoty Mieszkaniowe).

Mieszkaniowym zasobem Gminy zarządza Miejski Zarząd Budynków Spółka z o.o. w Tarnowie.

Tabela nr 47: Wielkości zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa w 2009 r.

Wyszczególnienie		Stan na 31 grudnia 2009 r.	
Ilość budynków	100% własność GMT	255	125
	Wspólnoty Mieszkaniowe		130
Liczba lokali na czas nieoznaczony		2.849	
Liczba lokali socjalnych		297	
Pomieszczenia tymczasowe		11	
Ogółem		3.157	

Źródło: Miejski Zarząd Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie

Zasady gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Miasta Tarnowa reguluje uchwała Nr XXVI/389/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 23 października 2008 r. w sprawie przyjęcia Wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miasta Tarnowa na lata 2008-2012. Natomiast realizację zadań nałożonych na Gminę umożliwia podjęta przez Radę Miejską w Tarnowie uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa.

Przy występującym problemie braku lokali socjalnych należy zwrócić uwagę, że wynajem lokali na czas nieoznaczony odbywa się w miarę płynnie. Listy osób uprawnionych do wynajmu takiego lokalu realizowane są sukcesywnie w miarę odzysku lokali.

W 2009 r. z ogólnej liczby pozytywnie rozpatrzonych wniosków złożonych od 1 VIII 2008 r. do 31 XII 2008 r. opracowane zostały listy osób uprawnionych do wynajmu lokali z mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, które ogółem objęły 22 wnioskodawców (w tym 3 uprawnionych do wynajmu lokali socjalnych). Równocześnie w ubiegłym roku realizowano wynajem lokali na rzecz osób objętych listami w latach wcześniejszych i tym samym wydano 34 skierowania do wynajmu lokali na czas nieoznaczony oraz 5 skierowań do wynajmu lokali socjalnych. Ponadto dokonano 9 skreśleń z list z uwagi na rezygnację wnioskodawców z wynajmu bądź nie spełnianie przez nich wymogów uchwały po ponownej weryfikacji. Na koniec roku do realizacji poprzez wskazanie lokalu na czas nieoznaczony oczekiwało 14 rodzin uprawnionych w 2009 r. i 4 rodzin z list 2008 r.

Średni okres oczekiwania na wynajem lokalu na czas nieoznaczony, od chwili uzyskania takiego uprawnienia, a ściślej ujęciem na liście osób uprawnionych do wynajmu lokalu, wynosi ok. 1 rok. Natomiast znaczący deficyt mieszkań socjalnych przekłada się na znaczne wydłużenie okresu oczekiwania na taki lokal. Do realizacji poprzez wskazanie lokalu socjalnego oczekują 4 rodziny z tytułu niezaspokojonych potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o bardzo niskich dochodach (po 1 osobie z listy osób uprawnionych do wynajmu lokalu socjalnego z 2003 r., 2005 r., 2006 r., 2008 r.).

Nadal obserwuje się duże zapotrzebowanie na wynajem lokali należących do Gminy. W 2009 r. do Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęło 177 wniosków o wynajem lokali mieszkalnych złożonych przez mieszkańców Tarnowa, w tym 133 ubiegających się o lokale na czas nieoznaczony i 44 o lokale socjalne.

Z w/w liczby zakwalifikowanych pozytywnie zostało 90 wniosków, negatywnie rozpatrzono 53 wniosków, 30 wnioski pozostały do rozpatrzenia, natomiast 2 wnioski pozostawiono bez rozpoznania z uwagi na nie uzupełnienie braków przez wnioskodawców i w 2 przypadkach osoby wycofały wniosek o wynajem lokalu.

Lokale na czas nieoznaczony wynajmowane są również jako lokale zamienne na rzecz rodzin zamieszkujących w budynkach komunalnych:

- przeznaczonych do remontu,
- z uwagi na planowane przez Miasto inwestycje,
- gdy zachodzi konieczność opróżnienia lokali położonych w gminnych budynkach szkół, placówek oświatowych.

Z tego tytułu w 2009 r. wynajęto 7 lokali zamiennych pod realizację inwestycji przebudowa skrzyżowań przy ulicach Szujskiego-Szkotnik i Gumniska-Dąbrowskiego. Natomiast 5 rodzin przekwaterowano do lokali socjalnych.

W ubiegłym roku zrealizowano również 4 zamiany pomiędzy najemcami lokali należących do mieszkaniowego zasobu miasta.

Występujący od dłuższego czasu problem braku wystarczającej liczby lokali socjalnych wynika z faktu, że Gmina Miasta Tarnowa wynajmuje lokale socjalne zarówno w oparciu o przepisy uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa, osobom, które są członkami gospodarstw domowych o bardzo niskich dochodach, ale również osobom uprawnionym z mocy sądowych wyroków eksmisyjnych. Poniżej przedstawiono wynajem lokali socjalnych z tytułu realizacji wyroków eksmisyjnych w 2009 r.

Tabela nr 48: Wynajem lokali socjalnych z tytułu realizacji wyroków eksmisyjnych w 2009 r.

Wyszczególnienie	Stan na 31 grudnia 2009 r.
Liczba wniosków z poprzednich lat rozpatrzonych pozytywnie i oczekujących na realizację	168
Liczba wniosków z poprzednich lat pozostałych do rozpatrzenia	0
Liczba wniosków złożonych w ciągu roku	71
Liczba wniosków nie rozpatrzonych spośród złożonych w danym roku	0
Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	71
Liczba wniosków zrealizowanych ogółem:	68
w tym zakończonych zawarciem umowy najmu	23
Liczba wniosków rozpatrzonych negatywnie	0
Liczba wniosków pozostałych do rozpatrzenia ogółem	0

Źródło: Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa

Do 31 grudnia 2009 r. Urzędu Miasta Tarnowa wpłynęło 71 wyroków eksmisyjnych. W ubiegłym roku zrealizowano 68 wyroków i tym samym łączna liczba niezrealizowanych wyroków eksmisyjnych na koniec 2009 r. wyniosła 171.

Dodać należy, że od dnia 1 września 2009 r. obowiązują nowe stawki czynszu za lokale należące do zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa. Miesięczna maksymalna stawka bazowa czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych z wyłączeniem lokali socjalnych wynosi 4,00 zł (poprzednio 3,50 zł), a stawka czynszu za 1 m² powierzchni użytkowej lokalu socjalnego wynosi 1,10 zł (poprzednio 0,96 zł).

Wpływy z czynszów za lokale mieszkalne i użytkowe stanowią źródło finansowania kosztów utrzymania zasobu mieszkaniowego Gminy i w całości pozostają w dyspozycji zarządcy tj. Miejskiego Zarządu Budynków Sp. z o.o. w Tarnowie.

Podsumowując Gmina Miasta Tarnowa, aby zrealizować ustawowe obowiązki według stanu na koniec 2009 r. powinna zapewnić 171 lokali z tytułu realizacji sądowych wyroków eksmisyjnych, 4 lokale socjalne celem zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o bardzo niskich dochodach, 18 lokali na czas nieoznaczony celem zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych o niskich dochodach.

Zagadnienie pozyskiwania przez Gminę Miasta Tarnowa nowych lokali socjalnych oraz zakres działań mających na celu znaczne powiększenie tego zasobu zostały ujęte w Wieloletnim programie gospodarowania zasobem mieszkaniowym Gminy Miasta Tarnowa na lata 2008-2012.

Uwzględniając powyższe w budżecie Tarnowa na 2009 r. zarezerwowane zostały środki finansowe w wysokości 500.000 zł na zadanie związane z pozyskaniem lokali mieszkalnych poprzez nabywanie budynków i adaptację ich pomieszczeń na lokale mieszkalne. Celem zrealizowania powyższego Wydział Geodezji i Nieruchomości Urzędu Miasta Tarnowa dokonał wizji nieruchomości m.in. przy ul. Wiadukt i ul. Klikowskiej w Tarnowie. Jednak z uwagi na niekorzystne dla Gminy oferty, zakupu nie sfinalizowano.

Podjęto również działania zmierzające do adaptacji pomieszczeń budynku po byłym internacie Zespołu Szkół Agrotechnicznych i Samochodowych przy ul. Pszennej w Tarnowie. W budżecie na 2010 r. ujęto środki finansowe w wysokości 2.000.000 zł na realizację w/w inwestycji. Zaadaptowane lokale zostaną przeznaczone na mieszkania komunalne na czas nieoznaczony. Na remont przedmiotowego budynku Gmina Miasta Tarnowa zamierza czynić starania o pozyskanie finansowego wsparcia udzielanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego z Funduszu Dopłat na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844, z późn. zm.). Ustawa umożliwia uzyskanie wsparcie przedsięwzięcia w celu utworzenia mieszkań komunalnych pod warunkiem jednoczesnego powiększenia zasobu lokali socjalnych o liczbie i powierzchni użytkowej odpowiadającej utworzonym lokalom komunalnym, przy czym powiększenie zasobu lokali socjalnych nie może się odbywać z wykorzystaniem finansowego wsparcia z Banku Gospodarstwa Krajowego. Gmina zamierza do nowopowstałych lokali przekwaterować rodziny zamieszkujące w budynkach o niższym standardzie, a uzyskane w ten sposób lokale przekwalifikować na lokale socjalne.

14. OCHRONA ZDROWIA

Sytuacja zdrowotna ludności z terenu miasta Tarnowa i powiatu tarnowskiego nie odbiega znacząco od ogólnych trendów chorobowości, zachorowalności i zgonów występujących w skali kraju oraz w skali województwa małopolskiego.

Do najważniejszych problemów zdrowotnych mieszkańców miasta zaliczyć należy następujące choroby:

- choroby układu krążenia, stanowiące od lat dominującą przyczynę umieralności (49% zgonów), zachorowalności i chorobowości. Choroby te są najważniejszą przyczyną hospitalizacji.
- choroby nowotworowe, stanowiące drugą co do wielkości przyczynę zachorowalności i zgonów osób dorosłych (28% zgonów)
- urazy i zatrucia, które ze względu na częstość występowania i wysoki stopień inwalidztwa stanowią istotny problem zdrowotny (6% zgonów).

Kolejnymi najczęściej wykrywanymi schorzeniami są cukrzyca a także choroby układu mięśniowo-stawowego, choroby układu nerwowego oraz choroby tarczycy i choroby nowotworowe.

Miasto Tarnów podobnie jak subregion tarnowski charakteryzują stosunkowo niskie współczynniki umieralności, co świadczy o nieco korzystniejszej sytuacji zdrowotnej populacji tego regionu.

14.1. Zakłady opieki zdrowotnej Gminy Miasta Tarnowa

14.1.1. Specjalistyczny Szpital im. E. Szczeklika:

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie jest placówką, której organem założycielskim jest Gmina Miasta Tarnowa. Swoim obszarem działania w zakresie opieki stacjonarnej i specjalistycznej Szpital obejmuje teren miasta Tarnowa oraz powiatu: tarnowskiego, brzeskiego, bocheńskiego oraz dąbrowskiego. Celem Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika jest udzielanie świadczeń zdrowotnych służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia lub przepisów odrębnych regulujących zasady ich wykonywania.

W 2009 r. Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika świadczył opiekę zdrowotną wykorzystując bazę 366 (bez łóżeczek neonatologicznych - 39 miejsc tj. łóżeczek i inkubatorów). Przyjął 15.610 pacjentów wykonując 97.437 osobodni. Liczba łóżek szpitalnych wzrosła w 2009 r. w stosunku do roku 2008 o 30, z tego 25 w wyniku uruchomienia nowego oddziału rehabilitacyjnego oraz 5 w związku z reorganizacją pracy innych oddziałów.

W 2008 r. Szpital funkcjonował na bazie 336 łóżek (bez 39 łóżeczek neonatologicznych). Przyjął do leczenia 19.905 osób (w tym 1.643 osoby do lat 18). W 2008 r. placówka zrealizowała 100.156 osobodni. W 2006 r. Szpital dysponował 386 łózkami.

Ich liczba w następnych latach uległa zmniejszeniu w wyniku dostosowywania pomieszczeń do standardów określonych rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz.U. Nr 213, poz. 1568, z późn. zm). Dysponując określoną wyżej bazą łózkową Szpital w 2006 r. przyjął 20.591 pacjentów, którzy wykonali w sumie 108.532 osobodni.

W wyniku pozytywnie zakończonej przez Szpital w 2008 r. procedury pozyskania środków zewnętrznych przeznaczonych na zadanie pn. „Poprawa jakości oraz bezpieczeństwa leczenia w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie” i podpisania stosownych umów o dofinansowanie zadania ze środków zewnętrznych, rozpoczęto realizację określonego przedsięwzięcia.

Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie opracował w tym celu wniosek o dofinansowanie projektu ze środków dotacji rozwojowej w ramach Małopolskiego

Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013. Zakres rzeczowy projektu obejmuje:

- Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii - modernizacja pomieszczeń wraz z doposażeniem oddziału w sprzęt i aparaturę medyczną, gdzie wartość wynosi 1.783.767 zł,
- Blok Operacyjny - doposażenie w sprzęt i aparaturę o wartości 840.000 zł,
- Centralną Sterylizację - modernizacja pomieszczeń oraz ich wyposażenie przy koszcie 1.860.646 zł,
- Pracownię Hemodynamiki - doposażenie w sprzęt medyczny o wartości 2.920.000 zł,
- koszty promocji projektu w kwocie 33.306 zł.

Ogólna wartość proponowanego przez Szpital zadania wynosi 7.437.719 zł. Projektowany montaż finansowy zakłada, iż koszty wykonania projektu pokryte zostaną ze środków:

- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego - 4.462.631 zł,
- Gminy Miasta Tarnowa i własnych Szpitala - 2.975.088 zł.

Zrealizowanie przez Szpital określonego wyżej projektu pozwoli na dostosowanie pomieszczeń (i wyposażenia) objętych Programem do wymogów Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568, z późn. zm.). W wyniku realizacji projektu poprawie ulegnie również jakość oraz bezpieczeństwo świadczeń zdrowotnych, udzielanych przez Szpital.

Na omówiony projekt zaangażowano w 2009 r. środki w łącznej kwocie 2.029.482 zł z następujących źródeł:

- Małopolski Regionalny Program Operacyjny - 1.538.663 zł,
- Gmina Miasta Tarnowa - 490.819 zł.

W efekcie przeprowadzonych w 2009 r. prac oddano do użytku zmodernizowany Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, jedną ze składowych objętych przywołanym wyżej projektem. Przeprowadzono nie tylko modernizację pomieszczeń Oddziału Anestezjologii, ale doposażono go również w nowy sprzęt i aparaturę medyczną.

W 2008 r. przekazano dotacje celowe z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych w Szpitalu w łącznej kwocie 945.000 zł, w tym:

- 345.000 zł. na dofinansowanie zakupów inwestycyjnych w postaci: defibrylatorów, stołu operacyjnego, aparatu RTG, angiografu,
- 100.000 zł. na dofinansowanie zadania inwestycyjnego w postaci remontu Oddziału Wewnętrzznego,
- 500.000 zł przeznaczona na przebudowę pomieszczeń II piętra budynku głównego Szpitala dla potrzeb Oddziału Rehabilitacji.

Dla porównania: w 2006 r. przeznaczono kwotę 2.203.728 zł na zakupy inwestycyjne dla Szpitala w postaci lampy RTG MRC 200 0508 ROT 1001 do angiografu Philips INTERGIS H 5000 C wraz z instalacją i kalibracją, zakup sprzętu medycznego (w tym zakup: histeroskopu, aparatu do znieczuleń, respiratorów i USG do naczyń wieńcowych i innych), budowę szybu windowego i zainstalowanie dźwigu towarowo-osobowego w budynku głównym oraz termomodernizacja pawilonu Nr II i budynku patomorfologii Szpitala.

14.1.2. Zespół Przychodni Specjalistycznych:

Zespołu Przychodni Specjalistycznych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie (Zespół Przychodni lub ZPS SP ZOZ) to placówka, którego organem założycielskim jest Gmina Miasta Tarnowa. Obszarem działania ZPS SP ZOZ jest miasto Tarnów oraz powiaty: bocheński, brzeski, dąbrowski i tarnowski. Celem placówki jest udzielanie świadczeń zdrowotnych i promocja zdrowia.

Zespół Przychodni jest jednym z największych zakładów ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego w Małopolsce i najważniejszą placówką tego typu w Tarnowie. Zakład pełni wiodącą rolę wśród publicznych podmiotów leczenia specjalistycznego.

W 2009 r. Zespół Przychodni wykonał 299.052 porad lekarskich uzyskując 4.835.020 punktów przeliczeniowych. Największą pozycję, stanowiącą ponad 85% stanowiły specjalistyczne usługi medyczne wykonane w ramach opieki ambulatoryjnej. Pozostałe usługi z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, chirurgii jednego dnia, tlenoterapii i innych stanowiły około 15% wszystkich świadczeń udzielonych przez ZPS SP ZOZ w ubiegłym roku. W 2008 r. Zespół Przychodni wykonał świadczenia medyczne w liczbie 4.753.645 punktów przeliczeniowych, wykonując 304.334 porady. Największą pozycję, stanowiącą ponad 67% porad stanowiły specjalistyczne usługi medyczne oraz wykonane w ramach rehabilitacji leczniczej. Ponad 33% ogólnej liczby świadczeń to usługi stomatologiczne i inne. W 2006 r., kiedy obowiązywały inne systemy rozliczeniowe świadczeń zdrowotnych (uniemożliwiające pełne porównanie z latami następnymi). Zespół Przychodni zrealizował wówczas 276.519 specjalistycznych porad lekarskich, psychologicznych i logopedycznych. Najwyższe wskaźniki wykonania porad osiągnięte zostały przez Poradnie: ortopedyczną, okulistyczną, dermatologiczną, kardiologiczną i inne. Stomatolodzy wykonali 36.293 procedury.

W 2009 r. miasto przeznaczyło dla Zespołu Przychodni kwotę 900.000 zł. Dotacja przeznaczona była na dofinansowanie zadania inwestycyjnego w postaci przebudowy i rozbudowy budynku Zespołu Przychodni z przeznaczeniem na rehabilitację wraz z kriokomorą ogólnoustrojową. Zadanie to realizowane jest w latach 2008-2011. Na zadanie to wydatkowano w 2009 r. 1.663.738 zł.

Wielkość poniesionych wydatków w 2009 r. wynosi 1.755.522 zł, z tego dofinansowanie ze środków:

- Gminy Miasta Tarnowa - 900.000 zł,
- PFRON - 350.000 zł,
- środków własnych ZPS SP ZOZ - 505.522 zł.

Zadanie to zostanie zakończone w czerwcu 2010 r. Całkowity koszt inwestycji wyniesie 5.892.659,64 zł.

Ponadto ZPS SP ZOZ w Tarnowie zakupił aparat USG o wartości 299.500 zł oraz cyfrowy aparat pantomograficzny RTG - koszt zakupu to kwota 169.000 zł.

W 2008 r. do Zespołu Przychodni skierowano kwotę 40.000 zł przeznaczoną na dofinansowanie zadania inwestycyjnego w postaci przebudowy i rozbudowy budynku Zespołu Przychodni Specjalistycznych z przeznaczeniem na rehabilitację wraz z kriokomorą ogólnoustrojową. Zadanie to realizowane jest w latach 2008-2011. Natomiast w 2006 r. dofinansowano kwotą 100.000 zł. zadanie inwestycyjne w postaci modernizacji części pomieszczeń Przychodni Stomatologicznej w budynku Zespołu Przychodni Specjalistycznych SP ZOZ w Tarnowie oraz 150.000 zł na dofinansowanie kosztów zakupów inwestycyjnych w

postaci kabiny do fototerapii i sprzętu okulistycznego dla Zespołu Przychodni Specjalistycznych SP ZOZ w Tarnowie.

14.1.3. Mościckie Centrum Medyczne:

Mościckie Centrum Medyczne Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie (MCM) to samorządowa jednostka organizacyjna, której celem jest udzielanie świadczeń zdrowotnych w zakresie podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej, opieki długoterminowej, rehabilitacji leczniczej, leczenia stomatologicznego, opieki psychologicznej, diagnostyki medycznej oraz prowadzenie działalności profilaktycznej, zmierzającej do ochrony zdrowia zwłaszcza pracujących. Obszar działania Zakładu obejmuje miasto Tarnów i powiat tarnowski.

Mościckie Centrum Medyczne wykonało w 2009 r. 103.900 porad lekarsko-dentystycznych realizując 1.466.311 punktów przeliczeniowych. Z łącznej liczby 103.900 porad, świadczenia z zakresu specjalistycznych usług (porad) medycznych stanowiły niespełna 45%. Pozostałe porady obejmowały głównie podstawową opiekę zdrowotną (dla porównania: w 2008 r. MCM wykonało usługi w zakresie ambulatoryjnego leczenia specjalistycznego, stomatologii i rehabilitacji leczniczej - zrealizowano w sumie 1.295.497 punktów przeliczeniowych).

Mościckie Centrum Medyczne dokonało w 2009 r. zakupów inwestycyjnych, które zostały dofinansowane przez Gminę Miasta Tarnowa w kwocie 110.000 zł. Określone środki przeznaczone zostały na:

- 40.000 zł przeznaczono na zakup sprzętu medycznego dla Mościckiego Centrum Medycznego w postaci wywoływarkei (wartość zakupu - 39.590 zł) oraz densytometru (wartość zakupu - 7.900 zł),
- 70.000 zł przeznaczono na współfinansowanie przez Gminę Miasta Tarnowa remontu pracowni RTG oraz pracowni mammograficznej Mościckiego Centrum Medycznego.

W 2008 r. kwotę 90.000 zł przeznaczono na finansowanie zakupów inwestycyjnych w Mościckim Centrum Medycznym - lampy do aparatu RTG, 45.000 zł przeznaczono na dofinansowanie zakupu sprzętu komputerowego i oprogramowania, a także 500.000 zł na modernizację pomieszczeń Mościckiego Centrum Medycznego przeznaczonych dla Zakładu Opiekuńczo-Leczniczego.

Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Mościckiego Centrum Medycznego (ZOL) w latach 2007-2009 stacjonarną opiekę zdrowotną wykonywał w oparciu o bazę 40 łóżek. W 2009 r. w ZOL przebywało 150 osób na przestrzeni 14.423 osobodni. W 2008 r. swe usługi świadczył na rzecz 82 chorych w ciągu 14.778 osobodni.

14.1.4. Zespół Żłobków w Tarnowie

Zespół Żłobków w Tarnowie jest publicznym zakładem opieki zdrowotnej wykonującym zadania własne Gminy Miasta Tarnowa w zakresie prowadzenia żłobków. Do statutowych zadań jednostek organizacyjnych Zespołu, jakimi są żłobki, należą przede wszystkim:

- sprawowanie pełnej opieki nad dziećmi w grupach wiekowych 0-3 lat, a w szczególności opieki pielęgnacyjnej, wychowawczej i profilaktycznej,
- dbanie o prawidłowy i wszechstronny rozwój psychofizyczny dzieci,
- prowadzenie racjonalnego i zdrowego żywienia dzieci według obowiązujących norm, dostosowanych do wieku dzieci, promując zdrowie i prawidłowe odżywianie,

- prowadzenie zajęć dydaktyczno-wychowawcze dostosowane do warunków i właściwości dziecka,
- zapewnianie bezpieczeństwa i odpowiednich warunków sanitarnych.

W 2009 r. (jak i w 2008 r.) odnotowano duże zainteresowanie mieszkańców usługami świadczonymi przez żłobki. Do 2006 r. obłożenie w żłobkach nie było wyższe niż 240 dzieci. W grudniu 2009 r. przeciętne wykorzystanie miejsc wyniosło 360, podczas gdy w 2007 r. z usług żłobków korzystało średnio niewiele ponad 270 dzieci, a na koniec 2008 r. do żłobków uczęszczało przeciętnie 332 dzieci.

W związku z uruchomieniem w 2008 r. nowych miejsc w żłobkach, w 2009 r. przeznaczono dla tych placówek dodatkowe środki inwestycyjne w kwocie ponad 30.000 zł. na wymianę części wyposażenia oraz ich doposażenie. (Dla porównania w 2006 r. na prace inwestycyjno-remontowe związane z modernizacją obiektów żłobków przeznaczono 450.000 zł).

14.2. Programy zdrowotne - promocja zdrowia i profilaktyka

Mając na względzie potrzebę dbania o podnoszenie stanu zdrowotnego mieszkańców Tarnowa, Gmina Miasta Tarnowa przeznaczyła w 2009 r. na realizację programów zdrowotnych 235.632 zł. Realizatorami programów zdrowotnych były publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej wybrane w drodze konkursu.

W 2009 r. realizowano następujące programy:

- „Program ochrony narządu żucia u dzieci w przedziale wieku 3-6 lat, uczęszczających do przedszkoli na terenie Miasta Tarnowa” wykonał Gabinet Stomatologiczny Agnieszka Łabno - 20.000 zł,
- „Program badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania miażdżycy, choroby nadciśnieniowej, choroby niedokrwiennej serca oraz cukrzycy” realizowała Miejska Przychodnia Lekarska Nr III w Tarnowie - 13.000 zł,
- „Wczesna profilaktyka raka piersi” wykonał Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza - 49.805 zł,
- „Program badań przesiewowych w kierunku wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego i gruczołu krokowego” wykonał Szpital Wojewódzki im. Św. Łukasza - 16.540 zł,
- „Program badań przesiewowych w kierunku wykrywania raka jajnika” realizował Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika - 11.999 zł,
- „Wczesne wykrywanie chorób nowotworowych płuc oraz prowadzenie poradnictwa antynikotynowego” wykonał Specjalistyczny Szpital im. Szczeklika - 5.630 zł,
- „Wczesne wykrywanie astmy oskrzelowej u dzieci w przedziale wieku od 6 do 11 roku życia” realizował NZOZ Przychodnia Diagnostyczno-Lekarska CenterMed - 12.000 zł,
- „Szczepienia ochronne przeciw grypie w populacji zwiększonego ryzyka u kobiet i mężczyzn od 65 roku życia” zrealizowało Mościckie Centrum Medyczne - 22.950 zł,
- „Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych w grupie wcześniaków zamieszkałych na terenie Tarnowa” realizował Zespół Przychodni Specjalistycznych - 68.813 zł,
- „Białe Dni” - zadanie zlecone przez administrację rządową - program dla Romów realizowany przez Miejską Przychodnię Lekarską Nr III - 12.000 zł.

Ze świadczeń zrealizowanych w ramach programów zdrowotnych na przestrzeni 2009 r. skorzystało około 5.290 osób (dzieci i dorosłych) zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, podczas gdy w 2008 r. zainteresowanie świadczeniami z w/w programów wyraziło 8.000 osób (dzieci i dorosłych) pochodzących z terenu miasta Tarnowa.

Ponadto w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2009 r. wykonanie zadań z zakresu ochrony zdrowia zostało zleconych stowarzyszeniom - 11 programów na ogólną wartość 99.500 zł. (2008 r. - 118.670 zł).

Programy te skierowane były do:

- kobiet po mastektomii,
- chorych na stwardnienie rozsiane i reumatoidalne zapalenie stawów,
- dzieci autystycznych,
- dzieci po porażeniu mózgowym,
- dzieci i dorosłych z wadą słuchu (programy oddzielnie dla dzieci oraz dla dorosłych),
- chorych na astmę oskrzelową i inne schorzenia alergiczne,
- uczniów klas integracyjnych Szkoły Podstawowej Nr 9 w Tarnowie - „Przekraczamy barierę zmysłów”.

Kolejny program dotyczył edukacji w zakresie transplantacji i dawstwa szpiku kostnego (pozyskiwanie honorowych dawców szpiku kostnego). Przebadano grupę około 60 osób, potencjalnych przyszłych dawców szpiku kostnego. Podkreślić należy dużą aktywność młodzieży w przeprowadzonej akcji i żywe zainteresowanie środowiska. W efekcie programu, Tarnów doczekał się już dwóch czynnych dawców szpiku kostnego.

Programami edukacyjno-rehabilitacyjnymi realizowanymi we współdziałaniu z organizacjami pozarządowymi, wspieranymi ze środków budżetowych Gminy Miasta Tarnowa, objętych zostało w 2009 r. ponad 660 osób (dzieci i dorosłych) zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa wobec 750 osób w 2008 r.

15. POMOC SPOŁECZNA

15.1. Pomoc dla osób niepełnosprawnych

15.1.1. Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych według algorytmu Gminie Miasta Tarnowa na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych

W ramach wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa w 2009 r. na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych zrealizowano następujące cele:

- 19 osób niepełnosprawnych zostało przeszkolonych i uzyskało nowe kwalifikacje zwiększające ich szanse na zatrudnienie, koszt szkoleń wyniósł 10.598 zł,
- 8 osób niepełnosprawnych zostało zatrudnionych w związku z utworzeniem stanowisk pracy przez pracodawców, którzy otrzymali częściowy zwrot kosztów wyposażenia stanowisk na łączną kwotę 165.999 zł,
- pracodawcy otrzymali zwrot 60% wynagrodzenia 42 zatrudnionych osób niepełnosprawnych, wydatkowano 42.280 zł,
- 3 osobom prowadzącym samodzielną działalność gospodarczą umorzono część pożyczki, kwota umorzenia wyniosła 81.286 zł,
- 8 osób niepełnosprawnych otrzymało środki finansowe na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości 160.700 zł,
- 105 osób niepełnosprawnych korzystało z rehabilitacji zawodowej i społecznej w trzech warsztatach terapii zajęciowej, roczny koszt rehabilitacji tych osób wyniósł 1.661.130 zł,

w tym 1.491.734 zł stanowiły środki PFRON, 161.688 zł to środki Gminy Miasta Tarnowa, natomiast 7.708 zł to środki własne warsztatów terapii zajęciowej,

- 778 osób, w tym 508 dorosłych osób niepełnosprawnych, 98 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz 172 opiekunów skorzystało z dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych, łączne dofinansowanie dla tych osób wyniosło 572.219 zł,
- 32 osoby niepełnosprawne, w tym 3 dzieci, uzyskało dotację na likwidację barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych w swoich domach i mieszkaniach, na ten cel wydatkowano 138.166 zł,
- 873 osoby niepełnosprawne, w tym 89 dzieci, otrzymało dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze, zgodnie z ich potrzebami, łączny koszt dofinansowania wyniósł 764.493 zł,
- zawarto 9 umów na dofinansowanie sportu, kultury i turystyki dla osób niepełnosprawnych, z imprez skorzystało 515 osób, łączny koszt dofinansowania wyniósł 15.854 zł.

Łącznie w 2009 r. na rehabilitację zawodową i społeczną ze środków PFRON wydatkowano 3.362.043 zł. W porównaniu do 2008 r. w/w środków tych było mniej o 20%, z kolei w porównaniu do 2006 r. o 19% więcej (4.193.182 zł - 2008 r., 2.814.360 zł - 2006 r.).

15.1.2. Udział w Programie Wyrównywania Różnic Między Regionami

W połowie 2009 r. do Małopolskiego Oddziału PFRON złożono wniosek i wystąpienie w sprawie uczestnictwa Gminy Miasta Tarnowa w realizacji programu celowego pn. „Program wyrównywania różnic między regionami II”. W grudniu 2009 r. zostały zawarte umowy z Małopolskim Oddziałem PFRON o dofinansowanie następujących projektów:

- likwidacja barier architektonicznych poprzez przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla osób niepełnosprawnych w Specjalistycznym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie,
- likwidacja barier architektonicznych poprzez przystosowanie pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla osób niepełnosprawnych w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie,
- likwidacja barier architektonicznych poprzez wymianę windy w Pawilonie nr 1 Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie,
- likwidacja barier architektonicznych poprzez wymianę windy w Pawilonie nr 2 Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie,
- likwidacja barier transportowych - zakup autobusu do przewozu osób niepełnosprawnych dla Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Tarnowie,
- likwidacja barier transportowych - zakup mikrobusu przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych. dla Domu dla Bezdomnych Mężczyzn prowadzonego przez Caritas Diecezji Tarnowskiej.

Zgodnie z zawartymi umowami na realizację projektów została przyznana łącznie kwota 370.337 zł. Planowany całkowity koszt realizacji projektów wynosi 1.234 462 zł, w tym dofinansowanie ze środków PFRON - 370.337 zł, udział Gminy Miasta Tarnowa - 441.484 zł, udział Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie - 359.851 zł, a udział Caritas Diecezji Tarnowskiej - 62.790 zł. Powyższe projekty zostaną zrealizowane w terminie do dnia 30 września 2010 r.

Ponadto zgodnie z umową z 2008 r., w maju 2009 r. został zrealizowany projekt pn. Likwidacja barier architektonicznych poprzez montaż nieprzelotowego dźwigu szpitalnego do

transportu osób niepełnosprawnych w Pawilonie nr 1 Specjalistycznego Szpitala im. Edwarda Szczeklika w Tarnowie. Dofinansowanie ze środków PFRON na realizację tego zadania wyniosło 143.655 zł.

15.2. Przewozy osób niepełnosprawnych

Jednym z zadań realizowanych w 2009 r. przez Gminę Miasta Tarnowa na rzecz osób niepełnosprawnych było dofinansowanie przewozów osób niepełnosprawnych samochodem, będącym własnością Gminy Miasta Tarnowa, dostosowanym do przewozu osób na wózkach inwalidzkich. Dofinansowanie z budżetu wyniosło 57.045 zł. Z usług przewozowych skorzystało 5.224 osoby niepełnosprawne (w tym 938 osób na wózkach inwalidzkich).

15.3. Prace społecznie użyteczne

W 2009 r. w ramach aktywizacji zawodowej 38 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłków, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, korzystających z pomocy społecznej, znalazło zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych w pięciu miejskich jednostkach pomocy społecznej, a mianowicie w:

- Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej,
- Domu Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekłe Somatycznie Chorych im. Św. Brata Alberta,
- Domu Pomocy Społecznej,
- Domu Dziecka Nr 1,
- Domu Dziecka Nr 2.

W zakresie prac społecznie użytecznych osoby te wykonywały następujące rodzaje prac: opieka i pomoc w prowadzeniu gospodarstwa domowego osobom starszymi niepełnosprawnym, prace porządkowe oraz remontowo-malarskie, a także sprzątanie i pomoc przy pielęgnacji podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej i Domu Pomocy Społecznej.

Łączna kwota świadczeń pieniężnych wypłacona osobom bezrobotnym za wykonywanie prac społecznie użytecznych w 2009 r. wyniosła 88.679 zł, w tym refundacja ze środków Funduszu Pracy wyniosła 60% tej kwoty, tj. 53.207 zł. (w 2008 r. prace społecznie użyteczne wykonywało 38 osób, wypłacono 84.123 zł - w tym kwota 50.474 zł to refundacja z Funduszu Pracy, natomiast w 2006 r. tego rodzaju prace wykonywało 37 osób, wypłacono 63.300 zł - w tym 37.980 zł refundacji z Funduszu Pracy).

15.4. Działalność miejskich jednostek pomocy społecznej

15.4.1. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie (MOPS) jest jednostką budżetową powołaną do realizacji zadań w zakresie pomocy społecznej. Ośrodek wykonuje zadania z zakresu pomocy społecznej własne i zlecone gminie, własne i zlecone powiatowi oraz zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

Do podstawowych zadań Ośrodka należy realizacja zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.), w tym w szczególności :

- przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń,
- praca socjalna,

- prowadzenie i rozwój niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analiza i ocena zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacja zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijanie nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

W 2009 r. wydatki na pomoc społeczną wyniosły 15.919.372 zł (15.821.163 zł w 2008 r.), w tym: 13.807.933 zł przeznaczono na realizację zadań własnych (gminy i powiatu łącznie z dotacjami z budżetu państwa) oraz 2.111.439 zł na realizację zadań zleconych.

Na przestrzeni 2009 r. różnorodnymi formami pomocy społecznej objęto 3.952 rodziny (4.000 rodzin w 2008 r.). Najwięcej osób skorzystało z zasiłków celowych - 3.085 osób. Z pomocy w formie zasiłków celowych z programu wieloletniego „pomoc państwa w zakresie dożywiania” skorzystało 2.307 osób, 1.214 osób z zasiłków okresowych, natomiast z pomocy w formie posiłków 1.575 osób, w tym 1.438 dzieci i młodzieży.

Jak co roku zorganizowano również pomoc w naturze, poprzez zakup (wraz z przywozem na miejsce) dla podopiecznych MOPS opału. Pomoc trafiła do 544 rodzin, a koszt wyniósł 289.914 zł (2008 r. 557 rodzin, koszt 285.480 zł).

Usługami opiekuńczymi w 2009 r. w miejscu zamieszkania objęto 547 osób tj. mniej niż w 2008 r. (660). Do różnego typu domów pomocy społecznej skierowano 40 osób tj. mniej niż 2008 r. (63 osoby).

W 2009 r. na terenie miasta Tarnowa funkcjonowało 96 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 133 dzieci (w 2008 r. 89 rodzin i 125 dzieci). Wśród rodzin zastępczych istniały 2 rodziny zawodowe, niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze o charakterze: specjalistycznej oraz wielodzietnej.

Usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych udzielono wsparcia w następujących formach:

- pomoc finansowa na kontynuowanie nauki - dla 43 wychowanków,
- pomoc pieniężna na usamodzielnienie - dla 8 wychowanków,
- pomoc rzeczowa (w formie wyprawki) - dla 10 wychowanków.

Łączna kwota wypłaconych przez MOPS świadczeń dla rodzin zastępczych na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci wyniosła 1.221.834 zł. Ponadto zostały przekazane środki na podstawie podpisanych porozumień do 7 powiatów na utrzymanie 20 dzieci pochodzących z Tarnowa, a umieszczonych w 12 rodzinach na kwotę 164.758 zł. Wysokość udzielonej pomocy pieniężnej na usamodzielnienia dla pełnoletnich wychowanków z rodzin zastępczych wyniosła 43.175 zł, na kontynuowanie nauki 181.638 zł oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej (wyprawka) 38.774 zł.

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa poniosła koszty utrzymania 50 dzieci pochodzących z terenu miasta Tarnowa w obcych placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 10 powiatach w wysokości 1.521.377 zł. Dla pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych na usamodzielnienie poniesiono koszty w wysokości 56.992 zł, na kontynuowanie nauki - 77.393 zł oraz na zagospodarowanie w formie rzeczowej (wyprawka) - 40.033 zł.

W 2009 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie realizował projekt pn. „Stawiamy na aktywność. Działania aktywizujące klientów Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie”. Projekt był współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Priorytet VII, Działanie 7.1, Poddziałanie 7.1.1.

W ramach projektu wsparciem zostały objęte:

- osoby bezrobotne (w tym długotrwale bezrobotne),
- osoby nieaktywne zawodowo,
- usamodzielniani wychowankowie rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Wobec uczestników projektu zastosowano następujące instrumenty aktywnej integracji: trening kompetencji społecznych, trening umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego dla usamodzielniających się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, warsztaty z psychologiem, zajęcia ze specjalistą z zakresu prawa pracy oraz kursy zawodowe: florysta z kasą fiskalną, opiekun środowiskowy, profesjonalny pracownik biurowy, kurs prawa jazdy kat. B, C, operator wózków widłowych.

Działaniami w ramach projektu objętych zostało 89 osób. W ramach Europejskiego Funduszu Społecznego - Kapitał Ludzki przyznano pomoc 80 beneficjentom w łącznej wysokości 85.717 zł (zasiłki celowe, celowe specjalne, celowe z programu wieloletniego, pomoc pieniężna wychowankom rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych). Wartość projektu 816.451 zł, w tym wartość dotacji 730.723 zł, natomiast wkład własny opiewał na kwotę 85.727 zł (w 2008 r. aktywizacją społeczną i zawodową w ramach w/w projektu objęte były 54 osoby; wartość projektu wyniosła 505.995 zł, w tym środki w formie dotacji 444.975 zł, a udział własny gminy 61.020 zł).

Ważnym wydarzeniem było pozyskanie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tarnowie dodatkowych pomieszczeń w budynku przy ul. Granicznej 8a, o łącznej powierzchni 300 m². Obecnie w 13 pokojach pracują tam pracownicy socjalni Rejonów II, IV i V, a pozyskanie nowego obiektu poprawiło zdecydowanie warunki pracy i przyjmowania klientów Ośrodka.

15.4.2. Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy w Tarnowie (TOIKiWOP) jest samorządową jednostką organizacyjną miasta Tarnowa.

Przedmiotem działania jednostki jest:

- podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu, celem przywrócenia równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej,
- udzielanie specjalistycznego wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie oraz opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w rozumieniu przepisów o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Ośrodek w aktualnej formie organizacyjnej i w nowej siedzibie przy ul. Szarych Szeregów 1 funkcjonuje od 1 stycznia 2007 r. Jest jedyną w Tarnowie i regionie placówką całodobowej pomocy i interwencji psychologiczno-socjalnej. Placówka udziela pomocy prawnej, psychologicznej i socjalnej osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, przede wszystkim uwikłanym w przemoc domową. Udziela schronienia osobom - ofiarom przemocy domowej, prowadzi działalność o charakterze edukacji społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie i stanom kryzysowym. Ośrodek jest jedną z 35 takich placówek w kraju, dofinansowywanych z budżetu państwa i jedną z trzech w województwie małopolskim.

Na realizację zadań Ośrodka w 2009 r. uzyskano dotację z budżetu państwa w wysokości 370.120 zł (w 2008 r. - 486.920 zł), w tym na:

- prowadzenie specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie 308.120 zł (w 2008 r. - 360.000 zł),
- prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy 62.000 zł (w 2008 r. - 105.000 zł).

Łączna liczba przeprowadzonych interwencji w 2009 r. wyniosła 4.729 (w 2008 r. - 4.302) natomiast liczba klientów zamknęła się w liczbie 1.591 osób (w 2008 r. - 1.177). Z całodobowej opieki w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy, przechodząc jednocześnie program terapeutyczny, skorzystało 55 osób, w tym 20 matek i 35 dzieci (w 2008 r. 62 osoby, w tym 22 matki i 40 dzieci).

Rozszerzając swoją działalność Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy włączył się do ogólnopolskiej kampanii społecznej „Dzieciństwo bez przemocy”, pod hasłem „Bite dzieci widzą świat inaczej”. W ramach w/w kampanii podjęte zostały następujące działania na terenie miasta Tarnowa:

- wakacyjne zajęcia dla dzieci i młodzieży dotkniętej zjawiskiem przemocy w rodzinie; uczestnikami była młodzież mieszkająca w TOIKiWOP oraz dzieci przebywające wcześniej w ośrodku, grupa miała charakter otwarty i prowadzona była w cyklu cotygodniowych, kilkugodzinnych spotkań na terenie placówki lub w innych miejscach (kino, basen, sala wspinaczkowa, rancho, Góra Marcina); liczebność grupy 6-8 osób,
- 30 sierpnia 2009 r. został zorganizowany festyn rodzinny, przy współpracy z Pałacem Młodzieży oraz z pomocą sponsorów z Tarnowa, impreza ta inicjowała dalsze przedsięwzięcia w ramach kampanii, m.in. Szkołę dla Rodziców, Trening Zastępowania Agresji, szkolenia dla nauczycieli; akcja kierowana była przede wszystkim do rodziców, a jej celem było uświadomienie negatywnych konsekwencji stosowania kar fizycznych wobec dzieci oraz promowanie pozytywnych metod wychowawczych,
- w siedzibie TOIKiWOP zostały zorganizowane warsztaty dla nauczycieli ze szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z zakresu krzywdzenia dzieci: rozpoznawania symptomów, diagnozy i budowania planu pomocy; w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagogów oraz socjologa z ośrodka uczestniczyło 38 nauczycieli,
- w okresie październik-grudzień 2009 r. w Ośrodku realizowane były zajęcia: „Szkoła dla rodziców i wychowawców”, prowadzone przez psychologa i pedagoga TOIKiWOP. Zajęcia miały charakter warsztatów psychologicznych, a ich celem było wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą; w całym cyklu zajęć wzięło udział 12 osób,
- przeprowadzony został konkurs plastyczny dla uczniów tarnowskich szkół podstawowych pod hasłem „Szczęśliwe dzieciństwo”; w konkursie wzięło udział 59 uczniów. Kampanię „Dzieciństwo bez przemocy” zakończyły: rozstrzygnięcie konkursu, wręczenie nagród i wernisaż prac nagrodzonych i wyróżnionych zorganizowany w budynku TOIKiWOP.

W ramach środków finansowych przeznaczonych na realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy prowadził:

- program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy skazanych, przebywających w tarnowskich zakładach karnych, łącznie 82 skazanych (w 2008 r. 91),

- w Szpitalu im. Św. Łukasza - Ośrodek Leczenia Uzależnień i Współuzależnienia - punkt konsultacyjno-informacyjny dotyczący pracy ze sprawcami przemocy w rodzinie oraz zajęcia z grupą osób stosujących przemoc, będących po I etapie leczenia uzależnienia, 17 osób (w 2008 r. grupa 7-osobowa).

Tarnowski Ośrodek Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy współpracuje z instytucjami miasta Tarnowa w zakresie przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. W znacznym zakresie pełni rolę koordynatora działań Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa powołanego przez Prezydenta Miasta Tarnowa w 2008 r. Głównymi podmiotami Systemu, z którymi Ośrodek współpracuje w tym zakresie jest: Policja, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Prokuratura, placówki edukacji i służby zdrowia.

15.4.3. Dom Dziecka Nr 1 im. Janusza Korczaka w Tarnowie

Dom Dziecka Nr 1 im. Janusza Korczaka w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa. Placówka ta jest publiczną placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego. Przedmiotem działalności Domu Dziecka Nr 1 jest zapewnienie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej:

- całodobowej ciągłej lub okresowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych, co najmniej na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania;
- korzystania ze świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

W 2009 r. w Domu Dziecka Nr 1 im. Janusza Korczaka w Tarnowie przebywało łącznie 38 dzieci (w 2008 r. 37 wychowanków), w wieku od 6 do 18 roku życia, 3 wychowanków usamodzielniało się, 4 przeniesiono do innej placówki, 1 do rodziny zastępczej. 1 wychowanka kontynuuje naukę, natomiast 1 wychowanka otrzymała samodzielny lokal mieszkalny. Każdy wychowanek może przebywać w placówce do czasu uzyskania pełnoletniości, a w przypadku kontynuowania nauki do czasu jej ukończenia. Podstawą skierowania do Domu Dziecka Nr 1 jest orzeczenie sądu, wniosek rodziców lub opiekunów prawnych dziecka.

W 2009 r. dla wychowanków Domu Dziecka Nr 1 organizowane były wycieczki, wyjścia do kina, do teatru. Ponadto dzieci uczestniczyły w imprezach organizowanych przez miasto Tarnów. W okresie ferii zimowych oraz w okresie wakacji wychowankowie Domu Dziecka Nr 1 miały zabezpieczony wypoczynek na zimowisku w Szczawnicy oraz kolonii letniej w Karpaczu. Drużyna sportowa brała udział w Międzynarodowej Spartakiadzie w Kecskemet (Węgry). Wychowankowie wraz z dziećmi ze szkół i z innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, brały aktywny udział w projekcie profilaktycznym „Alkohol - świat zatopionych marzeń”, który został przygotowany i zrealizowany przez wychowawców i dzieci z Pogotowia Opiekuńczego w Tarnowie, zdobywając I miejsce.

Dom Dziecka Nr 1 w Tarnowie, jak i pozostałe placówki opiekuńczo-wychowawcze w Tarnowie, zobowiązany jest do 31 grudnia 2010 r. uzyskać standard usług świadczonych przez placówkę socjalizacyjną, określony w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455). Osiągnięcie pełnych standardów lokalowych placówki będzie możliwe po zmniejszeniu w obiekcie przy ul. Brodzińskiego 14 liczby wychowanków do 20 i utworzenie 10-osobowej koedukacyjnej Grupy Usamodzielnienia poza budynkiem Domu. Dla potrzeb projektowanej Grupy Usamodzielnienia modernizowany jest budynek domu jednorodzinnego wraz z działką znajdujący się w Tarnowie przy ul. Pułaskiego 59, stanowiący własność Gminy Miasta Tarnowa. W domu zamieszka docelowo 10 dzieci

w wieku od 15 roku życia. Wnętrze domu o pow. ok.120 m² zaoferuje wychowankom 3 sypialnie, kuchnię z jadalnią, łazienki, garderobę, pokój opiekunów z łazienką a w poziomie piwnic pomieszczenia pralni, suszarni, gospodarcze, siłownię. Prace remontowe potrwały do kwietnia 2010 r. W 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa wydatkował na ten cel około 150.000 zł.

15.4.4. Dom Dziecka Nr 2 w Tarnowie

Dom Dziecka Nr 2 w Tarnowie (DD Nr 2) jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, której przedmiotem działalności zapewnienie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej:

- całodobowej ciągłej lub okresowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb bytowych rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych, co najmniej na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania,
- korzystania ze świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Dom Dziecka Nr 2 jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego przeznaczoną dla 30 dzieci. Do placówki przyjmowane są dzieci od urodzenia do 13 roku życia. Jeżeli dziecko nie ma możliwości powrotu do rodziny naturalnej lub umieszczenia w rodzinie adopcyjnej bądź zastępczej, pozostaje w placówce do 18 roku życia lub dłużej jeżeli kontynuuje naukę szkolną. W placówce mogą przebywać również dzieci niepełnosprawne w przypadku gdy nie ma uzasadnionych przeciwwskazań. Dom Dziecka Nr 2 w Tarnowie w 2009 r. objął opieką 54 wychowanków (w 2008 r. 63 wychowanków), w tym 20 wymagających specjalistycznej opieki medycznej (6 dzieci wymagających stałej rehabilitacji).

Po uregulowaniu sytuacji prawnej 11 wychowanków zostało adoptowanych, 4 wychowanków powróciło do rodziny biologicznej, 3 wychowanków wypisano do rodziny zastępczej, 2 wychowanków umieszczono w Pogotowiu Rodzinnym, natomiast 4 wychowanków przeniesiono do innych placówek opiekuńczo – wychowawczych z uwagi na brak miejsc. Dzieci zostały umieszczone w placówce zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego. Przyczyną umieszczenia były dysfunkcje występujące w rodzinach, najczęściej było to uzależnienie rodziców od alkoholu, bezradność opiekuńczo-wychowawcza, zaburzenia psychiczne, dopuszczanie się przez nich do rażących zaniedbań.

W ramach współpracy z Gimnazjum Nr 1 w Tarnowie, 9 dzieci w 2009 r. (uczniowie Szkoły Podstawowej Nr 1 i Gimnazjum Nr 1) uczestniczyły w projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach EFS. Tytuł projektu „Równym Krokiem w Przyszłość”. Placówka współpracuje również z Pogotowiem Opiekuńczym w ramach prowadzonego projektu profilaktycznego „Alkohol – świat zatopionych marzeń”.

W DD Nr 2 z każdym wychowankiem prowadzona jest praca wychowawcza według indywidualnych planów prac. Wszystkie dzieci po umieszczeniu w placówce są objęte pomocą psychologiczną oraz terapeutyczną. Ponadto dla wychowanków placówki został wprowadzony program dotyczący kształtowania zainteresowań czytelniczych poprzez prowadzone kółko czytelnicze. W ramach wspomnianego kółka wychowankowie biorą udział w zajęciach „Uczeń w Świecie Wiedzy, Informacji, Komunikacji” prowadzonych przez Bibliotekę Miejską w Tarnowie.

W roku 2009 prowadzony był również program wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka - „Wczesna interwencja logopedyczna”, „Wspomaganie Rozwoju Dziecka od 3 do 6 lat”. W czasie ferii zorganizowano wycieczki zimowe dla dzieci szkolnych poprzez udział w zimowiskach. W okresie wakacji dzieci uczestniczyły w półkoloniach organizowanych na terenie miasta Tarnowa, jak również w zielonych szkołach, jeden wychowanek przebywał w sanatorium. Dzieci uczestniczyły w wycieczkach do Szczawnicy

i Krościenka, skamieniałego miasteczka w Ciężkowicach, zwiedzali ZOO w Krakowie, Muzeum Lotnictwa Kraków - Balice, Redakcję Telewizji Regionalnej w Krakowie, Muzeum Etnograficzne w Tarnowie. W grudniu 2009 r. wychowankowie uczestniczyli w turnieju mikołajkowym (piłka nożna) organizowanym przez sympatyków Wisły Kraków. W czerwcu 2009 r. zorganizowano imprezę okolicznościową Piknik Rodzinny „Powitanie Lata”. Piknik miał na celu integrację placówki ze środowiskiem lokalnym. Ważnym aspektem pikniku była obecność zaproszonych rodzin i bliskich dzieci oraz wychowanków Domu Dziecka Nr 1, Pogotowia Opiekuńczego, uczniów wraz rodzinami, gimnazjum, szkoły podstawowej, przedszkola, do którego uczęszczają dzieci, władz samorządu, przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, Sądu Rodzinnego, policji oraz sponsorów.

Ponadto prowadzona jest integracja dzieci ze środowiskiem lokalnym poprzez organizowanie występów wychowanków w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz szkołach i przedszkolach (np. Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, jasełka). Bardzo ważnym elementem pracy z dziećmi jest pielęgnowanie tradycji: uroczyste obchodzenie świąt, urodzin, innych ważnych wydarzeń z życia dziecka (chrzest, I komunია, bierzmowanie). Efektem intensywnej pracy psychologicznej są wyraźne pozytywne zmiany w ich funkcjonowaniu, takie jak: mniejszy poziom agresji, ustąpienie objawów psychosomatycznych, lepsze funkcjonowanie w roli ucznia, duża motywacja do rozwijania swoich zainteresowań. To skutkuje tym, że dzieci chętnie biorą udział w kołach zainteresowań: sportowo-fotograficznym, plastyczno-artystycznym, muzycznym, kulinarnym. Dla wychowawców prowadzona jest grupa wsparcia, superwizje. Ponadto biorą udział w szkoleniach wyjazdowych.

W październiku 2009 r. zakończono prace remontowe budynku Domu Dziecka Nr 2. Dzięki środkom finansowym z Urzędu Miasta Tarnowa wykonano szereg prac modernizacyjnych. Realizowane zadania obejmowały przebudowę i adaptację części pomieszczeń w budynku, w tym remont sal, które zajmowała wcześniej Poradnia Neurologiczna dla dzieci, ale też niektórych miejsc użytkowanych dotąd przez placówkę. Są to pomieszczenia, których wielkość i rozmieszczenie zmieniło się po kompleksowym dostosowaniu całego obiektu do wymogów ochrony przeciwpożarowej, w szczególności dróg ewakuacyjnych. W części adaptowanej powstały dodatkowe sypialnie dla dzieci, łazienki i garderoby, pokój do nauki, aneksy kuchenne, świetlice, salki komputerowe, pokój dla psychologa, terapeuty i pracownika socjalnego, pokój gościnny, toaleta przystosowana dla osób niepełnosprawnych. W części już istniejącej została urządzona sala terapeutyczno-gimnastyczna. Przeorganizowana została część administracyjna. Przebudowa i prace adaptacyjne umożliwiły pozyskanie dodatkowej powierzchni, co wraz z odpowiednim wyposażeniem pomieszczeń pozwoliło na prawidłowe, zgodnie ze standardami, wypełnianie zadań placówki. Efektem zakończonych prac było symboliczne otwarcie Domu Dziecka Nr 2 i wizyta zaproszonych władz miasta.

Na bazie przebudowanego i zaadoptowanego budynku w roku 2010 planuje się przekształcenie Domu Dziecka Nr 2 w Wielofunkcyjną Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Przyjazny Dom”, w skład której wchodzić będzie:

- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza, zabezpieczająca 14 miejsc dla dzieci od urodzenia do 5 roku życia - pobytu całodobowego,
- dwa samodzielne mieszkania prowadzone systemem rodzinkowym z 10 miejscami socjalizacyjnymi każde (łącznie 20 miejsc).

Koszty poniesione na modernizację Domu Dziecka Nr 2 wyniosły ogółem ponad 600.00 zł. W 2009 r. z budżetu miasta Tarnowa wydatkowano kwotę 391.277 zł, natomiast z otrzymanej

dotacji celowej z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie pozyskano kwotę 150.000 zł. Ponadto wydatkowano kwotę 40.000 zł. na doposażenie aneksów kuchenny i łazienek, doposażenie pomieszczeń do wypoczynku, doposażenie pokoju do zajęć terapeutycznych, w tym kwota 20.000 zł została sfinansowana z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie, natomiast w ramach własnych środków, budżet miasta wydatkował kwotę 20.000 zł. Planowane przekształcenie umożliwi placówce w 2010 r. uzyskanie standardu określonego przepisami prawa i uzyskanie stałego zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo wychowawczej.

15.4.5. Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie

Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa. Przedmiotem działalności placówki jest zapewnienie dziecku pozbawionemu częściowo lub całkowicie opieki rodzicielskiej:

- całodobowej okresowej opieki i wychowania oraz zaspokajanie jego niezbędnych potrzeb bytowych, rozwojowych, w tym emocjonalnych, społecznych, religijnych, co najmniej na poziomie obowiązującego standardu opieki i wychowania,
- korzystania ze świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Pogotowie Opiekuńcze to koedukacyjna placówka opiekuńczo-wychowawczo typu interwencyjnego, jedyna w regionie placówka diagnostyczno-kwalifikacyjna obejmująca całodobową opiekę dzieci w wieku od 11 do 18 roku życia. Placówka dysponuje 30 miejscami. Do Pogotowia Opiekuńczego dzieci przyjmowane są na podstawie postanowień sądów rodzinnych lub prośby rodziców. Są to najczęściej dzieci sprawiające różnorodne problemy wychowawcze lub też dzieci, których sytuacja życiowa wymaga interwencji z zewnątrz. W placówce dziecko poddawane jest pełnej diagnozie psychologiczno-pedagogicznej, na bieżąco realizuje obowiązek szkolny w zakresie szkoły podstawowej i gimnazjum. W trakcie pobytu w Pogotowiu zespół specjalistów opracowuje indywidualny plan pomocy dziecku oraz planuje najkorzystniejszą formę opieki dla niego po opuszczeniu placówki. Równocześnie pomaga rodzinie w przeprowadzaniu konstruktywnych zmian oraz zrozumieniu problemów dziecka i ich rozwiązywaniu co w konsekwencji umożliwi przywrócenie dziecka do domu rodzinnego. Świadczona jest kompleksowa pomoc psychologiczno-pedagogiczna m. in. w ramach Społecznej Poradni dla Dzieci, Nauczycieli i Rodziców, w ramach której udzielono pomocy 35 osobom.

Placówka zajmuje się kompleksową diagnozą dziecka, opracowuje opinię dla szkół, sądów oraz prowadzi terapię rodzin.

W 2009 r. Pogotowie Opiekuńcze objęło całkowitą opieką 94 dzieci (2008 r. - 121 dzieci).

Od 5 lat Placówka jest pomysłodawcą i głównym realizatorem projektu profilaktycznego „Alkohol - świat zatopionych marzeń”, który finansowany jest ze środków budżetowych miasta Tarnowa i swoim zasięgiem obejmuje placówki oraz szkoły. W 2009 r. uczestniczyło w nim ponad 420 osób (w 2008 r. 300 osób).

W związku z koniecznością uzyskania do końca 2010 r. obowiązujących standardów podjęto decyzję o zmianie lokalizacji placówki. Pogotowie Opiekuńcze zostanie przeniesione do budynku Bursy Międzyszkolnej usytuowanego przy ul. Szarych Szeregów 1 w Tarnowie-Mościcach, gdzie obecnie trwa gruntowny remont. Planowany termin oddania obiektu przewidziany jest na lipiec 2010 r. Wszystkie środki finansowe przeznaczone na rozbudowę i remont pochodzą z budżetu miasta Tarnowa. Planowany koszt remontu zamyka się kwotą ok. 3 mln zł.

15.4.6. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Tarnowie

Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa, do zadań której należą:

- prowadzenie poradnictwa dla dzieci i rodziców oraz terapii rodzinnej dla rodziców dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- współpraca z placówką rodzinną w zakresie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w tej placówce,
- prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość przysposobienia dziecka, pełnienia funkcji rodzin zastępczych i prowadzenia placówek rodzinnych, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób prowadzących rodziny zastępcze i placówki rodzinne oraz rodziców naturalnych dzieci objętych tymi formami opieki,
- wspieranie rodzin naturalnych w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez prowadzenie poradnictwa rodzinnego i terapii rodzinnej,
- prowadzenie procedur przysposobienia.

W 2009 r. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy umieścił 24 dzieci w zastępczych formach opieki, w tym 20 dzieci w rodzinach adopcyjnych, 3 dzieci w rodzinach preadopcyjnych i 1 dziecko w rodzinie zastępczej niespokrewnionej. Ośrodek pozyskał 160 osób do sprawowania zastępczej opieki rodzinnej, z których 94 osoby to kandydaci na rodziców adopcyjnych, 46 osób to kandydaci na rodziny zastępcze, a 20 osób jako kandydatów na rodziny zaprzyjaźnione. Placówka przeprowadziła szkolenia dla 86 osób, w tym dla 54 kandydatów na rodziców adopcyjnych, 7 dla kandydatów na rodziców zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem oraz 25 osób z rodzin pełniących funkcję rodziny zastępczej. Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy wydał 43 opinie psychologiczno-pedagogiczne w sprawach opiekuńczych dzieci na zlecenie sądów, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie oraz placówek socjalizacyjnych.

W zakresie poradnictwa rodzinnego Ośrodek prowadził porady psychologiczne, pedagogiczne, prawne, porady z zakresu udzielania świadczeń socjalnych oraz terapię rodzin, a także dwie grupy wsparcia dla rodzin adopcyjnych oraz rodzin zastępczych.

W związku ogłoszeniem przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej roku 2009 Rokiem Rodzinnej Opieki Zastępczej Ośrodek zintensyfikował działania promujące rodzicielstwo zastępcze dla osieroconych i opuszczonych dzieci. W tym celu zrealizował 3 projekty tj.:

- „Chcę jak inni mieć rodzinę”,
- „Jesteśmy razem - lokalna inicjatywa na rzecz rodzicielstwa zastępczego”,
- „Chcę być w rodzinie”,

na realizację których pozyskał kolejno środki finansowe z: Gminy Miasta Tarnowa, Samorządu Województwa Małopolskiego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

W ramach realizacji projektu „Chcę jak inni mieć rodzinę”, ze środków Gminy Miasta Tarnowa, zorganizowano kampanię, która miała na celu rozpowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego wśród mieszkańców Tarnowa i pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziców zastępczych niespokrewnionych z dzieckiem. W ramach kampanii:

- zorganizowano konferencję pt. „Chcę jak inni mieć rodzinę” z udziałem władz samorządowych miasta Tarnowa, przedstawicieli instytucji oświatowych, służby zdrowia, pomocy społecznej, sądu, duchownych i rodzin zastępczych miasta Tarnowa, w której udział wzięło 130 osób,

- opracowano i wydrukowano materiały promujące rodziny zastępcze: plakat, ulotki, informator zawierający kompendium wiedzy o zastępczych formach opieki i wychowania dla dzieci całkowicie lub częściowo jej pozbawionych,
- rozprowadzono w/w materiały promocyjne w w/w instytucjach służby zdrowia, oświaty, pomocy społecznej, organizacjach pozarządowych oraz parafiach m. Tarnowa, a plakaty umieszczono także w autobusach miejskich i na tablicach ogłoszeń miasta,
- nagrano audycje i spoty reklamowe nt. rodzicielstwa zastępczego w radiu RDN Małopolska, zamieszczono artykuły o problematyce rodzicielstwa zastępczego w prasie lokalnej,
- zamieszczono baner tematyczny na stronie Urzędu Miasta Tarnowa i informacje dotyczące rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Ośrodka,
- Prezydent Miasta Tarnowa zwrócił się z apelem w formie listu do mieszkańców miasta Tarnowa, w którym promował rodzinne formy opieki nad dzieckiem opuszczonym,
- współdziałano z Kurią Diecezjalną w Tarnowie w sprawie komunikatu JE ks. Biskupa Ordynariusza promującego rodzicielstwo zastępcze wygłoszonego w kościołach miasta Tarnowa i Diecezji Tarnowskiej,
- wygłoszono prelekcje promujące rodzicielstwo zastępcze w tarnowskich kościołach.

Projekt „Jesteśmy Razem - lokalna inicjatywa na rzecz rodzicielstwa zastępczego” Ośrodek zrealizował we współpracy ze Stowarzyszeniem Rodzin Katolickich Diecezji Tarnowskiej, ze środków Samorządu Województwa Małopolskiego. W ramach projektu:

- zorganizowano uroczyste integracyjne wyjazdowe spotkanie rodzin zastępczych z terenu miasta Tarnowa i diecezji tarnowskiej w Pasierbcu z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, w którym udział wzięło 254 osoby,
- opracowano materiały promujące rodzicielstwo zastępcze: plakaty, ulotki i informatory dla rodzin zastępczych i kandydatów na rodziców zastępczych.

W ramach projektu „Chcę być w rodzinie”, który został nagrodzony i dotowany ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zorganizowano dynamiczną kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze. W jej ramach we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Tarnowie i lokalnymi mediami Ośrodek:

- zorganizował i przeprowadził szkolenie „Jak skutecznie pomagać rodzinie zastępczej” dla 3 grup zawodowych: pedagogów, pracowników socjalnych i kuratorów sądowych,
- prowadził punkt konsultacyjno-informacyjny o rodzicielstwie zastępczym dla mieszkańców Tarnowa,
- w lokalnych mediach promował rodzicielstwo zastępcze poprzez spot telewizyjny, spoty radiowe, audycje, wywiady, artykuły,
- wydał i rozkolportował wśród mieszkańców Tarnowa: nowe plakaty, ulotki, poradniki promujące rodziny zastępcze niespokrewnione z dzieckiem i zawodowe.

Z wszystkich usług Ośrodka skorzystało w 2009 r. ogółem 980 osób tj. o 220 osób więcej niż w 2008 r. W porównaniu z 2008 rokiem, zauważa się również znaczący wzrost zainteresowania losem opuszczonych dzieci mieszkańców miasta i sąsiednich powiatów, czego dowodem jest znaczący wzrost liczby kandydatów na rodziców adopcyjnych, rodziców zastępczych oraz rodzin zaprzyjaźnionych. W porównaniu do ostatnich kilku lat wzrosła liczba dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umieszczonych w rodzinach adopcyjnych.

15.4.7. Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie jest domem pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, przeznaczonym dla osób w podeszłym wieku. Placówka ta jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa a jej przedmiotem działalności jednostki jest świadczenie usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w niej przebywających.

Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie o profilu dla osób w podeszłym wieku zapewnia całodobową opiekę osobom, które ze względu na wiek, stan zdrowia nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w środowisku. Dom jest przeznaczony dla 87 osób. W ciągu 2009 r. przybyło 13 nowych mieszkańców, zmarło 18 osób, 1 osoba przeniosła się do innego domu pomocy społecznej, 1 osoba przeniosła się do rodziny. Mieszkańcy Domu korzystali z różnorodnych form terapii zajęciowej. Do dyspozycji podopiecznych jest gabinet rehabilitacji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się: muzyko-terapia, biblioterapia, kulturoterapia, spotkania integracyjne ze środowiskiem. W minionym roku mieszkańcy brali udział w wielu spotkaniach i imprezach kulturalnych, m.in. w XV Przeglądzie Zespołów Kołędniczych Mieszkańców Domów Pomocy Społecznych w Tuchowie, a także w różnych imprezach okolicznościowych - były to m. in.:

- przedstawienia jasełkowe w wykonaniu dzieci ze szkół: Szkolne Koło PCK przy Szkole Podstawowej Nr 17 w Tarnowie, Szkoły Podstawowej Nr 20 w Tarnowie, Społecznej Szkoły Podstawowej w Tarnowie, Warsztatów Terapii Zajęciowej w Tarnowie,
- „Dzień Babci i Dziadka” - spotkania z dziećmi i młodzieżą szkolną: Pogotowie Opiekuńcze w Tarnowie, Szkoła Podstawowa w Wierzchosławicach,
- integracyjna zabawa karnawałowa dla mieszkańców DPS, zaproszonych gości tj. Dzienny Dom Pomocy Społecznej w Tarnowie,
- spotkania i występy młodzieży i dzieci szkolnych z okazji Świąt Wielkanocnych: IV Liceum w Tarnowie, Szkoła Podstawowa Nr 17 w Tarnowie, Koło Caritas, Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Nowodworzu,
- uroczysta majówka dla mieszkańców DPS,
- zabawa andrzejkowa dla mieszkańców DPS, wspólne wróżby, taniec,
- wspólna kolacja wigilijna, wspólne kołędowanie,
- pielgrzymki do Tuchowa na Odpust Maryjny do Sanktuarium Matki Boskiej Tuchowskiej, do kościoła Matki Bożej Szkaplerznej w Tarnowie na Odpust, msze święte dla chorych,
- wycieczka autokarowa do Jamnej,
- piknik dla mieszkańców DPS w ogrodzie oraz ognisko na „Pożegnanie lata”,
- spotkania integracyjne w zaprzyjaźnionych domach pomocy społecznej w Sieradzy i w Stróżach.

W celu utrzymania obowiązującego standardu świadczonych usług, przeprowadzono w Domu Pomocy Społecznej w 2009 r. prace remontowe w 21 pokojach mieszkalnych polegające na wymianie zużytych wykładzin PCW na nowe, jak również wymalowano 14 pokoi. Wykonano ponadto remont dachu na budynku gospodarczym DPS. Łączny koszt przeprowadzonych robót zamknął się w kwocie 31.559 zł. Środki finansowe na przeprowadzone remonty pochodziły z budżetu Gminy Miasta Tarnowa.

15.4.8. Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych im. Św. Brata Alberta w Tarnowie

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych w Tarnowie jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa. Placówka jest domem pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym, przeznaczonym dla osób przewlekle somatycznie chorych. Przedmiotem działalności jednostki jest świadczenie usług bytowych, opiekuńczych i wspomagających na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w niej przebywających.

Dom Pomocy Społecznej dla Osób Przewlekle Somatycznie Chorych im. Św. Brata Alberta przeznaczony jest dla 192 osób. Wg stanu na 31 grudnia 2009 r. w placówce przebywało 171 osób. W ciągu 2009 r. przybyło 17 nowych mieszkańców, zmarło 31 osób, a 1 osoba została przeniesiona do innego domu pomocy społecznej.

Od 2000 r. realizowany był Program Naprawczy w celu osiągnięcia standardu określonego rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837). Na przestrzeni lat 2000-2008 wydatkowano na jego realizację łączną kwotę 3.317.630 zł.

Jesienią 2008 r. zakończono realizację Programu Naprawczego. Ostatnie zadanie polegało na remoncie dróg i alejek wokół Domu, tj. likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych wokół budynku. Zostały wykonane nowe wjazdy, drogi wewnętrzne, ścieżki spacerowe w ogrodzie co poprawiło komfort życia mieszkańców Domu oraz możliwość swobodnego przemieszczania się osób niepełnosprawnych.

W związku z wyżej wymienionym remontem dróg, w 2009 r. wykonano nowe nasadzenia drzew i krzewów, powstały nowe trawniki, rabaty kwiatowe, wyremontowano figurkę Matki Bożej, wokół której skupiają się mieszkańcy. W 2009 r. wykonano również remont dachu i rynien. Koszt remontu wyniósł ponad 50.000 zł.

W marcu 2009 r. decyzją Wojewody Małopolskiego uzyskano stałe zezwolenie na prowadzenie działalności.

Mieszkańcy Domu korzystają z różnorodnych form terapii zajęciowej, które mają charakter grupowy i indywidualny. Największym zainteresowaniem cieszy się: muzykoterapia, biblioterapia, kulturoterapia, spotkania integracyjne ze środowiskiem, grupy wsparcia. Do dyspozycji podopiecznych Domu jest sala gimnastyczna wyposażona w specjalistyczny sprzęt, a także gabinet rehabilitacji i masażu. Zabiegi rehabilitacyjne wykonywane, zarówno w gabinecie, jak i przy łóżku chorego mają na celu usprawnianie, bądź utrzymanie pensjonariuszy placówki na dotychczasowym poziomie sprawności fizycznej i psychicznej. Wiele lat temu powstało domowe radio „Kwadran”, które nadal cieszy się dużą popularnością. Codziennie rano zespół redakcyjny składający się z mieszkańców Domu, przygotowuje i emituje audycje radiową.

Powołano Stowarzyszenie „Srebrne Skronie”, którego jednym z głównych celów statutowych jest wspieranie działalności Domu oraz rozwijanie różnych form aktywności na rzecz osób starszych, niepełnosprawnych oraz ich rodzin.

W minionym roku mieszkańcy Domu mu brali udział w wielu spotkaniach i imprezach, m.in.:

- odwiedziny J.E. ks. Biskupa Władysława Bobowskiego,
- zabawy organizowane z udziałem kleryków Wyższego Seminarium Duchownego w Tarnowie oraz wolontariuszy: bal karnawałowy, majówka integracyjno-sportowa, zabawa andrzejkowa,

- udział w XV Przeglądzie Zespołów Kolędniczych Mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Tuchowie,
- udział w XX Regionalnym Konkursie na Pisanek Ludową i Plastykę Obrzędową związaną z okresem wielkanocnym, organizowanym w Muzeum Etnograficznym w Tarnowie, II miejsce za „Stół wielkanocny”,
- Msza Św. Prymicyjna celebrowana przez neoprezbiterianów, którzy przez okres swoich studiów w WSD w Tarnowie odwiedzali mieszkańców,
- współpraca ze szkolnymi kołami wolontariatu oraz Stowarzyszeniem „Dom Serca”,
- współpraca z instytucjami oświatowymi: szkoły, przedszkola, domy dziecka, ośrodki szkolno wychowawcze, Bursa Szkolna,
- udział mieszkańców Domu w ogólnopolskiej akcji „Cała Polska czyta dzieciom”,
- integracyjny konkurs plastyczny z udziałem uczestników Dziennego Domu Pomocy w Tarnowie,
- spotkania integracyjne w zaprzyjaźnionych domach pomocy społecznej w Sieradzy, Rzuchowej, Karwodrzy, Stróżach, Dziennym Domu Pomocy w Tarnowie.

15.4.9. Dom Dziennego Pobytu w Tarnowie

Dom Dziennego Pobytu w Tarnowie (do połowy 2009 r. funkcjonował pod nazwą Dzienny Dom Pomocy Społecznej) jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa. Przedmiotem działalności Domu jest świadczenie usług opiekuńczych i rekreacyjno-kulturalnych osobom, które ze względu na wiek, stan zdrowia, sytuację życiową, rodziną, warunki mieszkaniowe, materialne i bezradność wymagają pomocy oraz wsparcia w codziennym funkcjonowaniu.

W roku 2009 z usług domu skorzystało 53 podopiecznych. Usługi proponowane przez Dom są dostosowane do możliwości psychofizycznych seniorów i ich potrzeb, w zakresie i wymiarze zgodnym z wydanymi decyzjami administracyjnymi. Seniorzy mogą w placówce przebywać do 8 godzin dziennie. Pobyt jest odpłatny na poziomie kosztów wyżywienia. Zakres usług opiekuńczych dotyczył zapewnienia warunków do bezpiecznego pobytu, wyżywienia oraz udostępnienia urządzeń służących utrzymaniu higieny osobistej. Zróżnicowane formy działalności Domu Dziennego Pobytu w Tarnowie cieszą się dużym zainteresowaniem ich uczestników. Największym powodzeniem cieszyły się imprezy o charakterze kulturalnym, towarzyskim i rozrywkowym. Działalność kulturalno-towarzyska Domu miała na celu kształtowanie pozytywnych relacji interpersonalnych podopiecznych jak również integrację ze społecznością lokalną. W ramach tej działalności zorganizowano spotkania z mieszkańcami Domu Pomocy Społecznej w Tarnowie przy ul. Szpitalna i ul. Czarna Droga oraz uczniami placówek oświatowych. W wyniku tej współpracy miały miejsce liczne spotkania, występy, imprezy okolicznościowe, wyjścia do muzeum, kina. Dużym zainteresowaniem cieszyły się spotkania z zakresu terapii zajęciowej, które obejmowały w szczególności robotki ręczne oraz gimnastykę usprawniającą przy muzyce. W ramach aktywnych formach wypoczynku i rekreacji podopieczni Domu byli na wycieczce autokarowej w Jamnej. Organizowane są również wyjścia do pobliskiego parku.

Ponadto podopieczni Domu brali udział w aktywnych formach wypoczynku oraz imprezach kulturalno-towarzyskich, takich jak m.in.:

- wyjście do Muzeum Etnograficznego w Tarnowie,
- zabawa karnawałowa (bal przebierańców) oraz zabawa andrzejkowa,

- imprezy okolicznościowe: Dzień Babci i Dziadka (występ przedszkolaków), walentynki, Dzień Kobiet, powitanie lata (występy artystyczne uczniów), kolacja wigilijna (oprawa muzyczna Tarnowskie Franty), jasełka w wykonaniu młodzieży z tarnowskich szkół.

W ramach profilaktyki zdrowotnej podjęto współpracę z Wydziałem Ochrony Zdrowia Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie. Studenci kierunku Pielęgniarstwo przeprowadzali edukację zdrowotną na temat procesu starzenia się i starości oraz najczęstszych chorób wieku starczego.

15.4.10. Izba Wyrzeźwien w Tarnowie

Izba Wyrzeźwien w Tarnowie zakładem budżetowym Gminy Miasta Tarnowa. Obszarem działania Izby jest teren miasta Tarnowa oraz innych powiatów lub gmin, partycypujących w kosztach utrzymania placówki. Do statutowych zadań Izby należą:

- opieka nad osobami w stanie nietrzeźwości,
- udzielanie osobom w stanie nietrzeźwości świadczeń higieniczno-sanitarnych,
- udzielanie osobom w stanie nietrzeźwości pomocy doraźnej lub innych niezbędnych świadczeń zdrowotnych w nagłych wypadkach,
- informowanie osób zwalnianych po wyrzeźwieniu o szkodliwości nadużywania alkoholu,
- nakłanianie osób uzależnionych od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu, łącznie z inicjowaniem przez lekarza Izby postępowań w sprawie skierowań na leczenie odwykowe dla osób wyrażających na to zgodę.

Izba realizuje również zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W 2009 r. dokonano 3.998 zatrzymań osób do wyrzeźwienia (o 357 mniej niż w 2008 r.), w tym 32 zatrzymań nieletnich. Ponadto 27 osób skierowano do szpitala z uwagi na zagrożenie życia. 76% zatrzymanych do wyrzeźwienia stanowiły osoby niepracujące (łącznie z nieletnimi). Największą liczbę zatrzymanych do wyrzeźwienia stanowiły osoby w przedziale wieku 30-49 lat (1.954 zatrzymań). 937 zatrzymań dotyczyło osób bezdomnych, 103 osoby zatrzymywano do wyrzeźwienia więcej niż 5 razy w roku, w tym 1 osoba zatrzymywana była 103 razy. Z każdą osobą zatrzymaną (po wyrzeźwieniu) przeprowadzana była rozmowa o szkodliwości nadużywania alkoholu, a lekarz informował o wstępnej diagnozie ewentualnego zagrożenia osoby chorobą alkoholową. Zainteresowani podjęciem leczenia otrzymywali informację o placówkach, w których można podjąć leczenie odwykowe oraz o instytucjach i organizacjach zajmujących się pomocą osobom uzależnionym. W 2009 r. dokonano o 18% mniej zatrzymań do wyrzeźwienia niż w 2006 r. (2006 r. - 4.856 zatrzymań, w tym 55 nieletnich). Porównując dane z lat ubiegłych z 2009 r., zauważa się spadek liczby zatrzymanych do wyrzeźwienia, w tym zatrzymań nieletnich. Nie zmienia się jednak struktura osób dowożonych, wśród których osoby niepracujące stanowią ponad 75% ogółu osób zatrzymanych. Nie ulegają również zmianie przyczyny zatrzymania i doprowadzenia do wyrzeźwienia, wśród których awantury domowe i zakłócenia porządku w miejscu publicznym stanowią najczęstszą przyczynę (ponad 50%). Powód spadku liczby zatrzymanych upatruje się w większej kulturze spożywania napojów alkoholowych.

15.4.11. Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie

Miejski Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowie jest jednostką budżetową Gminy Miasta Tarnowa. Przedmiotem działalności jednostki jest orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności na zasadach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

W 2009 r. do Miejskiego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności złożono 2.671 wniosków o ustalenie stopnia niepełnosprawności (dla osób powyżej 16. roku życia), w 42% dla odpowiedniego zatrudnienia i w 22% w celu korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Rozpatrując powyższe sprawy, łącznie z postępowaniami wszczętymi pod koniec 2008 r. wydano 2.842 decyzje, w tym 2.627 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności (o 245 więcej niż w 2008 r.). 1.497 z nich to orzeczenia wydane po raz pierwszy.

Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności wśród dorosłych mieszkańców Tarnowa są niezmiennie upośledzenia narządu ruchu, a także choroby układu oddechowego i krążenia. Ponadto w 2009 r. złożono 217 wniosków o ustalenia niepełnosprawności dla dzieci (osób do 16. roku życia), głównie w celu nabycia uprawnień do zasiłku pielęgnacyjnego. Wydano 189 orzeczeń o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (o 47 mniej niż w 2008 r.). Przyczyną niepełnosprawności u dzieci były choroby psychiczne, a następnie schorzenia endokrynologiczne, epilepsja oraz choroby układu oddechowego i krążenia (w ciągu ostatnich czterech lat liczba wydanych orzeczeń wzrosła o 20%).

15.4. Niepubliczne domy pomocy społecznej

Oprócz jednostek pomocy społecznej prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, na terenie miasta działalność prowadzą niepubliczne domy pomocy społecznej:

- Dom Pomocy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Inteluktualnie przy ul. Robotniczej 4, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Miłosierdzia Św. Wincentego a Paulo, w 2009 r. w placówce przebywało 75 pensjonariuszy,
- Dom Pomocy Społecznej dla Osób Dorosłych Niepełnosprawnych Inteluktualnie przy ul. Modrzejewskiej 48, prowadzony przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym, w 2009 r. w placówce przebywało 16 pensjonariuszy. Dom w 2009 r. otrzymał od Wojewody Małopolskiego stałe zezwolenie na prowadzenie działalności,
- Środowiskowy Domy Samopomocy im. Św. Kingi przy Al. M. B. Fatimskiej 6, prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Najświętszej Rodziny z Nazaretu - Placówka ponadlokalna o charakterze ośrodka wsparcia dziennego, zapewnia opiekę dzienną i rehabilitację oraz naukę i uczestnictwo w terapii zajęciowej. W 2009 r. z pomocy tej placówki skorzystało 65 osób niepełnosprawnych intelektualnie.

15.5. Pomoc dla osób uzależnionych i współuzależnionych

15.5.1. Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

Miejski Punkt Konsultacyjny Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie, działający przy Urzędzie Miasta Tarnowa, w 2009 r. czynny był przez cztery dni w tygodniu, w godzinach popołudniowych. W ramach dyżurów w Punkcie specjaliści z zakresu terapii uzależnień i prawa oferowali mieszkańcom Tarnowa następujące formy pomocy:

- poradnictwo w zakresie uzależnienia od alkoholu i innych środków psychoaktywnych,
- pomoc prawną z zakresu prawa rodzinnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, udzielali pomocy w przygotowaniu pism procesowych,
- pomoc terapeutyczną oraz poradnictwo psychologiczne,
- wsparcie po odbytym leczeniu,
- wskazywanie ośrodków, w których można podjąć leczenie odwykowe.

W Punkcie w 2009 r. dyżury pełnili:

- psycholog posiadający ukończone Studium Terapii Uzależnień, szkolenie w zakresie diagnozy i terapii narkomanów,
- dwóch instruktorów terapii uzależnień posiadających Certyfikat Instruktora Terapii Uzależnień wydany przez PARPA,
- osoba posiadająca ukończone Studium Pomocy Psychologicznej (Polskiego Towarzystwa Psychologicznego Instytutu Psychologii Zdrowia i Trzeźwości),
- dwie osoby mające wykształcenie wyższe prawnicze.

Osoby dyżurujące w Miejskim Punkcie Konsultacyjnym posiadają stosowne kwalifikacje uprawniające do pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi, legitymują się wieloma zaświadczeniami o odbytych kursach i szkoleniach dotyczących rozwiązywania problemów alkoholowych i sposobów pomagania osobom szukającym pomocy, jak również posiadają wieloletnie doświadczenie zawodowe w pracy z osobami uzależnionymi i współuzależnionymi.

W 2009 r. do Miejskiego Punktu Konsultacyjnego Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie zgłosiło się ogółem 836 osób (2008 r. - 993 osoby), w tym 480 osób skorzystało z porad psychologicznych i terapeutycznych (2008 - 554 osoby). Najczęściej zgłaszanymi problemami była trudna sytuacja rodzinna osób współuzależnionych związana z nadużywaniem alkoholu przez jednego z członków rodziny, brak wiedzy o możliwościach podjęcia leczenia odwykowego i miejscach, gdzie taką pomoc można uzyskać, jak postępować z osobą nadużywającą alkoholu.

Dyżurujący prawnicy udzielili w 2009 r. 356 porad (2008 r. - 439). Z porad prawnych najczęściej korzystają osoby, które nie posiadają wiedzy w jaki sposób rozstrzygnąć sprawy finansowe w związku z nadużywaniem alkoholu przez członka rodziny m.in. podziału kosztów bieżącego utrzymania mieszkania, trudności w wyegzekwowaniu należnych świadczeń alimentacyjnych, informacje i pomoc w pisaniu wniosków procesowych.

Nadmienić należy, że ogólna liczba osób zgłaszających się do Punktu Konsultacyjnego z roku na rok sukcesywnie zmniejsza się.

15.5.2. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Tarnowie

W 2009 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach swojej ustawowej działalności, odbyła 50 posiedzeń zespołów, na których rozpatrywano wnioski o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób nadużywających alkoholu. W roku ubiegłym wpłynęło do Komisji 142 wnioski o podjęcia czynności zmierzających do zastosowania obowiązku podjęcia leczenia odwykowego. Wnioskodawcami w 52 przypadkach była Policja. W stosunku do 2008 r. Policja skierowała do Komisji więcej wniosków (liczba ta była znacznie mniejsza od liczby wniosków skierowanych w 2006 r.). 54 wnioski wpłynęły od członków rodzin osób uzależnionych. W porównywalnych latach liczba wniosków kierowanych do Komisji przez rodziny utrzymuje się na jednakowym poziomie. W 2009 r. otrzymano 19 wniosków z Prokuratury Rejonowej (2008 r. - 30 wniosków). Od pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie otrzymano 9 wniosków. Liczba wniosków, w których wnioskodawcami są pracownicy socjalni pozostaje na jednakowym poziomie w porównywalnych latach. Zauważyć można spadek liczby wniosków złożonych przez kuratorską służbę sądową, która w 2009 r. wynosiła 5 (2008 r. - 14, 2006 r. - 9). Na porównywalnym poziomie jest liczba wniosków złożonych przez dyrekcję tarnowskich domów pomocy społecznej - w 2009 r. złożono 2 wnioski (2008 r. - 1). Ponadto w 2009 r. wpłynął 1 wniosek od pracodawcy. W poprzednich latach nie było takiego przypadku.

W ogólnej liczbie otrzymanych w 2009 r. wniosków 120 dotyczyło mężczyzn (2008 r. - 124), natomiast 22 wnioski dotyczyły kobiet (2008 r. - 21). Liczba wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe kobiet utrzymuje się na tym samym poziomie. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wydała w 2009 r. 228 skierowań do biegłego psychologa i biegłego psychiatry (2008 r. - 203) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu. Na badania zgłosiło się 67 osób (w 2008 r. - 70). Tutaj również liczba wydanych opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu utrzymuje się na porównywalnym poziomie. W 2009 r. w 114 przypadkach Komisja wystąpiła do Sądu z wnioskiem o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. Porównywalnie w 2008 r. Komisja skierowała do Sądu 92 wnioski. Wynika z tego, iż wzrasta liczba kierowanych do Sądu wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego.

W 2009 r. odbyło się 15 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, na których zaopiniowano 221 wniosków przedsiębiorców, ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wydając opinie o zgodności lokalizacji punktów sprzedaży napojów alkoholowych z obowiązującymi na terenie miasta Tarnowa uchwałami Rady Miejskiej w Tarnowie. Ponadto w trakcie posiedzeń omawiane były bieżące sprawy Komisji.

Wspólnie z funkcjonariuszami Policji członkowie Komisji w 2009 r. przeprowadzili kontrole w 62 placówkach handlowych i gastronomicznych funkcjonujących na terenie miasta Tarnowa, posiadających zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. Kontrole prowadzone były w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.), ze szczególnym uwzględnieniem sprzedaży i podawania alkoholu osobom nieletnim. W trakcie przeprowadzanych kontroli ujawniono 4 osoby spożywające napoje alkoholowe, które nie posiadały ukończonych 18 lat. Osoby te zostały przekazane przez Policję pod opiekę prawnych opiekunów.

Ponadto, członkowie Komisji w wielu przypadkach udzielali pouczeń i upomnień właścicielom i sprzedawcom kontrolowanych placówek o konieczności wywieszania w widocznym miejscu informacji mówiących o szkodliwości spożywania alkoholu oraz o przestrzeganiu zakazu sprzedaży alkoholu osobom nieletnim i nietrzeźwym. W ramach ogólnopolskiej kampanii „Pilnuj Drinka” kontrolujący przekazywali podmiotom gospodarczym specjalne plakaty z prośbą o umieszczenie ich w widocznych miejscach.

15.5.3. Programy profilaktyczne

Działania podejmowane w ramach realizacji „Gminnego Programu Profilaktyki, Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Tarnowa na 2009 rok” służyły przede wszystkim podnoszeniu świadomości i odpowiedzialności różnych grup społecznych w zakresie spożywania alkoholu, przeciwdziałania narkomanii i agresji. W tym celu organizowano systematyczne szkolenia, adresowane do dzieci, młodzieży, nauczycieli, pedagogów oraz rodziców uczniów tarnowskich szkół. W 2009 r. w w/w szkoleniach-warsztatach, uczestniczyło około 6.200 uczniów, 600 nauczycieli oraz 2.900 rodziców (w 2008 r. programami profilaktycznymi z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii, przemocy i agresji objęto około 5.000 uczniów, 175 nauczycieli oraz 1.800 rodziców). Wychodząc naprzeciw sugestiom i oczekiwaniom nauczycieli postanowiono zmniejszyć liczbę spektakli na rzecz programów profilaktycznych rekomendowanych przez wychowawców i pedagogów tarnowskich szkół, (skierowanych do węższej grupy odbiorców, do klas wytypowanych przez pedagogów szkolnych).

Cennym uzupełnieniem nurtu zorganizowanej profilaktyki szkolnej były wszelkie działania w postaci ogólnopolskich kampanii inicjowanych przez rządowe agencje, takie jak: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Wśród kampanii, które uzyskały największy społeczny oddźwięk wymienić można: „Sprawdź, czy Twoje picie jest bezpieczne”, w ramach której przeprowadzono szkolenia przygotowujące pedagogów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych do prowadzenia efektywnych i skutecznych zajęć z młodzieżą i rodzicami na bazie warsztatów „Nie piję! Bo tak”. „Kampania „Program STOP 18”, której głównym celem działania było zapobieganie dostępowi niepełnoletnich do wyrobów tytoniowych w punktach sprzedaży. Miasto otrzymało od koordynatora kampanii bezpłatne materiały programowe: dwustronne naklejki na punkty sprzedaży papierosów, ulotki dla sprzedawców, ulotki dla rodziców, dyplomy dla wzorowych sprzedawców oraz pocztówka i antypocztówki STOP 18!. Powyższe materiały przekazano za pośrednictwem uczniów Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych w Tarnowie do sklepów oraz punktów prowadzących sprzedaż wyrobów tytoniowych, gdzie były dystrybuowane i eksponowane podczas trwania kampanii, a szczególnie podczas Dnia Odpowiedzialnej Sprzedaży (10 września 2009 r.).

Kolejna ogólnopolska akcja „Zachowaj trzeźwy umysł” to ciekawe materiały profilaktyczne, sportowe autorytety, a także konkursy stawiające na zdolność uczniów i ich opiekunów, w której uczestniczyły 3 tarnowskie szkoły podstawowe oraz gimnazjum.

Dużym zainteresowaniem cieszyła się kampania przeciwdziałania patologiom społecznym „Wolność – kocham i rozumiem”, adresowana do młodzieży szkół tarnowskich oraz jej rodzin, mająca na celu podjęcie działań profilaktycznych. W realizacji tej inicjatywy zaangażowało się Tarnowskie Towarzystwo Zapobiegania Patologiom Społecznym, prowadząc w ramach kampanii program profilaktyczny „Veto” adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych, warsztaty dla uczniów szkół średnich i studentów oraz konkurs fotograficzny pod hasłem „Pozwól sobie na wolność, miej czystą świadomość”. W dniu finału kampanii otwarty został punkt informacyjno-konsultacyjny w siedzibie Tarnowskiego Towarzystwa Zapobiegania Patologiom Społecznym, zorganizowano marsz ulicami Tarnowa przeciw uzależnieniom, koncert muzyczny zespołów rockowych oraz wernisaż wystawy fotograficznej. W podsumowującym kampanię marszu przeciw uzależnieniom udział wzięło 500 uczniów z 21 tarnowskich gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. W ramach działań profilaktyczno-edukacyjnych przeszkolono ok. 1.700 kursantów szkolących się w tarnowskich ośrodkach szkolenia kierowców z zakresu wpływu spożywania alkoholu na bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W związku z szerzącym się zjawiskiem zażywania substancji psychoaktywnych w postaci tzw. „dopalaczy” przez najmłodszych mieszkańców Tarnowa, Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa podjął inicjatywę realizacji szkolenia „Dopalacze jako substancje psychoaktywne” adresowanego do 50 osób: członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Straży Miejskiej, pracowników tarnowskich organizacji pozarządowych, pracowników domów dziecka, pracowników Tarnowskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej i Wsparcia Ofiar Przemocy, pracowników Specjalistycznej Poradni Profilaktyczno-Terapeutycznej oraz Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej.

Łączna kwota przeznaczona na edukację dzieci, młodzieży, wychowawców, pedagogów oraz kandydatów na kierowców wynosi 76.938 zł Budżet wszystkich kampanii finansowanych przez Urząd Miasta Tarnowa zamknął się kwotą 22.636 zł (2008 r.- 7.400 zł).

15.5.4. Zakup i przekazanie Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie testów do detekcji narkotyków i alkoholu

Podobnie jak w 2008 r., w roku ubiegłym Gmina Miasta Tarnowa zakupiła dla Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie, za kwotę 10.000 zł, 110 sztuk 6-panelowych testów Oratect Plus. Testy te umożliwiają wykrywanie nielegalnych substancji w płynach jamy ustnej i przeznaczone są do jakościowej detekcji narkotyków i alkoholu.

W 2009 r. za kwotę 4.700 zł zakupiono ponadto komputer i rzutnik multimedialny do użytku w ramach bieżącej profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej Komendy, w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii.

Narkotesty, rzutnik i laptop zostały zakupione ze środków budżetowych miasta Tarnowa pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

15.6. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy społecznej

Gmina Miasta Tarnowa, w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi realizującymi zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej i profilaktyki uzależnień, dofinansowała na łączną kwotę 484.689 zł:

- funkcjonowanie 11 świetlic środowiskowych, które objęły opieką ponad 360 dzieci i młodzieży z rodzin patologicznych, biednych i niewydolnych wychowawczo,
- funkcjonowanie telefonu zaufania,
- funkcjonowanie punktu konsultacyjno-diagnostycznego dla osób (głównie młodzieży) uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od narkotyków,
- działalność z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie łazienki i noclegowni dla bezdomnych,
- działalność Domu dla Bezdomnych Mężczyzn,
- przeprowadzenie kampanii przeciwdziałania oraz zapobiegania patologicznym zachowaniom wśród dzieci i młodzieży,
- dożywianie podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Ponadto pod koniec 2009 r. z budżetu miasta Tarnowa zakupiono paczki dla 208 dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych za kwotę 6.000 zł oraz podstawowe artykuły żywnościowe dla „Kuchni Ubogich Św. Szymona” działającej przy Klasztorze OO. Bernardynów w Tarnowie. Zakupiono ponad 2,5 tony żywności za 6.000 zł, która zostanie wykorzystana do przygotowywania ciepłych posiłków dla osób ubogich, najbardziej potrzebujących i pokrzywdzonych przez los z terenu miasta Tarnowa.

15.7. Dodatki mieszkaniowe i świadczenia rodzinne

15.7.1. Dodatki mieszkaniowe

W 2009 r. Referat Dodatków Mieszkaniowych i Świadczeń Rodzinnych w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej przyjął ogółem 4.692 wnioski o przyznanie dodatku mieszkaniowego, w tym 70 wniosków przyjęli uprawnieni pracownicy Referatu w miejscu zamieszkania osób niepełnosprawnych. Z zakresu dodatków mieszkaniowych wydano ogółem 5.174 decyzji administracyjnych. Dofinansowano wydatki mieszkaniowe dla 4.583 gospodarstw domowych na ogólną kwotę 4.865.504 zł. Znaczna większość rodzin potrzebujących wsparcia finansowego, tj. 3.587 gospodarstw domowych otrzymała dodatek mieszkaniowy w kwocie powyżej 100 zł miesięcznie. Największą grupą korzystającą

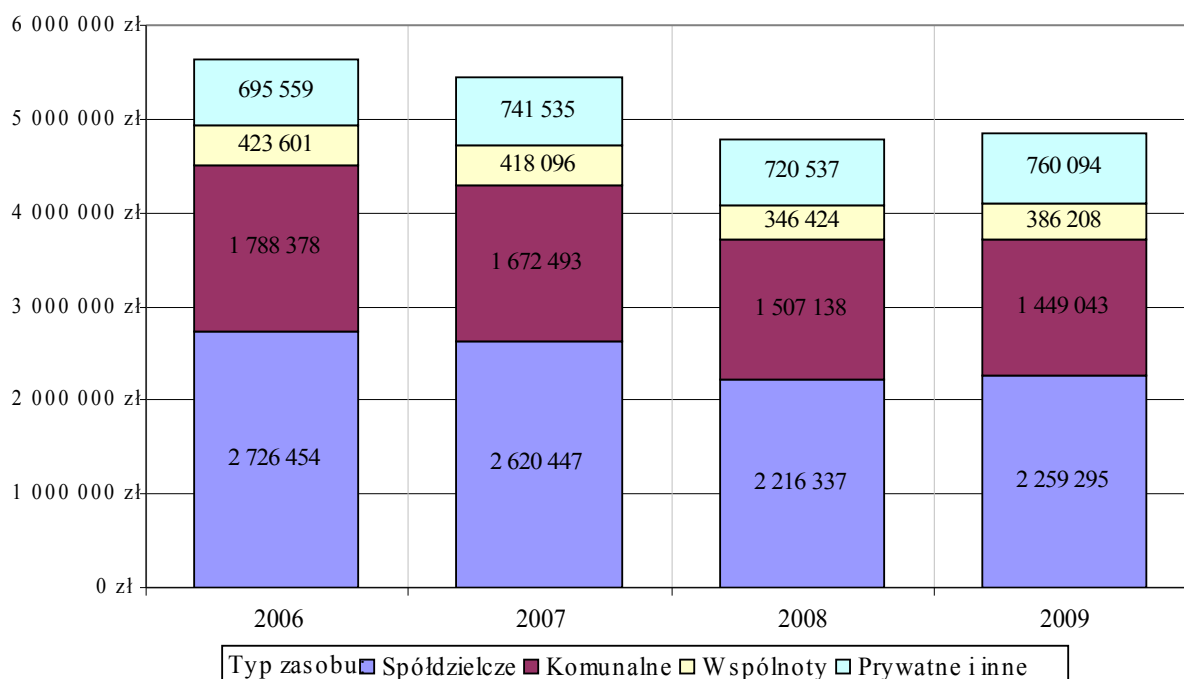
z udzielonej pomocy były rodziny czteroosobowe (930 rodzin) oraz gospodarstwa jedno i dwuosobowe, które w większości tworzą emeryci, renciści oraz osoby niepełnosprawne korzystające również z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowie (1.923 gospodarstw domowych). Minimalna kwota wypłaconego dodatku wyniosła 13,35 zł miesięcznie, a maksymalna 717,25 zł. Zasadność przyznawanej pomocy sprawdzono w 65 przypadkach podczas wywiadów środowiskowych przeprowadzonych przez upoważnionych pracowników Referatu.

Tabela nr 49: Realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w 2009 r.

L.p.	Typ zasobu	Kwota wypłaconych dodatków [zł]	Liczba wypłat dodatków mieszkaniowych
1.	Spółdzielcze	2.259.295	11.560
2.	Komunalne	1.449.043	7.519
4.	Wspólnoty	386.208	2.604
5.	Prywatne i inne	760.094	3.941
Ogółem		4.854.640	25.624

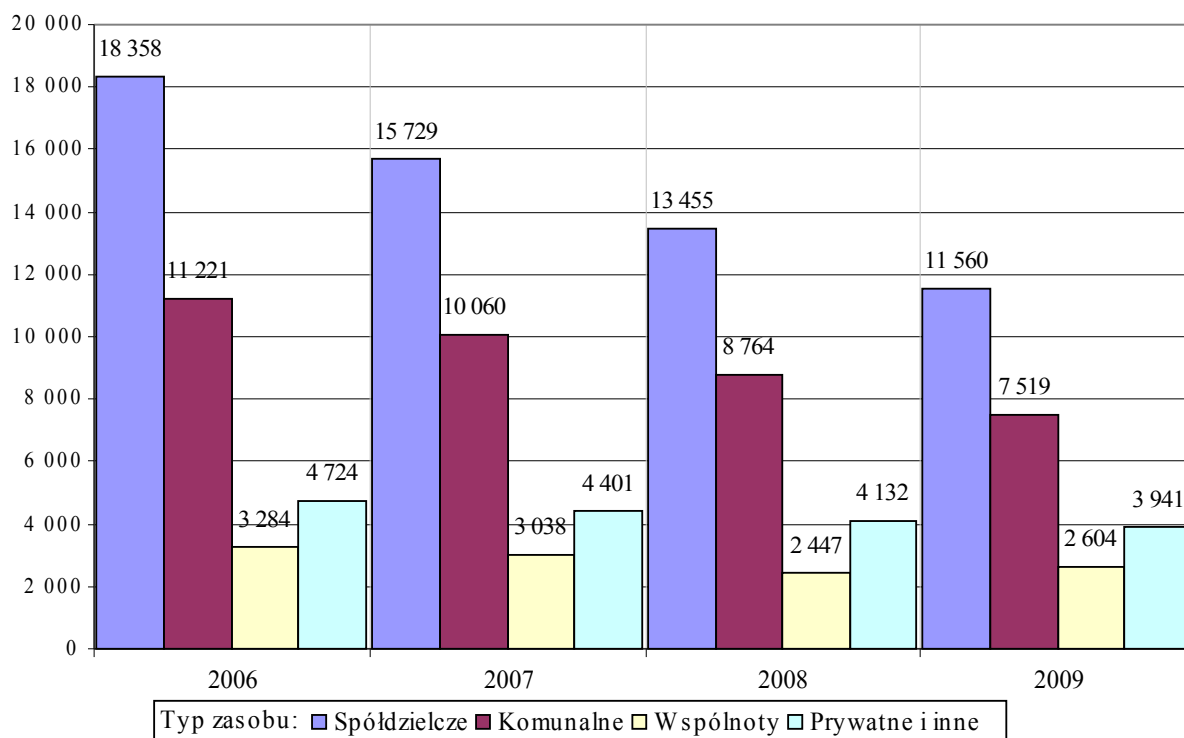
Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 18: Kwota wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w latach 2006-2009 (wg zasobów)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 19: Liczba wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w latach 2006-2009 (wg zasobów)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

15.7.2. Świadczenia rodzinne

W zakresie świadczeń rodzinnych do końca października 2008 r. przyjmowano wnioski na okres zasiłkowy 2008/2009, a od połowy sierpnia 2009 r. przeprowadzono akcję przyjmowania wniosków na nowy okres zasiłkowy 2009/2010. Dzięki udostępnionej sali operacyjnej w budynku przy ul. Goldhammera 3 oraz zatrudnieniu 8 przeszkolonych stażystek i dobrej organizacji pracy, w celu obsługi mieszkańców składających wnioski o przyznanie świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego akcja przyjęć przebiegła sprawnie, bez kolejek i skarg mieszkańców. Obsłużono w tym okresie około 6.500 osób. Około 200 wniosków o zasiłek pielęgnacyjny odebrano od osób niepełnosprawnych w miejscu ich zamieszkania. Ogółem wydano 11.600 decyzji administracyjnych z zakresu świadczeń rodzinnych.

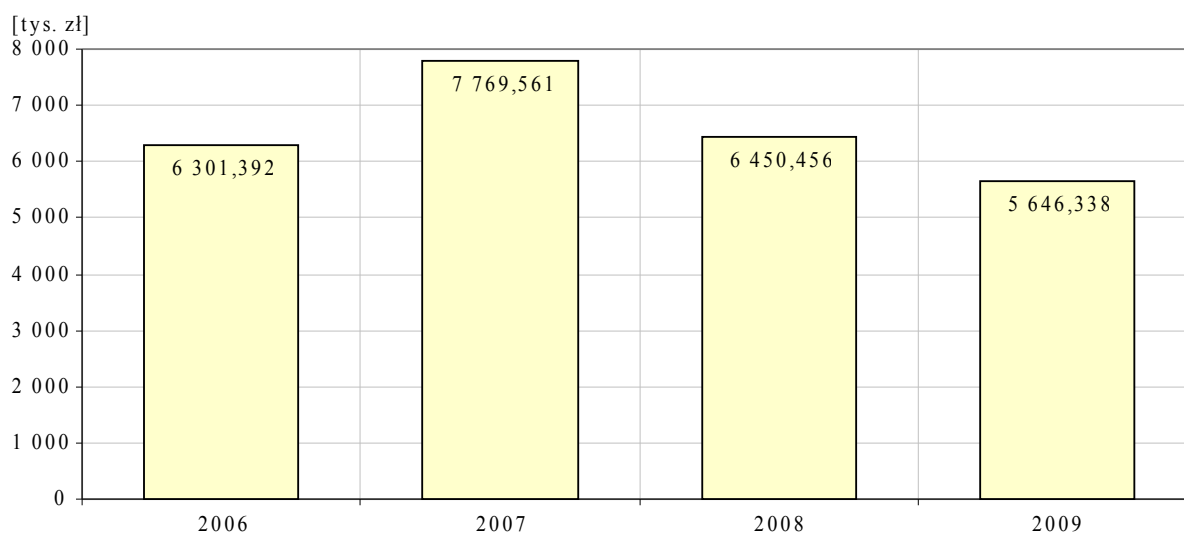
Tabela nr 50: Świadczenia rodzinne wypłacone w 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba świadczeń	Kwota [zł]
Zasiłki rodzinne	88.163	5.646.338
Urodzenia dziecka	465	465.000
Opieki nad dzieckiem w okresie urlopu wychowawczego	3.908	1.502.721
Samotne wychowywanie dziecka	4.789	842.658
Kształcenie i rehabilitacja dziecka niepełnosprawnego	5.493	423.980
Rozpoczęcie roku szkolnego	4.594	459.400
Podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania	302	19.100
Wychowywanie dziecka w rodzinie wielodzietnej	12.169	973.520

Samotne wychowywanie dziecka i utrata prawa do zasiłku dla bezrobotnych	0	0
Jednorazowa zapomoga z tyt. urodzenia dziecka	1.038	1.038.000
Zasiłki pielęgnacyjne	31.792	4.864.176
Świadczenia pielęgnacyjne	1.858	802.872
Składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	1.361	145.055
Koszty od świadczeń rodzinnych		539.568
Świadczenia rodzinne ogółem	154.571	17.037.765

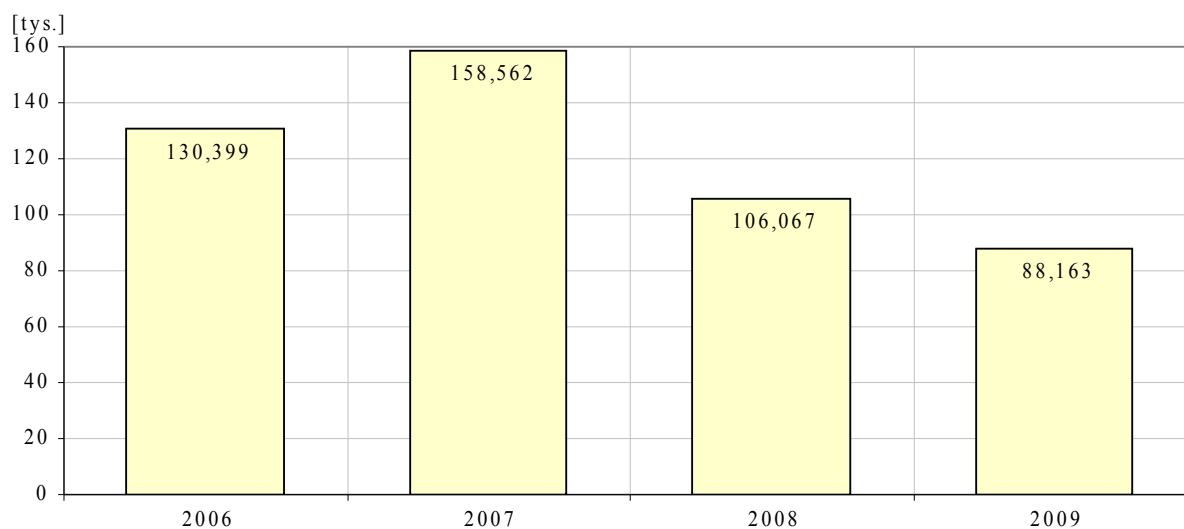
Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 20: Wyplacone zasiłki rodzinne - kwota świadczeń w latach 2006-2009

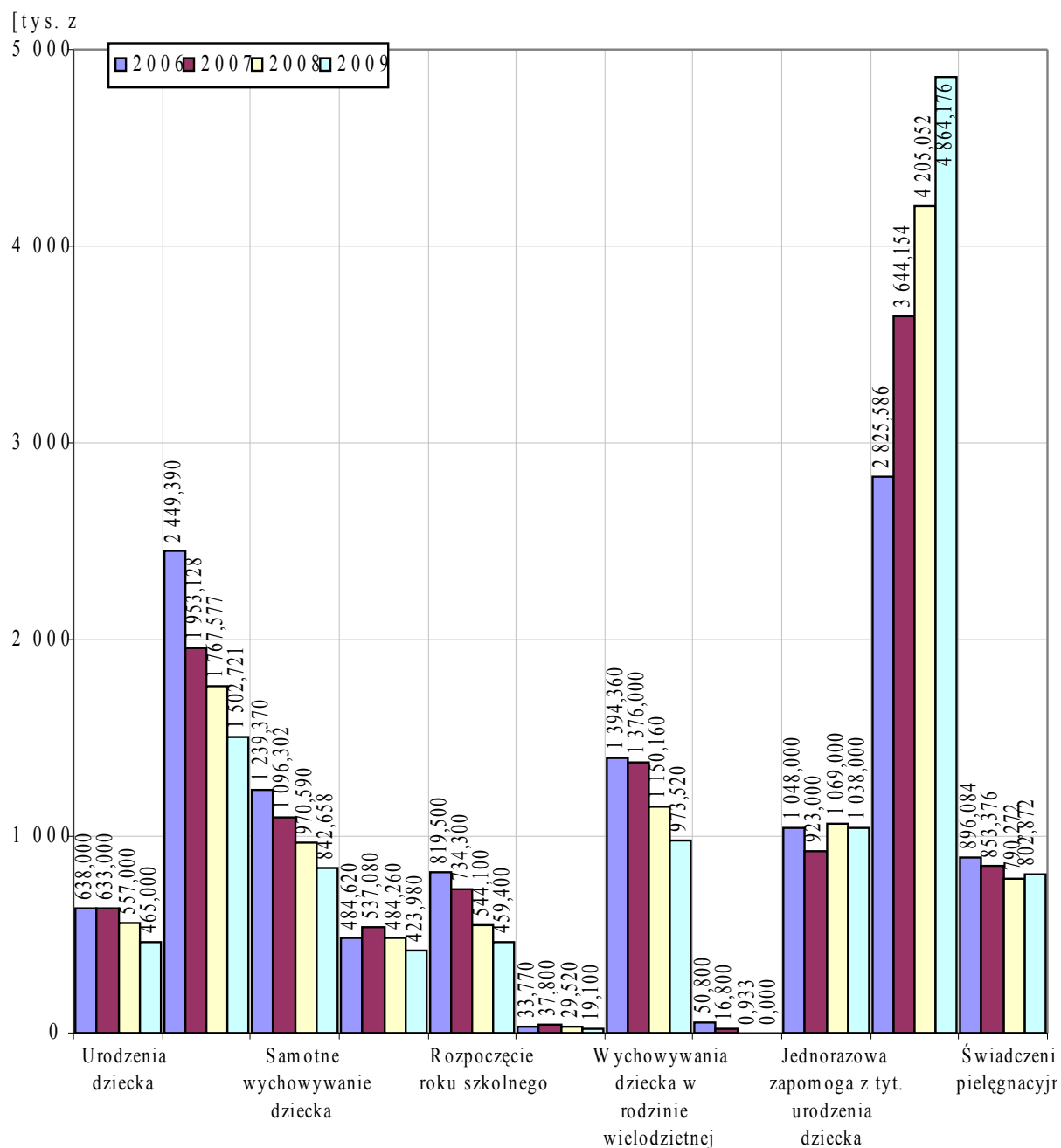
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 21: Wyplacone zasiłki rodzinne - liczba świadczeń w latach 2006-2009

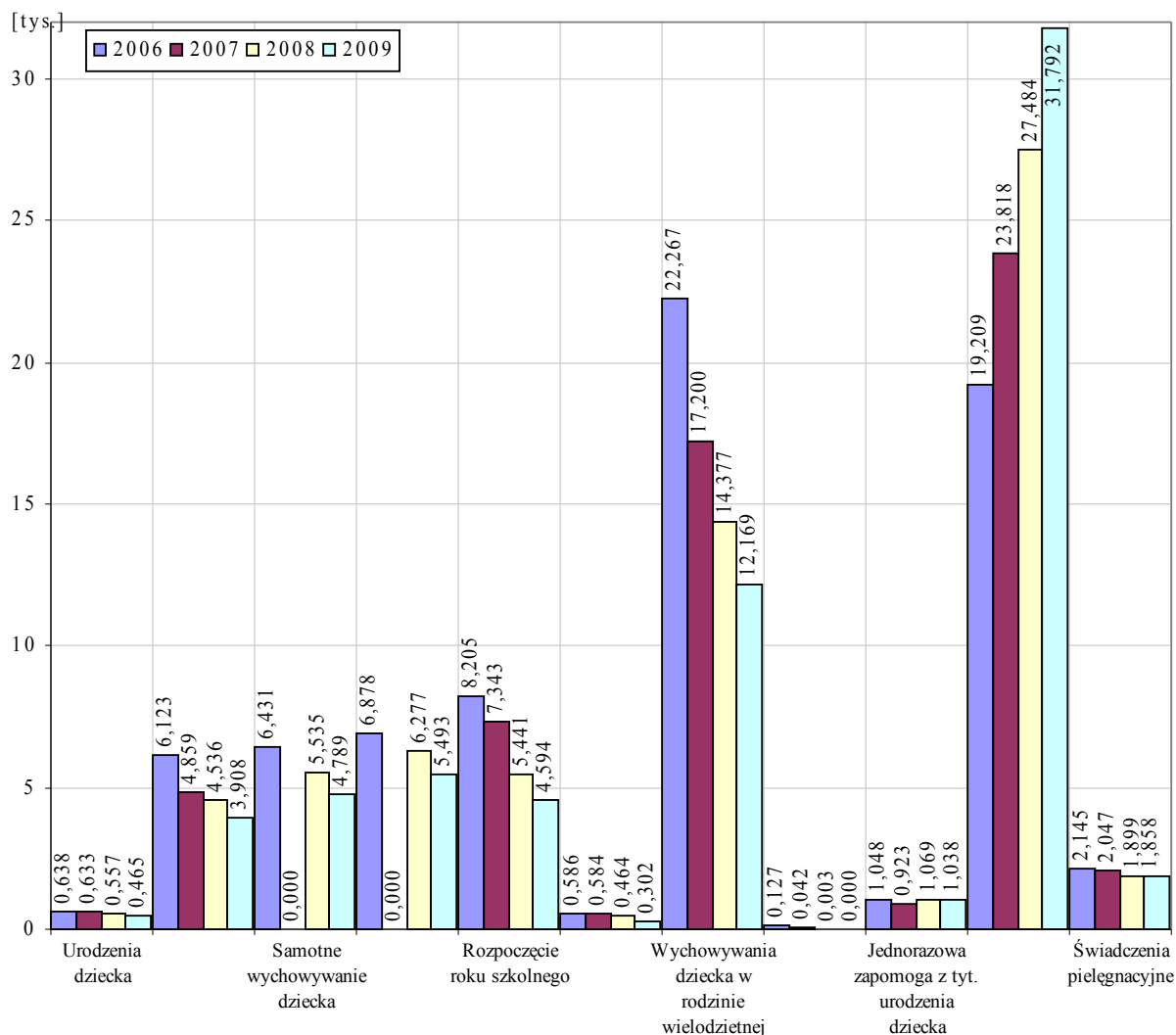
Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 22: Kwota świadczeń rodzinnych (bez zasiłków rodzinnych) wypłaconych w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnobrzeg

Wykres nr 23: Liczba świadczeń rodzinnych (bez zasiłków rodzinnych) wypłaconych w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

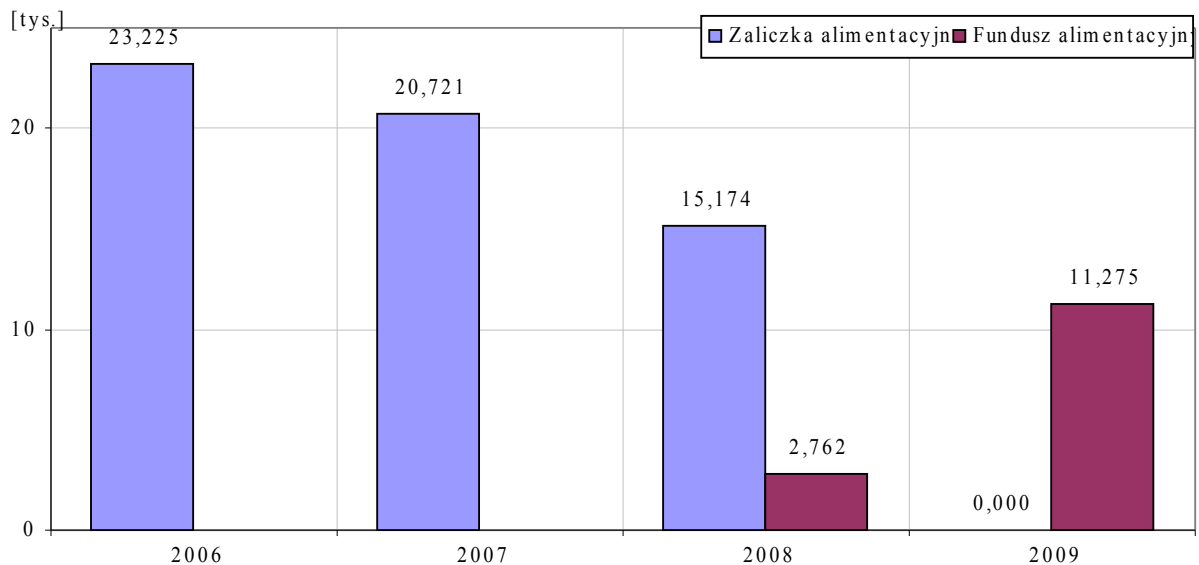
Referat Dodatków Mieszkaniowych i Świadczeń Rodzinnych w Wydziale Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa jest również wykonawcą zadania zleconego z zakresu administracji rządowej, tj. Funduszu Alimentacyjnego. Oprócz weryfikacji złożonych wniosków wykazanych w powyższej tabeli wydano około 1.700 decyzji administracyjnych, w tym 700 decyzji o należnościach dłużników alimentacyjnych. W 2009 r. prowadzono postępowanie wobec 860 dłużników alimentacyjnych, m. in. do wszystkich dłużników wysłano wezwania na wywiad alimentacyjny, przeprowadzono 200 wywiadów alimentacyjnych, podjęto działania w celu aktywizacji zawodowej ok. 100 bezrobotnych dłużników, wystąpiono do prokuratury z wnioskiem o ściganie za przestępstwo określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego w stosunku do 80 dłużników oraz skierowano wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużników alimentacyjnych, 512 dłużników zgłoszono do Info Monitora Biura Informacji Gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych.

Tabela nr 51: Zaliczka alimentacyjna i fundusz alimentacyjny wypłacone w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	2008		2009	
	Liczba świadczeń	Kwota [zł]	Liczba świadczeń	Kwota [zł]
Zaliczka alimentacyjna	15.174	1.844.384	x	x
Koszty od zaliczki alimentacyjnej	x	54.876	x	x
Zaliczki alimentacyjne zwrócone przez dłużników	x	197.940	x	x
w tym przekazane na dochody budżetu państwa	x	105.077	x	x
Fundusz alimentacyjny	2.762	766.050	11.275	3.493.590
koszty od funduszu alimentacyjnego	x	22.982	x	104.808
fundusz alimentacyjny zwrócony przez dłużników ogółem	x	x	x	550.109
w tym przekazane na doch. budżetu państwa	x	x	x	324.612

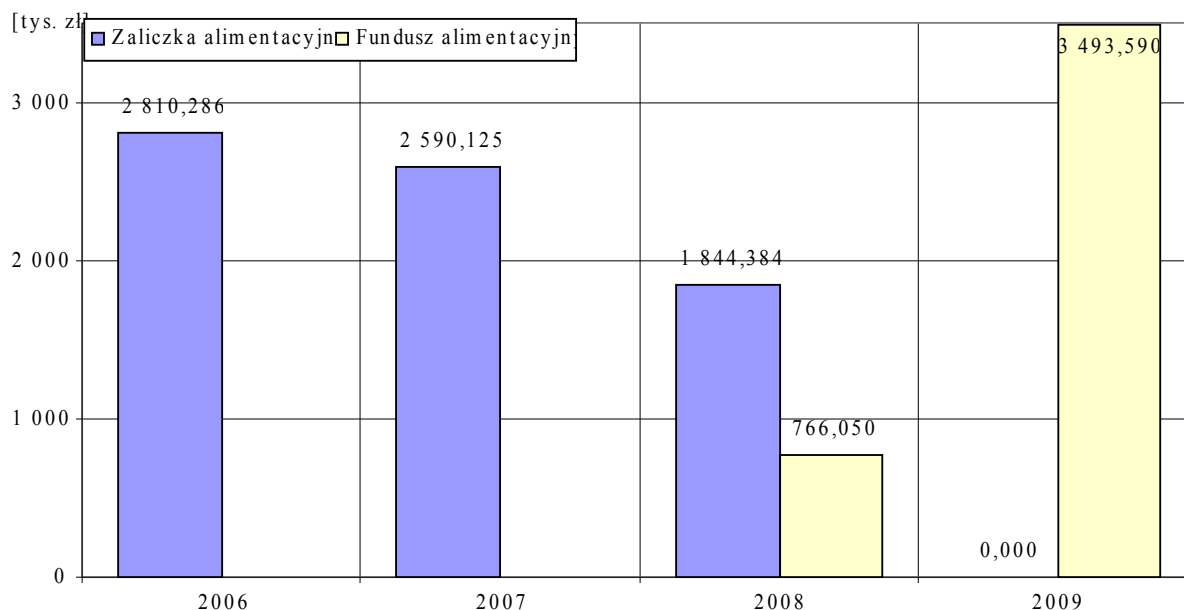
Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 24: Liczba świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 25: Kwota świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wyплаты świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej, funduszu alimentacyjnego w 2009 r. były finansowane ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowej zamknęły się ogólną kwotą 21.320.786 zł, w porównaniu do:

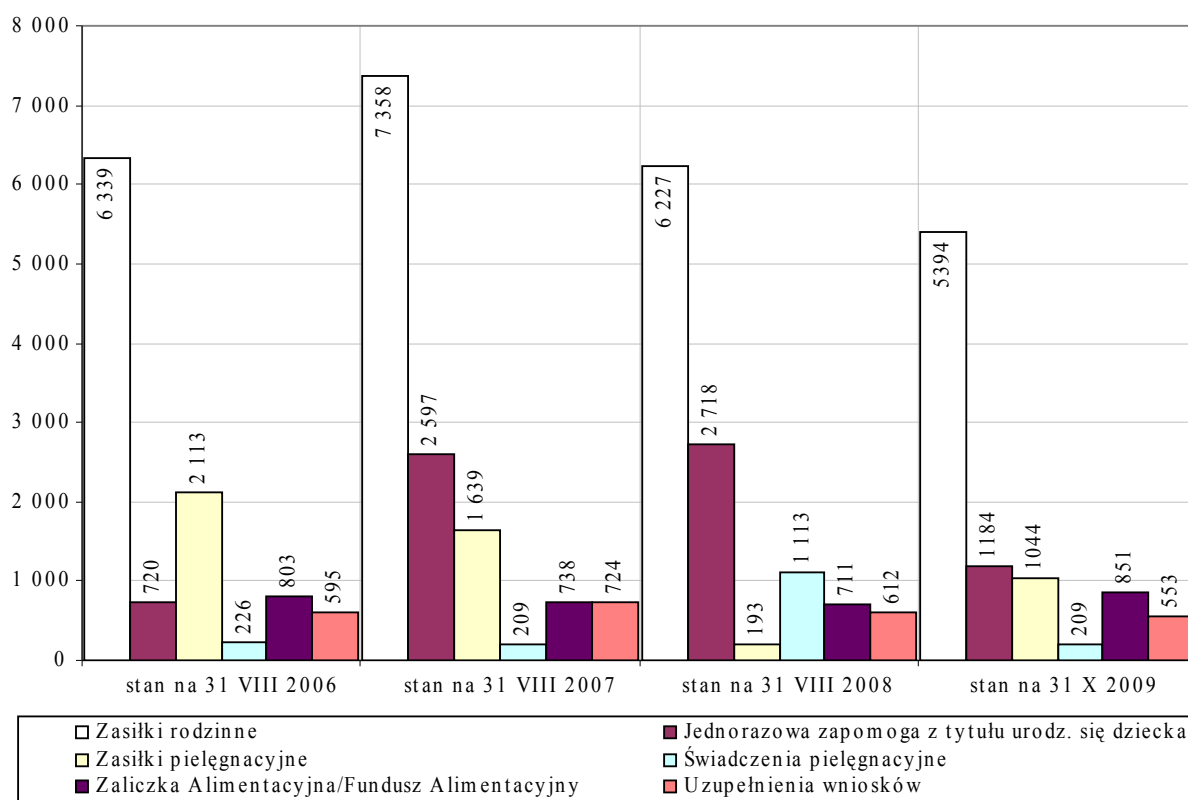
- roku 2008 wykonanie jest mniejsze o 134.903 zł,
- roku 2007 wykonanie jest mniejsze o 1.679.214 zł,
- roku 2006 wykonanie jest mniejsze o 594.326 zł.

Tabela nr 52: Liczba przyjętych wniosków w 2009 r.

Wyszczególnienie	stan na 31 X 2009	stan na 31 XII 2009
Zasiłki rodzinne	5 394	4 079
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	1 184	124
Zasiłki pielęgnacyjne	1 044	146
Świadczenia pielęgnacyjne	209	166
Zaliczka Alimentacyjna/Fundusz Alimentacyjny	851	762
Uzupełnienia wniosków	553	93
Łącznie przyjętych wniosków	9 235	5 370

Źródło: Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

Wykres nr 26: Liczba przyjętych wniosków w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Tarnowa

16. EDUKACJA

16.1. Ogólna charakterystyka

Miasto Tarnów pełni funkcję ponadregionalnego ośrodka edukacji. Jego system oświaty jest bardzo zróżnicowany i zawiera większość placówek, o których mówi ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.). Obejmuje zarówno placówki publiczne, jak i niepubliczne (liczba tych ostatnich z roku na rok się zwiększa), modyfikuje działalność, modernizuje bazę. Daje możliwość znalezienia swojego miejsca uczniom zdolnym i słabszym, solidnie przygotowuje do podjęcia studiów wyższych, zabiega o wyrównanie szans edukacyjnych. Przedstawia szereg specjalistycznych propozycji dzieciom i młodzieży wymagającym różnych form kształcenia specjalnego, jak również pomaga ukończyć szkołę i zdobyć zawód uczniom ze środowisk zaniedbanych czy patologicznych.

Tabela nr 53: Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym - 2009 r.

Wyszczególnienie	Ilość
przedszkola	28
szkoły i zespoły szkół	43
poradnie	2
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	1
Bursa Międzyszkolna	1
Pałac Młodzieży	1
Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego	1
Tarnowskie Centrum Edukacji	1
Ogółem	78

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 54: Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych - 2009 r.

Wyszczególnienie	Ilość
przedszkola	7
oddziały przedszkolne przy szkołach	2
szkoły podstawowe	4
gimnazja	5
licea ogólnokształcące dla młodzieży	1
technika dla młodzieży	1
zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży	2
licea ogólnokształcące dla dorosłych	6
uzupełniające licea ogólnokształcące	4
niepubliczne technika dla dorosłych	1
szkoły policealne	29
bursy dla młodzieży	2
Ogółem	64

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

W 2009 r. w tarnowskich szkołach publicznych kształciło się 21.557 uczniów, czyli o 1.941 mniej niż w roku ubiegłym. Spadek dotyczy wszystkich typów szkół. Był on jednak mniejszy niż zakładano na podstawie danych demograficznych, w związku ze znakomitym naborem do szkół ponadgimnazjalnych młodzieży spoza miasta Tarnowa (na poziomie 70% wszystkich przyjętych). Zmniejszająca się od kilku lat liczba uczniów związana jest głównie z niżem demograficznym. Zjawisko to będzie miało przez najbliższe lata tendencję rosnącą, zwłaszcza w szkołach ponadgimnazjalnych. Od 2006 r. notuje się lekki wzrost dzieci przedszkolnych (w ciągu czterech lat liczba dzieci zwiększyła się o 35).

Liczba uczniów wg typów jednostek oświatowych publicznych kształtowała się następująco:

- szkoły ponadgimnazjalne 11.783,
- gimnazja 3.726 (w tym Pogotowie Opiekuńcze),
- szkoły podstawowe 6.048 (w tym Zespół Specjalistycznych Szkół Przyszpitalnych),
- przedszkola 3.276.

W szkołach niepublicznych kształciło się w 2009 r. ponad 6.000 uczniów czyli około 1.500 uczniów więcej niż w 2008 r.

Do sześciu przedszkoli niepublicznych, dwóch szkół społecznych oraz jednego przedszkola specjalnego w 2009 r. uczęszczało 352 dzieci (w 2008 r.- 234).

W 2009 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego realizowało 883 dzieci 6-letnich w 28 przedszkolach publicznych, 58 dzieci w 7 przedszkolach niepublicznych, dwóch szkołach społecznych oraz jednym przedszkolu specjalnym.

16.2. Oferta edukacyjna Tarnowa

W 2009 r. dalszym zmianom podlegał kształt sieci szkół na terenie miasta Tarnowa. Po konsultacjach społecznych zostały dokonane następujące likwidacje lub przekształcenia szkół (z dniem 31 sierpnia 2009 r.):

- zakończono likwidację Gimnazjum Nr 3 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 3 w Tarnowie,
- likwidacja Szkoły Podstawowej Nr 7 im. Stanisława Staszica w Tarnowie; w jej miejsce od dnia 1 września 2009 r. rozpoczął działalność Zespół Szkół Niepublicznych Stowarzyszenia „Siódemka” w Tarnowie.

Gmina Miasta Tarnowa kontynuuje podjęte działania w zakresie utworzenia w Tarnowie Wyższej Szkoły Artystycznej. Dąży do utworzenia na terenie miasta Centrum Artystycznego w Zespole Szkół Plastycznych oraz Centrum Budowlanego przy Zespole Szkół Budowlanych.

W 2009 r. po raz siódmy Urząd Miasta Tarnowa wydał drukiem Informator „Oferta Edukacyjna tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych w roku szkolnym 2009/2010” skierowany do gimnazjalistów z Tarnowa i powiatów ościennych, a po raz trzeci opracowano Informator „Oferta Edukacyjna tarnowskich szkół gimnazjalnych w roku szkolnym 2009/2010”.

W ubiegłym roku zostały zorganizowane VI Miejskie Targi Edukacyjne przy współpracy Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy oraz Centrum Kształcenia i Wychowania Ochotniczych Hufców Pracy w Tarnowie. Na Targach swoją ofertę edukacyjną zaprezentowały 24 tarnowskie szkoły ponadgimnazjalne (21 publicznych, 3 niepubliczne), jak również Centrum Kształcenia i Wychowania OHP, Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, Hufiec Pracy 6-23, Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna oraz Szkolny Ośrodek Kariery (SZOK) działający przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych. W ramach Targów prowadzone były również specjalne zajęcia informacyjno-doradcze oraz warsztaty: „Poznajemy zawody”, „Jak wybrać zawód?” i „Gimnazjalisto – planuj przyszłość już dziś!”. Targi odwiedziło łącznie 3.200 uczniów, w tym z 13 tarnowskich gimnazjów oraz 39 gimnazjów spoza Tarnowa. W czasie Targów rozdano 750 informatorów. Koszt całego przedsięwzięcia zamknął się kwotą 6.383 zł.

W 2009 r. już po raz drugi miały miejsce Tarnowskie Spotkania Gimnazjalistów w Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 2, podczas których szkoły zawodowe prowadzone przez Gminę Miasta Tarnowa przedstawiły w atrakcyjnej formie swój dorobek oraz ofertę kształcenia dla uczniów klas trzecich gimnazjów.

W ramach projektu „Szkolny Ośrodek Kariery - Szansa na sukces SZOK” realizowanego przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie, nauczyciele w szkołach, doradcy zawodowi w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Pałacu Młodzieży

udzielali pomocy w wyborze dalszego kierunku kształcenia. W 2009 r. SZOK prowadził doradztwo zawodowe w grupach na terenie tarnowskich szkół. Doradcy udzielili pomocy: 2.094 uczniom, 800 rodzicom i 13 nauczycielom, a psychologowie - 107 uczniom. Udzielono 628 porad indywidualnych i grupowych. Zorganizowano 61 pogadanek dla uczniów, odbyło się 59 konsultacji z rodzicami i 68 z wychowawcami. Łączna liczba przepracowanych godzin wyniosła: doradcy - 1.680, psychologowie - 119,5.

W efekcie wielorakich starań do szkół ponadgimnazjalnych w Tarnowie przyjęto około 70% uczniów z gmin i powiatów ościennych. Oferta szkół oparta o nowoczesne formy promocji, z roku na rok bardziej uwzględnia preferencje młodzieży i jej rodziców oraz zmiany w edukacji i na rynku pracy.

Oferta edukacyjna Tarnowa jest systematycznie doskonalona i uatrakcyjniana dzięki sięganiu po środki zewnętrzne, w tym na wymianę międzynarodową: Polsko-Niemiecka Wymiana Młodzieży, Program „Młodzież w Działaniu”, „Sokrates - Comenius”. Kontakty zostały nawiązane m.in. z młodzieżą niemiecką, słowacką, węgierską, bułgarską, francuską, grecką, irlandzką, turecką i izraelską. W 2009 r. zdobyto na ten cel kwotę 75.386,00 zł (w 2008 r. 72.656,53 zł).

Gmina Miasta Tarnowa wspomaga szkoły w uczestnictwie w międzynarodowych programach edukacyjnych, wymianie młodzieży i nauczycieli. W 2009 r. 5 szkół (Gimnazjum Nr 6, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 1 i Nr 2, III Liceum Ogólnokształcące oraz Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych) aplikowało 9 projektów do 3 w/w unijnych programów pozyskując środki zewnętrzne. Ponadto pod koniec 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa otrzymała środki na realizację w 2010 r. 2 projektów z programów „Młodzież w Działaniu” (III Liceum Ogólnokształcące) i „Leonardo da Vinci” (Zespół Szkół Budowlanych).

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa, pozyskując dodatkowe środki na rozwój oświaty oraz rozbudowę zaplecza lokalowego i sportowego, a także na podniesienie jakości i atrakcyjności edukacji, realizowała następujące projekty:

- „Szkolny Ośrodek Kariery - Szansa na sukces SZOK” (działanie 9.1 POKL),
- „Klucz do sukcesu - nowe kwalifikacje zawodowe” (działanie 8.1 POKL),
- „Edukacja poprzez muzykę” (Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego),
- wyposażenie specjalistycznych pracowni artystycznych Nowoczesnego Centrum Artystycznego w Tarnowie; Edukacja poprzez muzykę (Ministerstwo Kultury),
- stworzenie pracowni ceramicznej w Pałacu Młodzieży w Tarnowie („Rozwój infrastruktury kultury”),
- budowa kompleksu boisk przy Szkole Podstawowej Nr 5 w Tarnowie (Program „Moje boisko - Orlik 2012”, Ministerstwo Sportu, Urząd Marszałkowski),
- rozbudowa i przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych w Tarnowie (Ministerstwo Kultury Program „Infrastruktura i środowisko”),
- Ministerstwa Edukacji Narodowej „Radosna szkoła” - Szkoła Podstawowa Nr 2, Nr 5 i Nr 11 (utworzenie kąpek zabaw dla 6-latków),
- zakończono realizację projektu „Równym krokiem w przyszłość” (działanie 9.1 POKL).

Wartość uzyskanych funduszy w 2009 r. była znacznie wyższa niż w 2008 r. i wyniosła 5.930.291,6 zł.

W 2008 r. realizowane były trzy programy: „Równym krokiem w przyszłość” (wydano 748.082,83 zł), „Szkolny Ośrodek Kariery – Szansa na sukces SZOK” (wydano 55.039,05 zł) oraz „Klucz do sukcesu – nowe kwalifikacje zawodowe”.

Projekt „Klucz do sukcesu - nowe kwalifikacje zawodowe” jest realizowany przez Tarnowskie Centrum Edukacji od 1 stycznia 2009 r. do 30 kwietnia 2010 r. Opiewa na przeszkolenie 180 osób, które ukończyły 18 lat, aktualnie pracują zawodowo i chcą nabyć nowe kwalifikacje. W 2009 r. podczas 4 kursów: spawacza gazowego, książki przychodów i rozchodów, serwisanta komputerowego i administratora sieci komputerowych oraz grafika komputerowego przeszkolono 106 osób.

W programie „Równym krokiem w przyszłość”, którego głównym celem było zmniejszenie różnic edukacyjnych, wzięło udział 2.800 uczniów z 40 tarnowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych oraz 300 nauczycieli. Program był współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego. Na organizowanie zajęć pozalekcyjnych, warsztatów, specjalistycznych konsultacji i realizację projektów kształtujących postawy obywatelskie miasto pozyskało 1,64 mln zł. W efekcie realizacji Programu m. in.:

- 39,5% uczniów biorących udział w zajęciach wyrównawczych uzyskało wyższą średnią z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych na koniec roku szkolnego,
- 40% uczniów podniosło średnią ocen z egzaminów zewnętrznych,
- 99% uczestników zajęć zadeklarowało wyrównanie braków w przygotowaniu do egzaminów maturalnych z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych,
- u 94% uczestników nastąpił wzrost motywacji do dalszej nauki i osiągnięcia sukcesu w życiu.

W ramach Programu doposażono szkoły w szereg pomocy dydaktycznych, słowniki i literaturę fachową, zakupiono m.in.:

- tablice multimedialne wraz z oprogramowaniem oraz w zestawy tablicowych przyborów geometrycznych (wszystkie gimnazja i szkoły podstawowe),
- mikroskopy z kamerami (szkoły podstawowe),
- zestawy odczynników chemicznych, zestawy do ćwiczeń z fizyki, tablice dydaktyczne z biologii, atlasy geograficzne, kalkulatory graficzne (gimnazja),
- zbiory zadań z matematyki (szkoły podstawowe i gimnazja).

Ponadto, w ramach Programu, 1.510 uczniów wzięło udział w wycieczkach międzyprzedmiotowych.

16.3. Szkolnictwo specjalne

Kształcenie specjalne jest specyficzną formą wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z różnorodnymi zaburzeniami zachowania, deficytami rozwojowymi psychofizycznymi lub schorzeniami.

Tabela nr 55: Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie szkolnictwa specjalnego w latach 2008-2009

Działania	2008	2009	Uwagi
Skierowania do oddziałów integracyjnych			Na podstawie orzeczeń do kształcenia specjalnego wydanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną (PPP) i wniosków rodziców
liczba rozpatrywanych spraw	85	86	
liczba skierowań	67	62	
Skierowania do nauczania indywidualnego	138	151	j.w.
Skierowania do wczesnego	37	15	Na podstawie opinii PPP. Od 2008 r.

wspomagania dziecka w rozwoju			w Przedszkolu Publicznym Nr 18 działa Zespół Wczesnego Wspomagania Dziecka w Rozwoju. Łącznie z zajęć wczesnego wspomagania korzystało w 2009 r. 40 dzieci w wieku 2-6 lat.
Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			Na podstawie opinii PPP i wniosków rodziców. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	0	2	
liczba skier. do nauczania indywidualnego	2	0	
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			Na podstawie orzeczeń PPP i wniosków rodziców lub postanowień sądu. Skierowania wydawane są tylko do szkoły podstawowej i gimnazjum. Do szkół ponadgimnazjalnych naboru dokonuje szkoła.
liczba skierowań	73	62	
liczba skierowań do zajęć rewalidacyjnych.	25	4	
liczba skier. do nauczania indywidualnego	10	25	
Resocjalizacja			Na podstawie orzeczenia Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich w Tarnowie. Współpraca z Centrum Metodycznym Pomocy Psychologiczno - Pedagogicznej w Warszawie - wskazania ośrodków w Polsce: MOW, MOS.
liczba rozpatrywanych spraw	41	42	
liczba skierowań do Młodzieżowych Ośrodków Wychowawczych (MOW)	24	26	
liczba skierowań do Młodzieżowych Ośrodków Socjoterapii (MOS)	1	2	

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 56: Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2008-2009

Szkoły/Przedszkola	2008/2009	2009/2010	Uwagi
Oddziały integracyjne			Funkcjonują: w 4 przedszkolach (nr: 1, 14, 18 i 35), 4 szkołach podstawowych (nr: 3, 9, 11 i 14), 3 gimnazjach (nr: 1, 3 i 7) oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych. 31 VIII 2009 r. uległo całkowitemu wygaśnięciu Gimnazjum Nr 3. W 2009 r. w oddziałach integracyjnych uczyło się 891 dzieci i młodzieży, ponadto w SP 14 – 6 dzieci z orzeczeniami PPP (bez klas integracyjnych).
liczba oddziałów	53	47	
liczba uczniów niepełnosprawnych	240	225 + 6	
Klasy terapeutyczne	2	0	w Gimnazjum Nr 4
Klasy wyrównawcze	1	0	w Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy			
liczba oddziałów	65	65	
liczba uczniów	367	379	
liczba wychowanków w internacie	157	169	

Zespół Szkół Specjalnych dla Niesłyszących i Słabo Słyszących			
liczba oddziałów	9	13	
liczba uczniów	59	76	

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

16.4. Szkolnictwo wyższe

Tarnów to miasto ludzi młodych. Dzięki silnie rozwijającym się uczelniom wyższym młodzież może zdobywać wiedzę w miejscu zamieszkania. W efekcie starań między innymi władz miasta, szkolnictwo wyższe jest jednym z elementów najdynamiczniej rozwijających się w Tarnowie i mającym coraz większy wpływ na życie i obraz miasta. Liczba tarnowskich studentów to przeszło 10 tysięcy osób.

Tarnów jest pierwszym miastem w Polsce, w którym powstała Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa. Działają tu także uczelnie o profilu ekonomicznym: Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna, Wydział Zamiejscowy Wyższej Szkoły Biznesu-National Louis University w Nowym Sączu, Wydział Nauk Stosowanych Małopolskiej Szkoły Wyższej w Brzesku, Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie, a także Wyższe Seminarium Duchowne i Wydział Teologiczny Papieskiej Akademii Teologicznej (od czerwca 2009 r. uczelnia funkcjonuje jako Uniwersytet Papieski Jana Pawła II) oraz Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

Władze miasta Tarnowa wspierają projekt utworzenia Akademii Tarnowskiej na bazie istniejących uczelni. Przedsięwzięcia możliwe w tym zakresie do wykonania przez lokalny samorząd ujęte zostały w programie „Tarnów 2010”. Działania organów samorządu dotyczyć będą przede wszystkim tworzenia warunków w zakresie wyposażenia utworzonej uczelni w nieruchomości niezbędne do rozwoju jej bazy naukowo-socjalnej i usprawnienia układu komunikacyjnego wokół kampusu uczelnianego. Samorząd wspiera działania na rzecz Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego, powołania wydawnictwa naukowego, tworzenia e-biblioteki, z wykorzystaniem możliwości i potencjału istniejących instytucji i organizacji pozarządowych.

Kontynuowane są również również podjęte działania w zakresie utworzenia w Tarnowie Wyższej Szkoły Artystycznej.

Tabela nr 57: Oferta edukacyjna tarnowskich uczelni wyższych

Nazwa uczelni	Kierunki
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie	<u>Studia licencjackie i inżynierskie:</u>
	- Filologia polska
	- Filologia
	- Matematyka
	- Chemia
	- Ochrona środowiska
	- Elektrotechnika
	- Elektronika i telekomunikacja
	- Informatyka
	- Inżynieria materiałowa
	- Administracja
	- Ekonomia
	- Pielęgniarstwo

	<ul style="list-style-type: none"> - Fizjoterapia - Wychowanie fizyczne <u>Studia magisterskie:</u> <ul style="list-style-type: none"> - filologia polska W ofercie Uczelni studia stacjonarne i niestacjonarne.
--	---

Nazwa uczelni	Kierunki
Wyższe Seminarium Duchowne	<u>Studia magisterskie (stacjonarne):</u> <ul style="list-style-type: none"> - Teologia

Nazwa uczelni	Kierunki
Wydział Teologiczny Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie Sekcja w Tarnowie	<u>Studia magisterskie (stacjonarne):</u> <ul style="list-style-type: none"> - Teologia

Nazwa uczelni	Kierunki
Wyższa Szkoła Biznesu - National Louis University w Nowym Sączu Wydział Zamiejscowy w Tarnowie	<u>Studia licencjackie:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie <u>Studia podyplomowe:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Aspekty prawne i ekonomiczne w nadzorze właścicielskim - Samodzielne badania marketingowe - Zintegrowana komunikacja marketingowa dla sektora MSP W ofercie Uczelni studia stacjonarne i niestacjonarne.

Nazwa uczelni	Kierunki
Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna w Tarnowie	<u>Studia licencjackie:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie - Turystyka i rekreacja - Pedagogika <u>Studia magisterskie:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie <u>Studia podyplomowe:</u> <ul style="list-style-type: none"> - Administracja i zarządzanie finansami publicznymi - Controlling - Edukacja dla bezpieczeństwa - Komunikacja społeczna i doradztwo personalne - Kwalifikacyjne studium pedagogiczne - Logopedia - Menedżer oświaty - Obsługa turystyczna dla nauczycieli szkół policealnych - Pośrednictwo w obrocie nieruchomościami - Rachunkowość i zarządzanie finansami - Wycena nieruchomości - Zarządzanie bezpieczeństwem i higieną pracy oraz ochrona środowiska

	<ul style="list-style-type: none"> - Zarządzanie firmą - Zarządzanie nieruchomościami - Zarządzanie projektami Unii Europejskiej - Zarządzanie turystyką i rekreacją <p>W ofercie Uczelni studia stacjonarne i niestacjonarne.</p>
--	--

Nazwa uczelni	Kierunki
Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie	<p><u>Studia licencjackie (niestacjonarne):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Politologia - Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna - Pedagogika społeczno-opiekuńcza - Pedagogika społeczno-opiekuńcza z pedagogiką szkolną - Pedagogika z wychowaniem obronnym - Pedagogika z wychowaniem obronnym i wiedzą o społeczeństwie <p><u>Studia podyplomowe:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Bezpieczeństwo publiczne i zarządzanie kryzysowe - Pedagogika opiekuńczo-wychowawcza - Przyroda - Matematyka - Socjoterapia - Psychospołeczne strategie kierowania i zarządzania zasobami ludzkimi

Nazwa uczelni	Kierunki
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie Zamiejscowy Ośrodek Dydaktyczny w Tarnowie	<p><u>Studia licencjackie (niestacjonarne):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Ekonomia - Stosunki międzynarodowe - Finanse i bankowość - Zarządzanie i marketing

Nazwa uczelni	Kierunki
Małopolska Szkoła Wyższa w Brzesku Wydział Nauk Stosowanych w Tarnowie	<p><u>Studia licencjackie (niestacjonarne):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Pedagogika Specjalna

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

16.5. Pomoc materialna dla uczniów, stypendia i wyróżnienia

Od maja do października 2009 r. realizowano rządowy program pomocy uczniom w 2009 r. „Wyprawka szkolna”. Dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów klas I – III szkoły podstawowej i klasach I – III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz dla uczniów rozpoczynających naukę w klasie I gimnazjum. Dofinansowanie do podręczników, w wysokości 90.535,55 zł, przyznano 483 uczniom, w tym: 352 uczniom szkół podstawowych i 131 uczniom gimnazjum. W 2008 r. w tym samym okresie w ramach Rządowego programu pomocy uczniom zrealizowano dofinansowanie zakupu podręczników

dla dzieci rozpoczynających roczne przygotowanie przedszkolne lub naukę w klasach I – III szkoły podstawowej i klasach I – III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia oraz dofinansowanie zakupu jednolitego stroju dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjów. Dofinansowanie do podręczników, w wysokości 53.634,68 zł, przyznano 406 uczniom. Porównanie rządowych programów pomocy w obu latach pokazuje zmianę w rozporządzeniu: w 2009 r. nie ma rocznego przygotowania przedszkolnego, są klasy I gimnazjum.

Przez cały rok 2009 dzieci i młodzież tarnowskich szkół i placówek korzystała także z realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Łącznie programem zostało objętych 1.495 dzieci i uczniów z 56 placówek, w tym: z 27 przedszkoli, 17 szkół podstawowych, 11 gimnazjów i 1 szkoły ponadgimnazjalnej. Formy wydawanych posiłków to 1.450 pełnych obiadów i 45 śniadań w postaci mleko, bułka - kanapka. Z programu doposażono też w sprzęt 41 punktów żywieniowych.

Kolejną formą pomocy dla uczniów są tzw. „stypendia unijne”. Projekt stypendialny dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych w mieście Tarnowie realizowany był w ramach działania 2.2 Wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez programy stypendialne ZPORR i współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (68%) oraz budżetu państwa (32%). Program dotyczył uczniów klas II-IV szkół ponadgimnazjalnych, mieszkających na wsi, w miastach do 5 tys. mieszkańców lub w miastach do 20 tys. mieszkańców, w których nie ma szkoły ponadgimnazjalnej kończącej się maturą. Brano pod uwagę kryterium dochodu na każdego członka rodziny, ale równocześnie wyniki w nauce ucznia oraz frekwencję. Na tej podstawie komisja weryfikująca utworzyła listę rankingową, na której znaleźli się uczniowie spełniający określone regulaminem warunki. W roku szkolnym 2007/2008 nie przydzielano „stypendiów unijnych”.

Tabela nr 58: Stypendia unijne dla najzdolniejszych w roku szkolnym 2008/2009

Liczba wniosków	518
Liczba stypendiów	480
Kwota stypendium	2.000
Kwota ogółem	960.000

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

W roku szkolnym 2008/2009 r. jeden uczeń z IV Liceum Ogólnokształcącego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 i jeden uczeń z Technikum Nr 9 w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych otrzymali dyplomy Stypendysty Prezesa Rady Ministrów, a dyplomy Stypendysty Ministra Edukacji Narodowej otrzymało 29 uczniów z miasta Tarnowa.

W lutym 2009 r. 84 uczniom szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Tarnowa, zostały przyznane stypendia Prezydenta Miasta Tarnowa za szczególne osiągnięcia naukowe, artystyczne, wysokie wyniki sportowe oraz pracę na rzecz środowiska lokalnego. Łączna kwota stypendiów wyniosła 167.300 zł.

Samorząd miejski, w myśl ustawy o systemie oświaty, przyznaje szkolne stypendia socjalne, do których uprawnieni są uczniowie będący w trudnej sytuacji materialnej. Wysokość stypendium zależy od kryterium dochodowego na członka rodziny i określona jest w regulaminie udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym uchwalonym przez Radę Miejską w Tarnowie. Jednorazowy zasiłek szkolny, na podstawie ustawy o systemie oświaty może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.

Tabela nr 59: Stypendia socjalne przyznane w 2009 r.

Wyplacona kwota stypendium razem z jednorazowymi zasiłkami szkolnymi w okresie styczeń-czerwiec, wrzesień-grudzień	792.290,00
Liczba uczniów, w tym jednorazowy zasiłek szkolny:	2.190
- liczba uczniów	28
- kwota	8.780,00
Dotacja z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego	617.138,00
Własne środki Gminy Miasta Tarnowa	175.152,00

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

Jako zadanie wynikające z art. 17 ustawy o systemie oświaty realizowany jest dowóz dzieci do szkoły tam, gdzie odległości w ramach obwodów są większe niż określone w przepisach (refundacja biletów komunikacji MPK 25 uczniom z Gimnazjum Nr 11, odległość przekracza 4 km) (w poprzednim roku 29 uczniów). Ponadto zabezpiecza się transport 59 dzieciom niepełnosprawnych (podobnie w ubiegłym roku), a 6 rodziców korzysta ze zwrotu kosztów dowozu dziecka do szkoły (2008 r. - 5).

16.6. Kadry i administracja

W 2009 r. na terenie miasta Tarnowa zatrudnionych było 2.579 nauczycieli (etaty kalkulacyjne).

Tabela nr 60: Poziom zatrudnienia nauczycieli w Tarnowie w latach 2008-2009

Status zawodowy	2008	2009
nauczyciele stażyści	113	103
nauczyciele kontraktowi	502	479
nauczyciele mianowani	645	568
nauczyciele dyplomowani	1.381	1.429
Razem	2.641	2.579

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

Zatrudnienie kadry nauczycielskiej z roku na rok spada. W stosunku do 2008 r. nastąpił wzrost jedynie w grupie nauczycieli dyplomowanych. Tarnowski nauczyciel to nauczyciel wykwalifikowany, przygotowany do zawodu (większość z najwyższym stopniem awansu zawodowego).

Gmina Miasta Tarnowa dba o nagradzanie najlepszych nauczycieli poprzez: Nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa (w 2009 r. nagrodzono 94 pracowników szkół publicznych i 1 osobę związaną ze szkolnictwem niepublicznym, od 2006 r. 162 łącznie), rekomendacje Prezydenta Miasta Tarnowa dla dyrektorów i nauczycieli do nagród ministra edukacji, kuratora oświaty oraz odznaczeń np. Medal Komisji Edukacji Narodowej (ponad 100 osób). W 2009 r. odbyła się pierwsza edycja konkursu na „Najlepszego wychowawcę roku 2009” - nagrody za programy wychowawcze.

W ramach wspierania doskonalenia zawodowego nauczycieli w 2009 r. ustalono następujące specjalności preferowane przy przyznawaniu dofinansowania: przedmioty zawodowe, filologia angielska, matematyka, pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, specjalności związane z kształceniem w klasach integracyjnych i specjalnych.

Urząd Miasta Tarnowa wspólnie z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie przygotował projekt pn. „Tarnowska Inicjatywa

Edukacyjna - Miejski System Doradztwa dla Nauczycieli w Tarnowie”. Przewidywane rozpoczęcie działalności to I kwartał 2010 r.

Gmina Miasta Tarnowa systematycznie zwiększa kwotę na dodatki dla nauczycieli, leżące po stronie samorządu: motywacyjny, funkcyjny, specjalny, za wychowawstwo. Łączna kwota zaplanowana i wydana w ubiegłym roku to 8 mln zł.

W 2009 r. komisje egzaminacyjne powołane zarządzeniami Prezydenta Miasta Tarnowa przeprowadziły 77 egzaminów dla nauczycieli ubiegających się o awans zawodowy na stopień nauczyciela mianowanego (w 2008 r. - 6 egzaminów), wydano tyleż samo aktów nadania stopnia awansu zawodowego na ten stopień. Zorganizowano 18 konkursów na stanowiska dyrektorów szkół i placówek (w 2008 r. - 17), koordynowano uzupełnienia i dopełnienia etatów 26 nauczycieli (w 2008 r. - 60), sporządzano sprawozdania dotyczące zatrudnienia pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych, prowadzono czynności kadrowe dyrektorów szkół i placówek oraz nauczycieli podległych jednostek i zakładów budżetowych.

W 2009 r. w formie zasiłku pieniężnego udzielono pomocy zdrowotnej 56 nauczycielom (zgodnie z uchwałą Nr XXXI/430/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa, rodzaju świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobu ich przyznawania). Wysokość zasiłku była zróżnicowana i uzależniona od sytuacji materialnej i zdrowotnej nauczyciela (choroba przewlekła, konieczność dalszego leczenia, stosowanie specjalnej diety, zapewnienie dodatkowej opieki dla chorego nauczyciela, potrzeba długotrwałej rehabilitacji). Wydatkowano na ten cel kwotę w wysokości 37.100 zł.

Do Wydziału Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa zgłosiło się w ciągu ostatniego roku 822 nauczycieli poszukujących pracy. Osoby te zarejestrowały się w systemie EduNet, w programie pozwalającym dyrektorom szkół i placówek oświatowych na samodzielne wyszukiwanie ofert opublikowanych na stronach portalu. Dzięki tej aplikacji kilkadziesiąt osób znalazło zatrudnienie (w 2008 r. zarejestrowano ok. 730 nauczycieli).

Prowadzono również sprawy związane z dofinansowaniem pracodawcom kosztów kształcenia zawodowego młodocianych pracowników. W 2009 r. rozpatrzono podania 37 wnioskodawców, wydano 61 decyzji pozytywnych na łączną kwotę 326.792,84 zł. W 2008 r. rozpatrzono 38 wniosków, wydano 37 decyzji pozytywnych, jeden wniosek nie został rozpatrzony, gdyż wnioskodawca nie uzupełnił braków w dokumentacji.

W zarządzaniu kadrami i finansami tarnowskich placówek oświatowych pomaga wspomniany wyżej EduNet - System Wspomagania Zarządzania. System ten wspiera i usprawnia zarządzanie edukacją. Zrealizowany został w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) projekt „System Wspomagania Zarządzania EduNet”, którego beneficjentem był Urząd Miasta Tarnowa. Projekt składa się z wielu elementów:

- 1) Portal Edukacyjny wdrożono i funkcjonuje z powodzeniem. Powstały również portale szkół i przedszkoli, których zadaniem jest dbać o formę i zawartość treściową. Ograniczenia techniczne sprawiają, że zakładka „Wychowanie w Tarnowie” powoli rozwija swój zakres.
- 2) Moduł Administracyjny jest narzędziem do zarządzania użytkownikami EduNet z poziomu globalnego i poziomów lokalnych. Aktualnie w systemie jest 186 organizacji i 12.765 wszystkich użytkowników korzystających z systemu. Wśród nich są m.in.: administratorzy lokalni (115), dyrektorzy jednostek (93), uczniowie (6.079),

rodzice (3.134), nauczyciele (742), wychowawcy (313) oraz inni użytkownicy (2.289). Liczby te stale rosną. Moduł Administracyjny jest obsługiwany zarówno przez administratorów lokalnych, jak i globalnych oraz wychowawców. Aplikacja jest wdrożona i działa sprawnie.

- 3) System Planowania i Analiz i Arkusz Organizacyjny zostały wdrożone we wszystkich szkołach i przedszkolach Gminy Miasta Tarnowa. Wszelkie występujące niezgodności niweluje się na bieżąco, współpracując na tym polu z firmą Vulcan. Największe trudności mają jednostki nietypowe. Wszyscy dokonują planowania i zmian z wykorzystaniem elektronicznego arkusza organizacyjnego. Jednostki planują również wydatki budżetowe z wykorzystaniem systemu. Pozwala on na zbiorcze zaplanowanie wydatków budżetowych miasta Tarnowa, monitorowanie wykonania planów finansowych, analizowanie danych oświatowych arkusza organizacyjnego, danych SIO, danych planów finansowych.
- 4) Moduł Droga Edukacyjna Ucznia jest udoskonalan w celu usprawnienia działania programu pozwalającego na kontrolę obowiązków szkolnego i nauki. Uchwałą Nr XXXVIII/526/2009 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 czerwca 2009 r. ustalono plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Miasta Tarnowa oraz określono granice ich obwodów (określono nowe obwody dla wszystkich szkół podstawowych z wyjątkiem Szkoły Podstawowej Integracyjnej Nr 11, która jest szkołą bezobwodową).
- 5) Aktualnie wdrażana jest e-wywiadówka. Docelowo ma działać we wszystkich szkołach. W ubiegłym roku na 41 szkół 22 korzystało z e-wywiadówki (razem 9.492 wszystkich użytkowników, w tym 3.118 rodziców). Jest ona aplikacją pozwalającą na szybkie przekazywanie informacji o ocenach i frekwencji z wykorzystaniem Internetu pomiędzy wychowawcami, nauczycielami, dyrektorami szkół, rodzicami, uczniami.
- 6) Moduł Elektroniczny Nabór został wdrożony w pełni po raz piąty w szkołach ponadgimnazjalnych ułatwiając zapisywanie uczniów do tych szkół. Aplikacja ta pozwoliła również na analizę jakościową i statystyczną dokonanego naboru. Przeprowadzono po raz drugi elektroniczną rekrutację do gimnazjów.
- 7) Cyfrowy Urząd jest aplikacją, umożliwiającą komunikację z jednostkami, wymaga jednak jeszcze udoskonalenia. Moduł ten przeszedł testy akceptacyjne i aktualnie jest wdrażany.

16.7. Edukacja, wychowanie i profilaktyka zagrożeń, opieka i bezpieczeństwo, programy edukacyjno-wychowawcze

Od 2003 r. Gmina Miasta Tarnowa podejmuje systemowe działania z zakresu wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży na terenie miasta Tarnowa współpracując przede wszystkim ze Specjalistyczną Poradnią Profilaktyczno-Terapeutyczną, koordynatorem działań w tym zakresie, a także Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz wszystkimi instytucjami w mieście, którym problematyka ta jest bliska. Systemowe działania polegają na następujących działaniach:

- analiza i diagnoza sytuacji wychowawczej, edukacyjnej (raporty, informacje),
- organizowanie miejskich konferencji dot. wychowania i profilaktyki zagrożeń, których celem jest pokazanie istotnych problemów, obszarów wspólnego działania, wytyczenie priorytetów i zadań na dany rok szkolny oraz okresowe podsumowanie aktywności (wiosna, jesień),
- realizowanie priorytetów wychowawczych i zadań z nich wynikających,
- doskonalenie zawodowe dyrektorów i kadry pedagogicznej w relacji do uczniów i w zakresie współdziałania z rodzicami,

- poszukiwanie środków finansowych na realizowanie powyższych celów (wnioski: projekty edukacyjno-wychowawcze).

W 2009 r. opracowano szereg informacji i sprawozdań z monitoringu zagadnień z zakresu edukacji dot. wieloletnich przedsięwzięć miejskich m.in.:

- informacja dot. monitorowania realizacji „Programu Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie dla Miasta Tarnowa na lata 2008-2013” za 2008 r. wraz z „Zestawieniem projektów Gminy Miasta Tarnowa w zakresie Edukacji aplikowanych na środki zewnętrzne (2008 i 2009)”,
- informacje do „Wojewódzkiego planu działania na wypadek epidemii”,
- sprawozdanie z monitoringu działań na rzecz osób niepełnosprawnych w 2008 r. w ramach „Programu działań na rzecz Osób Niepełnosprawnych w Mieście Tarnowie na lata 2007-2010 – Monitorowanie programu”,
- opracowanie ankiety i materiałów do raportu z monitoringu „Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Miasta Tarnowa za 2008 r.”,
- informacja „Zwalczanie patologii społecznych (narkomanii, alkoholizmu, przestępczości wśród młodzieży)”,
- informacja „Organizacje młodzieżowe i uczniowskie działające na terenie szkół i placówek oświatowo wychowawczych w Tarnowie”,
- informacja „Niepełnosprawni w szkołach i na uczelniach”,
- informacja „Funkcjonowanie oddziałów integracyjnych w przedszkolach i szkołach w Tarnowie w roku szkolnym 2009/2010”.

W 2009 r. zorganizowano 13 konferencji miejskich i 5 szkoleń, w tym m. in. z zakresu:

1) nowoczesnych form edukacji i wychowania, np.:

- „Wprowadzenie obowiązkowej matury z matematyki w 2012 r.” dla nauczycieli matematyki szkół ponadgimnazjalnych Tarnowa (10 III 2009 r., organizator: Zespół Szkół Technicznych, z udziałem Pana Piotra Ludwikowskiego z Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Krakowie),
- „Edukacja przyszłości - Dialog przedszkola i szkoły” skierowana do dyrektorów i nauczycieli przedszkoli oraz szkół podstawowych klas I-III (22 X 2009 r., organizatorzy: Urząd Miasta Tarnowa i Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie),

2) wychowania i profilaktyki zagrożeń dzieci i młodzieży, np.:

- V Forum Nauczycieli i Wychowawców „Wychowanie z prawdzie” pod patronatem J. E. Biskupa Ordynariusza Diecezji Tarnowskiej i Prezydenta Miasta Tarnowa, dla nauczycieli, wychowawców, katechetów i rodziców (21 III 2009 r., organizator: Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców O/Tarnów),
- XIV „Cyberprzestępstwo - nowym wyzwaniem wychowawczym” (25 V 2009 r., organizatorzy: Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna oraz Gimnazjum nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi),

3) doskonalenia działań wychowawczych w relacji z dziećmi - konferencja miejska z radami rodziców szkół i przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz z udziałem przedstawicieli instytucji wspierających szkołę z udziałem Pani Marii Szpilowskiej - prezesa Fundacji Rodzice Szkole z Warszawy, podsumowanie dotychczasowych spotkań z radami rodziców (RR), przybliżenie kompetencji RR ze względu na współczesne wyzwania, dążenie do większego zaangażowania RR i samych rodziców w sprawy wychowawcze szkół

i przedszkoli na rzecz dzieci i młodzieży; pierwsze takie spotkanie na szczeblu miejskim podejmujące dialog na płaszczyźnie Dom - Szkoła - Kościół (8 XII 2009 r., organizatorzy: Urząd Miasta Tarnowa, Specjalistyczna Poradnia Profilaktyczno-Terapeutyczna i Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna we współpracy z Kurią Diecezjalną),

- 4) wdrażanie nowych technologii, np. cykl 15 szkoleń w zakresie wdrażania edukacji interaktywnej w proces uczenia się ucznia, zastosowanie „multitablic” w nowoczesnej dydaktyce szkolnej i praktyczna ich obsługa (17 IV - 11 V 2009 r., organizator: Urząd Miasta Tarnowa).

Inne wybrane wydarzenia edukacyjno-wychowawcze:

- Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie i Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych wspólnie z Gminą Miasta Tarnowa zorganizowali seminarium „IX Piknik Geograficzny” dla nauczycieli szkół gimnazjalnych, obejmujące zagadnienia: „Sztuka prezentacji na lekcjach geografii w gimnazjum”, „Ocenianie i analiza testów”, „Prezentacje multimedialne w procesie edukacyjnym w gimnazjum” (5 VI 2009 r.),
- wystawa „Wielki Zderzacz Hadronów - Jak to działa?” - przybliżenie mieszkańcom (a zwłaszcza uczniom i studentom) problematyki związanej z największym urządzeniem badawczym jakim jest Wielki Zderzacz Hadronów LHC zbudowany przez Europejskie Laboratorium Badań Jądrowych w Ośrodku CERN pod Genewą; (3-8 II 2009 r., organizatorzy: Urząd Miasta Tarnowa, III Liceum Ogólnokształcące i Pałac Młodzieży),
- X Jubileuszowe Dyktando Ortograficzne „O złote pióro” dla uczniów szkół ponadpodstawowych oraz osób dorosłych pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa (17 IV 2009 r., organizatorzy: Zespół Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie oraz Urząd Miasta Tarnowa),
- 27. Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Dozwolone do 21” - konkurs produkcji filmowych nadesłanych z Czech, Słowacji, Chorwacji, Rosji oraz całej Polski (do projekcji konkursowych zakwalifikowano 32 filmy) (5-8 XI 2009 r., organizator: Pałac Młodzieży w Tarnowie),
- „Niecodziennik projektem miesiąca” - okolicznościowe wydawnictwo Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznego w Tarnowie, które otrzymało taki tytuł od Fundacji Ochrony Dziedzictwa Żydowskiego. Placówka uczestniczyła, w organizowanym przez fundację projekcie edukacyjnym „Przywróćmy pamięć”, uczniowie szkoły odwiedzili miejsca w regionie związane z zagładą, kulturą, tradycją i religią narodu żydowskiego. Gazeta, współfinansowana przez Urząd Miasta Tarnowa, została wydana pod honorowym patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa i Muzeum Okręgowego w Tarnowie, ukazała się w nakładzie 800 egzemplarzy. W projekcie „Przywróćmy pamięć” brało udział 149 szkół z całego kraju,
- spotkanie informacyjne nt. „Wolontariatu Europejskiego” - Wolontariat Europejski (European Voluntary Service - EVS) to akcja umożliwiająca wolontariuszowi lub grupie wolontariuszy podjęcie pracy społecznej we wszystkich krajach UE. Jego celem jest zdobywanie przez młodzież kompetencji i umiejętności wpływających na ich rozwój osobisty i zawodowy przez doświadczenia związane z edukacją pozaformalną. W Wolontariacie Europejskim może uczestniczyć każdy młody człowiek w wieku od 18 do 30 lat, w szczególnych sytuacjach możliwy jest udział młodzieży w wieku 16-17 lat. Pobyt w zagranicznej organizacji trwa od 2 do 12 miesięcy. Wszystkie wydatki związane z Wolontariatem Europejskim - koszty podróży, kursy przygotowawcze i językowe, zakwaterowanie, wyżywienie oraz kieszonkowe (w zależności od kraju

wynoszące 50-140 euro miesięcznie) są pokrywane w całości przez Program Młodzież w Działaniu. (11 XII 2009 r., organizator: Urząd Miasta Tarnowa).

W ramach systemowych działań, mających na celu wychowanie i profilaktykę zagrożeń, monitorowano czas wolny dzieci i młodzieży. Dąży się do szerszego udziału młodych w różnorodnych wartościowych propozycjach pozalekcyjnych i pozaszkolnych, w tym na osiedlach mieszkaniowych. Pałac Młodzieży oferuje 150 form zajęć stałych, w których biorą udział: dzieci od lat 3, studenci, seniorzy Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Placówka notuje 2,5 tysiąca stałych uczestników poszczególnych zajęć oraz kilkudziesięciu widzów różnych imprez w ciągu roku.

W Pałacu Młodzieży prowadzone są zajęcia dla dzieci niepełnosprawnych, podopiecznych Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, wychowanków domów dziecka i Zakładu Poprawczego. Pałac był pierwszą w Polsce placówką wychowania pozaszkolnego, która otworzyła zajęcia z dogoterapii dla dzieci niepełnosprawnych. W Pałacu Młodzieży również ma swoją siedzibę Młodzieżowa Rada Miejska w Tarnowie.

2.500 uczniów 43 tarnowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych uczestniczyło w zajęciach w ramach programu POKL „Równym krokiem w przyszłość” (pozyskane środki - 1,64 mln zł). W ramach programu organizowano zajęcia pozalekcyjne, warsztaty, specjalistyczne konsultacje i realizowano projekty kształtujące postawy obywatelskie. Głównym celem było zmniejszanie różnic edukacyjnych.

Dzięki dotacji otrzymanej z Gminy Miasta Tarnowa, Katolickie Centrum Edukacji Młodzieży KANA wraz z Parafialnym Uczniowskim Klubem Sportowym HESED Tarnów zrealizowało projekty aktywnego spędzania wakacji. Zorganizowano kilka imprez: „Jachty krainą jezior mazurskich” (19 VI - 1 VII 2009 r.), „Obóz sportowy - Muszyna Złockie” (19 VI - 30 VI 2009 r.), „Kana Bike - szlakiem latarni morskich” (3-13 VII 2009 r.), „Wakacyjna Akademia Kaneńska” (6-10 VII 2009 r.), „Letnia Akademia Futsalu” (3 - 7 VIII 2009 r.), „Tarnów Futsal Champion 2009 - pożegnanie wakacji” (31 VIII 2009 r.).

W okresie wakacji 2009 r. zrealizowano 3 zadania publiczne:

- Towarzystwo Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich Oddział w Tarnowie prowadziło wypoczynek kolonijny w Polsce dla dzieci z Ukrainy - „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży polskiej mieszkającej na wschodzie z elementami edukacji, turystyki, ekologii i wychowania patriotycznego” (koszt 20.000 zł),
- Stowarzyszenie Przyjaciół Podola w Tarnowie - Organizacja letniego wypoczynku dla młodzieży z Podola w Polsce pod hasłem „Przyjazny Tarnów dla dzieci i młodzieży” (koszt 7.000 zł),
- Tarnowska Fundacja Dobrosąsiedzkiej Współpracy w Tarnowie - Ojczyzna rodziców, moja ojczyzna, kolonia letnia (koszt 20.000 zł).

W roku szkolnym 2008/2009 realizowano następujące priorytety wychowawcze:

- doskonalenie zawodowe nauczycieli w pracy wychowawczej i współpracy z rodzicami,
- organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży (działania w zakresie wychowania: patriotycznego, dla kultury, zdrowotnego oraz szeroko pojętej profilaktyki),
- wczesne diagnozowanie schorzeń uczniów i problemów rodzinnych, aktywność w większej pomocy rodzinom z dziećmi niepełnosprawnymi i dysfunkcyjnymi wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

W roku szkolnym 2009/2010 kontynuowano systemowe działania miasta Tarnowa z naciskiem na pogłębienie współpracy z rodzicami i wzmacnianie funkcji wychowawczej szkoły (placówki):

- praca z radami rodziców (konferencja miejska) - podsumowanie spotkań rad rodziców przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, przybliżenie kompetencji w zakresie działań w szczególności na rzecz spraw wychowawczych dzieci i młodzieży, odniesienie do potrzeb i oczekiwań,
- doskonalenie umiejętności we wzajemnych relacjach rodzic-nauczyciel,
- przybliżenie problematyki skutków emigracji zarobkowej w szkole, „eurosieroctwa”,
- doskonalenie realizacji obowiązku szkolnego i nauki, rozwiązywania problemu wagarów.

Realizowanie w 2009 r. działania priorytetowe obejmowały:

1) Wspomaganie rodziny przez szkołę i Kościół

W ślad za podjętym w 2007 r. przez Prezydenta Miasta Tarnowa zacieśnieniem współpracy z Kościołem w dziedzinie wychowania młodego pokolenia, 23 IV 2009 r. odbyło się trzecie spotkanie warsztatowe z przedstawicielami rad rodziców przedszkoli, określające wzajemne oczekiwania i trudności we współdziałaniu rodziny i instytucji w wychowaniu dzieci; zachęcano rodziców do większego włączania się w sprawy wychowawcze na terenie szkół i placówek oświatowych. Opracowano i przekazano radom rodziców przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów materiały z wszystkich spotkań, opracowano ankiety, na podstawie których opracowano „Informacje zwrotne po spotkaniach przedstawicieli oświaty i Kościoła z radami rodziców”. Organizowanych jest wiele wspólnych przedsięwzięć, wzmacniana jest współpraca z Rodziną Szkół Świętych i Błogosławionych w Diecezji Tarnowskiej, Rodziną Szkół Jana Pawła II, rozwijane są inicjatywy społeczne (małopolski projekt „Mieć wyobraźnię miłosierdzia”, Szkolne Koła CARITAS i wiele innych).

2) Wzmocnienie postaw patriotycznych

- Obchody „Roku Gen. Józefa Bema”, odbyły się: „Międzynarodowa Sesja Naukowa Generał Józef Bem - bohater wiecznych nadziei” pod honorowym patronatem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego, przypadająca w 215. rocznicę urodzin Generała, która zainaugurowała cykl imprez przybliżających jego osobę (14 III 2009 r.), „Urodziny Bema” pod patronatem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego (21 III 2009 r.), rocznica sprowadzenia jego prochów do Tarnowa, „Międzynarodowy Koncert Przyjaźni” w Mościckim Centrum Kultury pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa jako jeden z elementów podsumowujących „Rok Gen. Józefa Bema” (20 XI 2009 r.) z udziałem młodzieży: ze Szkoły Podstawowej im. Dózsa György w Veszprem (Węgry), Szkoły Podstawowej im. Gen. J. Bema w Balatonfüred (Węgry), Szkoły Podstawowej Nr 15 im. Gen. J. Bema w Tarnowie, Zespołu Szkół Sportowych w Tarnowie oraz Zespołu DSA.
- Otwarcie Alei Dębów Katyńskich przy ul. Wojska Polskiego w ramach obchodów 69. rocznicy mordu katyńskiego (20 IV 2009 r.). Urząd Miasta Tarnowa wraz ze Stowarzyszeniem Rodzin Ofiar Katynia uhonorował osoby, zamordowane w obozach kaźni na Wschodzie i przyłączył się do ogólnopolskiej akcji posadzenia 21.473 dębów na 70-lecie Zbrodni Katyńskiej „Katyń... ocalić od zapomnienia”. W akcję włączyły się tarnowskie szkoły, z którymi związani byli bohaterowie - ofiary zbrodni katyńskiej: I Liceum Ogólnokształcące, III Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół

Ogólnokształcących Nr 1, Zespół Szkół Ogólnokształcących Nr 4, Zespół Szkół Ogólnokształcących i Technicznych oraz Gimnazjum Nr 4. Zapoznały one wszystkich swoich uczniów z postacią bohatera i okolicznościami w jakich poniósł męczeńską śmierć, ponadto zawarły w swoich programach wychowawczych opiekę nad aleją. Posadzono 26 dębów, obok każdego umieszczono tabliczkę informacyjną z danymi upamiętnionego oficera.

- Obchody Święta Niepodległości (11 XI 2009 r.).

3) Wychowanie dla kultury

Powielenie i ponowne przekazanie radom rodziców materiałów zawierających potrzeby kulturalne dzieci i młodzieży od przedszkola do matury w zakresie organizacji wolnego czasu odpowiednim instytucjom w mieście do realizacji (materiały opracowali nauczyciele - przedstawiciele wszystkich poziomów edukacyjnych; cel: pomoc dla instytucji kultury w dostosowaniu się do oczekiwań oświaty), materiały opublikowano również na stronie internetowej miasta.

4) Wspieranie przedsiębiorczości i samodzielności uczniów

Licząca 25 osób Młodzieżowa Rada Miejska w 2009 r. zakończyła 2-letnią kadencję. Wybory na następną kadencję odbyły się 30 IX 2009 r. Młodzieżowa Rada Miejska I kadencji podjęła wiele zadań na rzecz młodzieży szkolnej i środowiska, prowadziła działalność charytatywną, pomoc wolontariuszy, występowała z własnymi inicjatywami. Wykazała się dobrą współpracą ze szkołami: przekazywanie informacji o akcjach, imprezach, motywowanie do aktywności społecznej rówieśników. Większe przedsięwzięcia Młodzieżowej Rady:

- konferencja „Polityka młodzieżowa w subregionie tarnowskim” (debata metodą open space); młodzieżowa inicjatywa wspierana przez Urząd Miasta Tarnowa oraz Starostwo Powiatowe w Tarnowie (15 VI 2009 r.),
- I Ogólnopolskie Forum Młodych Samorządowców, spotkanie z Prezydentem Miasta Tarnowa; nawiązanie strategicznego partnerstwa, omówienie wspólnych przedsięwzięć na posiedzeniu przedstawicieli Młodzieżowej Rady Miejskiej w Tarnowie i prezydium Młodzieżowej Rady Gminy Tuchów (23-25 IX 2009 r.).

W 2009 r. w Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie wspólnie z Biurem Poselskim Posła do Parlamentu Europejskiego Czesława Siekierskiego po raz trzeci zorganizowano III Forum Europejskie Szkół Ziemi Tarnowskiej pod hasłem: „5 lat Polski w Unii Europejskiej” pod patronatem Prezydenta Miasta Tarnowa oraz Starostwa Powiatowe. Podczas konkursu uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z Tarnowa oraz powiatu tarnowskiego sprawdzali swoją wiedzę z zakresu historii i bieżących spraw Unii Europejskiej, a także umiejętności z j. angielskiego oraz niemieckiego (7 IV 2009 r.).

W Szkole Podstawowej Nr 9 odbył się IX Sejmik Uczniowski Uczniów Szkół Podstawowych (20 IV 2009 r.).

W ramach projektu realizowanego przez Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli (MCDN) i Urząd Miasta Tarnowa w Zespole Szkół Technicznych i MCDN Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli w Tarnowie odbyły się III Międzynarodowe Dni Samorządności Uczniowskiej, w których wzięły udział delegacje z gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych wraz z opiekunami (23-24.09.2009 r.). Tematem przewodnim była praca nad kształtowaniem „Portfolia Rozwoju Zawodowego Ucznia”.

Od 2007 r. z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Tarnowie zawierane są umowy, w ramach których realizowane są zajęcia dodatkowe dla uzdolnionych uczniów

tarnowskich szkół ponadgimnazjalnych, obejmujące wykłady i ćwiczenia z języka polskiego, matematyki, chemii, fizyki oraz informatyki. Celem tych zajęć jest przygotowanie uzdolnionej młodzieży do uczestnictwa w olimpiadach przedmiotowych oraz nawiązanie współpracy z uczelnią.

Tabela nr 61: Zajęcia dodatkowe dla uczniów zdolnych w latach 2007-2009

Wyszczególnienie	2007	2008	2009
Liczba uczniów	347	131	241
Liczba szkół	8	8	14
Liczba godzin	184	553	480
Wydatkowana kwota	16.220	50.000	40.740

Źródło: Wydział Edukacji Urzędu Miasta Tarnowa

„Wyprawkę finansową” w kwocie po 1.000 zł otrzymali od Prezydenta Miasta Tarnowa zdolni uczniowie, którzy reprezentowali Tarnów i Polskę w konkursach matematyczno-logicznych na szczeblu światowym:

- Sao Paulo - uczniowie Zespołu Szkół Ogólnokształcących Nr 2: Mateusz Czekalski, Michał Papuga (drużyna CapsLock) zakwalifikowali się do finału konkursu Hewlett-Packard Global Business Challenge organizowanego przez Junior Achievement Worldwide,
- Paryż - Finał Światowy XXIII Międzynarodowych Mistrzostw w Grach Matematycznych i Logicznych - Krzysztof Foszcz uczeń Gimnazjum Dwujęzycznego w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 2 i Bartłomiej Stachnik uczeń Szkoły Podstawowej Nr 15 zakwalifikowali się do reprezentacji Polski (29 osób) zajmując odpowiednio IV i V miejsce w finale krajowym, który odbył się 16-17 V 2009 r. na Politechnice Wrocławskiej.

Po raz drugi (październik 2009 r.) rozstrzygnięto Konkurs o Nagrodę im. Tadeusza Tertila, która przyznawana jest za najlepszą pracę dyplomową (magisterską i licencjacką) o tematyce związanej z miastem Tarnowem lub Powiatem Tarnowskim, obronioną w roku akademickim, w którym odbywa się konkurs. O nagrodę (odpowiednio 3.000 zł i 2.000 zł) mogą ubiegać się absolwenci małopolskich szkół wyższych, zamieszkali na stałe w Tarnowie lub w powiecie tarnowskim. Inicjatywa ta realizowana jest wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Tarnowie od 2007 r.

5) Profilaktyka i bezpieczeństwo.

W tarnowskich szkołach i przedszkolach przeprowadzono warsztaty oraz realizowano programy profilaktyczne skierowane do dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców. Po raz trzeci zorganizowano też warsztaty szkoleniowe „Dyscyplina w szkole” dla nauczycieli Tarnowa w ramach Katolickiego Stowarzyszenia Wychowawców.

Gmina Miasta Tarnowa w 2009 r. po raz trzeci aplikowała o środki z Ministerstwa Finansów na instalację bądź modernizację monitoringu w szkołach w ramach rządowego programu wspierania w latach 2007-2009 organów prowadzących w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki w publicznych szkołach i placówkach „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”. Dofinansowanie otrzymały: Szkoła Podstawowa Nr 8, Szkoła Podstawowa Nr 15, Gimnazjum Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi, Zespół Szkół Sportowych, Zespół Szkół Budowlanych i Bursa Międzyszkolna. Wartość dofinansowania w 2009 r. wyniosła 31.591,90 zł (Gmina Miasta Tarnowa dofinansowała drugie tyle kosztów).

Również Straż Miejska w Tarnowie w ramach działań prewencyjnych w 2009 r. realizowała programy profilaktyczne, współpracując ze szkołami, przedszkolami i półkoloniami. W roku ubiegłym programy były realizowane w 22 szkołach, 7 przedszkolach i 12 półkoloniach, a uczestniczyło w nich 3.100 dzieci. Realizowane były następujące programy:

- „Bądź Świetlikiem Na Drodze”: Program został opracowany przez funkcjonariusza Straży Miejskiej. Realizację programu rozpoczęto 24.09.2007 r. Programem objęto tarnowskie szkoły podstawowe (klasy 1-3) i przedszkola. Głównym celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa i widoczności dzieci przez kierujących pojazdami. Dzieci w czasie zajęć uczą się zasad bezpiecznego poruszania się po drogach, omawiane są najważniejsze przepisy oraz udzielane są wskazówki jak zapobiegać niebezpieczeństwom, szczególnie przy złych warunkach atmosferycznych, gdy widoczność dzieci na drodze przez kierujących jest znacznie ograniczona. Dzieci w czasie zajęć wspólnie z funkcjonariuszem zawieszają odbłaski przy tornistrach, co ma zwiększyć ich bezpieczeństwo. Dzięki elementom odblaskowym idące drogą dziecko jest widoczne z około 200 metrów, co daje szansę na właściwą reakcję kierowcy i uniknięcie wypadku. Malowanie znaków drogowych oraz różne zabawy utrwalają przekazaną wiedzę. Spotkania profilaktyczne zwiększają zaufanie dzieci do Straży Miejskiej. W 2009 r. program ten przeprowadzono w siedemnastu szkołach podstawowych i czterech przedszkolach.
- „Bezpieczny i Czysty Tarnów”: Program został opracowany przez funkcjonariusza Straży Miejskiej. Pierwsze zajęcia w ramach tego programu odbyły się w 2000 r. Głównym celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w domu, w szkole, na podwórku i przy spotkaniach z osobami obcymi. W czasie zajęć dzieci poznają i ćwiczą podstawowe zasady samoobrony. Program porusza podstawowe zasady dotyczące ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem sortowania śmieci oraz zasad wyprowadzania psów na spacer. W 2009 r. program został przeprowadzony dla trzech klas czwartych w Szkole Podstawowej Nr 9.
- „Bezpieczne Wakacje”: Głównym celem programu jest zwiększenie bezpieczeństwa dzieci w czasie wakacji i zwrócenie szczególnej uwagi na groźące niebezpieczeństwa. Na spotkaniach omawiane są zasady bezpiecznego wypoczynku oraz zasady bezpieczeństwa przy spotkaniach z osobami obcymi. W czasie spotkań dzieci poznają i ćwiczą podstawowe zasady samoobrony. W 2009 r. program został przeprowadzony na półkoloniach, które odbyły się w szkołach podstawowych. W programie uczestniczyło 1.137 dzieci.
- „Strażnicy Dla Afryki”: Akcja ma na celu pomoc dzieciom afrykańskim i realizowana jest z funduszy własnych funkcjonariuszy. Strażnicy przesyłają do misji prowadzonej przez Siostry Boromeuszki Mikołowskie w miejscowości MPANSHYA w Zambii paczki z artykułami potrzebnymi dzieciom, którymi opiekują się siostry. Akcję rozpoczęto w sierpniu 2008 r., kiedy to wysłano 4 paczki 20-kilogramowe. W 2009 r. natomiast funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tarnowie wysłali 11 paczek 20-kilogramowych z artykułami szkolnymi, zabawkami, odzieżą, artykułami sanitarnymi i słodyczami.

Oprócz wymienionych programów profilaktycznych, w ramach współpracy z placówkami oświatowymi Straż Miejska przyjęła i zrealizowała 24 interwencje pisemne szkół (dotyczące głównie zabezpieczenia przed dewastacją budynków i boisk w okresie wakacji, a także dyskotek szkolnych).

W dniach 1-11 IX 2009 r. Straż Miejska wspólnie z Policją objęła nadzorem szkoły w ramach akcji „Bezpieczny powrót do szkoły”.

17. KULTURA

Tarnów to miasto z ugruntowaną pozycją na kulturalnej mapie Polski, miasto niezwykłych wydarzeń kulturalnych, imprez plenerowych, kameralnych, prezentacji plastycznych. Jak co roku, w 2009 r. w Tarnowie miały miejsce ważne wydarzenia artystyczne, ogólnopolskie festiwale filmowe, muzyczne, teatralne, taneczne, współorganizowane i współfinansowane przez miasto:

- Tarnowska Nagroda Filmowa,
- Art.-Fest,
- Ogólnopolski Festiwal Komедii „TALIA”,
- Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Dozwolone do 21”,
- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Odnalezionej,
- Ogólnopolski Festiwal „Tydzień Talentów”,
- Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z nami”,
- Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „KLASA-LELIWA”,
- Tygiel Kultury,
- Dni Pamięci Żydów Galicyjskich,
- Tarnów International Jazz Contest.

W Tarnowie działają dwa chóry katedralne o międzynarodowej renomie: chłopięcy „Pueri Cantores Tarnovienses” (wspólnie z Tarnowską Orkiestrą Kameralną wydał w 2009 r. kolejną płytę „Compleorium”) i dziewczęcy „Puellae Orantes” (we współpracy z Orkiestrą Kameralną Aukso wydał w 2009 r. płytę „Klasycy Wiedeńscy”), Tarnowska Orkiestra Kameralna, Tarnowski Chór Gos.pl., zespół wokalny MONK (zdobywca Srebrnego Serca Festiwalu Twórczości im. M. Grechuty „Korowód 2009”), Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”.

W 2009 r. w Tarnowie odbyło się wiele koncertów muzyki rozrywkowej, jazzowej i klasycznej. Dla tarnowskiej publiczności wystąpili m.in. Nigel Kennedy, VooVoo z zespołem Haydamaky, Ewa Bem, Kuba Badach, Grzegorz Turnau, Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Krakowskiej i Świętokrzyskiej, Orkiestra Symfoniczna Państwowej Filarmonii z Koszyc.

Tarnów to także miejsce aktywności licznego środowiska plastycznego. Tarnowscy artyści wystawiają swoje prace nie tylko w kraju, dali się też poznać w wielu miejscach na świecie.

Miasto w ciągu całego 2009 r. współorganizowało i współfinansowało wiele imprez kulturalnych, koncertów, wystaw organizowanych w Tarnowie, wśród których wymienić można:

- 1) W dniach od 5 do 6 czerwca 2009 r. odbyły się „Zderzenia 2009”. To impreza, która jest okazją do ukazania mieszkańcom, jak i zaproszonym gościom, wszystkiego co najlepiej kojarzy się z Tarnowem: zabytków, kultury i osiągnięć. Podczas tej interdyscyplinarnej imprezy odbyły się koncerty (wystąpili m.in.: zespół Totentanz z Tarnowską Orkiestrą Kameralną i brytyjska grupa Uniting Nations), wernisaże, prezentacje, biesiady żeglarskie, turniej rycerski. „Zderzenia” były okazją do dobrej zabawy, spotkania się z najlepszymi wykonawcami oraz poznania nowych nurtów w sztuce. Podczas tej imprezy przyznano Nagrody Miasta Tarnowa: w dziedzinie twórczości artystycznej (Pani Teresie Szafrąńskiej), „Mecenas Kultury Tarnowa” (Karpackiej Spółce Gazownictwa), Nagrodę

Honorową (Panu Romanowi Zubkowi) oraz „Nagrodę Nadzieja Roku” (zespółowi Totentanz).

- 2) Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej w Tarnowie, rok 2009 obchodzony był w Tarnowie jako „Rok Generała Józefa Bema”. Cykl imprez przypominał przypadające w 2009 r. rocznice: 215. urodzin generała, 160. jego zwycięstwa pod Sybirem i 80. sprowadzenia prochów J. Bema do Tarnowa. W ramach obchodów odbył się m.in.: X Bieg Bemowski, sesja naukowa „Generał Józef Bem - bohater wiecznych nadziei”, w „Urodziny Bema” Marszałek Sejmu Bronisław Komorowski oficjalnie otworzył ekspozycję repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej”, odbył się I Tarnowski Festiwal Kuchni i Wina Węgierskiego „Nie masz wina nad węgryzna a w papryce witamina”.
- 3) W lipcu na ulicy Wałowej odsłonięto na odnowionym skwerze przy ul. Wałowej 7 pomnik Króla Władysława Łokietka, który nadał Tarnowowi prawa miejskie. Oświetlony skwer z miejscami do siedzenia, kwiatami, krzewami oraz bezpłatnym dostępem do sieci internet stał się popularnym miejscem odpoczynku dla turystów i mieszkańców.
- 4) Rok 2009 był w Polsce Rokiem Juliusza Słowackiego. W Tarnowie imprezy organizowane przez Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Tarnowie odbywały się przez cały rok poprzez promocję twórczych działań i talentów artystycznych młodzieży i dorosłych realizujących amatorskie przedstawienia teatralne zainspirowane twórczością Juliusza Słowackiego.

17.1. Miejskie instytucje kultury i ich działalność

W Tarnowie działają 4 miejskie instytucje kultury:

- Tarnowskie Centrum Kultury,
- Tarnowski Teatr im. Ludwika Solskiego,
- Biuro Wystaw Artystycznych – Galeria Miejska w Tarnowie,
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego,

które w 2009 r. łącznie otrzymały dotacje w wysokości 7.154.000 zł.

17.1.1. Tarnowskie Centrum Kultury

Tarnowskie Centrum Kultury w 2009 r. zorganizowało 2.809 spotkań edukacyjnych i zajęć stałych (w tym prób, spotkań, warsztatów), 30 koncertów i imprez kabaretowych, 9 wystaw, 29 imprez filmowych oraz 1.317 seansów w kinie „Marzenie” z udziałem ponad 105 tys. widzów, 9 imprez współorganizowanych z udziałem 9.300 uczestników.

W Tarnowskim Centrum Kultury w ramach edukacji kulturalnej działają:

- Szkoła Muzyków Rockowych SMRock - jedna z niewielu w Polsce, oferująca aktualnie naukę we wszystkich podstawowych klasach instrumentalnych: śpiew, gitara, bas, instrumenty klawiszowe, pianino,
- Autorska Pracownia Plastyczna Witolda i Elżbiety Pazerów,
- „PracOFFnia - Animacja Czasu Wolnego” - cykle 1, 2, 3-dniowych warsztatów z zakresu rękodzieła artystycznego,
- Akademia Filmowa 3 - Film Polski - trzecia części wykładów o filmie połączona z projekcjami i spotkaniami z twórcami filmu polskiego (projekt dofinansowany przez Sieć Kin Studyjnych i Lokalnych).

W maju 2009 r. odbyła się 23. Tarnowska Nagroda Filmowa - najstarsza po Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni impreza związana z polskim filmem. W ramach Tarnowskiej Nagrody Filmowej w 2009 r. przeprowadzono:

- 16 projekcje konkursowych,
- 6 projekcje dla dzieci,
- 3 projekcje plenerowe,
- koncert plenerowy połączony z Galą Wręczenia Nagród,
- pokazy Kaskaderskie - filmowe sceny akcji i efekty pirotechniczne,
- wystawy, spotkania z twórcami filmów.

Tarnowską Nagrodę Filmową uświetnili swoją obecnością wybitni aktorzy i reżyserzy, a to m.in.: Jacek Bławut, Krzysztof Pieczyński, Maciej Pieprzycza, Andrzej Grabowski, Tomasz Karolak, Magdalena Piekorz, Dorota Kędzierzawska, Xawery Żuławski, Kamila Baar, Franciszek Pieczka.

Koszt organizacji Tarnowskiej Nagrody Filmowej zamknął się kwotą 396,644 zł brutto (w tym środki pozyskane z: Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Stowarzyszenia Filmowców Polskich oraz z innych źródeł zewnętrznych).

17.1.2. Miejska Biblioteka Publiczna im. J. Słowackiego

Miejska Biblioteka Publiczna im. Juliusza Słowackiego w Tarnowie, jako lokalne centrum informacji, edukacji i kultury obsługuje czytelników poprzez sieć 11 filii i 10 działów udostępniania zbiorów oraz wykonuje zadania biblioteki powiatowej dla powiatu ziemskiego obejmując zasięgiem działania 16 bibliotek gminnych i ich filii (ogółem 64 placówki).

Przy Czytelni Naukowej działa Małopolskie Euro Info czyli Punkt Informacji Europejskiej, który gromadzi i udostępnia na miejscu książki, broszury, ulotki, materiały informacyjne o tematyce unijnej. Poprzez Internet prenumeruje codzienny serwis prasowy Euro PAP.

W największych działach Biblioteki, którymi są: Wypożyczalnia dla Dorosłych i Czytelnia Naukowa, w ramach realizacji porozumienia o wzajemnej współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie oraz Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Tarnowie prowadzono dyżury doradcy zawodowego i warsztaty „Internet - narzędziem poszukiwania pracy”.

Biblioteka prowadzi 12 Telecentrów z dostępem do Internetu, wyposażonych w 4 zestawy komputerowe, skaner, drukarkę, faks, kserokopiarkę i bindownicę. W 2009 r. z usług skorzystało 30.700 osób. Na swoim serwerze udostępnia katalogi własne oraz bibliotek szkół wyższych Tarnowa pod adresem <http://www.biblioteka.tarnow.pl/fidkar>.

W 2009 r. Miejska Biblioteka Publiczna uzyskała dofinansowanie z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (poprzez Instytut Książki) do projektów: „Salony Literackie” (15.000 zł) i „Pora Poezji” (4.000 zł) oraz na zakup nowości wydawniczych (29.770 zł). Uzyskano również dotację z Fundacji Bankowej im. Leopolda Kronenberga przeznaczoną na konserwację starych druków (25.200 zł).

W 2009 r. wprowadzono do zbiorów 5.516 książek (w tym 3.470 z zakupu). Zbiory Miejskiej Biblioteki Publicznej - stan na 31 grudnia 2009 r.:

- 353.475 książek,
- 3.870 roczników czasopism,
- 44.535 kaset książki mówionej,
- 1.730 kaset video,
- 992 jednostki zbiorów Oddziału Starych Druków,

- 982 jednostki zbiorów specjalnych (przeźrocza, płyty analogowe, mikrofilmy),
- 378 płyt CD, DVD,
- 63 e-booki.

W 2009 r. w wypożyczalniach zarejestrowano 27.564 czytelników, którym wypożyczono (na zewnątrz) 422.114 książek i 11.097 czasopism bieżących. W czytelnich udostępniono (na miejscu): 69.554 książki, 4.794 roczniki i 76.322 czasopisma. Średnia dzienna liczba odwiedzin w wypożyczalniach i czytelnich wynosiła ponad 1.050 osób.

Miejska Biblioteka Publiczna jest inicjatorem i organizatorem wielu przedsięwzięć mających na celu promowanie i rozwój czytelnictwa, adresowanych do:

- różnych grup wiekowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji literacko-plastyczno-teatralnej najmłodszych: przedszkolaków, dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów, szkół ponadgimnazjalnych, przy równoczesnym uczestnictwie i współpracy rodziców i nauczycieli,
- dorosłych - aktualnych i potencjalnych czytelników (Sala Komputerowa, Klub Przyjaciół Książki; wystawy, wykłady, konkursy, itp.),
- osób chorych (szpitale), starszych (Klub Literacji „13”), niepełnosprawnych („książka na telefon”), z dysfunkcją wzroku (Dyskusyjny Klub Książki Mówionej), osadzonych (zakłady penitencjarne).

Tabela nr 62: Przedsięwzięcia Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2009 r.

Forma działalności	Liczba spotkań/form	Liczba uczestników
Salony Literackie	7	1.900
Spotkania autorskie, promocje książek	12	689
Dyskusyjny Klub Książki	14	52
Dyskusyjny Klub Książki Mówionej	9	115
Klub Literacki „13”	10	197
Grupa Młodych Autorów	12	101
Klub Moli Książkowych „Różowe Moliki”	12	48
Lekcje biblioteczne dla uczniów	80	1.509
Biblioteczne przedszkola: zajęcia literacko-plastyczne	58	1.313
Pasowanie na czytelnika	59	1.093
Wykłady i prelekcje (nt. zbiorów, tematyczne)	113	1.214
Przyjmowane wycieczki	22	352
Konkursy literackie i tekstowe	2	53
Konkursy plastyczne	25	3.623
Wystawy pokonkursowe	25	3.592
Wystawy rocznicowe, okolicznościowe	62	4.817
Zajęcia biblioterapeutyczne	32	245
Zajęcia komputerowe dla dzieci i młodzieży	13	200
Szkolenia komputerowe osób starszych	100	397
Zajęcia plastyczne dla dorosłych	8	48
Zajęcia dla dzieci w czasie ferii zimowych	40	354
Zajęcia dla dzieci w czasie wakacji	104	959

Miejska Biblioteka Publiczna prowadzi własną działalność wydawniczą w zakresie tematyki związanej w Tarnowie i regionem tarnowskim. Wydawnictwa przyjmują formę drukowaną oraz elektroniczną (płyty CD, DVD). W 2009 r. wydano:

- cykliczne pismo Klubu Młodych Autorów „Aspiracje. Magazyn Literacki Młodych”,
- „Wiosenne wiersze klekoty. Prezentacje twórczości dziecięcej”,
- Grzegorz. Szczerba „Darowizna Księcia Romana Sanguszki”,
- Robert Stańczyk „Piąta strona świata” - tomik poezji,
- Ryszard Lis „Niepokonani. Tarnowskie opowieści wojenne”.

17.1.3. Biuro Wystaw Artystycznych - Galeria Miejska

W 2009 r. Biuro Wystaw Artystycznych - Galeria Miejska w Tarnowie brała udział w 45 zdarzeniach artystycznych, w tym zorganizowała: 30 wystaw w Galerii Pasaż Tertila i Galerii Małej, 3 wystawy w Mościckim Centrum Kultury, 2 wystawy w kamienicy przy Rynku 3, 5 wystaw w kraju i 3 wystawy zagranicą (Belgrad, Berlin, Bukareszt).

Galeria przygotowała wystawy prezentujące wybitnych polskich artystów, takich jak: Andrzej i Jerzy Kalina, Franciszek Frączek, Stanisław Szukalski, Franciszek Starowieyski, Małgorzata Markiewicz, Zbigniew Stanuch, Zbigniew Oleszko, Wojciech Prażmowski, Andrzej Świetlik, Tomek Sikora, Leon Tarasewicz.

Galeria przedstawiła tarnowskiej publiczności najnowszą twórczość rodzimego środowiska artystycznego. Swoje prace na indywidualnych wystawach prezentowali m. in.: Teresa Szafrąńska, Jerzy Ruszel, Michał Maniak, Krzysztof Martynów, Marek Chodkowski.

W ramach współpracy Galeria użyczyła swoich lokali wystawienniczych dla innych instytucji i organizacji miejskich (Muzeum Okręgowe w Tarnowie, Fundacja Kromka Chleba, Związek Polskich Artystów Plastyków).

Galeria aktywnie prowadziła działalność edukacyjną. Przeprowadziła 32 spotkania i zajęcia dydaktyczne z udziałem młodzieży ze szkół z Tarnowa i okolic (m.in. z Gromnika, Nowego Wiśnicza, Skrzyszowa, Szczucina, Żabna), a także słuchaczy powyżej 55. roku życia (w tym słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku). Nową propozycją edukacyjną, prezentującą polską sztukę współczesną, była „Seksja Sztuki Nowoczesnej - Alfabet polski”. Zaproszenie do projektu przyjęli wybitni artyści młodego pokolenia (Basia Bańda, Pola Dwurnik, Mikołaj Groszperre, Łukasz Jastrubczak, Szymon Kobylarz, Tomasz Kowalski, Małgorzata Markiewicz, Bartosz Mucha, Agnieszka Polska, Joanna Rajkowska, Magdalena Starska, Truth, Zorka Wollny, Julita Wójcik, Erwina Ziolkowska). Trwałym efektem projektu jest rzeźba Trutha w Parku Strzeleckim oraz katalog „Alfabet polski 1”. W ramach działań edukacyjnych odbyły się spotkania artystów z młodzieżą Zespołu Szkół Plastycznych (Jerzy i Andrzej Kalina) oraz wykłady dotyczące prezentowanych wystaw (Jerzy i Andrzej Kalina, Franciszek Frączek, Alfabet polski 1).

Galeria Miejska w Tarnowie po raz kolejny została zaproszona do współtworzenia Ogólnopolskiego Festiwalu „Strefa Inne Brzmienia Lublin-Lwów 2009”. Galerii powierzono scenę plastyczną, w ramach której zaprezentowała 5 wystaw, w tym wystawę Jerzego Skolimowskiego, Andrzeja Dudzińskiego, Wojciecha Prażmowskiego, Janusza Foglera i Tomka Sikory.

Galeria Miejska w Tarnowie prezentowała także wystawy ze swoich zbiorów na warszawskiej Nocy Muzeów (Andrzej Dudziński - Galeria Klimy Bocheńskiej) oraz w Galerii „Obora” w Głotowie (Wojciech Druszcz, Jerzy Fogler).

Na przełomie listopada i grudnia 2009 r. odbyła się szósta edycja festiwalu ArtFest, którego pomysłodawcą i realizatorem jest Galeria Miejska. W czasie festiwalu zaprezentowano program, który spotkał się z dużym zainteresowaniem tarnowskiej publiczności i mediów lokalnych, został również objęty prestiżowym patronatem Programu III Polskiego Radia. Program obejmował zarówno zdarzenia plastyczne, muzyczne, literackie oraz spotkania z artystami. Gośćmi szóstej edycji Festiwalu byli: Andrzej Dudziński, Funky Flow, Janusz Głowacki, Nigel Kennedy i KROKE, Olena Leonenko, P.M. Elektric Quartet, Wojciech Prażmowski, Tomek Sikora, Andrzej Świetlik, Leon Tarasewicz (wystawa retrospektywna), Susan Weinert & Zbigniew Jakubek, VOO VOO i HAYDAMAKY oraz Małgorzata Braunek, Dariusz Bugalski, Magda Dygat i Barbara Marcinik. Dużą popularnością cieszyła się tarnowska edycja Galerii Bezdomej prezentująca fotografię niezależną. Trwałym efektem Festiwalu są dwie publikacje: „Jaśnienie” Dariusza Bugalskiego i Wojciecha Prażmowskiego oraz „Przejrzystość rzeczy” (katalog wystawy Tomka Sikory). Galeria Miejska wszystkie te działania wykonała przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego oraz Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S. A.

17.1.4. Tarnowski Teatr im. L. Solskiego

W 2009 r. Tarnowski Teatr przygotował 10 premier:

- „Przygody Koziołka Matołka” Kornela Makuszyńskiego (reż. Sławomir Gaudyn, premiera 11 I 2009 r.),
- „Fabryka” Marcina Skóry (reż. Andrzej Prokop, prapremiera 6 III 2009 r.),
- „Wszystko o kobietach” Miro Gavrana (reż. Krzysztof Prus, premiera 27 III 2009 r.),
- „Rozmowy z katem” Kazimierza Moczarskiego (reż. Edward Żentara, premiera 14 IV 2009 r.),
- „Zdążyć przed Panem Bogiem” Hanny Krall (reż. Tomasz Piasecki, premiera 26 IV 2009 r.),
- „W windzie” Jana Stępnia (reż. Mariusz Szaforz, prapremiera 26 IX 2009 r.),
- „Glany na glanc” Davida Gov’a (reż. Tomasz Piasecki, premiera 4 X 2009 r.),
- „Każdy kocha Opalę” Johna Patricka (reż. Ja Tomaszewicz, premiera 11 X 2009 r.),
- „mady-baby.edu” Gianiny Čarbunariu (reż. Krzysztof Prus, prapremiera 29 XI 2009 r.),
- „Kopciuszek” Jana Brzechwy (reż. Ewa Marcinkówna, premiera 4 XII 2009 r.).

Zagrano ogółem 225 spektakli (w tym 25 poza tarnowską sceną). Obejrzało je 38.414 widzów (rok wcześniej 38.379). Działalność teatralną wzbogaciły liczne koncerty, spotkania, konkursy, warsztaty teatralne, wystawy. Wpływy ze sprzedanych biletów wyniosły łącznie 497.928 zł (w roku poprzednim 463.416 zł). Równocześnie pozyskano 127.192 zł od sponsorów oraz za wynajem.

Najważniejszym wydarzeniem teatralnym sezonu był XIII Ogólnopolski Festiwal Komедии TALIA, nazywany Talią Gwiazd z powodu występów takich osób jak: Krystyna Janda, Bogusław Schaeffer, Bartłomiej Kasprzykowski, Anna Seniuk, Marcin Kwaśny, Joanna Żółkowska, Olga Bończak, Hanna Śleszyńska. Podczas Festiwalu zaprezentowano 16 spektakli (9 tytułów), a towarzyszyło im 6 imprez festiwalowych. Po raz pierwszy głos decydujący o nagrodzie głównej miała publiczność Festiwalu. Ponadto Dyrekcja Festiwalu przyznała nagrody indywidualne. Środki na realizację Festiwalu pozyskano z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz od sponsorów .

W 2009 r. po raz pierwszy zorganizowano Festiwal dla Dzieci - Mała Talia, zaprezentowano na nim 9 spektakli (5 tytułów). Środki na realizację uzyskano z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego oraz od sponsorów

W związku z trwającą przebudową Tarnowski Teatr prezentował swoje spektakle w Sali Teatralnej w Pałacu Młodzieży, Tarnowskim Centrum Kultury oraz Kinie Marzenie.

Mecenasem Teatru jest Karpacka Spółka Gazownictwa.

17.2. Pozostałe instytucje kultury działające w Tarnowie

W Tarnowie działają dwa muzea:

- Muzeum Okręgowe z siedzibą w Ratuszu i renesansowej kamienicy w obrębie Rynku Starego Miasta (instytucja kultury województwa małopolskiego),
- Muzeum Diecezjalne, najstarsze muzeum kościelne w Polsce (założone w 1888 r.) posiadające cenne zabytki sztuki sakralnej.

Muzeum Okręgowe zorganizowało w 2009 r. imprezy cykliczne, wśród nich m. in. „Malowana chata” - konkurs organizowany w Zalipiu, XI Dni Kultury Żydowskiej - "Galicjaner Sztetel", „Międzynarodowy Turniej Rycerski o Złoty Warkocz Tarłówny” na zamku w Dębnie.

W 2009 r. miasto dofinansowało kwotą 20.000 zł wydarzenia artystyczne organizowane przez Muzeum Okręgowe (m. in. zorganizowanie wystawy plenerowej „Tarnów - miasto Generała Józefa Bema, Dni Pamięci Żydów Galicyjskich i organizacja wystawy Gabriel Morvay).

Od sierpnia 2007 r. na bazie Mościckiej Fundacji Kultury działa w Tarnowie Mościckie Centrum Kultury - instytucja kultury województwa małopolskiego, która kontynuuje działalność otwartego w 1971 r. Domu Kultury Zakładów Azotowych.. Placówka pomimo trwającego w 2009 r. remontu nieprzerwanie prowadziła swoją działalność.

W Centrum funkcjonuje Kino Millennium powstałe w 1999 r. w wyniku przekształcenia z kina „Kosmos” Domu Kultury Zakładów Azotowych, obecnie dysponujące największą w regionie, odnowioną salą na 599 miejsc. Przy Mościckim Centrum Kultury działa nieprzerwanie od 1963 r. Zespół Pieśni i Tańca „Świerczkowiacy”.

18. SPORT, TURYSTYKA I REKREACJA

Miasto wspiera rozwój kultury fizycznej finansowo i organizacyjnie na wielu płaszczyznach. Do najważniejszych obszarów wsparcia należą:

- realizacja sportowo-rekreacyjnych zajęć pozalekcyjnych w tarnowskich szkołach (zadanie dofinansowywane corocznie z Funduszu Zajęć Sportowo-Rekreacyjnych dla Uczniów, będącego w dyspozycji Ministra Sportu i Turystyki,
- realizacja systemu rozgrywek międzyszkolnych tarnowskich szkół w różnych dyscyplinach sportu,
- realizacja programów feryjnego i wakacyjnego wypoczynku dzieci i młodzieży, o charakterze sportowo-rekreacyjnym,
- prowadzenie systemu stypendiów sportowych,
- prowadzenie systemu nagród i wyróżnień dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych,
- wspieranie zadań realizowanych w zakresie sportu kwalifikowanego,

- współpraca w oparciu o ustawę z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.) z organizacjami pozarządowymi działającymi w zakresie kultury fizycznej,
- inicjowanie, finansowanie i współorganizowanie wielu imprez sportowych o znaczeniu ponadlokalnym,
- prowadzenie inwestycji w zakresie infrastruktury sportowej, z udziałem środków zewnętrznych.

W 2009 r. kontynuowano system wspierania zadań w zakresie sportu kwalifikowanego (uruchomiony w 2008 r.), dzięki któremu Miasto wspierało rozwój popularnych w Tarnowie dyscyplin sportu, m.in. żużla, piłki nożnej, piłki ręcznej, wspinaczki.

W roku 2009 w Tarnowie odbyło się wiele imprez sportowo-rekreacyjnych. Najważniejszymi z nich były:

- Halowe Mistrzostwa Polski Modeli Samochodowych R/C,
- 3 Super Sprint o Puchar Prezydenta Miasta Tarnowa (w ramach 17 Finału WOŚP) dla kierowców samochodów,
- Karting Grand Prix 2009 - I runda,
- Memoriał A. Barwińskiego, Turniej Piłki Nożnej Orlików,
- Eliminacje Mistrzostw Polski Modeli Samochodowych R/C on-road,
- Mistrzostwa Tarnowskich Szkół Ponadgimnazjalnych w Narciarstwie Alpejskim Janowice-Lubinka,
- Finał Halowych Mistrzostw Polski Modeli R/C,
- Eliminacje Strefowe do Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży Szkolnej Ministerstwa Edukacji Narodowej w Brydżu Sportowym U-18 oraz Międzynarodowych Mistrzostw Polski U-15,
- Puchar Świata we Wspinaczce Sportowej,
- V Otwarty Memoriał Pływacki - sztafeta pamięci,
- Pięć edycji Pucharu Tarnowa MTB 2009 - kolarstwo górskie,
- Mistrzostwa Polski Seniorów we Wspinaczce Sportowej na Czas,
- Polska Biega - Tarnów 2009,
- Karting Grand Prix 2009 - II runda,
- Ćwierćfinał Mistrzostw Polski w koszykówce w kat. kadetek oraz Ćwierćfinał Pucharu Związku Piłki Ręcznej w Polsce (piłka ręczna chłopców),
- Karpacki Wyścig Kurierów oraz Kryterium Uliczne im. E. Kwiatkowskiego,
- V Międzynarodowa Spartakiada Młodzieży Niepełnosprawnej „Europa bez barier”,
- IX Tarnowska Olimpiada Przedszkolaków,
- XV Sportowy turniej miast i gmin 2009,
- Turniej Piłki Siatkowej Kobiet „W pierwszą rocznicę...”,
- Pożegnanie wakacji 2009 (w ramach programu Lato w mieście),
- Jubileusz 100-lecia MKS Tarnovia - turniej Piłki Nożnej Oldbojów,
- I Ogólnopolski Memoriał Zbigniewa Barnasia w Piłce Ręcznej Dziewcząt,
- Memoriał Alojzego Skrzypka w Piłce Siatkowej dziewcząt,

- Turniej Piłki Ręcznej dla uczniów tarnowskich szkół z okazji otwarcia wielofunkcyjnego boiska przy Szkole Podstawowej Nr 15 w Tarnowie,
- IX Memoriał Piłki Siatkowej Mężczyzn im. Prof. Alojzego Skrzypka,
- VII Otwarte Kartingowe Mistrzostwa Tarnowa oraz jubileusz 30-lecia środowiska kartmobilowego,
- XVIII Bieg Leliwitów,
- Finał Pucharu Polski Juniorów we Wspinaczce Sportowej,
- Puchar Polski Seniorów w Prowadzeniu - wspinaczka sportowa,
- Finał Mistrzostw Polski U 18 w Futsalu,
- XIV Bieg Sokołów,
- XI Ogólnopolski Mikołajkowy Turniej Kyokushin Karate,
- Indywidualne Mistrzostwa Europy Juniorów na żużlu,
- II Mistrzostwa Tarnowa Samorządowców w Tenisie Ziennym,
- Bike Maraton - kolarstwo górskie.

Od 2008 r. realizowany jest Program Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie dla Miasta Tarnowa na lata 2008-2013.

Tabela nr 63: Zadania wykonane w 2009 r. w ramach Programu Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie dla Miasta Tarnowa na lata 2008-2013

Zadanie	Opis
1. Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych	
Zajęcia sportowo-rekreacyjne dla uczniów tarnowskich szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Miasta Tarnowa.	Realizacja projektu pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów szkół tarnowskich. Zajęcia realizowane były wyłącznie w I półroczu roku kalendarzowego 2009, w oparciu o zapewnione środki z budżetu miasta. Najważniejsze założenia projektu: - okres realizacji: od stycznia do czerwca 2009 r., - koszt ogółem: 94 000 zł, - liczba uczestniczących szkół: 43, - liczba stałych uczestników objętych projektem: 2.589 uczniów, - liczba dyscyplin objętych projektem: 20, - liczba zrealizowanych godzin lekcyjnych: 5.222.
Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo, udział w zawodach i rozgrywkach organizowanych przez kluby i związki sportowe w ramach ciągłości szkolenia.	Zawarto 26 umów dotacji na łączną kwotę dotacji 466.246,90 zł, liczba uczestników: 1.233.
Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo na wyjazdowych zgrupowaniach sportowych organizowanych w okresie wakacji letnich przez kluby i związki sportowe w ramach ciągłości szkolenia.	Zawarto i rozliczono 14 umów dotacji na łączną kwotę 163.313 zł, liczba uczestników: 948.

Szkolenie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo na zgrupowaniach sportowych organizowanych na terenie miasta Tarnowa w okresie wakacji letnich przez kluby i związki sportowe w ramach ciągłości szkolenia.	Zawarto i rozliczono 1 umowy dotacji na łączną kwotę 3.600 zł, liczba uczestników: 32.
Organizacja imprez turystycznych dla mieszkańców Tarnowa.	Zawarto 2 umowy dotacji na łączną kwotę 20.000 zł, liczba uczestników: 5.000.
Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa.	Zawarto 1 umowę dotacji na łączną kwotę 30.000 zł, liczba uczestników: 134.
„Niepełnosprawni sprawni w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach.	Zawarto 1 umową na kwotę 8.000 zł, liczba uczestników: 18.
2. Organizacja wypoczynku dzieci i młodzieży	
Organizacja zimowego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim niekorzystającej z wyjazdowych form wypoczynku : - zajęcia organizowane w tarnowskich szkołach (29 szkół, ok. 1.111 godzin lekcyjnych), w szczególności sportowo-rekreacyjne, ale również plastyczne, techniczne, muzyczne, taneczne, teatralne, komputerowe, internetowe, językowe, świetlicowe, - zajęcia i imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane w Tarnowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji oraz w wybranych tarnowskich klubach sportowych.	Zrealizowano z udziałem środków z budżetu Miasta w wysokości 137.333 zł, liczba uczestników: 34.176. Program feryjnego wypoczynku koordynowany przez Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji składał się z dwóch części: - zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych realizowanych w tarnowskich klubach, stowarzyszeniach, Tarnowskim Ośrodku Sportu i Rekreacji i Pałacu Młodzieży, - zajęć i imprez sportowo-rekreacyjnych realizowanych w 29 tarnowskich szkołach.
Organizacja letniego wypoczynku dla dzieci i młodzieży, przede wszystkim niekorzystającej z wyjazdowych form wypoczynku: - półkolonie dla uczniów z tarnowskich szkół podstawowych i gimnazjalnych organizowane w 12 szkołach w okresie wakacji, - ogólnodostępne, nieodpłatne zajęcia, imprezy rekreacyjne i sportowe, turnieje dla dzieci i młodzieży realizowane w okresie całych wakacji przez Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz tarnowskie kluby sportowe.	Zrealizowano z udziałem środków z budżetu Miasta w wysokości 353.190 zł, liczba uczestników: 42.918. Organizacja 12 półkolonii oraz zajęcia sportowo-rekreacyjne w 16 podmiotach (zakłady budżetowe, kluby sportowe, stowarzyszenia).

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

18.1. Organizacje kultury fizycznej z siedzibą na terenie Gminy Miasta Tarnowa

Tabela nr 64: Uczniowskie kluby sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży” w Tarnowie	Sekcje: wspinaczki, szermierki, judo, koszykówki, piłki ręcznej chłopców i dziewcząt
2.	Międzyszkolny Ludowy Uczniowski Klub Sportowy przy Gimnazjum Nr 8 w Tarnowie	lekka atletyka
3.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „1811” w Tarnowie	koszykówka
4.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „IKS”	sport i rekreacja
5.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Iskierka-Krzyż” przy Gimnazjum Nr 6 w Tarnowie	piłka siatkowa
6.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Olimpijczyk” przy Gimnazjum Nr 1 w Tarnowie	rekreacja
7.	Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Gumniska” przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Tarnowie	piłka siatkowa
8.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Hesed”	piłka nożna
9.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Karolina” przy Parafii Błogosławionej Karoliny w Tarnowie	szachy, rekreacja
10.	Parafialny Uczniowski Klub Sportowy przy Parafii Świętej Trójcy w Tarnowie	tenis stołowy, rekreacja
11.	Uczniowski Klub Sportowy „Sokół-Mościce” przy Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie	pływanie, dwubój i trójbój
12.	Uczniowski Klub Sportowy „Akademia Futsal” Tarnów	futsal
13.	Uczniowski Klub Sportowy „19” przy Szkole Podstawowej Nr 19 w Tarnowie	rekreacja
14.	Uczniowski Klub Sportowy „Atlant” przy Szkole Podstawowej Nr 10 w Tarnowie	rekreacja
15.	Uczniowski Klub Sportowy „Baskila” w Tarnowie	strzelectwo
16.	Uczniowski Klub Sportowy „Budowlanka” przy Zespole Szkół Budowlanych w Tarnowie	rekreacja
17.	Uczniowski Klub Sportowy „Dwudziestka” przy Zespole Szkół Sportowych w Tarnowie	piłka nożna, lekka atletyka
18.	Uczniowski Klub Sportowy „Grabówka” przy Szkole Podstawowej Nr 7 w Tarnowie	rekreacja
19.	Uczniowski Klub Sportowy „Hatrick”	sport i rekreacja
20.	Uczniowski Klub Sportowy „Jaskółka” przy Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych Nr 1 w Tarnowie	piłka nożna
21.	Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy i Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	piłka siatkowa, piłka nożna
22.	Uczniowski Klub Sportowy „JMT Westerplatte”	sport i rekreacja

23.	Uczniowski Klub Sportowy „Kazik” przy Zespole Szkół Ogólnokształcących i Technicznych w Tarnowie	piłka nożna
24.	Uczniowski Klub Sportowy „Kobra”	kolarstwo
25.	Uczniowski Klub Sportowy „Kserkom Tenis Klub”	tenis ziemny
26.	Uczniowski Klub Sportowy „Leliwa” przy Gimnazjum Nr 4 w Tarnowie	piłka ręczna
27.	Uczniowski Klub Sportowy „Lider” przy Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych w Tarnowie	piłka siatkowa
28.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy III Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	koszykówka, piłka siatkowa
29.	Uczniowski Klub Sportowy „Maraton” przy Szkole Podstawowej Nr 9 w Tarnowie	rekreacja
30.	Uczniowski Klub Sportowy „Mechanik” przy Zespole Szkół Agrotechnicznych i Samochodowych w Tarnowie	rekreacja
31.	Uczniowski Klub Sportowy „Ogrodnik” przy Zespole Szkół Ekonomiczno-Ogrodniczych w Tarnowie	rekreacja
32.	Uczniowski Klub Sportowy „Orlik”	tenis ziemny
33.	Uczniowski Klub Sportowy „Ósemka” przy Szkole Podstawowej Nr 8 w Tarnowie	rekreacja, piłka ręczna
34.	Uczniowski Klub Sportowy „Sprawni Razem” przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Tarnowie	narciarstwo, piłka siatkowa, pływanie, badminton
35.	Uczniowski Klub Sportowy „Starówka” przy Gimnazjum Nr 2 w Tarnowie	rajdy turystyczne, biegi na orientację
36.	Uczniowski Klub Sportowy „Staś” przy VII Liceum Ogólnokształcącym w Tarnowie	strzelectwo
37.	Uczniowski Klub Sportowy „Technik” przy Zespole Szkół Technicznych w Tarnowie	koszykówka, piłka nożna, piłka siatkowa
38.	Uczniowski Klub Sportowy „Westovia”	sport i rekreacja, piłka nożna halowa
39.	Uczniowski Klub Sportowy przy IV Liceum Ogólnokształcącym i Gimnazjum Nr 10 w Zespole Szkół Ogólnokształcących Nr 1 w Tarnowie	rekreacja
40.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Tarnowie	tenis stołowy, piłka nożna, rekreacja
41.	Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej Nr 15 w Tarnowie	rekreacja

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 65: Ogniska TKKF

Lp	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Azoty”	narciarstwo, rajdy turystyczne, rekreacja
2.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Delfin”	strzelectwo, pięciobój
3.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Iskra”	rajdy turystyczne
4.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Legiony”	rekreacja
5.	Ognisko Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej „Maraton”	rekreacja
6.	Tarnowskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej	rekreacja

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 66: Towarzystwa sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Polskie Towarzystwo Boksu	boks
2.	Polskie Towarzystwo Ginnastyczne „Sokół – Świat Pracy”	kolarstwo górskie, rajdy turystyczne, turystyka piesza i rowerowa, biegi, narciarstwo biegowe
3.	Stowarzyszenie Przyjaciół Piłki Nożnej Unii Tarnów „Wierni”	wspieranie sekcji piłki nożnej ZKS „Unia” Tarnów
4.	Stowarzyszenie Yacht Club „Bezan”	żeglarstwo
5.	Tarnowskie Stowarzyszenie Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Niewidomych i Słabowidzących „Pogórze”	kregle, turystyka, rekreacja
6.	Tarnowskie Towarzystwo Piłkarskie	wspieranie rozwoju piłki nożnej w Tarnowie
7.	Tarnowskie Towarzystwo Piłki Ręcznej	wspieranie rozwoju piłki ręcznej w Tarnowie
8.	Tarnowskie Towarzystwo Sportowe „FUTAR”	halowa piłka nożna
9.	Tarnowskie Towarzystwo Żużlowe „Unia Tarnów”	wspieranie rozwoju żużla w Tarnowie
10.	Tarnowskie Zrzeszenie Sportowe Niepełnosprawnych „Start”	podnoszenie ciężarów, lekka atletyka, pływanie
11.	Towarzystwo Narciarskie „Mościce”	narciarstwo

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 67: Związki sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Tarnowski Okręgowy Związek Piłki Nożnej	piłka nożna
2.	Tarnowski Szkolny Związek Sportowy	realizacja rozgrywek międzyszkolnych
3.	Tarnowski Związek Brydża Sportowego	brydż sportowy

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 68: Kluby sportowe

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Auto Moto Klub Tarnowski	sporty motorowe
2.	Jacht Klub „Orion”	żeglarsstwo
3.	Klub Sportowy „Błękitni” w Tarnowie	sekcje: judo, piłki nożnej
4.	Klub Sportowy „Capoeira” Tarnów	capoeira
5.	Klub Sportowy „Iskra”	piłka nożna
6.	Klub Sportowy „Metal”	piłka nożna
7.	Klub Sportowy „Perfekcja” przy Agencji Ochrony „Perfekcja”	muay thai, muay boran
8.	Klub Tenisowy „Leliwa”	tenis ziemny
9.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, tenis stołowy, pływanie
10.	Klub Uczelniany Akademickiego Związku Sportowego Wyższej Szkoły Biznesu w Tarnowie	piłka siatkowa, koszykówka, piłka nożna, pływanie, tenis stołowy, tenis ziemny, turystyka, narciarstwo, bilard, szachy, aerobik
11.	Ludowy Klub Jeździecki „Klikowa” przy Stadzie Ogierów w Klikowej	jeździectwo
12.	Małopolski Klub Sportowo-Rowerowy „Pasja” Tarnów	sport, rekreacja i turystyka
13.	Miejski Klub Sportowy „Tarnovia”	Sekcje: piłki nożnej, wspinaczki sportowej, piłki siatkowej, tenisa stołowego
14.	Tarnowska Szkoła Bokserska	boks
15.	Tarnowski Klub Modelarstwa Samochodowego	modelarstwo samochodowe
16.	Tarnowski Klub Modelarzy R/C Cars	modelarstwo samochodowe

17.	Tarnowski Klub Sportowy „Kyokushin Karate”	karate kyokushin
18.	Tarnowski Klub Sportowy „Oyama Karate”	oyama karate
19.	Tarnowski Klub Strzelecki LOK	sekcja strzelecka
20.	Tarnowski Klub Tenisowy	tenis ziemny
21.	Zakładowy Klub Sportowy „Tamel”	piłka nożna
22.	Zakładowy Klub Sportowy „Unia” Tarnów	sekcje: pływacka, lekkiej atletyki, koszykówki, piłki nożnej

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 69: Organizacje działające w zakresie turystyki

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Fundacja „Semper Primus”	turystyka
2.	Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział „Ziemi Tarnowskiej”	turystyka

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 70: Zakład budżetowy

Lp.	Nazwa podmiotu	Domena
1.	Tarnowski Ośrodek Sportu i Rekreacji	sport i rekreacja

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

18.2. Osiągnięcia sportowe - sukcesy tarnowskich sportowców:

Żużel

Unia Tarnów ŻSSA - awans drużyny do Ekstraligi żużla,

Wspinaczka sportowa

Edyta Ropek:

- Mistrzostwo Polski w konkurencji na czas,
- 1 miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata w konkurencji na czas,

Tomasz Oleksy:

- Wicemistrzostwo Polski w prowadzeniu,
- 9 miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata,

Jędrzej Komosiński:

- 7 miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Świata,
- 4 miejsce w klasyfikacji generalnej Pucharu Polski,
- brązowy medal Mistrzostw Polski Seniorów na czas,
- brązowy medal Akademickich Mistrzostw Polski w konkurencji na czas,

Jakub Pocięcha:

- Mistrzostwo Polski Seniorów w konkurencji na czas.

Pływanie

Agnieszka Sak:

- brązowy medal na Mistrzostwach Polski Seniorów na dystansie 200 m stylem motylkowym,
- 7 miejsce w Mistrzostwach Europy Juniorów na dystansie 200 m stylem motylkowym,
- srebrny medal na Zimowych Mistrzostwach Polski Juniorów 16-letnich na dystansie 100 m.

Boks

Dariusz Sęk:

- Wicemistrzostwo Polski w kategorii seniorów.

18.3. Stypendia i nagrody sportowe

18.3.1. Stypendia sportowe

Kontynuowano system stypendiów sportowych ustanowiony przez Radę Miejską w Tarnowie w 2007 r. Od uruchomienia systemu, w ciągu trzech lat przyznano stypendia sportowe 225 osobom, na łączną kwotę 621.200,00 zł.

Tabela nr 71: Stypendia sportowe przyznane w 2009 r.

Zadanie	2009
Stypendia sportowe - kwota	180.000 zł
Stypendia sportowe - liczba stypendystów	81

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

18.3.2. Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych

Od 2007 r. na mocy uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie ze środków budżetu Miasta przyznawane są również nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych za osiąganie wysokich wyników sportowych we współzawodnictwie międzynarodowym i krajowym. Od 2007 r. nagrodzono i wyróżniono 460 osób i przyznano nagrody finansowe na łączną kwotę 246.900 zł.

Tabela nr 72: Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych przyznane w 2009 r.

Zadanie	2009
Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych - kwota	68.900 zł
Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych - liczba nagrodzonych i wyróżnionych	189

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

18.4. Sport i wypoczynek dzieci i młodzieży (w tym działalność TOSiR)

Corocznie, w czasie ferii zimowych i wakacji letnich, dla dzieci i młodzieży organizowane są różne formy wypoczynku: w postaci półkolonii (w szkołach), cykli rekreacyjnych imprez ogólnodostępnych czy też imprez typowo sezonowych (np. wyjazdy na narty zimą). W ciągu ostatnich czterech lat z oferty Miasta skorzystało 382.968 młodych mieszkańców Miasta (wakacje - 233.792, ferie zimowe - 149.176), a koszt przeprowadzenia

tego wypoczynku wyniósł łącznie 1.848.678 zł (odpowiednio: wakacje - 1.392.930, ferie zimowe - 455.748 zł)

Tabela nr 73: Realizacja Programu „Ferie zimowe Tarnów 2009”

Zadanie	2009
Program Ferie zimowe Tarnów 2009 - kwota	137.333 zł
Program Ferie zimowe Tarnów - liczba uczestników	34.176

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Tabela nr 74: Realizacja miejskiego Projektu „Lato w Mieście - Bezpieczne Wakacje Tarnów 2009”

Zadanie	2009
Program „Lato w Mieście - Bezpieczne Wakacje Tarnów 2009” – kwota	353.190 zł
Program „Lato w Mieście - Bezpieczne Wakacje Tarnów 2009” - liczba uczestników	42.918

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Sportowe rozgrywki międzyszkolne: zadanie zlecane jest corocznie Tarnowskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji. Zadanie obejmuje 60 cykli w różnych dyscyplinach sportu:

- dla szkół podstawowych przeznaczone są Igrzyska Młodzieży Szkolnej,
- dla gimnazjów - Gimnazjada,
- dla szkół ponadgimnazjalnych - Licealiada.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat na zadanie to przeznaczono 197.00 zł, a udział w nich wzięło 53.00 uczniów tarnowskich szkół.

Tabela nr 75: Sportowe rozgrywki międzyszkolne 2009 r.

Zadanie	2009
rozgrywki międzyszkolne-kwota	55.000 zł
rozgrywki międzyszkolne-liczba uczestników	15.500

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

18.5. Sport kwalifikowany

Od 2008 r. Gmina Miasta Tarnowa udziela dotacji na realizację zadań w zakresie sportu kwalifikowanego, w trybie ustawy z dnia 25 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 55, poz. 1298, z późn. zm.) oraz uchwały Nr XIX/259/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 27 lutego 2008 r. w sprawie określenia warunków i trybu wspierania rozwoju sportu kwalifikowanego na terenie Gminy Miasta Tarnowa.

Tabela nr 76: Dotacje na realizację zadań w zakresie sportu kwalifikowanego udzielone przez Gminę Miasta Tarnowa w latach 2008-2009

2008 r.	Kwota [zł]
Unia Tarnów ŻSSA – żużel	145.000
ZKS Unia Tarnów – piłka ręczna	72.000

ZKS Unia Tarnów – piłka nożna	50.000
KS Błękitni – judo i piłka nożna	9.000
KS Iskra Krzyż – piłka nożna	5.000
Tarnowski Klub Tenisowy – tenis ziemny	4.000
MKS Tarnovia – wspinaczka sportowa kobiet	10.000
MKS Tarnovia - wspinaczka sportowa mężczyzn	5.000
Razem 2008 r.	300.000
2009 r.	Kwota [zł]
ŻSSA Unia Tarnów - żużel	170.000
ZKS Unia Tarnów – piłka ręczna	39.000
ZKS Unia Tarnów – piłka nożna	50.000
KS Iskra Krzyż – piłka nożna	5.000
MKS Tarnovia – wspinaczka sportowa kobiet	10.000
MKS Tarnovia – wspinaczka sportowa mężczyzn	5.000
UKS Jedyńka przy I LO – piłka siatkowa dziewcząt	5.500
TKS Kyokushin Karate	3.000
Polskie Towarzystwo Boksu	3.000
KS Metal	2.000
MUKS Sokół Gumniska	2.500
MKS Pałac Młodzieży	5.000
Razem 2009 r.	300.000

Źródło: Biuro Sportu i Turystyki Urzędu Miasta Tarnowa

Warto dodać, że na dotowanie realizacji zadań w zakresie sportu kwalifikowanego w 2010 r. w budżecie Gminy Miasta Tarnowa zaplanowano 700 tys. zł.

19. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

19.1. Działania Policji i Straży Miejskiej

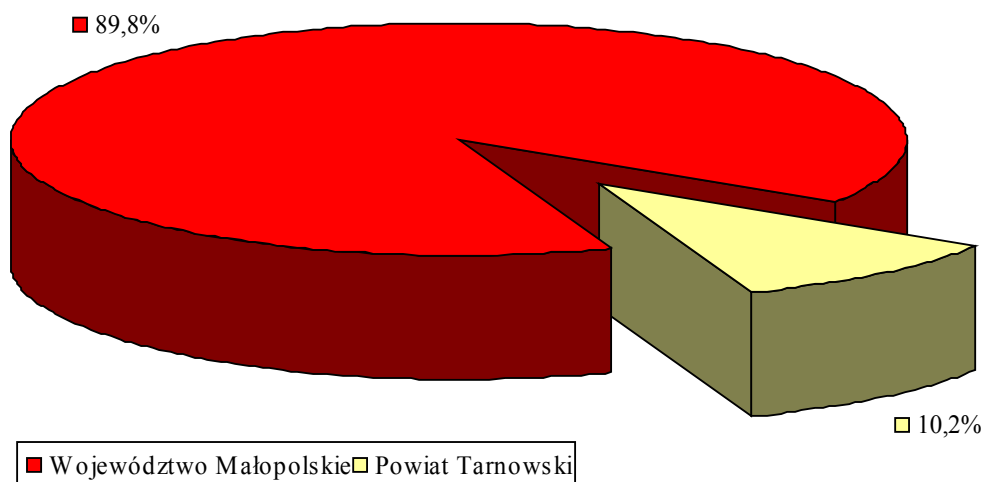
19.1.1. Działania Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Komenda Miejska Policji (KMP) w Tarnowie obejmuje swoim działaniem Miasto Tarnów i Powiat Tarnowski. W 2009 r. na terenie podległym KMP w Tarnowie stwierdzono ogółem 8.990 przestępstw, co przy 5.813 przestępstwach stwierdzonych w 2008 r. daje dynamikę 154% i stanowi 10,2% wszystkich stwierdzonych przestępstw w Małopolsce (88.216).

W 2009 r. z ogólnej liczby (8.990) stwierdzonych w powiecie tarnowskim przestępstw, 7.440 zostało stwierdzonych na terenie Tarnowa i okolicznych gmin znajdujących się w rejonie działania Komisariatu Policji Tarnów-Centrum i Komisariatu Policji Tarnów-Zachód. Pozostałe czyny przestępcze w ilości 1.550, zostały stwierdzone w rejonie działania międzygminnych Komisariatów Policji w Tuchowie, Ciężkowicach, Wojniczcu i Żabnie.

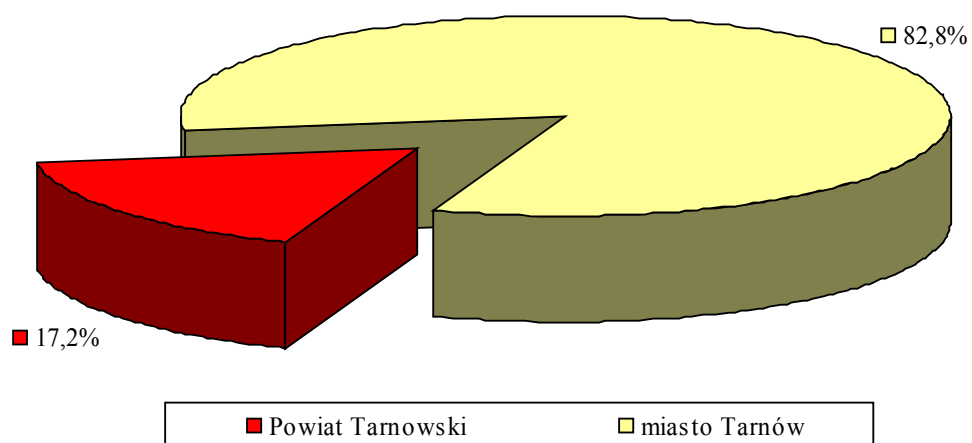
W 2009 r. w porównaniu do roku ubiegłego zwiększeniu uległa ogólna wykrywalność przestępstw, która wyniosła 82,9% (2008 r. - 75,1%).

Wykres nr 27: Przepęstwa popelnione na terenie Powiatu Tarnowskiego w odniesieniu do województwa małopolskiego w 2009 r.

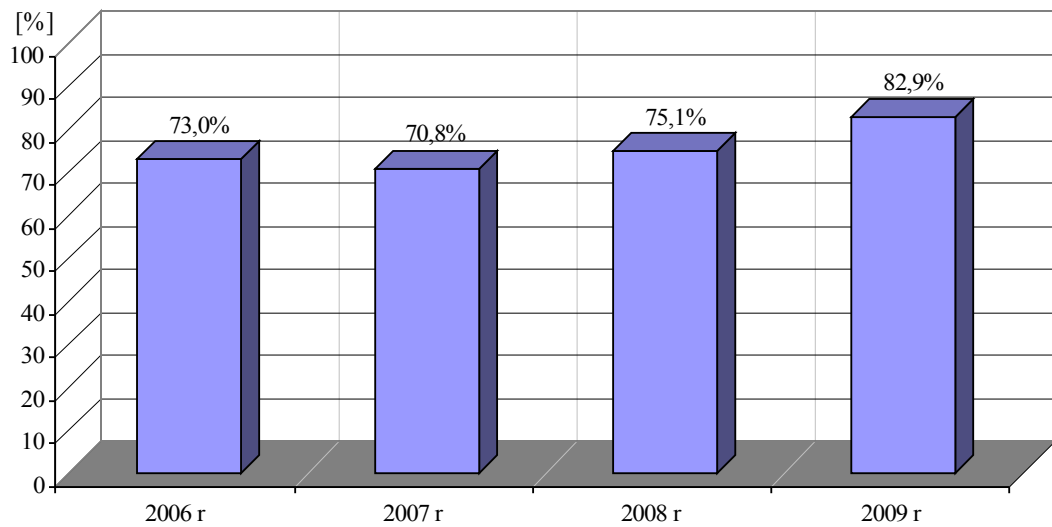
Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Wykres nr 28: Przepęstwa stwierdzone w 2009 r. - miasto Tarnów na tle Powiatu Tarnowskiego

Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Wykres nr 29: Ogólna wykrywalność przestępstw w latach 2006-2009

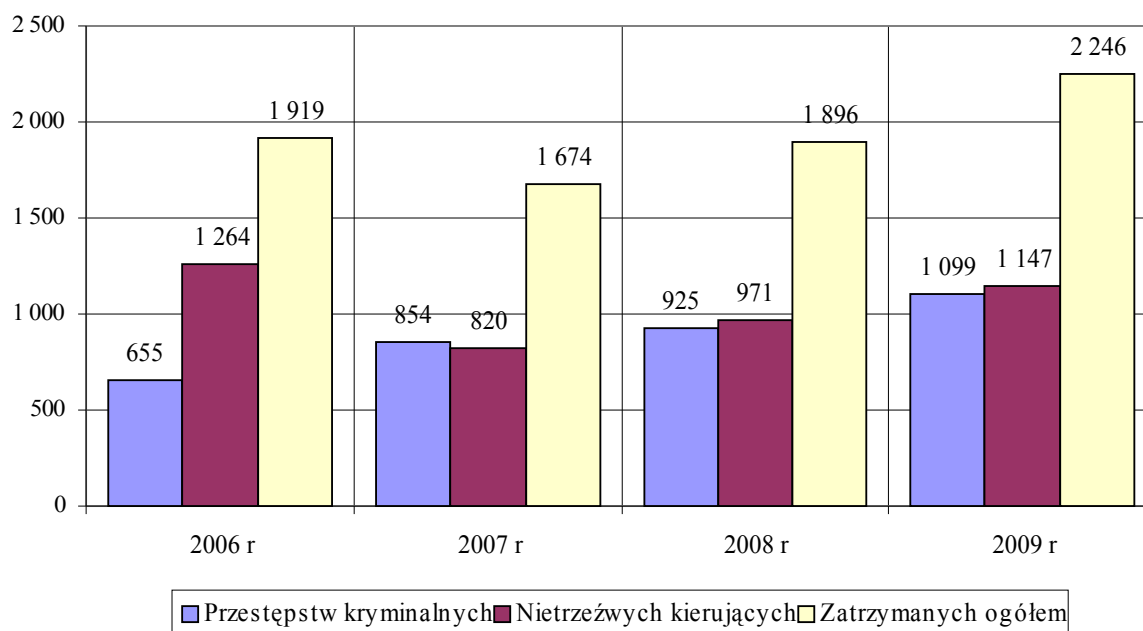
Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Tabela nr 77: Liczba osób zatrzymanych na gorącym uczynku w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	Osoby zatrzymane na gorącym uczynku		
	2008	2009	
Przestępstw kryminalnych	925	1.099	+174
Nietrzeźwych kierujących	971	1.147	+176
Zatrzymanych ogółem	1.896	2.246	+350

Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Wykres nr 30: Osoby zatrzymane na gorącym uczynku w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Jak widać w przedstawionej wyżej tabeli w 2009 r. policjanci tarnowscy zatrzymali 350 sprawców przestępstw więcej niż w 2008 r. Wzrost dotyczył zarówno sprawców przestępstw typowo kryminalnych, jak też nietrzeźwych kierujących. Wynik ten niewątpliwie jest skutkiem zarówno rzetelnej służby patrolowej i operacyjnej jak też organizacji wielu działań i akcji nieszablonowych. W ciągu całego roku przeprowadzane były różne działania koncentryczne, np. „Centrum” i „Osiedle” na terenie miasta Tarnowa, w których udział brali policjanci wszystkich pionów KMP. Działania te koncentrowane były przede wszystkim na największych tarnowskich osiedlach. Jednym z cyklicznych działań była „Dyskoteka”, w ramach której funkcjonariusze skupiali się przede wszystkim na przestępstwach narkotykowych i niszczeniu mienia oraz wyeliminowania z dróg nietrzeźwych kierujących. Wzorem lat ubiegłych organizowane były również specjalne działania w okresach zwiększonego zagrożenia przestępczością np. w okresie przedświątecznym. W ciągu całego roku KMP w Tarnowie prowadziła również szereg działań współpracując z innymi podmiotami, np. Państwową Strażą Rybacką, Społeczną Strażą Rybacką, WOPR, Inspektoratem Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Na terenie miasta przez cały rok działała także specjalna grupa policyjna „Blokery”, która skupiała uwagę i działania na grupach młodzieży dopuszczającej się zarówno drobnych zakłóceń porządku publicznego, jak też poważnych przestępstw kryminalnych z rozbojami włącznie. Działania tej grupy wspierali także wywiadowcy prewencji, którzy w sposób niejawni przeciwdziałali popełnianiu przestępstw.

W KMP w Tarnowie funkcjonuje nietatowy pododdział antyterrorystyczny - Nietatowa Grupa Realizacyjna (NGR). Zadaniem tej grupy jest podejmowanie działań i interwencji w przypadku szczególnego zagrożenia życia i zdrowia, jak również w celu zatrzymania szczególnie niebezpiecznych przestępców. W 2009 r. grupa brała udział w kilku akcjach, polegających na zatrzymaniu szczególnie niebezpiecznych przestępców. Przykładem tu mogą być: zatrzymanie w Tarnowie przy ul. Skargi sprawcy pobicia posiadającego broń palną, zatrzymanie wspólnie z funkcjonariuszami Wydziału Kryminalnego KMP w Tarnowie

2 poszukiwanych osób posiadających narkotyki, zatrzymanie wspólnie z policjantami Zespołu ds. Korupcji 2 sprawców oszustw i przestępstw korupcyjnych.

Tabela nr 78: Liczba ujawnionych wybranych wykroczeń w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	Liczba ujawnionych wykroczeń		
	2008	2009	
kradzież	2008	1.398	-230
	2009	1.168	
umyślne zniszczenie mienia	2008	347	-118
	2009	229	
zakłócanie porządku	2008	1.003	-6
	2009	997	
nieobyczajny wybryk	2008	1.506	+71
	2009	1.577	
używanie słów wulgarnych	2008	2.680	+173
	2009	2.853	
ustawa o wychowaniu w trzeźwości	2008	4.931	+842
	2009	5.773	
Ogółem	2008	11.865	+732
	2009	12.597	

Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Analizując dane z zamieszczonej powyżej tabeli widać wyraźnie, że aktywność policjantów w zakresie ujawniania wykroczeń typowo chuligańskich, nadal utrzymuje się na wysokim poziomie. Istotne są wyniki w zakresie realizacji przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości, gdyż odnoszą się one do działań związanych z likwidowaniem zjawiska spożywania alkoholu w miejscach zabronionych, przede wszystkim w rejonach sklepów, w parkach itp.

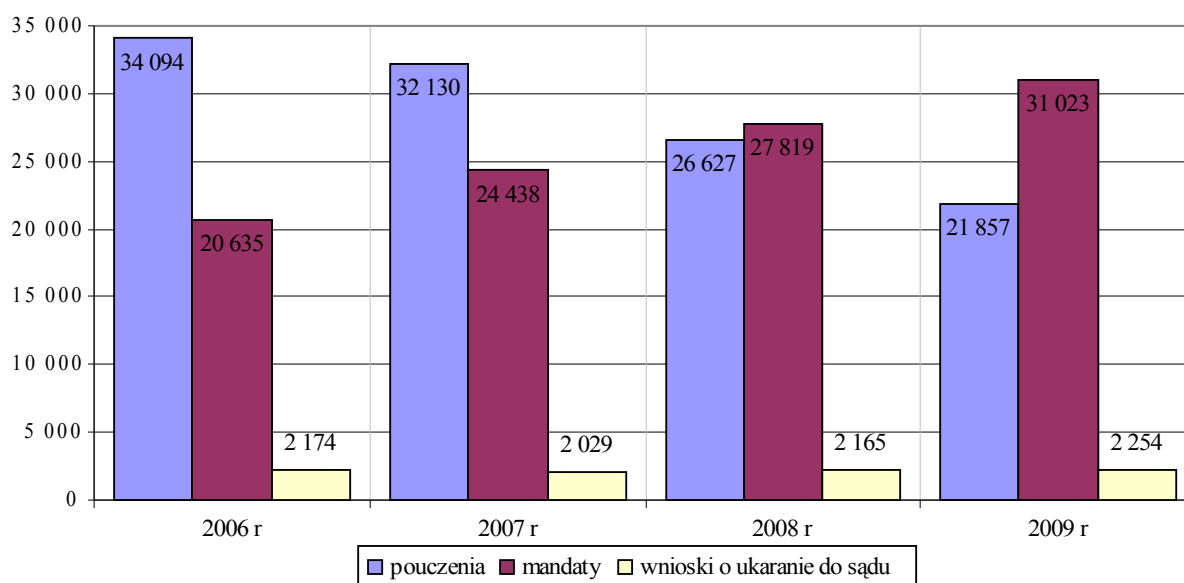
W 2009 r. ujawniono ogółem 56.620 wykroczeń (2008 r. - 56.611), z czego wobec ich sprawców zastosowano następujące środki represji:

Tabela nr 79: Ogólna represja w latach 2008-2009

Wyszczególnienie	2008	2009
pouczenia	26.627	21.857
mandaty	27.819	31.023
wnioski o ukaranie do sądu	2.165	2.254

Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

Wykres nr 31: Ogólna represja w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Komendy Miejskiej Policji w Tarnowie

Wzrost ilości nałożonych mandatów karnych i skierowanych wniosków o ukaranie do Sądu Rejonowego w Tarnowie Wydział VIII Grodzki, przy jednoczesnym spadku ilości zastosowanych pouczeń, świadczy o dużej determinacji policjantów w zakresie likwidowania zdarzeń naruszających obowiązujący porządek prawny. Tarnowscy policjanci wzorem lat ubiegłych nadal przejawiali dużą aktywność w zakresie wykroczeń porządkowych, które są najbardziej dokuczliwe dla mieszkańców naszego miasta.

Tabela nr 80: Zdarzenia drogowe w latach 2008-2009

Rejon	Wypadki		Zabici		Ranni		Kolizje	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009	2008	2009
miasto Tarnów	106	122	7	4	123	142	1.449	1.319
powiat ziemski	161	164	19	21	211	210	1.097	1.103
Ogółem	267	286	26	25	334	352	2.546	2.422

Źródło: Komenda Miejska Policji w Tarnowie

W 2009 r. na terenie miasta Tarnowa nastąpił nieznaczny wzrost w zakresie liczby zaistniałych wypadków drogowych oraz liczby osób rannych przy jednoczesnym, wyraźnym spadku liczby osób, które poniosły śmierć na skutek odniesionych obrażeń ciała w zdarzeniach drogowych. Zmniejszeniu uległa ilość zaistniałych kolizji drogowych. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KMP w Tarnowie, podobnie jak to miało miejsce w poprzednich latach, prowadzili w 2009 roku szereg działań zapobiegawczych, mających na celu poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym. Policjanci szczególną uwagę zwracali na niechronionych uczestników ruchu, czyli osoby piesze i rowerzystów.

W trosce o porządek w mieście i bezpieczeństwo mieszkańców, władze miasta corocznie przeznaczają na ten cel pieniądze z budżetu. Dla Policji przeznaczono w 2009 r. kwotę 83.575 zł. Środki te zostały przeznaczone m.in. na sfinansowanie dodatkowego czasu służby policjantów oraz zakup wyposażenia elektronicznego i wyposażenia siłowni KMP w Tarnowie, a także zakup testerów narkotykowych.

19.1.2. Działania Straży Miejskiej

Straż Miejska jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa powołaną do ochrony porządku w miejscach publicznych. Dlatego działalność Straży Miejskiej koncentruje się na służbie patrolowo-prewencyjnej, reagowaniu na zgłoszenia od mieszkańców Tarnowa i podejmowaniu interwencji w ujawnionych przez strażników przypadkach naruszenia prawa.

W 2009 r. strażnicy miejscy interweniowali w 7.983 przypadkach na telefoniczne zgłoszenia mieszkańców Tarnowa. Najczęściej interwencje te dotyczyły:

- nieprawidłowo zaparkowanych pojazdów (3.149 przypadki),
- zakłócania spokoju i ciszy nocnej, wybryków chuligańskich (672 przypadki),
- nieobyczajnych wybryków (628 przypadki),
- spraw porządkowych (649 przypadki),
- puszcanych luzem psów i ich odchodów (508 przypadków).

Ponadto w ramach działalności prewencyjnej:

- 349 osób doprowadzono do izby Wytrzeźwień,
- 87 osób ujęto i przekazano Policji,
- unieruchomiono 239 pojazdów naruszających obowiązujące przepisy dotyczące zatrzymywania i postoju przez zastosowanie urządzeń do blokowania kół,
- zabezpieczono 129 imprez szkolnych, kulturalnych i sportowych.

Ujawniono ogółem 10.315 wykroczeń, w których 2.653 sprawców ukarano mandatami karnymi na łączną kwotę 253.120 zł, sporządzono 484 wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego, oraz pouczone 7178 osób.

19.2. Bezpieczeństwo i ochrona przeciwpożarowa

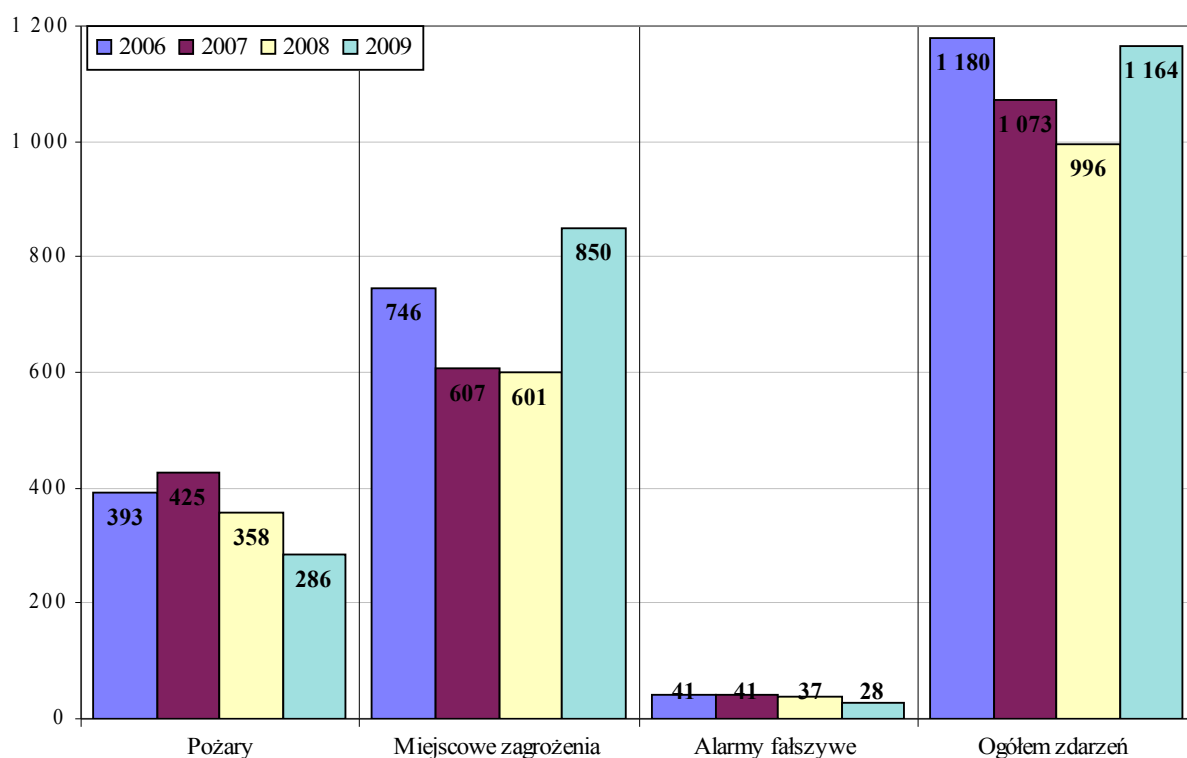
19.2.1. Działalność Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie

Tabela nr 81: Porównanie ilości zdarzeń w latach 2006-2009, miasto Tarnów

Rok	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy fałszywe	Ogółem zdarzeń
2006	393	746	41	1.180
2007	425	607	41	1.073
2008	358	601	37	996
2009	286	850	28	1.164

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie

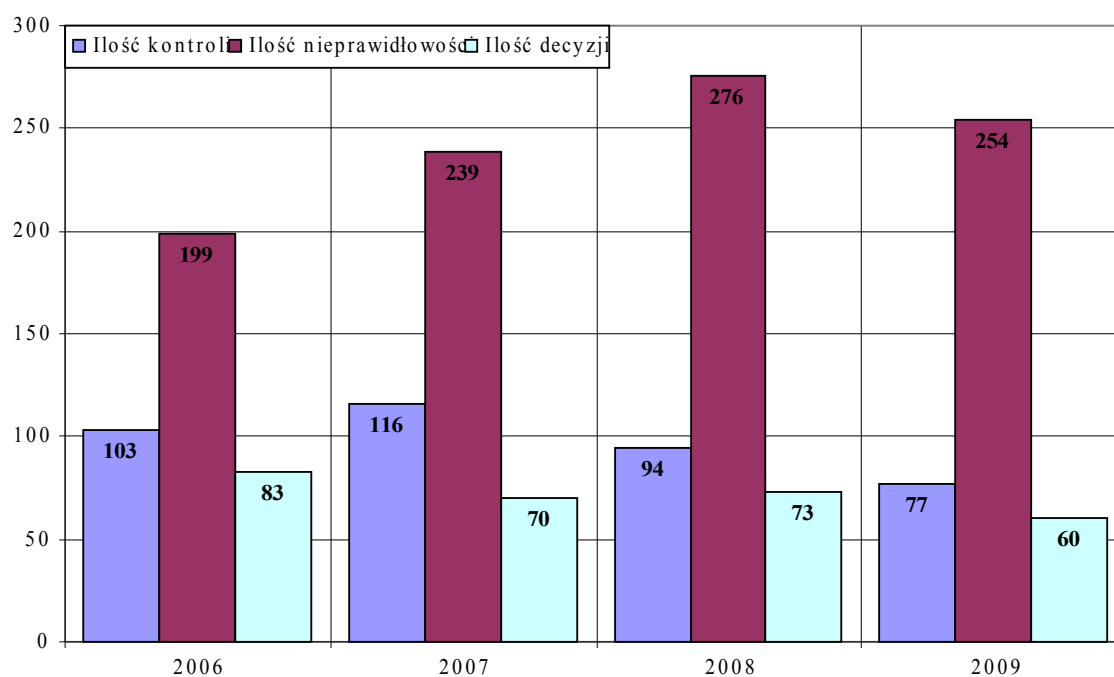
Wykres nr 32: Ilość zdarzeń w latach 2006-2009, miasto Tarnów

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożanej w Tarnowie

W 2009 r. w stosunku do roku 2008 nastąpił wzrost ogólnej ilości zdarzeń o 16,8%, głównie w zakresie miejscowych zagrożeń (41,4%), spadła natomiast ilość pożarów (25,1%).

Wykres nr 33: Działania kontrolno-rozpoznawcze w latach 2006-2009, miasto Tarnów

Źródło: Komenda Miejska Państwowej Straży Pożanej w Tarnowie

Efektem działań kontrolno-rozpoznawczych była poprawa stanu bezpieczeństwa w obiektach użyteczności publicznej. Prowadzone kontrole przyczyniły się do poprawy infrastruktury technicznej dróg pożarowych (wykonano stosowne oznakowania, a także wybudowano nowe drogi pożarowe).

W 2009 r. Prezydent Miasta Tarnowa mając na uwadze poprawę stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego miasta Tarnowa, przekazał Komendzie Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie środki finansowe z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie zakupu zestawu kontenerowego (150.000 zł),
- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego (150.000. zł),
- dofinansowanie zakupu samochodu operacyjnego (30.000 zł),
- zakup materiałów i wyposażenia - neutralizatory, umundurowanie ochronne (92.000 zł),
- zakup paliwa, zużytego w związku z powodzią jaka miała miejsce na terenie Miasta Tarnowa w 2009 r. (20.000 zł),
- zakup łodzi (6.000 zł),
- dofinansowanie kursu stermotorzystów (9.000 zł).

19.2.2. Działalność ochotniczych straży pożarnych w Tarnowie

Działalność ratowniczo-gaśniczą Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie na terenie miasta Tarnowa wspierają dwie jednostki ochotniczych straży: OSP Tarnów-Rzędzin i OSP Tarnów-Mościce. Jednostki te funkcjonują w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.) i ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.), a ich szczegółowe zadania oraz organizację określają własne statuty.

Jednostka OSP Tarnów-Rzędzin należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, który zrzesza jednostki dobrze wyposażone i wyszkolone, biorące udział w akcjach nadzwyczajnych zagrożeń życia i zdrowia. Na swoim wyposażeniu jednostka ta posiada trzy samochody bojowe: Jelcz przeznaczony do szeroko specjalistycznych działań ratowniczo-gaśniczych, Fiat Ducato (lekki samochód pożarniczy) przeznaczony do niewielkich zagrożeń pożarniczo-gaśniczych, Żuk z agregatem prądotwórczym i osprzętem oświetleniowym.

Natomiast OSP Tarnów-Mościce posiada wóz bojowy Magirus, który przeznaczony jest do prowadzenia akcji ratowniczo-gaśniczych o mniejszej skali zagrożenia.

W 2009 r. druhowie ochotniczych straży pożarnych brali udział w 52 akcjach ratowniczo-gaśniczych. Na uwagę zasługuje pomoc ratownicza jednostki OSP Tarnów-Rzędzin podczas powodzi.

Rada Miejska w Tarnowie rokrocznie w budżecie Gminy Miasta Tarnowa zabezpiecza środki finansowe na bieżącą działalność ochotniczych straży pożarnych. W 2009 r. na ten cel została przeznaczona kwota 49.080 zł. Środki te zostały wydatkowane na doposażenie jednostki OSP Tarnów-Rzędzin m.in. w sprzęt ochrony osobistej tj. kamizelki, buty, kurtki, umundurowanie przeciwpożarowe, ubrania koszarowe; w sprzęt specjalistyczny tj. węże, narzędzie ratownicze, wentylator. Kupiono także akumulator, regały na bojowe ubrania strażackie. Przeprowadzono remont samochodu pożarniczego marki Fiat Ducato. Ponadto ze środków Gminy Miasta Tarnowa ponoszone są stałe koszty zaopatrzenia w paliwo do samochodów i innych urządzeń (agregaty, pompy itp.), badań lekarskich i technicznych, ubezpieczeń osobowych, samochodów i remiz, a także innych wydatków związanych z utrzymaniem gotowości bojowej jednostek.

Ponadto w 2009 r. w budżecie zapisano 150.000 zł z przeznaczeniem na remont i modernizację obiektu OSP Tarnów-Rzędzin. Remont remizy etap I zakończył się w listopadzie 2009 r. Łączna wartość zadania wyniosła 155.676 zł.

Jednostki OSP z terenu miasta każdego roku biorą udział w zawodach sportowo-pożarniczych. W 2009 r. zostały przeprowadzone po raz dziewiąty Powiatowe Zawody Sportowo-Pożarnicze Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu tarnowskiego. Reprezentująca miasto Tarnów jednostka OSP Tarnów-Rzędzin zarówno w grupie seniorów, jak i w młodzieżowej drużynie dziewczęcej zdobyła trzecie miejsce. Należy podkreślić, iż jednostka OSP Tarnów-Rzędzin oprócz mężczyzn zrzesza również drużynę kobiecą oraz dwie drużyny młodzieżowe: dziewcząt i chłopców.

19.3. Ratownictwo chemiczne, składowanie i utylizacja odpadów niebezpiecznych

O bezpieczeństwie mieszkańców nie można mówić z pominięciem zagrożeń chemicznych obejmujących m. in. składowanie i utylizację odpadów niebezpiecznych, likwidację wszelkich zagrożeń w transporcie (kolejowym i drogowym) i w zakładach przemysłowych. Od dziesięciu lat Gmina Miasta Tarnowa współpracuje z tarnowską Jednostką Ratownictwa Chemicznego w zakresie likwidacji zagrożeń chemicznych na terenie miasta. W ramach umowy w 2009 r. utrzymywany był w gotowości ratowniczej (w systemie 24-godzinny) dwuosobowy zespół ratowników awaryjnych działających na wezwanie wyznaczonych w Planie Reagowania Kryzysowego osób funkcyjnych Urzędu Miasta Tarnowa lub kierującego akcją funkcjonariusza Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej. Ponadto w ramach współpracy w zakresie utrzymania gotowości ratowniczej na rzecz miasta w 2009 r. realizowano następujące usługi:

- 1) odbiór przeterminowanych leków z 14 aptek zlokalizowanych na terenie Tarnowa - łącznie 602 kg leków (w poprzednich latach odpowiednio: 2007 - 501 kg, 2008 - 663,5 kg),
- 2) pomiar stężeń substancji niebezpiecznych w Tarnowskim Centrum Informacji, wykonany w związku z pożarem budynku przy Wielkich Schodach w lutym 2009 r.,
- 3) neutralizacja i odbiór substancji niebezpiecznych (185 kg) z terenu położonego w sąsiedztwie budynków mieszkalnych (ul. Bitwy pod Studziankami 20),
- 4) odbiór pojemnika po chemikaliach (7 kg) wyłowionego z potoku Wątok w okolicy ul. Dąbrowskiego,
- 5) udział w usuwaniu rozlanego łożu z jezdni ul. Spokojnej,
- 6) usuwanie zagrożenia powstałego na skutek rozszczelnienia cysterny z nitrozą na boczniczy kolejowej Tarnów Wschód.

19.4. Obrona cywilna, sprawy obronne i zarządzanie kryzysowe

W 2009 r. Gmina Miasta Tarnowa, jako pierwsza jednostka samorządu terytorialnego w województwie małopolskim, opracowała nowy Miejski Plan Ewakuacji II i III stopnia ludzi, mienia i zwierząt na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia zgodnie z Wytocznymi Wojewody Małopolskiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa z dnia 4 marca 2009 roku w sprawie zasad ewakuacji ludności oraz Wytocznymi Prezydenta Miasta Tarnowa - Szefa Obrony Cywilnej Miasta Tarnowa z dnia 19 marca 2009 roku w sprawie zasad ewakuacji ludności. Opracowane plany zostały uzgodnione z Małopolskim Urzędem Wojewódzkim i wysoko ocenione. Celem zabezpieczenia opracowanego Planu Ewakuacji zawarto

porozumienia z urzędami gminy w Pleśnej i Lisiej Górze oraz urzędami miejskimi w Tuchowie, Żabnie i Dąbrowie Tarnowskiej.

W 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa został wysoko oceniony podczas kontroli przeprowadzonych przez:

- 1) zespół kontrolny powołany przez Prezesa Rady Ministrów do kontroli województwa małopolskiego z zakresu realizacji zadań obronnych zawartych w dokumentacji organizacyjnej i operacyjnej miasta Tarnowa,
- 2) Małopolski Urząd Wojewódzki z zakresu organizacji planowania i realizacji rządowych zadań zleconych i zadań obrony cywilnej za 2008 r. i pierwsze półrocze 2009 r.

Ponadto w zakresie obrony cywilnej, spraw obronnych i zarządzania kryzysowego w 2009 r.:

- 1) prowadzono ciągły monitoring zdarzeń i sytuacji mogących stwarzać zagrożenia kryzysowe na terenie miasta Tarnowa oraz sąsiednich powiatów,
- 2) zabezpieczono ewakuację i lokale zastępcze dla poszkodowanych w pożarze budynku przy Wielkich Schodach w Tarnowie - luty 2009 r.,
- 3) zapewniono całodobowy monitoring i realizację zadań przeciwpowodziowych podczas zagrożenia powodziowego (26-30 czerwca 2009 r.) na terenie Tarnowa, jako organ wspomaganie, kierowania i zarządzania Prezydenta Miasta Tarnowa,
- 4) opracowano i przekazano zainteresowanym miejskim jednostkom organizacyjnym Wytyczne Prezydenta Miasta Tarnowa w sprawie przygotowania i dystrybucji preparatów jodu na terenie miasta Tarnowa, na wypadek nadzwyczajnego zagrożenia radiacyjnego,
- 5) kontynuowano działania wynikające z umowy-porozumienia z Zespołem Elektrowni Wodnych Rożnów-Czechów o współdziałaniu w zakresie przekazywania informacji w ramach nadzwyczajnych zagrożeń ludzi i środowiska spowodowanych intensywnymi opadami deszczu i możliwością wystąpienia powodzi w strefie rzeki Dunajec,
- 6) przeprowadzono szkolenia obronne dla kadry kierowniczej Urzędu Miasta Tarnowa i miejskich jednostek organizacyjnych., w których łącznie uczestniczyło 153 osoby, a także szkolenia z zakresu powszechnej samoobrony dla pracowników Zakładu Karnego w Tarnowie (ul. Konarskiego 2), w którym uczestniczyło 168 osób,
- 7) zaktualizowano i wydano dla zakładów i instytucji oraz ludności miasta Tarnowa „Poradnik na wypadek powodzi” (maj 2009 r.),
- 8) dla potrzeb Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie dokonano weryfikacji oceny zagrożeń mogących wywołać sytuacje kryzysowe na terenie Tarnowa przez Zespół operacyjny powołany przez Prezydenta Miasta, składający się z przedstawicieli Urzędu Miasta Tarnowa oraz służb i instytucji działających w Tarnowie,
- 9) dla potrzeb Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego opracowano i przekazano „katalog zagrożeń” oraz ocenę ryzyka ich wystąpienia na terenie miasta Tarnowa,
- 10) przekazano do wojewódzkiego magazynu sprzętu obrony cywilnej w Krakowie (na polecenie Wojewody Małopolskiego - Szefa Obrony Cywilnej Województwa) łącznie 8.289 szt. jednostek sprzętowych o łącznej wartości 458.529,00 zł (w magazynach sprzętu i wyposażenia zakładów i instytucji na terenie miasta znajduje się sprzęt obrony cywilnej stanowiący mienie Skarbu Państwa o wartości 2.044.396,35 zł).

W 2009 r. zorganizowano we współdziałaniu z Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej S.A. oraz Tarnowskimi Wodociągami zbiórkę i transport leków dla miast partnerskich na Ukrainie zagrożonych wirusem grypy AH1N1.

20. ADMINISTRACJA

20.1. Organizacja Urzędu Miasta Tarnowa

Urząd jest jednostką organizacyjną Gminy Miasta Tarnowa zapewniającą obsługę administracyjną, organizacyjną i techniczną Prezydenta Miasta Tarnowa, a także Rady Miejskiej w Tarnowie oraz jej organów wewnętrznych.

Urząd Miasta Tarnowa posiada typową dla tego typu organizacji samorządu gminnego, wieloszczeblową, liniowo-sztabową strukturę organizacyjną. Poszczególne wydziały i jednostki organizacyjne skonfigurowane są w pionach kierowanych przez członków najwyższego kierownictwa urzędu. Poszczególne piony zostały zorganizowane w wyniku zgrupowania komórek powiązanych funkcjonalnie.

Urząd Miasta Tarnowa, jak każda organizacja podnosi jakość świadczonych usług i wydajność pracy w sposób permanentny pod kątem zadowolenia swoich klientów (wewnętrznych i zewnętrznych), jak i ze względu na uwarunkowania prawne. Również jak każda organizacja, Urząd prowadzi racjonalną politykę w zakresie organizacji i zarządzania.

Organizację i zasady działania Urzędu określa Regulamin Organizacyjny Urzędu, nadany przez Prezydenta Miasta Tarnowa w drodze zarządzenia. W minionym roku w Urzędzie Miasta Tarnowa dokonano znaczących zmian organizacyjnych, zarządzeniem Nr 343/2009 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadania Urzędowi Miasta Tarnowa Regulaminu Organizacyjnego.

Zgodnie z nadanym Regulaminem, według stanu na 31 grudnia 2009 r. obsługę administracyjną obywateli w Urzędzie prowadziły 33 wydziały i jednostki organizacyjne o statusie wydziału:

- Kancelaria Rady Miejskiej,
- Wydział Budżetowo-Księgowy,
- Wydział Budżetu, Planowania i Analiz,
- Wydział Edukacji,
- Wydział Finansowy,
- Wydział Geodezji i Nieruchomości,
- Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska,
- Wydział Informatyzacji,
- Wydział Komunikacji,
- Wydział Kultury,
- Wydział Marki Miasta,
- Wydział Obsługi Urzędu,
- Wydział Organizacyjny,
- Wydział Podatków i Windykacji,
- Wydział Realizacji Inwestycji,
- Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji,
- Wydział Spraw Obywatelskich,
- Wydział Strategii,
- Wydział Urbanistyki i Budownictwa,
- Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności,
- Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej,

- Urząd Stanu Cywilnego,
- Biuro Jakości,
- Biuro Miejskiego Inżyniera Ruchu,
- Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów,
- Biuro Nadzoru Właścicielskiego,
- Biuro Obsługi Mieszkańców,
- Biuro Prawne,
- Kancelaria Prezydenta,
- Zespół Kontroli,
- Zespół Zamówień Publicznych,
- Samodzielne stanowisko pracy ds. bezpieczeństwa i higieny pracy,
- Samodzielne stanowisko pracy Miejski Audytor Wewnętrzny.

W efekcie wprowadzonych zmian zlikwidowano dwa referaty i jedno samodzielne stanowisko pracy, a trzy inne samodzielne stanowiska włączono w struktury wydziałów. Skutkiem zmian była też redukcja 7 stanowisk kierowniczych: likwidacja 10 stanowisk kierowników referatów i utworzenie 3 nowych stanowisk dyrektorów/kierowników jednostek organizacyjnych Urzędu.

Pod koniec ubiegłego roku, w związku ze zmniejszeniem liczby zastępców Prezydenta, zmianie uległ system kierowania Urzędem Miasta Tarnowa.

**Tabela nr 82: System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa
wg stanu na 31 grudnia 2009 r.**

Prezydent Miasta Tarnowa Ryszard Ścigała	Wydział Informatyzacji
	Wydział Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności
	Wydział Spraw Obywatelskich
	Kancelaria Prezydenta
	Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów
	Zespół Kontroli
	Samodzielne stanowisko pracy Miejski Audytor Wewnętrzny
	Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych
	Pełnomocnik ds. Systemu Zarządzania Jakością
Zastępca Prezydenta Henryk Słomka-Narożański	Wydział Geodezji i Nieruchomości
	Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska
	Wydział Realizacji Inwestycji
	Wydział Urbanistyki i Budownictwa
	Wydział Komunikacji
	Biuro Miejskiego Inżyniera Ruchu
Zastępca Prezydenta Dorota Skrzyaniarz	Wydział Edukacji
	Wydział Kultury
	Wydział Marki Miasta
	Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji

Sekretarz Miasta Aleksandra Mizera	Kancelaria Rady Miejskiej
	Wydział Obsługi Urzędu
	Wydział Organizacyjny
	Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej
	Urząd Stanu Cywilnego
	Biuro Obsługi Mieszkańców
	Biuro Prawne
	Biuro Jakości
	Samodzielne stanowisko pracy ds. BHP
Skarbnik Miasta Sławomir Kolasiński	Wydział Budżetowo-Księgowy
	Wydział Budżetu, Planowania i Analiz
	Wydział Finansowy
	Wydział Podatków i Windykacji
	Wydział Strategii
	Biuro Nadzoru Właścicielskiego
	Zespół Zamówień Publicznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie zarządzenia Nr 444/2009 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 1 grudnia 2009 r. w sprawie zmiany systemu kierowania Urzędem Miasta Tarnowa.

Realizując zadania z zakresu administracji publicznej podejmowane były wielokierunkowe działania, mające na celu usprawnienie organizacji przyjmowania i obsługi mieszkańców, rozpatrywania ich skarg i wniosków, ułatwianie i udzielanie pomocy w załatwianiu indywidualnych spraw obywateli, pomoc w organizacji inicjatyw lokalnych, zwiększenie kwalifikacji zawodowych pracowników oraz poprawę warunków pracy w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Ilość spraw do załatwienia wpływających do Urzędu z roku na rok rośnie. Jest to spowodowane pozytywnym trendem jakim jest wzrost aktywności mieszkańców, jak i podmiotów działających na terenie miasta w szerokim zakresie obszarów.

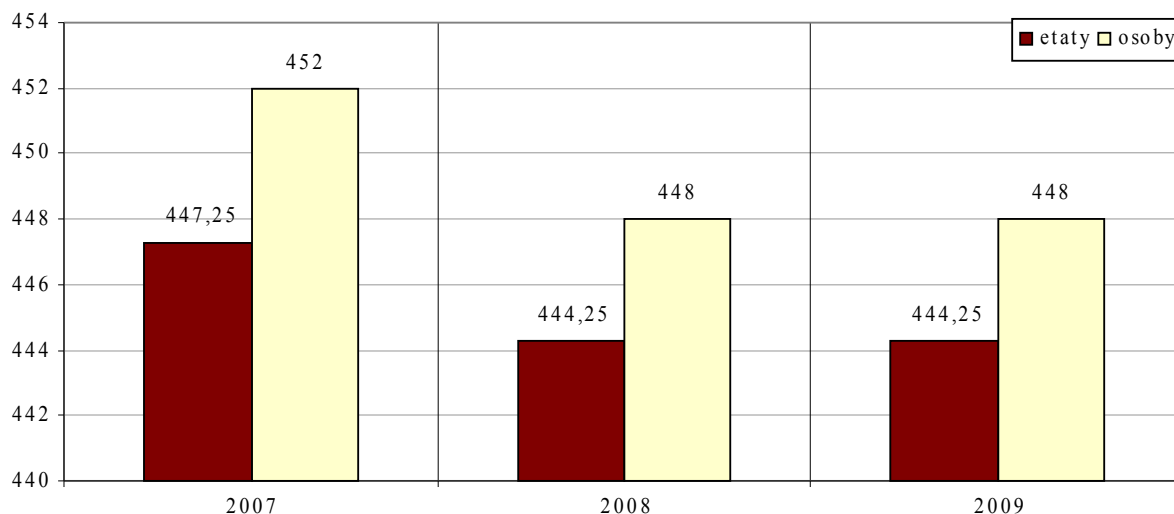
W 2009 r. w Urzędzie Miasta Tarnowa wydano 94.622 decyzje administracyjne (o ponad 16% więcej niż w 2008 r.), od których wniesiono 180 odwołań (spadek o blisko 30% w stosunku do 2008 r.), z czego organ drugiej instancji uchylił 67 decyzji (spadek o ponad 41% w stosunku do 2008 r.).

Za profesjonalny i innowacyjny system zarządzania, jak również za fakt, iż Tarnów jest najczęściej wybieranym regionem pod nowe inwestycje sprzyjające szybkiemu rozwojowi lokalnej gospodarki, w 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa uhonorowany został EuroCertyfikatem. Wyróżnienie jest przyznawane w ogólnopolskim konkursie organizowanym przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe oraz Eurofirmę Media pod patronatem Ministra Rozwoju Regionalnego. Praca tarnowskiego urzędu została oceniona przez niezależnych specjalistów z dziedziny prawa i zarządzania. Certyfikat, przyznawany po raz pierwszy samorządom lokalnym trafił do Tarnowa po pozytywnym wyniku audytu oraz po otrzymaniu przychylniej opinii panelu ekspertów.

20.2. Zatrudnienie i jego jakość w Urzędzie Miasta Tarnowa

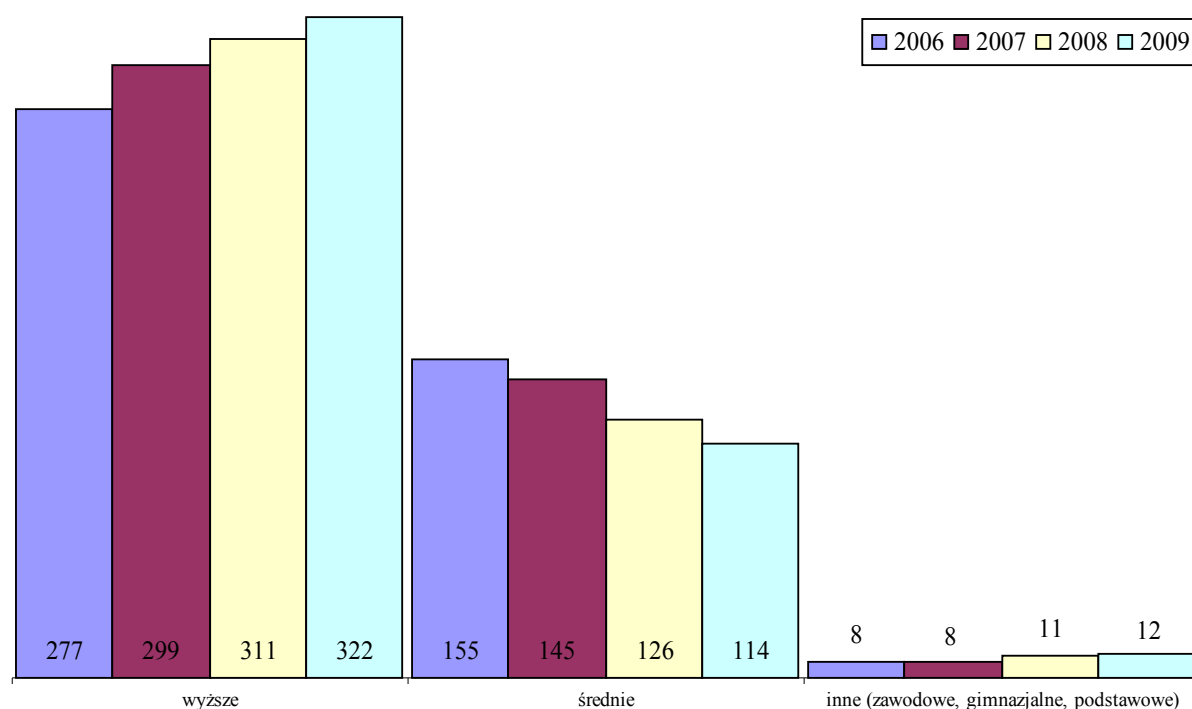
Stan zatrudnienia w Urzędzie Miasta Tarnowa w 2009 r. nie zmienił się - utrzymywał się na stałym poziomie z 2008 r. i wyniósł 448 osób (444,25 etatów).

Wykres nr 34: Poziom zatrudnienia w Urzędzie Miasta Tarnowa w latach 2007-2009 (wg stanu na 31 XII każdego roku)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa
 Wśród zatrudnionych pracowników Urzędu, 71,9% posiada wykształcenie wyższe, a 25,4% wykształcenie średnie (rok wcześniej odpowiednio 69,4% i 28,1%).

Wykres nr 35: Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Organizacyjnego Urzędu Miasta Tarnowa
 Poziom kwalifikacji to nie tylko poziom wykształcenia, ale również permanentne doskonalenie wiedzy i umiejętności w formie różnego rodzaju szkoleń. Szkolenia są jednym z ważniejszych elementów efektywnego zarządzania kadrą personalną w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Planowanie szkoleń wynika z aktualnych potrzeb oraz z polityki jakości Urzędu. Korzyścią z planowania działań szkoleniowych jest systemowy rozwój zawodowy pracowników oraz racjonalizacja wydatkowania środków z budżetu przeznaczonych na szkolenia. Plan szkoleń jest zgodny z celami polityki jakości Urzędu. Stanowi on integralną część całego procesu zarządzania organizacją i uwzględnia - poza potrzebami pracowników - potrzeby Urzędu.

Szkolenia prowadzone są przez firmy zewnętrzne jak i w siedzibie Urzędu (tzw. szkolenia wewnętrzne). W przyszłości planuje się zwiększanie roli szkoleń wewnętrznych (dla większej grupy pracowników) w procesie podnoszenia kwalifikacji pracowników Urzędu, ponieważ - zgodnie z przeprowadzonymi analizami, efektywność tych szkoleń jest porównywalna, a w niektórych przypadkach nawet wyższa od szkoleń zewnętrznych, natomiast koszt organizacji tych szkoleń jest dużo niższy.

Tabela nr 83: Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2009 r.

Liczba pracowników zatrudnionych w UMT (stan na 31 XII)	448
Liczba szkoleń wewnętrznych	3
Liczba szkoleń zewnętrznych	202
Ilość szkoleń ogółem	205
Liczba uczestników szkoleń	658
Liczba szkoleń przypadających na 1 pracownika (ilość szkoleń ogółem/liczba pracowników Urzędu)	0,46
Wskaźnik szkoleń (liczba przeszkolonych pracowników/liczba pracowników Urzędu)	79,6%
Koszty szkoleń ogółem	143.773,00 zł
Koszt szkolenia przypadający na 1 osobę	320,92 zł

Źródło: Wydział Organizacyjny Urzędu Miasta Tarnowa

W Urzędzie Miasta Tarnowa sporządzany jest Harmonogram Szkoleń na dany rok, który zawiera m.in. takie dane, jak: temat planowanych szkoleń, termin szkolenia określany kwartalnie, planowana kwota szkolenia oraz ilość osób chcących wziąć udział w danym szkoleniu. W 2009 r. w szkoleniach ogółem uczestniczyło 658 osób. Pracownicy Urzędu uczestniczyli w szkoleniach tematycznych wg Harmonogramu szkoleń, jak również z zakresu:

- zmian przepisów poszczególnych ustaw stosowanych w wydziałach,
- zmian przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.),
- zmian przepisów ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732, z późn. zm.),
- stanu prawnego obowiązującego w stosowaniu przepisów w systemie dodatków mieszkaniowych,
- podatku VAT, zmian budżetowych, finansów i księgowości,
- postępowania administracyjnego w gospodarce nieruchomościami,
- obsługi interesantów (KPA),
- biegłości interpersonalnej, sposobów postępowania w trudnych sytuacjach i metod radzenia sobie ze stresem,
- zmian w prawie pracy,
- zasad udzielania pomocy publicznej przez gminy,

- systemu zarządzania jakością,
- elektronicznego środowiska przepływu pracy,
- strategii zdrowia w samorządach lokalnych,
- pozyskiwania i wykorzystywania środków unijnych,
- BHP.

Oceniając poziom, jakość i przydatność prowadzonych szkoleń należy stwierdzić, iż uczestnictwo w szkoleniach pozwala pracownikom na doskonalenie umiejętności zawodowych, co z kolei przekłada się na bardziej efektywną obsługę interesantów. W sytuacji częstych zmian obowiązujących przepisów i dużej ilości obsługiwanych stron, szkolenia z zakresu zmian w przepisach są wskazane dla wszystkich zatrudnionych przy realizacji zadań co najmniej 1 raz w roku kalendarzowym. Przeprowadzone szkolenia doskonalą już posiadaną wiedzę oraz umożliwiają uzyskanie nowych wyjaśnień i interpretacji przepisów, co w następstwie daje możliwość unikania błędów.

Przy wyborze szkoleń kierowano się nie tylko tematyką, ale również profesjonalizmem podmiotu szkolącego i doбором wykładowców, stąd z reguły spełniały one oczekiwania.

20.3. System zarządzania jakością

Urząd Miasta Tarnowa od 2003 r. posiada certyfikat Systemu Zarządzania Jakością w zakresie realizacji zadań własnych gminy, zadań miasta na prawach powiatu, zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań zleconych ustawowo. Wprowadzenie Systemu Zarządzania Jakością w Urzędzie rozpoczęło się 22 października 2002 r. od podpisania umowy z firmą consultingową. Na podstawie umowy, firma consultingowa zobowiązała się wprowadzić w Urzędzie System Zarządzania Jakością według normy PN-EN ISO 9001:2001. Obecnie Urząd posiada II certyfikat (ważny do kwietnia 2010 r.) i trwają przygotowania do kolejnej recertyfikacji przez niezależną jednostkę certyfikującą.

System Zarządzania Jakością w Urzędzie Miasta Tarnowa został zbudowany w oparciu o faktycznie realizowane procesy usługowe, które dostosowano do wymagań określonych w normie PN-EN ISO 9001:2009 i opisano w dokumentacji systemu.

Głównym celem tego systemu jest wprowadzenie i stałe utrzymanie takich zasad postępowania, które gwarantują w sposób ciągły jednakowy poziom świadczonych usług, ku pełnemu zadowoleniu interesantów, a także wprowadzają elementy szybkiego reagowania na występujące niezgodności oraz elementy ciągłego doskonalenia.

Głównym dokumentem Systemu Zarządzania Jakością jest Księga Jakości. Zasady i ustalenia zawarte w tym dokumencie odnoszą się do wszystkich obszarów działania Urzędu, w których Urząd pełni rolę służebną w stosunku do swoich interesantów.

System Zarządzania Jakością, w tym Księgę Jakości opracowano spełniając wymagania i wykorzystując wytyczne następujących norm:

- PN-EN ISO 9000:2006 „Systemy zarządzania jakością. Podstawy i terminologia”,
- PN-EN ISO 9001:2009 „Systemy zarządzania jakością. Wymagania”,
- PN-EN ISO 9004:2001 „Systemy zarządzania jakością. Wytyczne doskonalenia funkcjonowania”,
- PN-EN ISO 19011:2003 „Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania jakością i/lub zarządzania środowiskowego.

Zgodnie z zarządzeniem Nr 57/2008 Prezydenta Miasta Tarnowa z dnia 10 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia do stosowania Księgi Jakości, Księgi Procesów i procedur

Systemu Zarządzania Jakością, w Urzędzie Miasta zostały zidentyfikowane 3 grupy procesów, w ramach których opisano 12 procesów. Są to:

1) procesy zarządcze:

- Proces nr P-I Zarządzanie zasobami ludzkimi,
- Proces nr P-II Zarządzanie finansami,
- Proces nr P-III Zarządzanie strategiczne,
- Proces nr P-IV Zarządzanie jakością,

2) procesy podstawowe:

- Proces nr P-V Realizacja usług administracyjnych,
- Proces nr P-VI Realizacja usług publicznych,
- Proces nr P-VII Zarządzanie informacją,
- Proces nr P-VIII Zarządzanie mieniem,

3) procesy pomocnicze:

- Proces nr P-IX Zakupy,
- Proces nr P-X Zarządzanie infrastrukturą,
- Proces nr P-XI Zarządzanie obsługą klienta,
- Proces nr P-XII: Projektowanie.

Dla każdego procesu opracowano kartę procesu oraz kartę wskaźników jakości. Wzajemne powiązania między procesami przedstawione są na Mapie Procesów.

W każdym procesie określone zostały kryteria i metody potrzebne do zapewnienia skuteczności przebiegu i nadzorowania tych procesów. Określone zostały także metody mierzenia, monitorowania i analizowania wyników realizacji tych procesów, a także działania zapewniające ich doskonalenie.

W ramach procesów zdefiniowano procedury realizowane w Urzędzie Miasta Tarnowa oraz zidentyfikowano ich wzajemne powiązania. Procedury, które są najistotniejsze dla pracy Urzędu zostały szczegółowo przeanalizowane, a następnie ich optymalne przebiegi zostały zapisane tworząc standardy postępowania. Wykaz procesów i procedur z nimi związanych przedstawiony jest w Księdze Procesów.

Określono również zasady nadzoru nad wszystkimi procesami i procedurami poprzez spójny system odpowiedzialności i uprawnień oraz określone kompetencje uczestników właścicieli procesów.

Aktualnie w Systemie Zarządzania Jakością Urzędu Miasta Tarnowa w 12 procesach funkcjonuje 51 procedur.

Wizja miasta: „Tarnów miastem stawiającym na rozwój - rozbudowuje swój potencjał i jest stolicą subregionu. Dobrej jakości infrastruktura komunikacyjna, wysoka estetyka miasta oraz poziom nowoczesnie świadczonych usług publicznych, dają satysfakcję mieszkańcom i osobom związanym z miastem. Tarnów to miasto aktywne i otwarte, pomnażające swe bogactwa.”

Realizacja wizji rozwoju Tarnowa jest wyzwaniem dla wszystkich mieszkańców i dla każdej z działających w mieście organizacji i instytucji. Koordynowanie tego procesu, dbanie o jego spójność i utrzymywanie jego ciągłości jest zadaniem kolejnych władz miasta.

Misja: „Misją Urzędu Miasta Tarnowa jest jak najlepsze zaspokajanie potrzeb mieszkańców oraz podnoszenie poziomu życia w mieście, poprzez świadczenie nowoczesnych usług i wspieranie rozwoju.”

Prezydent Miasta oraz kierownictwo Urzędu Miasta dążąc do realizacji tak nakreślonej wizji rozwoju uznało, iż niezbędnym warunkiem jej urzeczywistnienia, jest takie zorganizowanie pracy urzędu, aby był on sprawnym i funkcjonalnym narzędziem w jej realizacji. Określona została misja jaką Urząd Miasta ma do spełnienia, aby skutecznie realizować założoną wizję rozwoju miasta. Misja ta brzmi:

Polityka jakości Urzędu Miasta Tarnowa:

- Działanie na rzecz rozwoju Tarnowa zgodnie z przyjętą strategią.
- Budowanie marki Miasta.
- Efektywne zarządzanie kapitałem Miasta.
- Zapewnienie profesjonalnej obsługi klienta oraz doskonalenie jakości świadczonych usług.
- Zapewnienie jawności i dostępności do informacji publicznej z zachowaniem ochrony informacji niejawnych.
- Ciągłe doskonalenie Systemu Zarządzania Jakością.

Założone cele Urząd Miasta Tarnowa realizuje poprzez:

- pełne zaangażowanie kierownictwa i pracowników Urzędu w realizację celów Polityki Jakości,
- utrzymywanie i ciągłe doskonalenie ustanowionego zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO 9001:2009 Systemu Zarządzania Jakością,
- utrzymywanie pełnej zgodności działań z obowiązującymi przepisami prawa, normami i decyzjami jednostek nadzoru i kontroli,
- kształtowanie racjonalnej polityki ekonomicznej,
- systematyczny przegląd i dostosowywanie celów dotyczących jakości do zmieniających się potrzeb,
- systematyczne badanie rynku klientów, poziomu spełnienia ich wymagań i osiągniętego poziomu ich zadowolenia,
- dbałość o satysfakcję pracowników oraz systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji zawodowych.

Polityka Jakości jest zakomunikowana pracownikom, rozumiana i utrzymywana na każdym stanowisku pracy. Odpowiedzialność za realizację Polityki Jakości ponoszą członkowie kierownictwa zgodnie z rozwiązaniami Systemu Zarządzania Jakością.

Cała dokumentacja SZJ jest dostępna w wewnętrznej sieci internetowej. Obowiązkiem każdego pracownika jest bieżące śledzenie zmian, bowiem dokument jest aktualny w dniu wydruku.

20.4. Infrastruktura informatyczna

Rok 2009 to kolejny rok inwestycji w zakresie rozbudowy sieci światłowodowych, realizowanych w ramach konsorcjum: MPEC, Tarnowskie Wodociągi, Urząd Miasta Tarnowa oraz providerów lokalnych.

W Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie oddano do użytku węzeł internetowej sieci szerokopasmowej „Pionier”. Miasto tym samym przyłączono do sieci

akademickiej - autostrady nowoczesnych technologii. Internet Szerokopasmowy dla Tarnowa dostarcza pięciu niezależnych operatorów: Telekomunikacja Polska S.A., Exatel, TK Telecom, GTS Energis, Konsorcjum „Pionier”.

Powyższe uwarunkowania stawiają Tarnów w czołówce miast w zakresie dostępności, jak i parametrów technicznych świadczonych usług internetowych.

Lokalni providerzy oferujący pakiety usług internetowych, powszechnie proponują pakiety uzależnione od zasobności portfela, oraz wymaganych usług (VoiP, telewizja nowej generacji, wypożyczalnia filmów, monitoring posesji).

W 2009 r. mając na względzie szczególne potrzeby i oczekiwania osób niepełnosprawnych zestawiono połączenie światłowodowe do Zespołu Specjalnych Szkół dla Nieślyszących i Słabo Słyszających, wykonano instalację światłowodową wzdłuż zespołu budynków. Działania te mają likwidować bariery na drodze prowadzenia zajęć integracyjnych z młodzieżą pozostałych szkół ponadgimnazjalnych. Transmisja światłowodowa umożliwia zdalny udział zainteresowanych dzieci w m.in. konferencjach, spotkaniach tematycznych, zajęciach terapeutycznych. W ramach pilotażu prowadzonego na okoliczność poprawy bezpieczeństwa zainstalowano wysięgnik wraz z kamerą umożliwiającą śledzenie ruchu, podgląd okolicznych przejść dla pieszych w obrębie Zespołu Szkół.

Urząd Miasta Tarnowa analizując potrzeby i oczekiwania mieszkańców miasta, w tym osób, które nie mają możliwości podpisania umów komercyjnych, rozszerza sieć usług dostępu do Internetu za pomocą infomatów, zorganizowanych punktów bibliotecznych oraz poprzez budowę sieci HOT-Spotów.

Obecnie zakończyły się prace w zakresie budowy infrastruktury Hot-Spotów w następujących lokalizacjach:

- Nowa 4 - Nowa 3,
- Mościckie Centrum Kultury - filia biblioteki,
- okolice pomnika Króla Władysława Łokietka, I LO, Wałowa - Sala Lustrzana,
- Rynek,
- Park Strzelecki - plac zabaw.

Wskazanie lokalizacyjne instalacji HotSpot na terenie Parku Strzeleckiego powodowane było chęcią urozmaicenia zajęć realizowanych na terenach przyszkolnych. Punkt dostępu do bezprzewodowego Internetu daje możliwość korzystania z laptopów na placu zabaw w Parku.

Trwa uruchamianie instalacji na terenie i wokół Pałacu Młodzieży. Jest to miejsce czynnego wypoczynku oraz rozwijania pasji, zainteresowań dzieci, młodzieży w tym osób niepełnosprawnych. Pałac Młodzieży został również wyposażony w nowoczesną głowicę światłowodową umożliwiającą nadawanie on-line transmisji obrazu wideo, obsługę spektakli teatralnych i szeregu imprez kulturalnych. Działania te umożliwiają osobom wykluczenia społecznego, zdalną obserwację, udział w tego typu spotkaniach.

Rok 2009 to również pilotaż w zakresie zestawiania dedykowanych połączeń mostowych do osób niepełnosprawnych jak to ma miejsce w ramach pomocy dla niepełnosprawnego studenta

W 2009 r. uruchomiono działania pilotażowe w ramach rozbudowy istniejącego systemu monitoringu miasta, projekty monitoringu wizyjnego osiedli, które są wzorcem dla innych spółdzielni.

Pierwszy program, przy współpracy z Małopolską Telewizją Kablową, realizowany przez Spółdzielnię Mieszkaniową „Śnieżka” w oparciu o analogową technikę przesyłu i obróbki obrazu został zakończony. Mieszkańcy osiedla mają dostęp do obrazu transmitowanego z kamer poprzez infrastrukturę Małopolskiej Telewizji Kablowej.

Drugi pilotaż realizowany jest we współpracy ze Spółdzielnią Mieszkaniową „Nadzieja” w oparciu o technikę analogową i cyfrową. W związku z zastosowaniem najnowszej technologii i złożonością zagadnienia pilotaż jest w trakcie realizacji.

Powołany został zespół, który zebrał (między innymi od przedstawicieli osiedli) informacje o miejscach niebezpiecznych. Informacje te zostały przekazane do Policji, gdzie zostały skonfrontowane z danymi o przestępczości. W wyniku tej współpracy powstała lista miejsc, w których występują realne zagrożenia. W miejscach tych sukcesywnie są instalowane kamery monitoringu wizyjnego z transmisją obrazu do Straży Miejskiej. W trakcie realizacji pozostaje modernizacja systemu monitoringu miejskiego polegająca na instalacji nowego rejestratora, serwera backupowego i wymianie monitorów podglądowych.

Urząd Miasta Tarnowa podejmuje też szereg działań mających na celu wykorzystanie informatyki do polepszenia jakości usług służących do komunikacji na linii urząd-mieszkaniec, urząd-przedsiębiorca. Poprzednią stroną internetową Urzędu Miasta Tarnowa zastąpiono nowoczesnym systemem zwiększającym możliwości prezentacji informacji oraz wprowadzającym standardy obowiązujące w dzisiejszym Internecie. Na nowym portalu umieszczono treści multimedialne, takie jak:

- spoty promujące miasto,
- reportaże z ważnych wydarzeń,
- podgląd z kamer rozmieszczonych w różnych punktach Tarnowa.

W ramach tego projektu zakończono prace nad instalacją i montażem cyfrowych kamer IP na tarnowskim Rynku, w okolicach pomnika Króla Władysława Łokietka i na budynku przy Al. Solidarności. Obraz z kamer udostępniono on-line na stronie miasta.

Początkiem września 2009 r. uruchomiony został informacyjny serwis SMS dla mieszkańców Tarnowa i okolic. Każdy mieszkaniec może otrzymywać informacje o wydarzeniach kulturalnych, sportowych oraz adresach tarnowskich stacji benzynowych, gdzie można kupić najtańsze paliwo w regionie. Na starcie uruchomione zostały trzy kategorie tematyczne: kultura, sport, paliwa.

W ubiegłym roku uruchomiono szereg działań w zakresie usprawnienia systemu komunikacji z mieszkańcem, z pełnym użytkowaniem Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów na czele. W 2009 r. możliwe było załatwienie sześciu spraw - otrzymanie zaświadczenia czy złożenie przez petenta wniosku bez wizyty w Urzędzie. Stosowne aplikacje zostały uruchomione na platformie E-PUAP. Elementem koniecznym jest posiadanie przez obie strony podpisu kwalifikowanego.

Przewidywane zmiany w Kodeksie Postępowania Administracyjnego wraz z wdrożonym i eksploatowanym systemem obiegu dokumentów umożliwią składanie wniosków, otrzymywanie decyzji, załatwianie szeregu spraw z wykorzystaniem komputera domowego. Od strony technologicznej i technicznej Urząd jest przygotowany do realizacji tych zadań. Dostępny zdalnie Urząd to realizowany cel, który podniesie komfort uczestnictwa w życiu publicznych osobom niepełnosprawnym.

Osoby nie posiadające w domu komputera mogą zrealizować procedurę administracyjną z wykorzystaniem PIAP-u bibliotecznego, Infomatu czy też w kafejce internetowej.

Docelowo każda jednostka edukacyjna będzie posiadała informaty oraz zabezpieczała pomoc w trakcie załatwiania spraw przez mieszkańców Tarnowa.

Rok 2009 był rokiem, kiedy Urząd Miasta Tarnowa po raz pierwszy zrealizował przetarg na „dostawę i instalację sprzętu komputerowego i oprogramowania dla Urzędu Miasta Tarnowa” wykorzystując platformę licytacji elektronicznych Urzędu Zamówień Publicznych. Powtarzając za Urzędem Zamówień Publicznych: „stosowanie takiego rozwiązania daje oszczędności sięgające 10-20% wartości zamówienia”. Informacja ta sprawdziła się również w przypadku Tarnowa i dlatego też rozwiązanie to będzie stosowane w przyszłości.

Na trwałe w historię rozwoju tarnowskiej informatyki wpisał się system wspomagania zarządzania edukacją EduNet. Dla mieszkańców nie jest to narzędzie obce. Z jednej strony system postrzegany jest jako element wspomagania osób zarządzających tarnowską edukacją, a równocześnie jako platforma wymiany informacji pomiędzy uczniem, nauczycielem, rodzicem. To możliwość udostępniania i realizacji zdalnych usług np. testy, ankiety, konsultacje. W 2009 r. kontynuowano prace nad rozbudową portalu edukacyjnego stanowiące forum wymiany informacji umożliwiającego prowadzenie konsultacji. W trybie produkcyjnym jednostki opracowały Arkusze Organizacyjne.

EduNet to nie tylko bezpośrednia korzyść i ułatwienie dla rodziców i uczniów, to również szereg nowoczesnych rozwiązań w samej organizacji pracy Urzędu Miasta Tarnowa mających znaczenie podstawowe. W 2009 r. wdrożono kolejne elementy EduNet - funkcjonalności Elektronicznego Środowiska Przepływu Pracy LOGOS: pełną dekretację pism wpływających jak i pism korespondencji międzywydziałowej oraz zakładanie spraw z dokumentami w formie elektronicznej (od września). Dzięki tym funkcjonalnościom pracownicy urzędu mają możliwość szybszego przekazywania usystematyzowanej i kompletnej informacji. System nie wyklucza obiegu tradycyjnych dokumentów w formie papierowej, jednak po pełnym dostosowaniu będzie spełniał wymogi wynikające z ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.).

Do końca roku 2009 (od września) w systemie założono 5.912 spraw zawierających zdigitalizowane papierowe dokumenty oraz dokumenty elektroniczne. Obowiązkami pracy w systemie objętych jest 395 pracowników urzędu. System zapewnia również obsługę spraw i wniosków złożonych do urzędu drogą elektroniczną.

Gmina Miasta Tarnowa, zgodnie z ustawą z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198 z późn. zm.) oraz rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68), od 2003 r. realizuje obowiązek udostępniania informacji publicznej na stronach Biuletynu Informacji Publicznej (BIP).

Na stronie BIP publikowane są informacje z zakresu objętego w/w ustawą, mianowicie:

- skład Rady Miejskiej w Tarnowie, jej komisji oraz klubów radnych,
- ogłoszenia o sesjach Rady Miejskiej w Tarnowie oraz porządku obrad,
- protokoły z sesji Rady Miejskiej w Tarnowie (po ich przyjęciu przez radę),
- protokoły posiedzeń komisji Rady Miejskiej w Tarnowie, o ile nie została zastrzeżona tajność tych obrad,
- projekty uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- uchwały Rady Miejskiej w Tarnowie, w tym przepisy gminne (w części BIP zwanej „Prawo lokalne”),
- inne wystąpienia i opinie organu uchwałodawczego miasta podlegające publikacji w BIP,

- skład organów pomocniczych miasta – rad osiedli,
- informacje o organizowanych konsultacjach społecznych,
- struktura organizacyjna Urzędu Miasta Tarnowa i jednostek podległych,
- procedury administracyjne,
- informacja o sposobie udostępniania prowadzonych rejestrów, ewidencji i archiwów,
- informacje dotyczące prowadzonych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- informacje dotyczące składu osobowego i posiedzeń ciał doradczych obsługiwanych merytorycznie lub kancelaryjnie przez wydział,
- ogłoszenia, obwieszczenia i komunikaty urzędowe,
- informacje dot. budżetu miasta – projekty i sprawozdania z wykonania,
- ogłoszenia konkursów i ich wyników na stanowiska dyrektorów szkół i placówek oświatowych prowadzonych przez miasto,
- stypendia Prezydenta Miasta Tarnowa za szczególne osiągnięcia przyznawane uczniom szkół, dla których organem prowadzącym jest miasto,
- ogłoszenia o sprzedaży, oddaniu w wieczyste użytkowanie, dzierżawie, najmie, oddaniu w użytkowanie mienia komunalnego i Skarbu Państwa,
- informacje o stanie majątku miasta,
- informacje o środowisku i jego ochronie, podlegających udostępnieniu zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 z późn. zm.) oraz ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.),
- zarządzenia Prezydenta Miasta Tarnowa (w części BIP zwanej „Prawo lokalne”),
- ogłoszenia o naborze na wolne stanowiska urzędnicze w urzędzie, na stanowiska kierowników jednostek organizacyjnych miasta z wyłączeniem spraw należących do właściwości Wydziału Edukacji oraz Wydziału Zdrowia i Opieki Społecznej oraz wyniki tych naborów,
- sprawozdania z pomocy publicznej udzielonej przez urząd i miejskie jednostki organizacyjne na rzecz przedsiębiorców,
- obwieszczenia o wszczęciu postępowania w sprawie wydania decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, postanowienia i decyzje kończące postępowanie, ogłoszenia dotyczące prowadzonych procedur planistycznych zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), obwieszczenia w sprawach lokalizacji dróg publicznych i wydawania pozwoleń na ich budowę (o wszczęciu postępowania i o wydaniu decyzji) zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 z późn. zm.),
- ogłoszenia konkursów i ich wyników na stanowiska dyrektorów publicznych zakładów opieki zdrowotnej nadzorowanych przez miasto,
- ogłoszenia o terminach udzielania ślubów oraz jubileuszów,
- symbole miasta (herb) i inne atrybuty multimedialne miasta,
- stypendia sportowe dla zawodników oraz nagrody przyznawane sportowcom, trenerom i działaczom sportowym,
- związki i stowarzyszenia, których członkiem jest miasto,

- ogłoszenia o prowadzonych konsultacjach społecznych zarządzanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa,
- dokumentacja kontroli wewnętrznych (przeprowadzonych przez Urząd Miasta Tarnowa) i zewnętrznych (przeprowadzonych w jednostkach organizacyjnych urzędu przez podmioty zewnętrzne),
- ogłoszenia o prowadzonych postępowaniach w trybie zamówień publicznych i konkursach ofert,
- oświadczenia majątkowe, o których mowa w art. 24 h ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zm.) składane przez radnych Rady Miejskiej w Tarnowie i pracowników Urzędu Miasta Tarnowa.

W ostatnim roku realizowane działania potwierdzają słuszność określania Urzędu Miasta Tarnowa Urzędem Wzorcowym. Dużą w tym rolę rozwiązań teleinformatycznych. W ramach tych prac zmodernizowano funkcjonujące systemy, opracowano szereg nowych aplikacji intranetowych.

W dalszym ciągu mamy do czynienia z pojawiającą się modą na Tarnów. W zakresie informatyki miasto znane jest z dotychczasowych dużych osiągnięć, innowacyjnych rozwiązań i co jest szczególnie podkreślane - wspaniałego klimatu dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego.

21. PROMOCJA MIASTA

Zadanie własne Gminy Miasta Tarnowa, jakim jest promocja miasta, w 2009 r. realizował Wydział Marki Miasta (WMM) Urzędu Miasta Tarnowa.

Nadrzędnym celem Wydziału Marki Miasta w 2009 r. było budowanie spontanicznej i rozpoznawalnej marki Tarnowa wokół hasła „Tarnów - Polski Biegun Ciepła” (Tarnow - the Polish Hot Spot) oraz umacnianie wizerunku Tarnowa jako miasta wielu kultur, przyjaznego i gościnnego dla innych narodowości, nacji i religii - miasta otwartego na Europę, promującego pozytywne wartości wśród tarnowian, ale także wśród społeczności międzynarodowej.

Ponadto rok 2009 ze względu na szczególną dla Polski i Węgier oraz bardzo wyjątkową dla Tarnowa, 215. rocznicę urodzin Generała Józefa Bema i 80. rocznicę sprowadzenia jego prochów do Tarnowa wyznaczył dla WMM i całego miasta kierunek całorocznych działań promocyjnych o charakterze międzynarodowym. Działania w tym obszarze skupiały się wokół sylwetki Generała Józefa Bema, jego związków z Tarnowem i Węgrami oraz związku narodu węgierskiego z Tarnowem. Do wyjątkowych wydarzeń zaliczyć należy bardzo udane obchody uroczystości 215. rocznicy urodzin generała Józefa Bema, pod honorowym patronatem Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego.

Jedynym w skali kraju a zarazem unikatowym działaniem promocyjnym w Europie była plenerowa ekspozycja pięćdziesięciometrowej repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej” Jana Styki w skali 1:2,5 na Placu Rybnym, przeniesiona później na plac u zbiegu ulic Krakowskiej i Narutowicza. Replika dzieła Jana Styki wzbudziła ogromne zainteresowanie Tarnowian oraz turystów. Efektem wielkiego zainteresowania tym przedsięwzięciem będzie ekspozycja „Panoramy Siedmiogrodzkiej” w węgierskim mieście Varpolota przez cały 2010 r.

Pozostałe bieżące działania promocyjne koncentrowały się na budowaniu wiarygodności marki Tarnowa wokół największych atutów kulturalnych, gospodarczych,

unikatowej estetyki miasta, jego walorów architektonicznych i historycznych w wielu wymiarach, ze szczególnym uwzględnieniem mediów elektronicznych.

Uchwała Nr XXXI/417/2008 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie ogłoszenia w Gminie Miasta Tarnowa roku 2009 Rokiem Generała Józefa Bema została w pełni zrealizowana przez Wydział Marki Miasta, który nadzorował wszystkie wydarzenia wpisane w kalendarium obchodów. Zapisane w programie obchodów uroczystości i wydarzenia zostały zorganizowane z wielką dbałością i zaangażowaniem zarówno Urzędu Miasta Tarnowa – Wydział Marki Miasta, jak również pozostałych podmiotów (instytucji kultury Tarnowa, szkół, organizacji) oraz wydziałów Urzędu Miasta Tarnowa bezpośrednio zaangażowanych w jego realizację. Mimo wczesnej wiosennej i chłodnej pory, marcowe uroczystości wpisały się bardzo barwnie w kalendarz imprez organizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa.

Wydarzenia Roku Bema były na szeroką skalę promowane w mediach lokalnych, regionalnych, ogólnopolskich a także węgierskich (telewizja, radio, internet). Uroczystości i wydarzenie Roku Bema miały w Tarnowie charakter otwarty, były ogólnodostępne i spotkały się z pozytywnym przyjęciem mieszkańców miasta Tarnowa oraz gości z Węgier m.in. Ambasadora Republiki Węgierskiej w Polsce - Roberta Kissa.

Z ogromnym zainteresowaniem i akceptacją społeczną spotkała się całoroczna akcja edukacyjno - bezpieczeństwową Urzędu Miasta Tarnowa „Kaski i Odblaski” skierowana do różnych grup wiekowych. W ramach akcji rozdano kilka tysięcy odbłaskowych materiałów promocyjno-edukacyjnych (odblasków) oraz kasków rowerowych dla dzieci i dorosłych. Ponad 150 przedsięwzięć WMM wspierał poprzez ufundowanie nagród, przekazywanie galanterii promocyjno-reklamowej i oprawę promocyjną wydarzeń. W przypadku wielu innych Wydział służył fachową pomocą projektową, organizacyjną i logistyczną. Do działań podejmowanych w celu budowania marki Tarnowa należały w szczególności: kampanie promocyjne w ogólnopolskich i regionalnych mediach elektronicznych, umocnienie wiarygodności marki Tarnowa wokół hasła „Polski biegun ciepła” oraz wsparcie finansowe i logistyczne imprez o znaczeniu ponadregionalnym, zwłaszcza ogólnopolskim.

Do wyjątkowych zadań realizowanych w 2009 r. przez Urząd Miasta Tarnowa, ze względu na jego historyczny aspekt dla samorządu, należy zaliczyć organizację Obchodów 20. rocznicy powstania Komitetów Obywatelskich „Solidarność” na Ziemi Tarnowskiej. Oprócz majowej uroczystej sesji Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu Tarnowskiego, inaugurującej obchody 20. rocznicy powstania Komitetów Obywatelskich „Solidarność” na Ziemi Tarnowskiej, przedsięwzięciem, które uświetniło Obchody, było współorganizowanie uroczystości jubileuszowych dla wszystkich członków Komitetów Obywatelskich „Solidarność”, która odbyła się 29 czerwca 2009 r. Z tej okazji Urząd Miasta Tarnowa - WMM wyemitował okolicznościowe medale oraz pamiątkowe dyplomy, które zostały wręczone wszystkim uczestnikom uroczystości oraz zostały rozesłane do rodzin zmarłych działaczy. Środowisko osób, które tworzyły komitety NSZZ „Solidarność” bardzo wysoko oceniło zaangażowanie władz miasta Tarnowa w organizację 20. rocznicy powstania Komitetów Obywatelskich „Solidarność”.

Do nowych form promocji miasta Tarnowa należy zaliczyć również kampanie promocyjne w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym w Londynie oraz wystawę „Miasto Tarnów Pierwsze Niepodległe” poświęconą pielęgnowaniu przez Tarnów idei patriotycznych i odzyskania przez nasze miasto niepodległości w roku 1918. Promocja Tarnowa w 2009 r. swoim zasięgiem również dotarła do Skandynawii.

Do priorytetowych zadań Wydziału Marki Miasta w 2009 r. należy zaliczyć prowadzenie rzetelnej polityki informacyjnej o działaniach i zadaniach realizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa i podległe mu jednostki, spółki oraz instytucje poprzez systematyczną organizację konferencji prasowych dla dziennikarzy, bieżące przygotowywanie profesjonalnego serwisu informacyjnego dla mediów oraz bieżącą redakcją i aktualizacją oficjalnej strony internetowej miasta. Powyższe działania były skierowane do mieszkańców miasta i otoczenia zewnętrznego. W ramach polityki informacyjnej Urzędu Miasta Tarnowa, Wydział Marki Miasta realizował również działania promocyjno-informacyjne skierowane do mieszkańców, w szczególności do starszych grup wiekowych. Przykładem właściwej i rzetelnej ścieżki komunikacji Urzędu z mieszkańcami było wydawanie miesięcznika „TARNÓW.PL”. W odpowiedzi na sugestie młodszego pokolenia Tarnowian, jak również w oparciu o własne cele strategiczne, Wydział Marki Miasta przygotował wspólnie z Wydziałem Informatyzacji i Tarnowskim Centrum Informacji nowy schemat działania oficjalnej strony internetowej www.tarnow.pl. wyróżniającej się nowoczesnym layoutem i wysokim standardem obsługi, zarówno dla mieszkańców, jak i redaktora strony.

Z przyjemnością odnotowujemy fakt, że niekomercyjna obecność Tarnowa w prasie turystycznej, pismach kolorowych oraz ogólnopolskich mediach elektronicznych jest coraz mocniejsza i o właściwym ciężarze gatunkowym. Ta obecność jest wynikiem kilkuletnich, celowych i również komercyjnych działań WMM i TCI w 2007 i 2008 r. Przekłada się w znacznym stopniu na spontaniczną rozpoznawalność marki Tarnów, a w konsekwencji na większe zainteresowanie turystów naszym miastem, na dynamikę wzrostu zysków z ruchu turystycznego oraz na postrzeganie Tarnowa na arenie ogólnopolskiej jako sprawnego i liczącego się organizatora eventów gospodarczych.

21.1. Promocja miasta - najważniejsze wydarzenia roku 2009

Imprezy organizowane i współorganizowane przez Wydział Marki Miasta oraz wspierane organizacyjnie i oprawiane promocyjnie. imprezy organizowane i współorganizowane przez Wydział oraz wspierane organizacyjnie i oprawiane promocyjnie - tworzenie i wzmacnianie marki Tarnów poprzez działania promocyjne o zasięgu ponadregionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym. Promocja miasta podczas wydarzeń kulturalnych, sportowych i gospodarczych.

- 1) 11 stycznia: Tarnowski Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- 2) 22 stycznia: [Warszawa - wręczenie Eurocertyfikatu dla Urzędu Miasta Tarnowa](#) w kategorii Samorząd - Tarnów jednym z dwóch najlepszych samorządów w Polsce (serwis fotograficzny - Wydział Marki Miasta).
- 3) 3 lutego: Wystawa Wielki Zderzacz Hadronów - oprawa promocyjna i ufundowanie nagród dla uczestników konkursów wiedzy - Urząd Miasta Tarnowa.
- 4) 4 lutego: współpraca organizacyjna i promocyjna konferencji zdrowia „Chroń to co najłepsze”.
- 5) 6 marca: „Słodkie Urodziny Miasta” - po raz drugi najmłodsi mieszkańcy miasta uczestniczyli w wydarzeniu, które przypominając piękną przeszłość Tarnowa budowało jego przyszłość. Żywa lekcja historii, urodzinowy tort i słodczyce, baloniki napełnione helem z życzeniami dla Tarnowa oraz okolicznościowe chorągiewki stanowiły wielką atrakcję dla przedszkolaków oraz ich opiekunów i spotkały się z dużym zainteresowaniem mediów. W organizację drugiej edycji „Słodkich Urodzin Miasta” włączyła się młodzież z klas mundurowych XVI Liceum Ogólnokształcącego im. Armii Krajowej w Tarnowie.

- 6) marzec: Tarnów, miasto wielu kultur, otwarte na inne narody, kultury i religie. Corocznie w Tarnowie z inicjatywy Muzeum Okręgowego odbyły się Galicjaner Sztetl - Dni Żydów Galicyjskich. W 2009 r. pierwszy raz od czasów II wojny światowej w odbyły się w Tarnowie obchody żydowskiego święta radości Purym - Wydział Marki Miasta - akcja informacyjno-promocyjna wydarzenia.
- 7) 14 marca: Inauguracja tarnowskich obchodów Roku Generała Józefa Bema - współorganizacja sesji historycznej „Józef Bem, bohater wiecznych nadziei”, spotkanie Komitetu Honorowego Obchodów Roku Bema oraz wręczenie nagrody „Ambasador Tarnowa” Istvanovi Kovacsovi - oprawa promocyjna wydarzenia - Urząd Miasta Tarnowa.
- 8) 17 marca: współorganizacja „Dyktanda ortograficznego o Złote Pióro” - oprawa promocyjna, ufundowanie nagród oraz uczestnictwo przedstawiciela - Urząd Miasta Tarnowa.
- 9) 21 marca: „Nie masz wina nad węgryna, a w papryce witamina” - uroczystości o międzynarodowym charakterze z okazji 215. Rocznicy Urodzin Józefa Bema, z udziałem Bronisława Komorowskiego Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej oraz parlamentarzystów z Polski i Węgier.
- 10) 21 marca: I Tarnowski Festiwal Smaków - wydarzenie współfinansowane z budżetu Urzędu Miasta Tarnowa w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych. Urodzinom Bema towarzyszyło wydanie jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” w polskiej i węgierskiej wersji językowej oraz Piece Węgierskie (plenerowy wpał rzeźb), autorski projekt Światosława Karwata -Związek Polskich Artystów Plastyków O/Tarnów.
- 11) 21 marca: jedynym w skali kraju i unikatowym działaniem promocyjnym w Europie była plenerowa ekspozycja pięćdziesięciometrowej repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej” Jana Styki w skali 1:2,5 na Placu Rybnym.
- 12) 21 marca: „Weny 2008” - Wydział Marki Miasta wspólnie z Kancelarią Prezydenta Miasta Tarnowa zorganizował drugą edycję konkursu dla mediów. Weny przyznano w czterech kategoriach. Wydarzenie spotkało się z dużym zainteresowaniem wszystkich lokalnych i regionalnych redakcji.
- 13) 21 marca: „Kaski i Odblaski” - rozpoczęcie akcji Wydziału Marki Miasta promującej dobre praktyki i wrażliwe postawy społeczne. Kampania na rzecz bezpieczeństwa przeprowadzana wspólnie z Policją, Strażą Miejską oraz środowiskami sportowymi i edukacyjnymi spotkała się ogromnym zainteresowaniem i akceptacją społeczną.
- 14) 24 marca: Międzynarodowy Dzień Przyjaźni Polsko-Węgierskiej w Krośnie z udziałem Prezydentów Polski i Węgier. Podczas uroczystości Tarnów promował swoje wielowiekowe związki historyczno - kulturowe z Węgrami, a Wydział Marki Miasta zorganizował podczas tej uroczystości akcję promocyjną dedykowaną „Panoramie Siedmiogrodzkiej” i związkom generała Józefa Bema z Węgrami (dystrybucja węgierskiej i polskiej jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” oraz materiałów dot. repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej”).
- 15) kwiecień: akcja „Daj bliskim swoje ciepło - wielkanocne jajo” - przygotowanie wielkanocnej dekoracji miasta (dwumetrowe pisanki w wiklinowych koszach-fontannach i wiklinowe tablice ogłoszeniowe z historią polskiej tradycji wielkanocnej).
- 16) kwiecień: grudzień - wystawa Muzeum Okręgowego poświęcona postaci generała Józefa Bema na Węgrzech.

- 17) 8 maja: w Tarnowie uroczystość świętowania 90. Rocznicy Polskiego Czerwonego Krzyża z udziałem dzieci i młodzieży szkół podstawowych i gimnazjów. W formie ulicznego happeningu przedstawiono europejskie tradycje Czerwonego Krzyża i historię jego powstania. Uroczystościom towarzyszyły również plenerowe pokazy i warsztaty udzielania pierwszej pomocy (serwis zdjęciowy i obsługa fotograficzna wydarzenia - Wydział Marki Miasta).
- 18) 10 czerwca: „Kaski i Odblaski” – cd. akcji promującej dobre praktyki i wrażliwe postawy społeczne. Kampania na rzecz bezpieczeństwa przeprowadzana wspólnie z Policją, Strażą Miejską i klubem sportowym „Tarnovia” przy okazji Zawodów Wspinaczkowych na tarnowskim Rynku. W tej odsłonie „Kaski i Odblaski” skierowane były do rodziców z dziećmi. W ramach akcji rozdano kilkaset odblaskowych materiałów promocyjno-edukacyjnych (odblasków) oraz kilkadziesiąt kasków rowerowych dla dzieci i dorosłych.
- 19) Uroczystego otwarcie nowego węzła komunikacyjnego przy ul. Nowodąbrowskiej i Lwowskiej (przygotowanie oprawy promocyjnej oraz plenerowej wystawy okolicznościowej oraz poprowadzenie uroczystości).
- 20) 15-17 maja: Tarnów reprezentuje Polskę na Dniach Europy w Kijowie - Studio Tańca „Honorata” i zespół „Labirynt” - Mistrzyni Polski Cheerleaders promowały nasze miasto przed międzynarodową publicznością. Dni Europy generują około 1,5 miliona uczestników i odbiorców - przygotowanie, organizacja oraz oprawa promocyjna wydarzenia - Wydział Marki Miasta i Tarnowskie Centrum Informacji (wydanie jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” w ukraińskiej wersji językowej, przygotowanie folderu „Tarnów i region po ukraińsku”).
- 21) 23. Tarnowska Nagroda Filmowa - skuteczne i wspólne z Tarnowskim Centrum Kultury starania o patronat medialny TVN, promocja wydarzenia poprzez telewizyjny format „Dzień Dobry TVN” z Tarnowa, akcja informacyjna o zasięgu ogólnopolskim.
- 22) 25 maja: Na kilka dni Tarnów stał się europejską stolicą sportowych zmagani młodzieży niepełnosprawnej „Europa bez barier” - V międzynarodowa spartakiada młodzieży niepełnosprawnej z udziałem Słowaków, Czechów, Węgrów i Ukraińców. Po stronie Urzędu Miasta Tarnowa współpraca organizacyjna, zabezpieczenie nagród i zestawów promocyjnych dla uczestników, oprawa promocyjna oraz poprowadzenie uroczystości zakończenia spartakiady.
- 23) 23 maja: Tarnów był prężnym ośrodkiem tworzenia wzorców sprawnej i działającej na demokratycznych, europejskich zasadach samorządności. Z okazji XX-lecia zawiązania Komitetów Obywatelskich Solidarność na Ziemi Tarnowskiej i pierwszych wolnych wyborów w reprezentacyjnej Sali Lustrzanej odbyła się Uroczysta Sesja Rady Miejskiej w Tarnowie i Rady Powiatu z udziałem pierwszych samorządowców i działaczy Komitetów Obywatelskich. Wydział Marki Miasta był współorganizatorem uroczystości i koordynatorem działań promocyjnych ze strony Urzędu Miasta Tarnowa. Z tej okazji tarnowski magistrat wydał okolicznościową gazetę upamiętniającą wydarzenia i sylwetki ludzi z przed dwudziestu lat (dodatek do „Dziennika Polskiego”).
- 24) 12-14 czerwca: Święto Miasta Zde(a)rzenia - (współpraca organizacyjna i promocyjna, informacja w mediach, druk plakatów oraz przygotowanie oprawy promocyjnej i okolicznościowej galanterii promocyjno-reklamowej).
- 25) Europa Express: z okazji przejazdu przez Tarnów i postoju na Dworcu PKP pociągu Europa Expres, Wydział Marki Miasta zorganizował oprawę promocyjną wydarzenia (pracownicy UMT ubrani w koszulki z logo promocyjnym, zestawy materiałów promocyjnych wręczone pasażerom pociągu).

- 26) 28 czerwca: V Małopolski Festiwal Smaku - półfinały w Tarnowie (promocja miasta, pomoc organizacyjna oraz logistyka Pogody Wyjazdowej TVN). Imprezie towarzyszyła akcja „Kaski i Odblaski”.
- 27) 29 czerwca: Do wyjątkowych zadań realizowanych w 2009 r. przez Urząd Miasta Tarnowa należy zaliczyć organizację obchodów 20. rocznicy powstania Komitetów Obywatelskich „Solidarność” .
- 28) 1 lipca 2009: uroczystości rocznice sprowadzenia prochów generała Józefa Bema z udziałem ambasadora Węgier w Polsce Roberta Kissa, artystów, młodzieży z Węgier, Rumunii oraz władz samorządowych i parlamentarzystów.
- 29) 2 lipca: współorganizacja, koordynacja i oprawa promocyjna uroczystości odsłonięcia pomnika króla Władysława Łokietka przy ul. Wałowej.
- 30) lipiec: pomoc organizacyjna i logistyczna oraz akcja informacyjna dot. wystawy (panoramy) plenerowej na tarnowskim Rynku, przygotowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego - Panorama „Małopolskie dziesięciolecie”.
- 31) 24-31 lipca: Tarnów - Siedmiogród w Rumunii - inauguracja III Międzynarodowego Zlotu Motocyklistów Szlakami Niepodległości - z tej okazji grupa tarnowskich motocyklistów „Wataha” przebyła historyczną trasę szlakiem Europejskiej Wiosny Ludów (Tarnów, Słowacja, Węgry, Rumunia).
- 32) 31 lipca - 1 sierpnia: III Międzynarodowy Zlot Motocyklowy „Szlakami Niepodległości” poprzedzony wyprawą grupy motocyklistów z Tarnowa z Polski, Czech, Węgier na Węgry i do Siedmiogrodu - powitanie motocyklistów przez władze miasta przed Panoramą Siedmiogrodzką, przejazdy motocykli ulicami miasta i pod Panoramę Siedmiogrodzką, złożenie kwiatów w miejscach pamięci o Bemie (pomnik na ul. Wałowej, Mauzoleum), zlotowe wycieczki motocyklowe promujące Tarnów i okolice. Zlotowi towarzyszyły koncerty, konkursy, pokazy oraz impreza na rzecz osób niepełnosprawnych. Wydarzenie współfinansowane z budżetu Urzędu Miasta Tarnowa w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych.
- 33) 30 sierpnia: współudział i promocja miasta podczas III MOTOSOBOTY - kolejna odsłona akcji „Kaski i Odblaski”.
- 34) 28 sierpnia, 1 września: Obchody 70. rocznicy wybuchu bomby na tarnowskim dworcu PKP oraz 70. rocznicy wybuchu II wojny światowej - współorganizacja, oprawa promocyjna i akcja informacyjna wydarzeń - Urząd Miasta Tarnowa).
- 35) 7 września: pomoc organizacyjna i logistyka planu przy realizacji programu telewizji Kraków „Bez krawata”, nagrywanego po raz pierwszy poza Krakowem
- 36) XVII Światowe Forum Mediów Polonijnych Tarnów - Śląsk-Warszawa (promocja Tarnowa na Forum podczas spotkań w Tarnowie - nagrody Prezydenta Miasta Tarnowa za najciekawsze reportaże o naszym mieście, materiały promocyjne dla uczestników, natomiast w Warszawie w Senacie RP promocja miasta i wręczenie Anioła Ciepła Stowarzyszeniu „Małopolskie Forum Współpracy z Polonią”.
- 37) 8-9 września: II Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego - organizacja i kompleksowa oprawa promocyjna wydarzenia o charakterze międzynarodowym, kampania promocyjno-reklamowa, pozyskanie środków zewnętrznych na organizację, promocja wydarzenia na arenie ogólnopolskiej,

- 38) 11-13 września: Forum Ekonomiczne w Krynicy - teksty promocyjne o Tarnowie w wydawnictwie forum oraz na stronie internetowej ISW - dystrybucja gadżetów promocyjnych, folderów i ulotek o mieście.
- 39) 16-18 września: Współpraca organizacyjna (projekty graficzne zaproszeń, wydawnictwa zjazdowego, zaproszeń, galanterii promocyjnej, identyfikatory, wystawa okolicznościowa) i oprawa promocyjna XVII Zjazdu Drogowców - wydarzenie organizowane przez Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich.
- 40) 21 września: „Europejski Dzień Bez Samochodu” - w ramach tego wydarzenia zorganizowano i sfinansowano plenerową akcję „Kaski i odblaski” na Placu Sobieskiego, zrealizowaną przez Centrum Animacji Społecznej „Horyzonty” w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych. Z tej okazji Urząd Miasta Tarnowa przeprowadził również szeroko zakrojoną kampanie promocyjną „Kaski i Odblaski” będąca wspaniałą formą propagowania bezpiecznego stylu życia.
- 41) II Festiwal Komедii Talia - promocja wydarzenia w prasie i telewizji.
- 42) 24 września: 450 lat tradycji szkolnych Tarnowa - jubileusz I Liceum Ogólnokształcącego - pomoc organizacyjna, logistyczna, wydawnicza i promocyjna (wydanie jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie” poświęconej historii edukacji kolegiackiej i I LO, promocja wydarzenia w mediach i prasie, przygotowanie kilkuset identyfikatorów, projekt, druk i wysyłka kilkuset zaproszeń na uroczystości, przygotowanie i wykonanie wystawy okolicznościowej poświęconej historii szkoły w formie druków wielkoformatowych.
- 43) październik-listopad: finansowanie, promocja i koordynacja akcji „Kaski i odblaski” w tarnowskich szkołach, realizowanej przez Centrum Animacji Społecznej „Horyzonty” w ramach konkursu dla organizacji pozarządowych. Kontynuacją jesiennej odsłony akcji „Kaski i Odblaski” była odpowiedź na apel Ks. Biskupa Ordynariusza Diecezji Tarnowskiej i zaopatrywanie mieszkańców Tarnowa w odblaski - akcja pod kościołami.
- 44) 30 października - 11 listopada: pomysł, organizacja, oprawa promocyjna oraz kampania informacyjna nowatorskiej (pierwszej tego rodzaju w Polsce) promocyjnej akcji patriotycznej „Flaga na samochód” skierowanej do kierowców-mieszkańców Tarnowa oraz korporacji taksówkarskich. Akcja spotkała się z bardzo przychylnym przyjęciem uczestników, wzbudziła ogromne zainteresowanie mediów i mieszkańców. Urząd Miasta Tarnowa zakupił ponad 2 tysiące flag na anteny samochodowe, które dystrybuowane przez Biuro Obsługi Mieszkańców. W 2010 r. akcja będzie kontynuowana.
- 45) Listopad-grudzień: do nowych form promocji i pola oddziaływania należy zaliczyć kampanię promocyjną Tarnowa podczas Jubileuszu 50. Rocznicy działalności polskiego teatru Syrena w Londynie poprzez wystawę „Miasto Tarnów Pierwsze Niepodległe” w Polskim Ośrodku Społeczno-Kulturalnym.
- 46) 24 listopada: Koncert Przyjaźni z udziałem dzieci i młodzieży z Węgier, zorganizowany przez Zespół Szkół Sportowych i Szkołę Podstawową Nr 15 będący integralną częścią kalendarium Roku Bema - współpraca organizacyjna i oprawa promocyjna - Urząd Miasta Tarnowa.
- 47) 10 listopada: III Charytatywny Raut Prezydencki - pomoc organizacyjna, oprawa promocyjna.
- 48) 17 listopada: oprawa promocyjna wystawy fotografii „Uśmiech Tarnowa”.
- 49) 4 grudnia: Choinka Dzieci - akcja z udziałem dzieci z tarnowskich przedszkoli (żywe choinki na tarnowskim Rynku dekorowane przez dzieci elementami herbu Tarnowa),

spotkanie ze św. Mikołajem i Prezydentem Miasta Tarnowa. Wydział Marki Miasta wspólnie z Kancelarią Prezydenta przygotował wydarzenie od strony organizacyjnej i promocyjnej.

- 50) 5 grudnia: Akcja „Daj bliskim swoje ciepło - zapal z nami choinkę” - współorganizacja i promocja II edycji wydarzenia z udziałem młodzieży tarnowskich szkół. Akcja towarzyszyła zorganizowanej przez Wydział Kultury wizycie Św. Mikołaja z reniferami Rudolfem i Niko z Laponii.
- 51) 11 grudnia: uroczyste podsumowanie Roku Generała Józefa Bema w Sali Lustrzanej - współorganizacja wydarzenia, oprawa promocyjna i prowadzenie uroczystości Uroczyste podsumowanie Roku Bema odbyło się z udziałem radnych Rady Miejskiej, parlamentarzystów, członków komitetu honorowego, młodzieży i mieszkańców, gości z Węgier, młodzieży (w programie część artystyczna w wykonaniu dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej Nr 15, koncert fortepianowy). Uroczystość połączona z promocją książki „Węgierski Łącznik” Istvana Kovacs i Akosa Engelmayera.
- 52) grudzień: akcja „Daj bliskim swoje ciepło - zamień kartkę na gorący posiłek” - organizacja i kampania promocyjna akcji.
- 53) grudzień: współpraca organizacyjna i logistyczna oraz promocja akcji „Świąteczne paczki od Siemachy” dla Szkoły Podstawowej Nr 8 i 23 (ponad 900 paczek).
- 54) 22 grudnia: organizacja, oprawa promocyjna i poprowadzenie Oplątka Samorządowego.

Ponadto Wydział Marki Miasta w ramach całorocznych działań dotyczących 215. Rocznicy Urodzin i 80. Rocznicy sprowadzenia prochów Generała Józefa Bema ściśle współpracował z wieloma wydziałami Urzędu Miasta Tarnowa, w szczególności Kancelarią Prezydenta, Wydziałem Kultury i podległymi mu tarnowskimi instytucjami kultury oraz organizacjami pozarządowymi. Do zadań WMM należała organizacja i koordynacja całorocznych działań, od organizacji i powołania komitetów – honorowego i organizacyjnego, opracowania i aktualizacji kalendarium, organizacji spotkań roboczych, poprzez oprawy graficzne i promocyjne wszystkich wydarzeń związanych z Rokiem Generała Józefa Bema i kampanie całoroczne w mediach elektronicznych regionalnych i ogólnopolskich, ale także utrwalanie pamięci historycznej wśród lokalnej społeczności poprzez cykliczne programy radiowe i telewizyjne, artykuły w prasie, stworzenie okolicznościowej księgi tożsamości (podstrona poświęcona Józefowi Bemowi, billboardy papiery firmowe, zaproszenia, wydruki wielkoformatowe, okolicznościowe wystawy itp.).

21.2. Promocja miasta - udział w targach, imprezach promocyjnych, konkursach i plebiscytach

Promocja Tarnowa na zorganizowanych imprezach, zarówno w kraju, jak i zagranicą stanowi ważny element działalności Wydziału Marki Miasta i tworzy mocne pole współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji. Wyjazdy na poszczególne wydarzenia przygotowywane są z uwzględnieniem zarówno rynków, których dotyczą, jak i oczekiwań odbiorców. W przygotowanie stoiska targowego na każdą z imprez TCI angażuje lokalnych przedsiębiorców oraz twórców. Dzięki temu stoiska zyskują na atrakcyjności, co przekłada się na większe zainteresowanie zwiedzających Tarnowem i zwiększenie efektu promocyjnego. Aranżacja i jakość obsługi na stoiskach Małopolski, na których Tarnów prezentuje swoją ofertę, została wielokrotnie doceniona i zdobywała prestiżowe wyróżnienia. Wnikliwy monitoring różnego rodzaju konkursów organizowanych przez podmioty zewnętrzne, a służących promocji atrakcji turystycznych Tarnowa, miejsc i produktów regionalnych oraz instytucji był również przedmiotem aktywności Urzędu Miasta Tarnowa.

W 2009 r. Wydział Marki Miasta, współpracując z Tarnowskim Centrum Informacji, angażował się w promocję miasta i tworzenie wiarygodności marki, poprzez zgłaszanie i animowanie udziału mieszkańców Tarnowa w konkursach i plebiscytach, z których wymienić należy zakończone spektakularnym sukcesem w plebiscycie „Wielkie Odkrywanie Małopolski” w kilku kategoriach.

Działania promocyjne WMM w 2009 r. we współpracy z Tarnowskim Centrum Informacji były ukierunkowane na budowanie marki Tarnów również w aspekcie turystycznym. Szczegółowa działalność promocyjna i targowa TCI przedstawiona jest w dalszej części niniejszego opracowania.

21.3. Promocja miasta w środkach masowego przekazu

W 2009 r. Wydział Marki Miasta, wzorem poprzedniego roku i w oparciu o wyliczalne efekty promocyjne w środkach masowego przekazu, w sposób szczególnie intensywny wzmacniał pozycję Tarnowa i budował jego markę poprzez systematyczną i wyrazistą obecność w media-przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem telewizji i sieci Internet oraz nowoczesnych nośników (tablice świetlne, ekrany w szynobusach).

21.3.1. Telewizja

- 1) TVP Kraków: Telewizja Polska S.A TVP 3 - od stycznia 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa podjął dalszą współpracę na polu promocji Tarnowa w TVP Kraków, w formie współprodukcji cotygodniowego programu telewizyjnego o tematyce kulturalno-społecznej „W ciepłym mieście”. W 2008 r. powstało 28 odcinków, w tym 5 ze środków zewnętrznych. W roku 2009 powstało 36 odcinków, w tym 12 ze środków zewnętrznych. Emisje w każdą środę o 8.40 i 19.20 - wszystkie odcinki dostępne są w Internecie na stronach TVP Kraków. Ponadto staraniem WMM i Rzecznika Prasowego 7 września 2009 r. miało miejsce niekomercyjne nagranie programu telewizji Kraków „Bez krawata” ,realizowanego po raz pierwszy przez TVP 3 poza Krakowem. W listopadzie na zasadzie współfinansowania powstały 2 odcinki 30-minutowego programu telewizyjnego z koncertu VOO VOO i Hajdamaki, który odbył się w ramach ARTFESTU organizowanego przez Biuro Wystaw Artystycznych - Galerię Miejską w Tarnowie (BWA).
- 2) TVP Kraków: Telewizja Polska S.A TVP 3 - Urząd Miasta Tarnowa oraz Telewizja Kraków w latach 2007-2008 były współproducentami realizacji telewizyjnych kilku spektakularnych koncertów w Tarnowie. Cztery odcinki 30-minutowego programu telewizyjnego z koncertu Muzyka Świata, który odbywał się w ramach ARTFESTU organizowanego przez BWA w listopadzie 2007. Emisja niekomercyjnych powtórek programu miała miejsce w lutym, sierpniu, lipcu, listopadzie i grudniu 2009 r. Również koncerty plenerowe „Komeda, Komeda, Komeda”- na zakończenie Uroczystej Gali 22. Tarnowskiej Nagrody Filmowej, koncert Kantata Tarnowska Pierwsze Niepodległe, podczas inauguracji Ogólnopolskich Uroczystości 90. rocznicy Odzyskania Niepodległości były wielokrotnie emitowane powtórkowo na zasadach niekomercyjnych. Ponadto Tarnów był wielokrotnie obecny na antenie TVP Kraków w kontekście wydarzeń kulturalnych i gospodarczych w programach „Wejściówka”, „Warto Wiedzieć”, „Tematy Dnia”.
- 3) TVP Polonia: współpraca z TVP Polonia przy realizacji programu „Ruszać w Polskę.
- 4) TVN: każdą porę roku witaliśmy w Tarnowie z Pogodą Wyjazdową TVN 24 i TVN-Meteo -21 i 22 marca, 27 i 28 czerwca, 24 i 25 września.
- 5) TVN 24 i TVN Meteo: Pogoda Wyjazdowa - każdorazowo przez dwa dni z Tarnowa „na żywo” informacje o mieście, promocja najciekawszych miejsc i wydarzeń historycznych (Generał Józef Bem, 450 lat tradycji szkolnych Tarnowa), walorów

klimatycznych i atrakcji oraz Tarnowa - Polskiego Bieguna Ciepła (wiosna, lato, jesień), łącznie 62 wejścia (czas wejścia 1,5 minuty), wiosenne i jesienne wydanie opatrzone przed i po 8-sekundowym billboardem sponsorskim promującym miasto. Letnia edycja Pogody Wyjazdowej była finansowana ze środków Urzędu marszałkowskiego w ramach V Małopolskiego Festiwalu Smaku. Ponadto Tarnów został umieszczony na mapie pogodowej TVN Meteo(jedyny z Małopolski oprócz Krakowa), a walory klimatyczne Tarnowa były wielokrotnie przedstawiane w formie ciekawostek w/w kanale.

- 6) TVN: „Dzień Dobry TVN z Tarnowa” - 15 maja ponownie w naszym mieście „na żywo” gościł ten popularny telewizyjny. W programie promowano Tarnów, jako „perłę renesansu”, poprzez walory klimatyczne(Biegun Ciepła), zespoły muzyczne(MONK, ZYO) zespół tańca „Labirynt”, postać Jana Szczepanika, i strefę czasu wolnego (Pałac Młodzieży, Barbara Prymakowska). Tematem wiodącym była odbywająca się w tym czasie 23. Tarnowska Nagroda Filmowa- organizatorzy - TCK, laureaci i goście (Andrzej Grabowski, Dorota Kędzierzawska, Grzegorz Turnau).
- 7) TVN Biznes: wzorem ubiegłego roku całodzienna relacja „na żywo” z II Forum Inwestycyjnego (relacje, wywiady, konferencja prasowa) oraz informacje o Tarnowie z Krynicy - niekomercyjnie. Podczas trwania II Forum z Tarnowa realizowany był częściowo program Moniki Olejnik ‘Kropka nad i’ z udziałem ministra Skarbu.
- 8) TV Paprika: niekomercyjna obecność telewizji węgierskiej podczas uroczystości 215. Rocznicy urodzin Generała Józefa Bema i I Festiwalu Smaków
- 9) TVP 2: 9 listopada - niekomercyjna emisja 30-minutowego filmu dokumentalnego o Tarnowie „Tarnowskie drogi do niepodległości”, który w 2008 r. powstał na zlecenie UMT.
- 10) TVM: w 2009 r. Telewizja Małopolska realizowała trzy cykle programów informacyjnych i promocyjnych skierowanych do mieszkańców miasta oraz regionu („Miejski Informator Samorządowy”, „Pytania do prezydenta”, „Nasze Kulturalne”). Produkcja i emisja w/w programów została wyłoniona w drodze przetargu nieograniczonego. Ponadto TVM na bieżąco realizowała niekomercyjne programy z życia miasta w dziedzinie sportu, gospodarki, inwestycji, kultury i promocji.
- 11) Telewizja satelitarna EDUSAT: całoroczne, niekomercyjne emisje cyklu programów o historii Tarnowa, łącznie 30 emisji półgodzinnych programów m.in. o: historii miasta, rodzie Sanguszków, Janie Szczepaniku, gen. Józefie Bemie).

Obecność Tarnowa w telewizji: łączny czas antenowy w telewizjach o zasięgu ponadregionalnym i ogólnopolskim (wyłączając TVM) wyniósł ponad 28 godzin.

Ilość zapowiedzi i billboardów sponsorskich:

- 56 billboardów sponsorskich (TVN 24 i TVN Meteo),
- 12 zapowiedzi + scroll (Dzień Dobry TVN z Tarnowa),
- 144 billboardy sponsorskie + 72 zapowiedzi „W ciepłym mieście” - TVP Kraków,
- 16 zapowiedzi (powt. koncertów Muzyka Świata - ARTFEST),
- 8 zapowiedzi (powt. Koncertów z finału Tarnowskiej Nagrody Filmowej),
- 8 billboardów sponsorskich (koncert VOO VOO i Hajdamaki) + 16 zapowiedzi.

Niezależnie od wyżej wymienionych działań promocyjnych, medialna (niekomercyjna) obecność Tarnowa była widoczna w Telewizji Publicznej i TVN, TVN 24 poprzez sprawną politykę informacyjną dotyczącą wydarzeń inicjowanych przez miasto:

- marzec: Żydowskie Święto Purim,

- kwiecień: Nocne Pływanie dla Papieża,
- czerwiec: Motoserce - Krew Darem Życia - ogólnopolska akcja charytatywna,
- lipiec: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdan Zdrojewski w Tarnowie - podpisanie umowy na remont i rozbudowę Zespołu Szkół Plastycznych - relacje m.in. w TVN24 i TVP,
- lipiec: Największy na świecie Łokietek stoi w Tarnowie - otwarciu tej atrakcji turystycznej towarzyszyło duże zainteresowanie medialne, relacje m.in. w TVN24, TVP i Teleexpresie, sierpień - Znicze pamięci w Tarnowie, Oświęcimiu i Gdańsku czyli początek II wojny światowej w Tarnowie - relacje TVN24, TVP i Teleexpresie,
- sierpień: Pierwszy dawca szpiku kostnego z Tarnowa, relacje w TVP,
- wrzesień: Przedstawiciele Rady Europy gościli w Tarnowie. Miasto odwiedziła Komisja Przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji przy Radzie Europy - relacje w mediach ogólnopolskich - TVP,
- wrzesień: Rondo tymczasowe w Tarnowie - relacje m.in. w TVP, TVN24.

21.3.2. Radio

- 1) Polskie Radio S.A. Radio Kraków Małopolska: spoty promujące i zapowiedzi cyklu „Weekend z Radiem Kraków w Tarnowie” oraz realizacja audycji na żywo z Tarnowa (9 wejść na żywo-wywiady z ludźmi kultury, sztuki, historykami i przedstawicielami biznesu).
- 2) RDN Małopolska: kampanie promocyjne i spoty reklamowe dot. Roku Bema, Dni Tarnowa - Zderzenia 2009, promocja na antenie bieżących wydarzeń organizowanych przez miasto (nagrody konkursy radiowe związane z akcją Kaski i Odblaski, Rok Bema i inne).
- 3) Radio Eska: 07 Studio - produkcja audycji promocyjnych: audio-przewodniki o tematyce bemowskiej połączona z promocją projektu na stronie INTER-MAKS.

21.3.3. Internet

Internet jest jednym z podstawowych i wiodących źródeł informacji i doskonałą formą promocji miasta o nieograniczonym zasięgu. Wydział Marki Miasta korzystał z niej w większym niż w poprzednich latach zakresie. Zakupiono dla wszystkich instytucji kultury Tarnowa kody dostępu dające możliwość umieszczania informacji o wydarzeniach i życiu kulturalnym miasta na ogólnopolskim uznanym portalu www.kulturaonline.pl, przez co promocja wydarzeń kulturalnych Tarnowa miała zasięg ogólnopolski. Instytucje kultury miasta, będące administratorami tych stron, miały wpływ na jakość i ilość informacji o podejmowanych działaniach kulturalnych.

- 1) Time S.A - reklama audio-przewodnika o postaci gen. Józefa Bema na portalu internetowym www.intermaks.pl,
- 2) www.istytutwschodni.pl - informacja o Tarnowie w kontekście II Forum Inwestycyjnego oraz link do strony miejskiej podczas trwania XVIII Forum Ekonomicznego w Krynicy,
- 3) kampania promocyjno-reklamowa na www.onet.pl - tygodniowa kampania promocyjna repliki Panoramy Siedmiogrodzkiej i Roku Bema w Tarnowie na głównej stronie portalu Onet.pl z linkiem do oficjalnej strony miejskiej,
- 4) kampania promocyjno-reklamowa na www.onet.pl - biznes na portalu ogólnopolskim. Tarnów promował się w wielu wymiarach przez 9 dni (1-9 września). Wiodącym tematem był Tarnów, jako gospodarz II Forum Ekonomicznego. Poprzez link do strony miejskiej, promowane były również walory historyczne, turystyczne i rekreacyjne miasta. Przez 9 dni

strony z reklamą Tarnowa miały prawie 4 miliony odsłon, co było swoistym rekordem w porównaniu do dotychczasowych form promocji w Internecie. W listopadzie na stronie głównej Onet.pl niekomercyjnie zamieszczono obszerny artykuł ze zdjęciami „Najcieplejsze miasto w Polsce - Tarnów”,

- 5) bieżąca współpraca informacyjno-promocyjna z lokalnymi portalami internetowymi, www.tarnowskieinfo.pl, www.intarnet.pl, www.intermaks.pl, www.małopolanin.pl (nagrody na konkursy dla użytkowników portali, galerie zdjęciowe o wydarzeniach organizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa),
- 6) informacje o obchodach Roku Bema w Tarnowie na portalach węgierskich miast partnerskich,
- 7) stały moduł promocyjny Tarnowa (film promocyjny, galeria zdjęciowa, forum użytkowników) na ogólnopolskim portalu www.polskiemiasta.tv.

Logo promocyjne, herb Tarnowa i galerie dokumentujące promocję Tarnowa obecne były na stronach wszystkich podmiotów i organizacji współpracujących z Urzędem Miasta Tarnowa. Ponadto przeprowadzono bieżące działania promocyjne poprzez Internet na oficjalnej stronie miejskiej, powstała okolicznościowe podstrony tematyczne (Rok Bema i II Forum Inwestycyjne).

21.3.4. Prasa

Publikacja materiałów promocyjnych miasta w wydawnictwach oraz reklamach prasowych:

- 1) czerwiec: Tarnów na czele w prestiżowym rankingu Gazety Prawnej(aktywność miasta w sięganiu po pieniądze z Unii Europejskiej (niekomercyjnie),
- 2) lipiec: Tarnów w prestiżowym zestawieniu „Rzeczpospolitej”. Miasto uznano za jedną ze stu najlepszych polskich gmin. Wyróżnienie przyznawane jest przez niezależne medium na podstawie wymagających, konsekwentnie opisanych kryteriów (niekomercyjnie),
- 3) Ditel S.A.: reklama w książce telefonicznej,
- 4) Unia Tarnów: reklama miasta w programie żużlowym,
- 5) Polskapresse (Gazeta Krakowska): podsumowanie roku 2008,
- 6) Newsweek: promocja gospodarcza i turystyczna,
- 7) Polskapresse (Gazeta Krakowska): informacja i promocja Zderzeń-Dni Tarnowa,
- 8) TEMI: promocja miasta – życzenia świąteczne i noworoczne ,
- 9) Dziennik Polski: dodatek specjalny „Zderzenia - Dni Tarnowa”, dodatek specjalny „XX lat Komitetów Obywatelskich Solidarność” upamiętniający wydarzenia i sylwetki ludzi z przed dwudziestu lat.
- 10) Polskapresse (Gazeta Krakowska): informacja i promocja atrakcji turystycznych Tarnowa pomnika króla Władysława Łokietka,
- 11) wydawnictwo branżowe Wiadomości Turystyczne (anglojęzyczne wydanie na Skandynawię),
- 12) Dziennik Polski: życzenia świąteczne i noworoczne,
- 13) Polskapresse (Gazeta Krakowska): życzenia świąteczne i noworoczne.

21.4. Promocja miasta - wydawnictwa

Urząd Miasta Tarnowa jest wydawcą jednodniówki „Wiadomości Tarnowskie”, która jest wydawana na szczególne okazje. W 2009 r. wydano cztery numery. Pierwszy i drugi (wydanie polskie i wydanie węgierskie różne w zawartości) z okazji uroczystości o międzynarodowym charakterze - 215. Rocznicy Urodzin Józefa Bema i 80. Rocznicy sprowadzenia prochów do Tarnowa. Kolejne wydanie w ukraińskiej wersji językowej przeznaczone było na promocję Tarnowa podczas Dni Europy w Kijowie i dotyczyła związków Ukrainy z Tarnowem (ślady ukraińskie z lat XX, postać Semena Petlury, siedziba Rządu tymczasowego w Tarnowie itp.). Czwarty numer „Wiadomości Tarnowskich” poświęcony był 450. Rocznicy Tradycji Szkolnych Tarnowa i jubileuszowi I LO. Wydział Marki Miasta kształtował ofertę indywidualnie na każdy z rynków, poprzez tłumaczenie tekstów materiałów promocyjnych na języki narodowe, gdzie motywem przewodnim jest wydarzenie lub osoba łącząca Tarnów i region z rynkiem docelowym na płaszczyźnie wydarzeń kulturalnych oraz w kontekście wielokulturowości. Ponadto Wydział Marki Miasta wspólnie z podległym mu Tarnowskim Centrum Informacji sukcesywnie tworzył nowe pola aktywności poprzez obecność w wydawnictwach krajowych i zagranicznych, na łamach których obecny był Tarnów. Do nowości możemy zaliczyć promocję w magazynach pokładowych (WISSAIR, niemieckojęzyczny Via Regia, W Podróży czy promocyjna, niekomercyjna obecność w tytułach: miesięcznik Discover Poland (anglojęzyczny) Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Trybuna Opolska, Gazeta Krakowska która jest efektem wielu działań i przedsięwzięć podejmowanych przez Miasto Tarnów, jak również współpracy z instytucjami i jednostkami jemu podległymi (Study Press, Forum Inwestycyjne, Study Tours i inne). Od drugiego kwartału 2009 r. Wydział Marki Miasta przygotowuje również miejski miesięcznik informacyjny „TARNÓW.PL”. W ramach polityki informacyjnej UMT, WMM realizował również działania promocyjno-informacyjne skierowane do mieszkańców, w szczególności do starszych grup wiekowych. Przykładem właściwej i rzetelnej ścieżki komunikacji Urzędu z mieszkańcami było wydawanie miesięcznika „TARNÓW.PL”. W 2009 r. zostało wydanych dziewięć numerów w nakładzie 3 tysiące na początku, a docelowo 5 tysięcy. Mimo, iż wysokość nakładu nie zaspokaja całkowicie popytu na miesięcznik i zainteresowania mieszkańców, w 2010 r. zostanie on utrzymany.

Do pozostałych działań promocyjnych (wydawniczych) należy zaliczyć opracowanie nowej linii promocyjnej (graficznej) kalendarzy na 2010 rok z uwzględnieniem kierunków promocji (Rok Miasta Tarnowa, 680. Rocznica lokacji itp.).

W 2009 r. Urząd Miasta Tarnowa wydał, był partnerem, współfinansował lub zakupił w celach promocyjnych następujące wydawnictwa i publikacje:

- wydawnictwo Tarnowskiego Okręgu Wędkarskiego (promocja na mapie Wód Wędkarskich Tarnowa i Regionu),
- album „Piękne ślady wieków” - zakup,
- książka „Studia do dziejów ZNP w Tarnowie i w powiecie tarnowskim” z okazji 70. Rocznicy powstania Tajnej Organizacji Podziemnej,
- wydawnictwo Portar - książka „Kroniki Tarnowskie” Marka Trusza - zakup,
- album muzyczny „Klasyki Wiedeńscy” z udziałem Tarnowskiego Chóru dziewczęcego Puelle Orantes - współfinansowanie i zakup,
- wydawnictwo i płyta DVD „Uwaga Człowiek” połączone z cyklem audycji na portalu Internet i w radiu RDN Małopolska (promocja i współfinansowanie),
- wydawnictwo SCAN - mapa „Przez Tarnów na rowerze” (współpraca i zakup),
- książka „Zwyczajni niezwykli” Krzysztofy Bik-Jurkow cz. II - zakup,

- książka „Alejami starego cmentarza” A. Sypka - zakup.

21.5. Promocja miasta - pozostałe działania promocyjne

Prowadzenie rzetelnej polityki informacyjnego o działaniach i zadaniach realizowanych przez Prezydenta Miasta Tarnowa i podległe mu jednostki, spółki i instytucje w 2009 r. należy zaliczyć do priorytetowych zadań Wydziału Marki Miasta Urzędu Miasta Tarnowa. Zadanie to realizowane było poprzez systematyczną organizację konferencji prasowych dla dziennikarzy, bieżące przygotowywanie profesjonalnego serwisu informacyjnego dla mediów i prasy oraz bieżącą redakcją i aktualizacją oficjalnej strony internetowej miasta. Powyższe działania były skierowane do mieszkańców miasta i otoczenia zewnętrznego. W ramach polityki informacyjnej Urzędu realizowane były również działania promocyjno-informacyjne skierowane do mieszkańców, w szczególności do starszych grup wiekowych.

W odpowiedzi na sugestie młodszego pokolenia Tarnowian, jak również w oparciu o własne cele strategiczne, opracowano nowy schemat działania oficjalnej strony internetowej Tarnowa (www.tarnow.pl) wyróżniającej się nowoczesnym layoutem i wysokim standardem obsługi, zarówno dla mieszkańców, jak i redaktora strony. Nowa strona internetowa działa od września, jest ciągle modyfikowana i wzbogacana o nowe moduły, co jest również wynikiem sugestii użytkowników. W 2009 r. na stronie internetowej miasta umieszczono 1.412 wiadomości: informacji z życia miasta, kultury, sportu i komunikatów urzędowych. Zamieszczono 427 galerii fotograficznych. Strona startowa (różne jej elementy) były modyfikowane ponad 500 razy, a podstrony w sumie około 2,5 tysiąca razy. Utworzono również okolicznościowe podstrony.

Ważnym elementem komunikacji z mieszkańcami oraz źródłem informacji o mieście, jego słabych i mocnych stronach, była ankieta wizerunkowa oraz Raport Otwarcia Marki, których wyniki zostały publicznie zaprezentowane mediom. Ankieta składała się z kilku modułów tematycznych i kilkudziesięciu pytań, była skierowana do mieszkańców miasta i osób spoza Tarnowa. Poniżej cząstkowe wyniki ankiety.

W internetowej ankiecie umieszczonej na stronie www.tarnow.pl udział wzięło 1.850 osób: 1.266 osób z Tarnowa i 584 osoby spoza Tarnowa. Ankieta miała na celu uzyskanie jak najwięcej informacji dotyczących wizerunku miasta Tarnowa. Dlatego, chcąc poznać opinie ludzi, dla których Tarnów jest ważny, pytania były dość szczegółowe i dotyczyły różnych kategorii, np. pytania o:

- skojarzenia i emocje związane z Tarnowem,
- ocenę oferty kulturalnej i związanych z nią oczekiwań,
- problemów miasta, które najbardziej doskwierają mieszkańcom,
- dalsze plany związane z Tarnowem.

Respondent mógł także podać swoje własne propozycje dotyczące przyszłości miasta. Poniższa analiza przeprowadzona jest w oparciu o kolejne pytania umieszczone w ankiecie i podzielona na wyniki uzyskane przez mieszkańców miasta, jak i ludzi spoza Tarnowa.

Ankiety przeznaczoną dla mieszkańców Tarnowa wypełniło 547 kobiet - 48,4% (53,5) i 476 mężczyzn - 42,2 % (46,5). Brak danych stanowi 9,4%. Najwięcej respondentów zawierało się w przedziale wiekowym 18-25 (aż 30,7%, czyli prawie 1/3 przebadanych). Fakt ten potwierdza, jaka grupa wiekowa ma największy dostęp do Internetu i najsprawniej się po nim porusza. Na drugim miejscu (17%) były osoby w wieku 31-40 lat, później w wieku 26-30 (13,8%), niewiele mniej (11,1%), to osoby w średnim wieku, czyli 41-50 lat.

10% to respondenci poniżej 18 lat (9%), w wieku 51-60 (7,4%), w wieku 61-70 (1%) oraz najmniej liczna grupa - osoby powyżej 70 lat stanowiły 0,3% respondentów.

Tabela nr 84: Respondenci ankiety wizerunkowej

Wiek rosnąco	Częstość	Procent	Procent ważnych	Procent skumulowany
poniżej 18	102	9,0	10,0	99,7
18-25	347	30,7	34,0	34,0
26-30	156	13,8	15,3	49,3
31-40	192	17,0	18,8	68,1
41-50	125	11,1	12,3	80,4
51-60	84	7,4	8,2	88,6
61-70	11	1,0	1,1	89,7
powyżej 70	3	0,3	0,3	100,0
Ogółem	1.020	90,3	100,0	
Braki danych	109	9,7		
Ogółem	1.129	100,0		

Źródło: Wydział Marki Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Należy zaznaczyć, że w ankiecie nie została umieszczona kategoria „poniżej 18 lat” respondenci sami ją dopisywali. Najwięcej respondentów to osoby z wyższym wykształceniem - aż 40,4%. Niewiele mniej, bo 38,6%, to osoby o średnim wykształceniu. 7,3% osób ma wykształcenie podstawowe, a jedynie 3,5% wykształcenie zawodowe. Braki danych stanowią 10,3%.

Do nowych form promocji należy zaliczyć akcję promocyjną „Zmieniamy miejskie przestrzenie” prowadzoną na autobusach miejskich. W 2009 r. na autobusach zostały umieszczone dwie wizualizacje (Parku Wodnego i Tarnowskiego Teatru).

Przygotowano, zaprojektowano lub zakupiono również następujące statuetki i medale okolicznościowe: Tarnowskie Weny, Ambasador Tarnowa, Orły Niepodległości, Dukat Tarnowski, Anioł Ciepła, medale okolicznościowe z okazji XX-lecia Komitetów Solidarność.

21.6. Promocja miasta - współpraca z organizacjami pozarządowymi

Z budżetu Wydziału Marki Miasta w 2009 r. na działania promocyjne organizacji pozarządowych zostało przeznaczonych 155.000 zł. Projekty wyłoniono w trybie konkursu ofert. Działania promocyjne organizacji pozarządowych w 2009 r. realizowane były poprzez następujące projekty:

- 1) Tarnowskie Towarzystwo Fotograficzne - projekt: „Uśmiech Tarnowa”,
- 2) Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier - projekt: „Nie masz wina nad węgryna, a w papryce witamina” - I Tarnowski Festiwal Smaków,
- 3) Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier - projekt: „Mały artysta”,
- 4) Tarnowska Konfederacja Motocyklistów Wataha - projekt: „III Złot motocyklowy szlakami niepodległości”,
- 5) Polskie Towarzystwo Turystyczno Krajoznawcze o/Tarnów - projekt: „Rajd Przewodników Górskich”,

- 6) Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Muzycznych Fermata - projekt: „Tarnów 2nd International Jazz Contest”,
- 7) Związek Polskich Artystów Plastyków o/ Tarnów - projekt: ‘Przestrzenie Sztuki Galeria Twórców”,
- 8) Centrum Animacji Społecznej Horyzonty - projekt: „Tarnów Miasto Przyjazne Rowerzystom”.

21.7. Działalność Tarnowskiego Centrum Informacji

Tarnowskie Centrum Informacji (TCI) działa na podstawie statutu, który został uchwalony przez Radę Miejską w Tarnowie uchwałą nr XLI/706/2005 z dnia 20 października 2005 r. w sprawie przekształcenia Tarnowskiego Regionalnego Centrum Koordynacji i Obsługi Turystyki w Tarnowie (działającego od listopada 1999 r.) z zakładu budżetowego w jednostkę budżetową. Natomiast dnia 27 lutego 2008 r. uchwałą nr XIX/267/2008 Rada Miejska w Tarnowie dokonała zmian w statucie TCI - z zakresu obowiązków Tarnowskiego Centrum Informacji usunięto zapis o promocji informacji o Unii Europejskiej w związku z systematycznym brakiem zainteresowania tą tematyką od czasu wejścia Polski do UE.

W 2009 r. Tarnowskie Centrum Informacji podlegało merytorycznie Wydziałowi Marki Miasta Urzędu Miasta Tarnowa.

Pracownicy udzielający informacji turystycznej władają czterema językami obcymi: angielski, niemiecki, francuski i włoski.

21.7.1. Najważniejsze wydarzenia roku 2009

- obchody dziesięciolecia działalności TCI - konkurs dla turystów,
- ukazanie się przewodnika Elżbiety Dzikowskiej „Groch i kapusta” - Promocja książki w Tarnowie (spotkanie promocyjne z Elżbietą Dzikowską w restauracji Pasaż),
- rejestracja domeny www.tarnow.travel,
- obrady Zarządu Forum Informacji Turystycznej przy Polskiej Organizacji Turystycznej w Tarnowie,
- zawarcie „porozumienia tarnowskiego” - wypracowanie kompromisowej wersji ogólnopolskiego regulaminu certyfikacji punktów „it”,
- „Dzień Europy” w Kijowie,
- zakwalifikowanie pomnika Króla Władysława Łokietka do ogólnopolskiego plebiscytu „Najlepszy produkt turystyczny”,
- zakwalifikowanie Tarnowa do dwóch plebiscytów: „Perły w koronie Małopolski” oraz „Wielkie Odkrywanie Małopolski”,
- udział Kościółka „Na Terlikówce” (wraz z Kościółkiem Św. Leonarda w Lipnicy Murowanej) w letnim cyklu koncertów „Muzyka zaklęta w drewnie”,
- uzgodnienie lokalizacji i warunków utrzymania punktu „it” na tarnowskim dworcu kolejowym,
- Grand Prix dla Tarnowa w konkursie Wielkie Odkrywanie Małopolski,
- ustawienie 15 tablic kierunkowych dla turystów,
- sukces dwóch imprez studyjnych: dla dziennikarzy oraz przedstawicieli biur podróży,
- sukces innowacyjnego programu dla przedszkoli „Czym jest informacja turystyczna”.

21.7.2. Rozpowszechnianie informacji o Tarnowie i regionie

1) Informacja turystyczna

Promocja atrakcyjności turystycznej Tarnowa i regionu odbywa się na wielu płaszczyznach jednocześnie. Podstawowym kanałem dystrybucji jest bezpośredni kontakt z klientem, jak nazywamy potencjalnych i rzeczywistych turystów oraz mieszkańców miasta korzystających z usług Tarnowskiego Centrum Informacji. Oferta regionu tarnowskiego „sprzedawana” jest z uwzględnieniem potrzeb i oczekiwań odbiorców. Dlatego też zakres i forma dystrybuowanej przez TCI informacji dostosowana jest do konkretnych grup klientów. Dążąc do jak najwyższej jakości obsługi Tarnowskie Centrum Informacji zaoferowało swoim klientom następującą ofertę:

- poza siedzibą TCI w Rynku 7, w okresie wakacji uruchomiono punkt IT na skrzyżowaniu ulic Krakowskiej i Dworcowej. Punkt oferował podstawowe informacje o Tarnowie i regionie, bezpłatne wydawnictwa oraz informacje o zbliżających się imprezach kulturalnych i sportowych.
- w maju wydłużony został czas pracy punktu IT w siedzibie TCI do 12 godzin w dni robocze (8:00 - 20:00), w weekendy oraz święta siedziba TCI czynna była w godzinach 9:00 - 17:00,
- w siedzibie TCI wyznaczono jedno stanowisko komputerowe do bezpłatnego korzystania przez turystów,
- na sali obsługi dostępny jest telewizor z odtwarzaczem DVD oraz VHS, umożliwiający projekcje filmów promocyjnych,
- uruchomiono ogólnodostępną wypożyczalnię rowerów,
- na bieżąco udostępniane są nieodpłatnie audio przewodniki w wersjach językowych polskiej i angielskiej,
- na parterze siedziby TCI umożliwiono turystom pozostawienie bagażu na krótki czas,
- w korytarzu na parterze umożliwiono bezpieczne parkowanie roweru,
- dystrybuowano darmowe materiały informacyjne - zarówno własne, jak i broszury i foldery wydawane przez Małopolską Organizację Turytyczną (MOT), Polską Organizację Turystyczną (POT), lokalne i regionalne samorzady, atrakcje turystyczne i przedsiębiorstwa z branży. Zakres udzielanych przez TCI informacji został rozszerzony o oferty wyjazdowe, skierowane głównie do mieszkańców Miasta i regionu. Sukcesywnie powiększany jest zbiór informacji o innych regionach Polski, zawierający opisy największych atrakcji turystycznych oraz dostępną bazą noclegową,
- rozbudowano i uatrakcyjniono regionalny portal turystyczny: dla turystów krajowych: www.it.tarnow.pl, www.turystyka.tarnow.pl, dla turystów zagranicznych: www.go-tarnow.com (wersje językowe: angielska, niemiecka, francuska, włoska, węgierska),
- rozpoczęto prace nad nowym layoutem portalu www.it.tarnow.pl,
- udostępniano materiały drukowane i przewodniki audio w obcych językach; najistotniejsza jest tu znajomość języków obcych przez pracowników TCI - językiem angielskim posługują się wszyscy informatorzy, a niektórzy także innymi, co daje dodatkowo możliwość obsługi w językach: niemieckim, francuskim i włoskim,
- wynajem pokoi gościnnych na poddaszu kamienicy Rynek 7,
- nieodpłatny, powszechny dostęp bezprzewodowy do sieci Internet na płycie Rynku oraz w siedzibie TCI,

- sklepik z publikacjami i pamiątkami z regionu. W ofercie znajdują się wszelkie nowości wydawnicze dotyczące Tarnowa oraz gadżety i pamiątki, jak również mapy, plany miast oraz widokówki zaprojektowane oraz wydrukowane przez TCI,
- sklepik internetowy, w którym zakupić można publikacje i gadżety z oferty TCI,
- regularna wysyłka próbek herbaty Tarninówki oraz materiałów promocyjnych i gadżetów prowadzona przez cały rok do wszystkich osób, które zamieszkują poza regionem tarnowskim, a zwrócą się TCI z taką prośbą.

2) Udział w targach, imprezach promocyjnych, konkursach i plebiscytach

Promocja Tarnowa na zorganizowanych imprezach, zarówno w kraju, jak i za granicą stanowi ważny element działalności TCI. Wyjazdy na poszczególne wydarzenia przygotowywane są z uwzględnieniem zarówno rynków, których dotyczą, jak i oczekiwań odbiorców. Uczestnikami targów, ze strony odwiedzających, są dwie grupy odbiorców: branża turystyczna, czyli organizatorzy przyjazdów grupowych oraz turyści indywidualni. Różnią się oni, zarówno co do oczekiwań odnośnie oferty Tarnowa, jak i sposobu jej prezentacji. W przygotowanie stoiska targowego na wybrane imprezy krajowe TCI angażuje lokalnych przedsiębiorców oraz twórców. Dzięki temu wygląd i oferta stoiska regionu tarnowskiego zyskują na atrakcyjności, co przekłada się na większe zainteresowanie zwiedzających i właściwy efekt promocyjny. Nadanie stoisku jednoznacznie „tarnowskiego” charakteru przez ekspozycję lokalnych „smaczków” wielokrotnie go wyróżniało na tle innych. Na stoisku regionu tarnowskiego można było skosztować ekologicznych wędlin i chleba wyrabianych tradycyjnymi metodami, zdegustować nalewki i wina. Zwiedzający mieli również możliwość wzięcia udziału w konkursach, w których główną nagrodą był pobyt w Tarnowie sponsorowany przez współpracujące z TCI hotele i restauracje.

Tabela nr 85: Udział Tarnowskiego Centrum Informacji w imprezach promocyjnych w 2009 r.

Kraj	Miasto	Nazwa	Charakterystyka
Polska	Sosnowiec	INTOUREX 2009	Największa i najważniejsza impreza branży otwierająca letni sezon turystyczny w południowej Polsce.
Polska	Poznań	Tour Salon	Największe w Polsce targi turystyczne. Tym, co wyróżnia TOUR SALON spośród innych targów turystycznych w Polsce, jest obecność wszystkich polskich regionów. (wyróżnienie dla stoiska Małopolski w konkursie „Acanthus Aureus”)
Polska	Warszawa	Lato	Największa w kraju giełda ofert turystycznych adresowana do bezpośrednich odbiorców.
Polska	Pszczyna	Wielki Piknik	Piknik z Telewizją Katowice. Ostatnia impreza promocyjna przed sezonem turystycznym.
Polska	Kraków	Krakowski Salon Turystyczny	Największa impreza turystyczna w południowej Polsce.
Polska	Kraków	Dni Otwarte UM Krakowa	W głównym budynku krakowskiego magistratu - Pałacu Wielopolskich, podczas Dnia Otwartego, promowało się nasze miasto.
Wielka	Londyn	World Travel	Druga co do wielkości impreza targowa branży

Kraj	Miasto	Nazwa	Charakterystyka
Brytania		Market	turystycznej na świecie, skierowana głównie do przedstawicieli firm i instytucji działających w ramach tzw. „przemysłu czasu wolnego” oraz wyjazdów biznesowych.
Niemcy	Berlin	ITB	Najważniejsza impreza turystyczna na świecie zarówno dla wystawców jak i zwiedzających.
Węgry	Budapeszt	UTAZAS	Największe targi turystyczne w Europie Środkowej.
Włochy	Mediolan	BIT Milano	Jedna z najważniejszych i największych imprez targowych o profilu handlowo-promocyjnym na rynku turystycznym.
Francja	Paryż	MAP „Le Monde à Paris”	Połączone dotychczasowe imprezy: Światowy Salon Turystyczny SMT i MIT-International. Targi te mają ambicję konkurować w przyszłości z madryckim FITUR-em.
Ukraina	Kijów	Dzień Europy	Podczas wielkiego europejskiego spotkania Tarnów miał stoisko na głównej promenadzie Kijowa.
Ukraina	Kijów	Ukraine 2009	Najważniejsze targi turystyczne na Ukrainie.

Źródło: Tarnowskie Centrum Informacji

Tarnowskie Centrum Informacji prowadzi bieżący monitoring wszelkiego rodzaju konkursów organizowanych przez podmioty zewnętrzne, służących promocji atrakcji turystycznych, miejsc, instytucji oraz tych służących honorowaniu zasług osób działających w turystyce. Dzięki temu może podjąć odpowiednie działania. W 2009 r. TCI kilkakrotnie angażowało się w promowanie i animowanie udziału przedstawicieli Tarnowa i regionu w konkursach i plebiscytach, z których wymienić należy:

- konkurs Polskiej Organizacji Turystycznej na najlepszą pamiątkę turystyczną z regionu - TCI wraz z Wydziałem Marki Miasta Urzędu Miasta Tarnowa zgłosiło pomnik Króla Władysława Łokietka wraz ze ścieżką historyczną,
- konkurs portalu naszemiasto.pl „Perły w koronie Małopolski” - TCI zachęcało do głosowania,
- konkurs Wielkie Odkrywanie Małopolski - TCI zgłosiło kandydatów oraz animowało głosowanie mieszkańców i sympatyków miasta poprzez informacje w mediach oraz nagrody za dostarczanie wypełnionych kuponów,
- konkurs Polskiej Organizacji Turystycznej na najlepsze materiały prasowe, radiowe i telewizyjne promujące polską turystykę krajową "im. Mieczysława Orłowicza" - TCI informowało przedstawicieli mediów tarnowskich i zachęcało do udziału w konkursie.

3) Organizacja własnych przedsięwzięć

Spacerki po Tarnowie - niedzielne popołudnia lipca i sierpnia. Cykliczne przedsięwzięcie, jakim są „Spacerki” służą przede wszystkim przybliżeniu historii miasta jego mieszkańcom. Formuła, w jakiej się odbywają – czyli nieodpłatne uczestnictwo oraz profesjonalny przewodnik, stanowią nie lada atrakcję również dla turystów. W każdym ze spotkań brało udział od kilkudziesięciu do ponad stu uczestników. W 2009 r. utrzymana została szeroka formuła Spacerków, ze spotkaniami muzyczno-literackimi nawiązującymi motywem do głównego tematu „Spacerków”. Realizacja tej formuły była możliwa dzięki współpracy z Tarnowską Artystyczną Konfraternią.

Study Tour 2009, Tarnów i region - spotkanie z przedstawicielami biur podróży organizujących przyjazdy turystów do Polski. Celem imprezy była prezentacja atrakcji turystycznych Tarnowa i regionu oraz zapoznanie z ofertą bazy noclegowej i gastronomicznej. Wymiernym efektem Study były coraz liczniejsze przyjazdy zorganizowanych grup do Tarnowa, co potwierdzają zarówno częstsze kontakty branży z TCI (prośby o pomoc w organizacji przyjazdu, zapytania praktyczne odnośnie parkingów, dojazdu, itp.), jak i sami główni zainteresowani czyli firmy branży turystycznej z Tarnowa i regionu.

Study Press 2009 - prezentacja potencjału turystycznego miasta i regionu tarnowskiego przedstawicielom mediów ogólnopolskich i zagranicznych. Tarnowskie Centrum Informacji organizuje i współorganizuje każdego roku kilka wizyt dziennikarzy, przybliżając im najciekawsze miejsca regionu. W 2009 r. gościliśmy ponad dwudziestu dziennikarzy z Polski, Węgier i Słowacji. Efektem tych wizyt są coraz częstsze i coraz rzetelniejsze artykuły w mediach drukowanych i elektronicznych, zarówno krajowych, jak i zagranicznych. Efekt Study press to m. in. artykuły w:

- "Polski biegun ciepła" – Dziennik Zachodni,
- „Polski biegun ciepła” - www.onet.pl,
- „Polski biegun ciepła” - www.twojurlop.net,
- "Tarnow and its environs" - specjalny numer magazynu "Turystyczna" bezpłatnie dystrybuowany na największych targach turystycznych świata WTM w Londynie,
- „Tarnów - miasto renesansu” - Nowa Trybuna Opolska.

Koncert „Muzyka Zamknięta w Drewnie”, zorganizowany w kościółku „Na Terlikówce” w Tarnowie. We współpracy z Małopolską Organizacją Turystyczną zorganizowany został koncert muzyki poważnej, który był finansowany ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

4) Dystrybucja materiałów informacyjnych

Dystrybucja materiałów informacyjnych i promocyjnych odbywa się wieloma kanałami. Turyści odwiedzający punkty IT w Tarnowie i regionie mają możliwość wyboru ulotek z szerokiej oferty wydawnictw własnych TCI, oraz tych dostarczanych przez poszczególne gminy i atrakcje turystyczne.

W 2009 r. Tarnowskie Centrum Informacji kontynuowało dystrybucję materiałów promocyjnych kanałami wypracowanymi w latach wcześniejszych:

- bezpośrednio - w punktach IT w Tarnowie oraz podczas targów i imprez turystycznych, na których było obecne,
- poprzez Małopolską Organizację Turystyczną i Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego - dostarczając materiały do dystrybucji podczas imprez, na których TCI nie było obecne,
- przesyłkami pocztowymi - dla osób indywidualnych, firm i instytucji, które zwróciły się z prośbą o ich dostarczenie,
- poprzez Polskie Ośrodki Informacji Turystycznej za granicą, dostarczając materiały przy okazji udziału w targach lub przesyłkami pocztowymi,
- w punktach IT w regionie tarnowskim oraz w Krakowie,
- na stacjach paliw w regionie,
- w obiektach noclegowych, gastronomicznych i atrakcjach turystycznych Tarnowa i regionu.

Dodatkowo w 2009 r. TCI rozsyłało do inwestorów folder inwestycyjny miasta Tarnowa.

5) Reklama

Tarnowskie Centrum Informacji środki budżetowe przeznaczone na reklamę w całości wydatkuje na promocję miasta. W tym celu wykupuje powierzchnię reklamową w wydawnictwach branżowych i na drukach ogólnodostępnych (rozkładach jazdy PKP). Część prezentacji i reklam odbywa się także na zasadzie barteru lub bezkosztowo. W 2009 r. TCI obecne było w niżej wymienionych wydawnictwach.

Wydawnictwa krakowskie, ukierunkowane na turystów i dostępne w szerokiej sieci dystrybucji:

- The Visitor Małopolska,
- Rozkład jazdy PKP Kraków-Tarnów-Kraków oraz Kraków-Balice-Kraków,
- Krakow in Your Pocket,
- The Visitor Małopolska.

Wydawnictwa ogólnopolskie:

- TTG, gazeta branży turystycznej - mapa największych zabytków Polski,
- Wiadomości Turystyczne.

Inne formy ekspozycji:

- TV STRADA - kalendarium tygodniowe na wyświetlaczach w autobusach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego Sp. z o.o. w Tarnowie.

Jedną z form reklamy jest promocja na stronach internetowych zewnętrznych firm i instytucji. Szczególnie skuteczną i popularną jest promocja poprzez udostępnianie kalendarza imprez kulturalnych i sportowych. W 2009 r. TCI współpracowało m.in. z następującymi serwisami:

- www.travellingpolska.pl,
- www.turystykastudencka.pl,
- www.naszakwaterna.pl,
- www.odkryjnasze.pl,
- www.wrotamalopolski.pl - kalendarz imprez,
- www.nocleg.info.pl - kalendarz imprez,
- www.wewte.pl - kalendarz imprez,
- www.nck.pl - kalendarz imprez,
- www.panoramaofert.pl - bezpłatny wpis,
- bazy danych www.zumi.pl i www.pascal.pl.

21.7.3. Działalność komercyjna

Zgodnie ze Statutem, Tarnowskie Centrum Informacji prowadzi działalność komercyjną w zakresie:

- sprzedaży pamiątek, gadżetów, publikacji turystycznych o Tarnowie i regionie,
- sprzedaży map i planów turystycznych,
- usług hotelowych,
- najmu pomieszczeń w tym powierzchni biurowej i sali konferencyjnej.

Dochody z prowadzonej działalności stanowią w całości dochód Gminy Miasta Tarnowa.

Sprzedż pamiątek, publikacji, map oraz wynajem pokoi hotelowych stanowią uzupełnienie działalności Centrum i łącznie z prowadzoną działalnością informacyjną tworzą kompleksową ofertę obsługi turystów. Jednocześnie, z uwagi na ograniczoną liczbę punktów prowadzących sprzedaż regionalnych pamiątek oraz niedobór miejsc noclegowych, wypełniają rynkową lukę. Przy TCI działa również wypożyczalnia rowerów, która prowadzona jest odpłatnie.

21.7.4. Gromadzenie i przetwarzanie informacji, statystyka

1) Ewidencja obiektów noclegowych, firm i instytucji branżowych w mieście i regionie

Podstawą działalności Tarnowskiego Centrum Informacji jest dystrybucja informacji o zasobach turystycznych regionu tarnowskiego. Prowadzona jest ona w oparciu o własne bazy danych, które stanowią najdokładniejszą i najobszerniejszą inwenturę firm branży turystycznej w całym regionie tarnowskim. Rzetelność zawartych w zasobach TCI informacji gwarantują coroczne aktualizacje wpisów przeprowadzane przez pracowników Centrum przed rozpoczęciem letniego sezonu turystycznego. Jednocześnie na bieżąco monitorowany jest rynek produktów i usług turystycznych, uzupełniając bazę o nowe wpisy.

W 2009 r. baza danych powiększona została o nową sekcję - obiekty konferencyjne.

2) Statystyki ruchu turystycznego

Badania natężenia ruchu turystycznego stanowią podstawę weryfikacji skuteczności działań Tarnowskiego Centrum Informacji. Z uwagi na brak jakiegokolwiek systemu ewidencjonowania turystów, jest to bardzo żmudna praca, w której niemożliwe jest pozyskanie rzeczywistych wielkości. Niemniej jednak uzyskane dane odzwierciedlają ogólne trendy dotyczące ruchu turystycznego w regionie, obrazując stan lokalnej turystyki.

Badając natężenie ruchu turystycznego TCI opiera się na danych pozyskanych od Urzędu Statystycznego, urzędów gmin oraz na informacjach przekazanych przez właścicieli lub zarządzających obiektami turystycznymi.

21.7.5. Opracowanie i publikacja własnych materiałów informacyjnych

1) Wydawnictwa drukowane

Folder „Tarnów i region” pełni funkcję podstawowego materiału informacyjnego o mieście i regionie dla wszystkich jednostek i wydziałów Urzędu Miasta Tarnowa. Trafia w ręce członków oficjalnych delegacji podejmowanych przez władze miasta. Uczestnicy imprez organizowanych przez miejskie instytucje również zaopatrywani są w to wydawnictwo, jako kompendium wiedzy o atrakcjach regionu tarnowskiego. Głównym przeznaczeniem folderu jest jednak zainteresowanie Tarnowem jak najszerzego grona osób i skłonienie ich do przyjazdu. Dlatego podstawowymi kanałami dystrybucji pozostają krajowe i zagraniczne targi turystyczne, ekspozycja na stacjach benzynowych regionu oraz w punktach informacji turystycznej w Tarnowie i Krakowie. „Tarnów i region” jest również podstawowym drukiem w kontaktach z mediami i branżą. Otrzymują go uczestnicy organizowanych przez TCI imprez studyjnych - przedstawiciele mediów ogólnopolskich oraz biur podróży.

Kolejnym wydawnictwem własnym w 2009 r. były ulotki: „Tarnów w 300 minut”, „Tarnów w 3 dni”, „Tarnów dla najmłodszych” oraz „Turystyka aktywna” opracowane na podstawie nowej bazy danych serwisu www.it.tarnow.pl.

2) Serwis www

Portal internetowy Tarnowskiego Centrum Informacji dostępny jest pod czterema adresami:

- www.it.tarnow.pl,
- www.turystyka.tarnow.pl,
- www.go-tarnow.com,
- www.tarnow.travel.

Aktualnie dostępny jest on w siedmiu wersjach językowych: polskiej, angielskiej, niemieckiej, francuskiej, włoskiej, węgierskiej i ukraińskiej.

Miniony rok był okresem intensywnych prac nad nową wersją serwisu internetowego. Zmiany rozpoczęte w 2009 r. będą widoczne najpóźniej w marcu 2010 r., kiedy to zadebiutuje owa wersja serwisu www.

Tarnowskie Centrum Informacji regularnie opracowuje i rozsyła drogą elektroniczną zapowiedzi i informacje o wszelkich wydarzeniach istotnych dla branży turystycznej, które mają miejsce w regionie tarnowskim. Jednocześnie lokalnym przedsiębiorcom, atrakcyjnym turystycznym i samorządom przesyłane są wszelkie wiadomości mające wpływ na ich działalność. Adresatami są:

- media branżowe,
- media o zasięgu ogólnokrajowym,
- media lokalne,
- przedsiębiorstwa branży turystycznej,
- instytucje kultury,
- samorządy,
- szkoły.

21.7.6. Wzmacnianie roli i pozycji Tarnowa w instytucjach o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym

1) Udział w pracach Zarządu Małopolskiej Organizacji Turystycznej

Dyrektor Tarnowskiego Centrum Informacji pełni funkcję członka Zarządu Małopolskiej Organizacji Turystycznej, która realizuje zadania związane z rozwojem turystyki w Małopolsce. Opierając się na założeniu, że największe efekty gospodarcze przynosi skoordynowanie działań i skumulowanie środków finansowych przeznaczonych na promocję, MOT organizuje współpracę samorządu terytorialnego i branży turystycznej, dla optymalizacji efektów gospodarczych i społecznych.

2) Udział w pracach Zarządu Forum Informacji Turystycznej

Dyrektor Tarnowskiego Centrum Informacji sprawuje również stanowisko Przewodniczącego Forum Informacji Turystycznej (od listopada 2008 r.). Forum Informacji Turystycznej to zespół konsultacyjno-doradczy działający przy Polskiej Organizacji Turystycznej, stanowi płaszczyznę integracji systemu "it" i koordynacji przedsięwzięć, a także wymiany doświadczeń służących doskonaleniu ogólnopolskiego systemu informacji turystycznej. Do zakresu działania Zarządu Forum należy min.: reprezentowanie Forum na zewnątrz oraz uchwalanie planów działalności oraz ich realizowanie.

Największym osiągnięciem Forum pod przewodnictwem dyrektora TCI było zawarcie tzw. „porozumienia tarnowskiego”, precyzującego sposób klasyfikacji punktów „it” godzącego rozbieżne wcześniej metody klasyfikacji POT oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

22. WSPÓLPRACA MIĘDZYNARODOWA I KRAJOWA

22.1. Miasta partnerskie

Od kilkunastu lat Tarnów współpracuje z dziewięcioma miastami partnerskimi: Kiskörös (Węgry), Schoten (Belgia), Trenczyn (Słowacja), Blackburn (Wielka Brytania), Tarnopol, Winnica i Biała Cerkiew (Ukraina), Kotłas (Rosja), Casalmaggiore (Włochy) oraz z jednym regionem - Veszprém (Węgry).

Współpraca międzynarodowa Tarnowa realizowana jest w następujących formach:

- porozumienie/umowa o współpracy i partnerstwie między miastami o szerokim zakresie, zakładające współpracę w różnych dziedzinach i sferach zainteresowania partnerów; może być zawierane z wieloma miastami w danym kraju,
- listy intencyjne określające zakres przyszłych działań, stanowiące pierwsze uregulowanie przyszłej współpracy.

Tabela nr 86: Międzynarodowa współpraca Tarnowa

Miasto	Kraj	Data (rok) podpisania umowy/porozumienia o współpracy
Schoten	Belgia	1991 (porozumienie)
Kiskoros	Węgry	1992 (porozumienie)
Kotłas	Rosja	1995 (umowa)
Trenczyn	Słowacja	1997 (porozumienie)
Veszprem (województwo)	Węgry	2001 (porozumienie)
Blackburn	Wielka Brytania	2001 (porozumienie)
Tarnopol	Ukraina	2004 (porozumienie)
Biała Cerkiew	Ukraina	2007 (porozumienie)
Winnica	Ukraina	2006 (list intencyjny)
Casalmaggiore	Włochy	2006 (list intencyjny)

Źródło: Wydział Strategii Urzędu Miasta Tarnowa

Współpraca Tarnowa z miastami partnerskimi obejmuje przede wszystkim następujące płaszczyzny: kulturalną, oświatową, naukową, gospodarczą i sportową. Współpraca ta znajduje swój wyraz w organizacji międzynarodowych wydarzeń kulturalnych i sportowych, dzieleniu się wiedzą, prezentacji dokonań miast i wymianie doświadczeń, we wspieraniu partnerskiej wymiany młodzieży czy też przyjacielskiej pomocy.

Kontakty utrzymywane z miastami partnerskimi, dzięki wzajemnemu zrozumieniu, jakie udało się osiągnąć, wykraczają daleko poza umowne deklaracje współpracy. Dzięki prowadzonej współpracy szereg organizacji miała możliwość nawiązania kontaktów ze swoimi odpowiednikami w miastach partnerskich i kontynuowania współpracy na właściwej sobie płaszczyźnie.

22.1.1. Węgry - region Veszprem i miasto Kiskoros

Współpraca Tarnowa z węgierskimi samorządami posiada już długoletnią tradycję. Wiele wydarzeń organizowanych przez partnerów wpisało się na stałe w kalendarz imprez. Systematyczne współdziałanie samorządów najbardziej widoczne jest w dziedzinie kultury poprzez aktywną wymianę zespołów artystycznych podczas festiwalowych przedsięwzięć oraz współpracę podczas historycznych wydarzeń. Tarnowska oferta turystyczna jest bardzo bogato reprezentowana na Węgrzech (m.in. Tarnowskie Centrum Informacji regularnie bierze udział w targach turystycznych organizowanych w Veszprem). Należy podkreślić, że bardzo duży wkład we współpracę partnerską Tarnowa z Węgrami wnosi aktywnie działające Tarnowskie Towarzystwo Przyjaciół Węgier.

Ostatnim dużym wydarzeniem sprzyjającym zacieśnieniu kontaktów tarnowsko-węgierskich były obchody w Tarnowie 215. rocznicy urodzin Generała J. Bema. W marcu 2009 r. został zainaugurowany cykl imprez, mających przybliżyć postać bohatera Polski i Węgier. Przeprowadzono między innymi sesję naukową pn. „Generał Józef Bem - bohater wiecznych nadziei”, podczas której tytuł „Ambasadora Tarnowa” otrzymał Istavan Kovacs. W sesji tej wzięli udział historycy z Polski, Węgier, Austrii i Rumunii. Obecny był również Ambasador Republiki Węgierskiej Robert Kiss. Na uroczystości złożyło się kilkanaście wydarzeń kulturalnych, były to m.in.: plenerowa prezentacja repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej” oraz I Tarnowski Festiwal Smaków. Na tarnowskim Rynku prezentowano tradycyjne węgierskie piecze, zbudowane przez tarnowskich plastyków, a także (z udziałem przedstawicieli polskich i węgierskich restauracji) zorganizowano konkurs na najlepszą zupę gulaszową i najlepsze wino. Mieszkańcy miasta mieli okazję uczestniczyć w pokazach węgierskich tańców oraz popularnej na Węgrzech, szermierki. Zabrzmiała węgierska muzyka: koncertowały zespoły Limbo i Korai Öröm.

Na „Urodziny Bema” do Tarnowa przyjechało wielu gości, w tym ponad stuosobowa delegacja Węgrów, dla których generał jest uosobieniem wolnościowych dążeń. Były wśród nich delegacje zaprzyjaźnionych samorządów z Kiskőrös i Veszprem oraz organizacji polonijnych.

Dotychczasowa współpraca Tarnowa z Węgrami została szczególnie doceniona przez tamtejszą polonię. Miasto Tarnów zostało uhonorowane „Dębami Przyjaźni”, przyznanymi przez Polsko-Węgierskie Towarzystwo Historyczne im. Józefa Piłsudskiego w Győr.

W maju 2009 r. województwo Veszprem obchodziło jubileusz 1000 lat istnienia. Z tej okazji delegacja miasta Tarnowa gościła w wizytą w tym regionie, biorąc udział w uroczystościach. Podczas spotkań z władzami regionu i przedstawicielami lokalnych instytucji omawiano możliwości prezentacji tarnowskiej repliki dzieła Jana Styki „Panoramy Siedmiogrodzkiej” w Veszprem w 2010 r.

Kiskoros jest partnerem, który bardzo chętnie podejmuje współpracę w szczególności w dziedzinie kultury, sportu i wymiany grup młodzieżowych. Miasto Kiskoros corocznie zaprasza reprezentację Tarnowa do udziału w obchodach święta narodowości słowackiej i święta winobrania - „Festiwal Winobrania”. W zależności od potrzeb organizatora, ze strony tarnowskiej udział biorą przedstawiciele różnych instytucji kultury. W ubiegłorocznym Festiwalu, jak co roku, udział wzięli przedstawiciele Tarnowa. Festiwalowi towarzyszyła konferencja pt. „Kreatywność i innowacja jako klucz rozwoju; rola i znaczenie przedsiębiorczości na polu gospodarczego ożywienia”, podczas której tarnowska delegacja przedstawiła swoje doświadczenia w zakresie innowacyjnych rozwiązań.

22.1.2. Ukraina - Winnica, Biała Cerkiew, Tarnopol

W sierpniu 2009 r. w Tarnopolu odbywały się Dni Tarnopola, w których udział wzięli przedstawiciele tarnowskiego samorządu. Podczas wizyty omawiane były również możliwości pomocy dla lokalnej Polonii.

We wrześniu 2009 r. delegacja z miasta Tarnowa przebywała w Białej Cerkwi. Przedstawiciele Tarnowa brali udział w uroczystościach obchodów 977. rocznicy założenia miasta Biała Cerkiew. W spotkaniu brały udział także delegacje z innych miast partnerskich Białej Cerkwi. Delegacja tarnowska spotkała się również z władzami i studentami Uniwersytetu Agrarnego w Białej Cerkwi oraz z dyrektorem tamtejszego teatru. Podczas obu spotkań rozmawiano na temat rozwoju współpracy pomiędzy instytucjami ukraińskimi i tarnowskimi.

W październiku 2009 r. Tarnów gościł przedstawicieli Białej Cerkwi, którzy brali udział w Forum Ekonomicznym Małych i Średnich Przedsiębiorstw.

W listopadzie 2009 r., w związku z kryzysem epidemiologicznym, Tarnów przyłączył się do pomocy partnerskim miastom z Ukrainy. W odpowiedzi na apel Prezydenta Miasta Tarnowa chęć pomocy zgłosiły instytucje medyczne oraz prywatni przedsiębiorcy. Dary z Tarnowa dotarły do partnerów z Tarnopola i Winnicy.

W grudniu 2009 r. w Tarnowie miało miejsce spotkanie władz miasta Tarnowa z delegacją z Białej Cerkwi. Stronę ukraińską reprezentował pierwszy zastępca mera Białej Cerkwi - Valerij V. Gnatyuk, który na ręce Prezydenta Tarnowa, złożył wyrazy wdzięczności dla Miasta Tarnowa za pomoc udzieloną w obliczu epidemii grypy AH1N1.

Podczas grudniowego spotkania medal za zasługi dla Białej Cerkwi otrzymał Antoni Góral - Dyrektor Ochotniczego Hufca Pracy. Zastępca mera Białej Cerkwi wręczając odznaczenie podkreślił wkład odznaczonego w rozwijanie współpracy między miastami partnerskimi, a w szczególności w organizowanie w Tarnowie wakacyjnego wypoczynku dla dzieci niepełnosprawnych.

Ważnym tematem podjętym podczas spotkania był plan współpracy dydaktycznej i wymiany studentów w 2010 r. pomiędzy wyższymi uczelniami Tarnowa i Białej Cerkwi. W kontekście zacieśnienia współpracy pomiędzy Wydziałem Nauk Stosowanych w Tarnowie Małopolskiej Wyższej Szkoły w Brzesku, a białocerkiewską Filią Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego, uzgodniono plan organizowania międzyuczelnianych, wakacyjnych praktyk studenckich. Parafowanie umowy o współpracy było pierwszym tego typu aktem zawartym między uczelniami wyższymi miast partnerskich i jest poważnym krokiem ku jeszcze większemu zacieśnieniu współpracy Tarnowa i Białej Cerkwi, które od września 2007 r. aktywnie współpracują na polu kultury, sportu, turystyki, gospodarki oraz oświaty.

22.1.3. Słowacja - Trenczyn

Od kilku lat trwa systematyczne współdziałanie samorządów Trenczyna i Tarnowa, w szczególności w dziedzinie kultury, wymiana zespołów artystycznych podczas festiwalowych przedsięwzięć, jak i współpraca podczas obchodów historycznych wydarzeń.

W czerwcu 2009 r. przedstawiciele Tarnowa gościli w Trenczynie. Podczas tej wizyty omawiano dalszy rozwój współpracy w dziedzinie kultury i ruchu turystycznego oraz wymianę doświadczeń w kierowaniu urzędem. Ponadto tarnowska delegacja wzięła udział w imprezie kulturalnej „Przyjaźń bez granic”, gdzie wystąpił tarnowski zespół MONK.

22.1.4. Rosja - Kotłas

Przedstawiciele Tarnowa corocznie biorą udział w obchodach Dni Polskich w Kotłasie, którym towarzyszą imprezy kulturalne oraz wydarzenia promujące przełamywanie stereotypów w relacjach historycznych Polski i Rosji. W ubiegłym roku delegacja z Tarnowa także uczestniczyła w organizowanych już po raz piąty obchodach „Dni Polskiej Kultury i Historii”, które tym razem poświęcony były 15-leciu Kotłaskiej Polonii.

W październiku 2009 r. delegacja z Tarnowa uczciła pamięć rodaków zmarłych na zesłaniu w Północnej Rosji. Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w Sankt Petersburgu - Jarosław Drozd i Zastępca Prezydenta Miasta - Henryk Słomka-Narożański złożyli wieńce na „Doku”, w miejscu gdzie przy budowie mostu kolejowego przy pracy w ciężkich warunkach stracili życie zesłańcy oraz pod krzyżem upamiętniającym zmarłych w Kotłaskich Łagrach (Łagier „Makaricha”).

Podczas październikowej wizyty przedstawiciele Tarnowa odwiedzili, odległe 400 km od Kotłasu, miejsce spoczynku Polaków odszukane i oznaczone przez rosyjską młodzież - „Spec Posiołek Wieruszenskoje Oзеро”. Członkowie tarnowskiej delegacji wraz z Rosjanami ustawili krzyż na odnalezionych grobach.

W listopadzie 2009 r. w Tarnowie gościła delegacja Rady Miejskiej Kotłasu. Głównym celem wizyty było zapoznanie się z metodami zarządzania miastem oraz przeanalizowanie możliwości realizacji wspólnych projektów, również przy wykorzystaniu funduszy europejskich, a także sposoby pogłębiania dotychczasowej współpracy obu miast. Radni z Kotłasu interesowali się przede wszystkim funkcjonowaniem tarnowskich przedsiębiorstw gospodarki komunalnej. Rosyjscy goście wizytowali również tarnowskie firmy, gdzie dyskutowali o możliwości nawiązania kooperacji pomiędzy tarnowskimi przedsiębiorstwami i partnerami rosyjskimi, a także zapoznali się z rozwiązaniami ekologicznymi, technologicznymi i organizacyjnymi, stosowanymi przez stronę polską.

22.1.5. Belgia - Schoten

W marcu 2009 r. Ambasada Królestwa Belgii w Warszawie zorganizowała spotkanie „bliźniacze” przedstawicieli wszystkich miast partnerskich z Polski i Belgii. Spotkanie to zorganizowano z okazji 90-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych Belgii z Polską. Tematem tego spotkania była wymiana opinii z polskimi partnerami na temat dotychczasowej międzynarodowej współpracy na poziomie miast i gmin oraz jej dalszego rozwoju jak również wymiana nabytych doświadczeń i wskazanie działań możliwych na przyszłość. Niestety przedstawiciele Schoten nie byli obecni, wobec tego przedstawiciel miasta Tarnów omówił z przedstawicielami ambasady oraz związków miast belgijskich możliwości ponownej intensyfikacji współpracy z tym miastem.

22.2. Uczestnictwo miasta w związkach/ stowarzyszeniach/ zrzeszeniach miast/gmin oraz innych jednostek samorządu terytorialnego

Miasto Tarnów czynnie uczestniczy w wielu związkach, stowarzyszeniach, zrzeszeniach miast, gmin, czy powiatów, które zawiązały się w latach poprzednich i kontynuowały swoje działania w 2009 r.

Tabela nr 87: Stowarzyszenia, których uczestniczy miasto Tarnów

Lp.	Nazwa stowarzyszenia	Zakres działań stowarzyszenia	Data przystąpienia Gminy Miasta Tarnowa do stowarzyszenia
1.	Stowarzyszenie Powiatów i Gmin leżących na terenie zlewni rzeki Dunajec	podjęmowanie i realizacja przedsięwzięć służących ochronie środowiska i rozwojowi regionalnemu na rzecz członków Stowarzyszenia	27 V 1999 r.
2.	Sekretariat Stałej Konferencji Miast Zabytkowych Europy Środkowo-Wschodniej	wspólne działania edukacyjne mające promować ochronę dziedzictwa ze szczególnym uwzględnieniem młodzieży szkolnej	26 X 2000 r.
3.	Forum Rewitalizacji	ochrona tożsamości i rewaloryzacja zabytkowych obszarów	23 XI 2000 r.
4.	Związek Miast Polskich	przedstawiciele Związku wchodzi w skład Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego	29 VII 1993 r.
5.	Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski	upowszechnianie idei samorządności lokalnej, zajmowanie stanowisk w sprawach publicznych, ochrona interesów członków Stowarzyszenia	14 XI 1991 r.
6.	Zdrowe Miasta Polski	rozwijanie i popieranie współpracy z innymi miastami w ramach wspólnego rozwiązywania problemów ochrony zdrowia oraz realizacji europejskiej strategii zdrowia	22 X 2001 r.
7.	Na Kupieckim Szlaku	wyrażanie interesów jednostek samorządu terytorialnego położonych wzdłuż historycznego szlaku kupieckiego	16 XII 2004 r.

Źródło: Kancelaria Prezydenta Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

Ponadto miasto współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego, na podstawie podpisanych listów intencyjnych.

Tabela nr 88: Współpraca miasta z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

Lp.	Sygnatariusze listu	Przedmiot współpracy	Data podpisania listu
1.	- Prezydent Miasta Tarnowa - Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy	wymiana doświadczeń w zakresie organizacji i zarządzania miastem.	10 X 2007 r.
2.	- Gmina Miasta Tarnowa - Powiat Tarnowski - Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Tarnowie - Komenda Miejska Policji w Tarnowie - Stowarzyszenie „Miasta w Internecie” - Powiatowa Stacja Pogotowia Ratunkowego w Tarnowie	współpraca na rzecz realizacji wspólnego projektu modernizacji i zwiększenia efektywności systemu działań ratowniczych w subregionie tarnowskim.	26 II 2008 r.
3.	- Gmina Miasta Tarnowa - Gmina Pleśna	współpraca z Polskimi Kolejami Państwowymi.	23 VI 2008 r.

Źródło: Kancelaria Prezydenta Miasta Urzędu Miasta Tarnowa

23. ORGANIZACJE POZARZĄDOWE

23.1. Organizacje pozarządowe działające na terenie miasta

Prezydent Miasta Tarnowa pełni nadzór formalno-prawny nad 320 stowarzyszeniami, fundacjami i oddziałami terenowymi stowarzyszeń, mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa.

Stowarzyszenia i fundacje są partnerami miasta niemal we wszystkich dziedzinach działalności. Największą aktywność wykazywały organizacje w zakresie pomocy społecznej, ochrony i promocji zdrowia, na rzecz osób niepełnosprawnych, nauki, edukacji, oświaty i wychowania, przeciwdziałania patologiom społecznym, upowszechniania kultury fizycznej i sportu oraz podtrzymywania tradycji narodowych.

Kryzys gospodarczy nie zahamował działalności i tworzenia nowych stowarzyszeń, a wręcz stymulował powstawanie nowych organizacji. W 2009 r. zostało zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym 12 nowych stowarzyszeń, stając się tym samym osobami prawnymi:

- Tarnowskie Towarzystwo Naukowe,
- Stowarzyszenie Media Polanie,
- Stowarzyszenie Otwórz Serce,
- Stowarzyszenie Spartakiada Prawników 2009,
- Stowarzyszenie Senior na Czasie,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Podola,
- Stowarzyszenie Rzeczników Konsumentów,
- Stowarzyszenie Srebrne Skronie,
- Klub Tarnowski,
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Pracodawców Transportu Sanitarnego i Ratownictwa Medycznego,
- Tarnowskie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży Pałac,

- Stowarzyszenie Absolwentów i Przyjaciół IV Liceum w Tarnowie,
- Fundacja Rozwoju Edukacji, Pracy, Integracji.

Tabela nr 89: Liczba organizacji pozarządowych w Tarnowie w 2009 r.

Stowarzyszeń zarejestrowanych	201
Oddziałów zarejestrowanych	21
Związków stowarzyszeń	2
Oddziałów niezarejestrowanych	76
Stowarzyszeń zwykłych	10
Fundacje	10
Razem	320

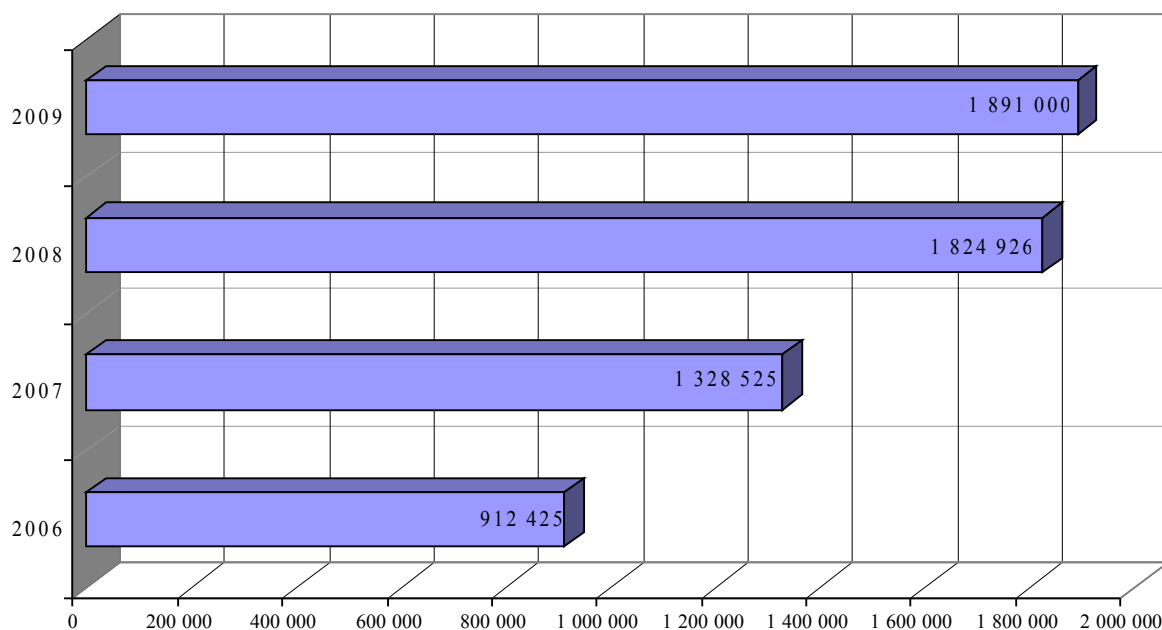
Źródło: Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miasta Tarnowa

W dalszym ciągu w Tarnowie najpopularniejszą formą organizacji sektora pozarządowego są stowarzyszenia oraz uczniowskie kluby sportowe oddziały niezarejestrowane.

Działalność organizacji pozarządowych znacząco wpływa na rozwój naszego miasta i jakość życia jego mieszkańców. Wiele dziedzin życia społecznego nie mogłoby funkcjonować bez aktywności obywatelskiej, która ma przejaw w wszechstronnych inicjatywach realizowanych w mieście i dla jego mieszkańców.

Mając na uwadze rosnącą efektywność organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych, miasto stara się wzmacniać finansowo i organizacyjnie współpracę z organizacjami pozarządowymi, z roku na rok zwiększając środki przeznaczone na ten cel.

Wykres nr 36: Dotacje na rzecz organizacji pozarządowych w latach 2006-2009

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji Wydziału Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miasta Tarnowa

23.2. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi

Tabela nr 90: Sfery zadań publicznych zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w Tarnowie w 2009 r.

Lp.	Sfera	Kwota [zł]
Sfera kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji		385.000,00
1.	Program Promocji Lokalnej twórczości i aktywności w dziedzinie kultury	184.500,00
2.	Miejskie obchody świąt państwowych, patriotycznych i historycznych	35.500,00
3.	Wydawnictwa o Tarnowie	170.000,00
Sfera promocji miasta		141.469,00
1.	Promocja marki Tarnów poprzez eksponowanie kulturalnych, historycznych, artystycznych oraz sportowych atutów Tarnowa	95.669,00
2.	„Przestrzenie sztuki - galeria twórców”	40.000,00
3.	„Tarnów Miastem Przyjaznym Rowerzystom”	5.800,00
Sfera upowszechniania kultury fizycznej i sportu; krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży		686.560,18
1.	Organizacja imprez turystycznych dla mieszkańców Tarnowa	20.000,00
2.	Sportowe talenty - poszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo, prowadzenie naboru i selekcji kandydatów oraz wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez udział w zawodach, rozgrywkach organizowanych przez kluby i związki sportowe	466.246,90
3.	Sportowe talenty - poszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionej sportowo, prowadzenie naboru i selekcji kandydatów oraz wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację zgrupowań sportowych	158.713,28
4.	Sportowe talenty - poszukiwanie dzieci i młodzieży uzdolnionych sportowo, prowadzenie naboru i selekcji kandydatów oraz wspieranie rozwoju sportowych talentów poprzez organizację na terenie miasta Tarnowa wakacyjnych zgrupowań sportowych	3.600,00
5.	Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród niepełnosprawnych mieszkańców Tarnowa	30.000,00
6.	„Niepełnosprawny - sprawny w wodzie” - bezpłatne zajęcia pływania dla niepełnosprawnych ruchowo dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 15 lat, mieszkających na terenie Tarnowa lub uczących się w tarnowskich szkołach	8.000,00
Sfera krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży		47.000,00
1.	Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży polskiej mieszkającej na wschodzie z elementami edukacji, turystyki, ekologii i wychowania patriotycznego	47.000,00
Sfera ochrony i promocji zdrowia		99.499,80
1.	Edukacja w zakresie transplantacji i dawstwa szpiku kostnego oraz pozyskiwanie honorowych dawców szpiku kostnego	20.000,00
2.	Diagnoza oraz rehabilitacja dzieci i młodzieży	29.499,80
3.	Rehabilitacja i aktywizacja dorosłych	50.500,00
Sfera pomocy społecznej		399.223,00
1.	Prowadzenie punktu konsultacyjnego oraz telefonów zaufania dla	50.000,00

	mieszkańców w trudnych sytuacjach	
2.	Udzielanie wszechstronnej pomocy osobom bezdomnym	119.000,00
3.	Prowadzenie profesjonalnego punktu konsultacyjno-diagnostycznego dla osób (głównie młodzieży) uzależnionych bądź zagrożonych uzależnieniem od narkotyków	5.000,00
4.	Zapewnienie dzieciom i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych opieki, pomocy w nauce, organizacji wolnego czasu i zajęć sportowych oraz rozwoju zainteresowań poprzez prowadzenie świetlic środowiskowych.	206.003,00
5.	Zorganizowanie kampanii mającej na celu przeciwdziałanie patologiom społecznym	19.220,00

Źródło: Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miasta Tarnowa

24. MIEJSKI RZECZNIK KONSUMENTÓW

24.1. Informacje ogólne

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym działalności Miejskiego Rzecznika Konsumentów jest ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami tejże ustawy Miejski Rzecznik Konsumentów wykonuje zadania samorządu powiatowego w zakresie ochrony praw konsumentów.

Kompetencje Rzecznika są przede wszystkim kompetencjami o charakterze doradczym i procesowym, a do jego zadań należą w szczególności:

- 1) prowadzenie edukacji konsumenckiej, w szczególności poprzez wprowadzenie elementów wiedzy konsumenckiej do programów nauczania w szkołach publicznych,
- 2) zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 3) składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- 4) występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- 5) współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- 6) ewentualne wytaczanie powództw na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów,
- 7) sprawy o wykroczenia na szkodę konsumentów gdzie Rzecznik jest oskarżycielem publicznym w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia,
- 8) przekazywanie na bieżąco delegaturom Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wniosków i sygnalizowanie problemów dotyczących ochrony konsumentów, które wymagają podjęcia działań na szczeblach administracji rządowej,
- 9) wytaczanie powództw w sprawie uznania wzorców umów za niedozwolone,
- 10) występowanie z zawiadomieniem do Prezesa UOKiK w sprawie podejrzenia stosowania praktyk ograniczających konkurencję,
- 11) występowanie do Prezesa UOKiK z zawiadomieniem w sprawie podejrzenia stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

- 12) udzielanie innych form pomocy prawnej w zakresie ochrony praw konsumentów,
- 13) wykonywanie innych zadań określonych w ustawie lub w przepisach odrębnych, np. występowanie z roszczeniami w sprawach dotyczących nieuczciwych praktyk rynkowych, w zakresie przewidzianym ustawą z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206).

Nadmienić również należy, iż Rzecznik od czerwca 2007 r. jest członkiem Krajowej Rady Rzeczników Konsumentów (ciało ustawowe) działającej przy Prezesie Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (gremium to składa się z 9 rzeczników).

24.2. Ogólna charakterystyka problemów zgłaszanych przez konsumentów

Zadaniem Rzecznika jest niesienie pomocy konsumentom. Pomoc ta prowadzona jest przede wszystkim poprzez: udzielanie porad prawnych, zarówno osobiście jak i telefonicznie, a także podejmowanie interwencji u przedsiębiorcy telefonicznie bądź pisemnie oraz pomaganie w sporządzaniu pism w tym pism procesowych, lub też w skrajnych przypadkach na wstąpieniu do toczących się przed sądem spraw.

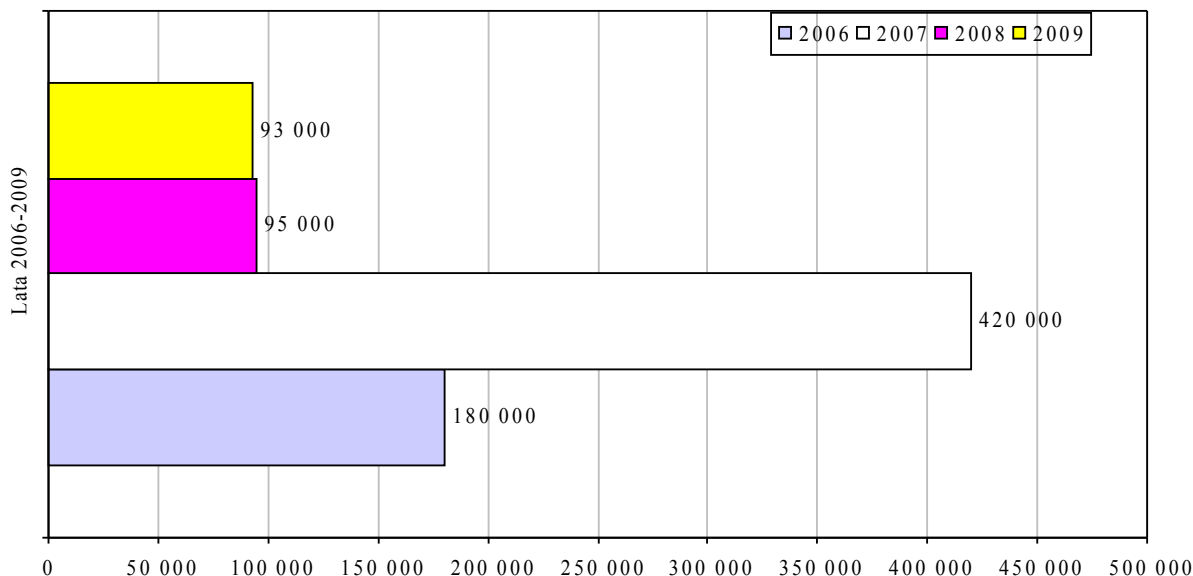
W roku 2009 konsumenci zgłaszali się do tutejszego Biura z różnorodnymi problemami i sprawami. Do Rzecznika z problemami zwracali się również przedsiębiorcy, prosząc o wyjaśnienie poszczególnych kwestii, czy też udzielenie pomocy przy realizacji spoczywających na nich obowiązków.

W 2009 r. prowadzono 364 sprawy (w 2008 r. - 351). W prowadzonych sprawach wystąpiono do przedsiębiorców w formie pisemnej celem uzyskania stosownych wyjaśnień i doprowadzenia do załatwienia sprawy zgodnie z wolą konsumentów, w oparciu o stosowne przepisy prawa. W roku 2009 załatwiono łącznie 297 spraw, w tym sprawy z roku ubiegłego.

Należy również wspomnieć, iż 142 sprawy miały swój negatywny dla konsumentów finał, a w skład tych spraw wchodziły sprawy, w których konsumenci nie mieli racji, lub też sprawy, w których działania mediacyjne Rzecznika nie odniosły zamierzonego skutku, a także sprawy, którymi konsumenci po prostu się nie interesowali i nie odpowiadali na wezwania Rzecznika o kontakt celem ustalenia dalszej strategii działania.

Łączna wartość załatwionych pozytywnie dla konsumentów spraw wyniosła ponad 94.823,00 zł. Powyższe nie obejmuje spraw sądowych zakończonych nieprawomocnymi wyrokami.

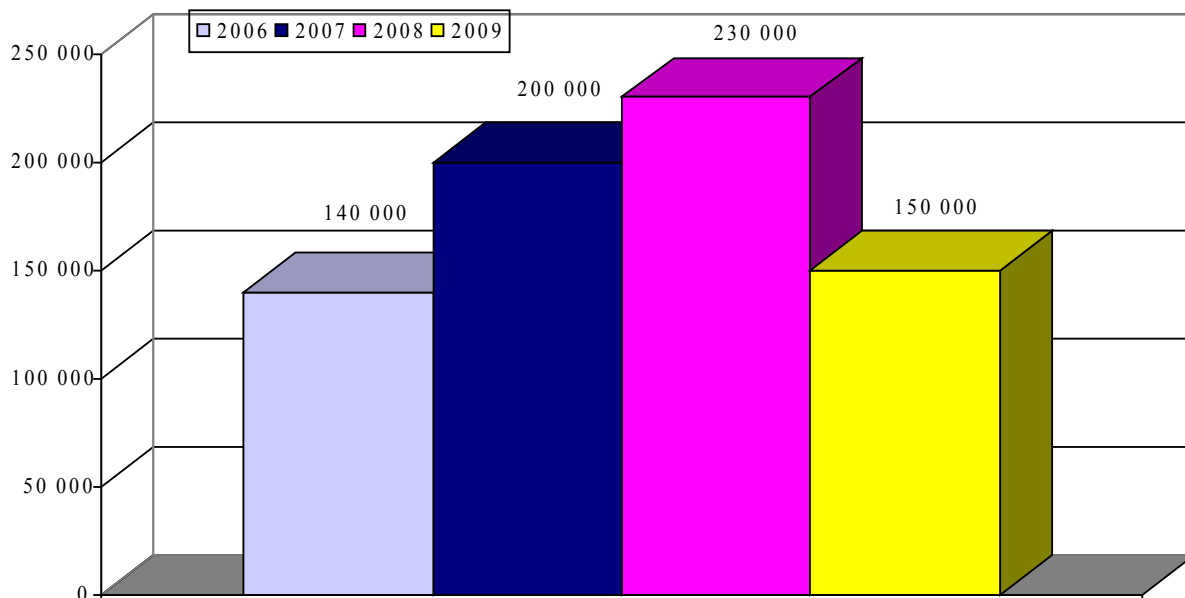
Wykres nr 37: Wartość spraw (w przeliczeniu na gotówkę) załatwionych dla konsumentów pozytywnie w latach 2006-2009

Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

Ponadto w wyniku udzielonych konsumentowi porad udało się pomóc w rozstrzygnięciach na korzyść konsumentów kilkanaście spraw nieewidencjonowanych, na łączną kwotę około 150.000 zł. I tak np. jedna z nich dotyczyła reklamacji zakupionego samochodu inna sprzętu AGD, a inna sprzętu RTV wysokiej klasy.

Wykres nr 38: Wartość spraw nieewidencjonowanych (w przeliczeniu na gotówkę) załatwionych korzystnie dla konsumentów w latach 2006-2009

Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

Nadmienić należy, że wiele prowadzonych spraw dotyczyło w szczególności reklamacji z zakresu obuwia i oraz usług, jednakże co raz częściej do Miejskiego Rzecznika Konsumentów trafiają sprawy dotyczące zakupu samochodów lub mieszkań, bądź też sprawy z zakresu ubezpieczeń, turystyki, telekomunikacji, kupna przeróżnych towarów i inne.

Zdarzały się również interwencje w sprawie usług serwisowych samochodów, oraz telewizji satelitarnej lub też usług remontowych, i inne. Również mieliśmy do czynienia ze sprawami z zakresu tzw. klauzul niedozwolonych i handlu poza lokalem przedsiębiorstw czy też nieuczciwych praktyk rynkowych.

Tabela nr 91: Struktura zgłaszanych spraw pisemnie (ze względu na przedmiot sporu) w latach 2006-2009

Wyszczególnienie spraw	Ogółem 2006 r.	Ogółem 2007 r.	Ogółem 2008 r.	Ogółem 2009 r.
meble	(ujęto w innych)	10	14	9
bankowe	6	3	12	12
ubezpieczeniowe	4	1	2	2
telekomunikacyjne	19	34	42	55
komunikacyjne	3	6	6	9
dostawa energii	8	4	9	11
informatyczne	3	2	3	6
motoryzacyjne	9	3	9	2
kamieniarskie	3	0	0	1
turystyczne	10	5	13	1
medyczne	1	2	6	1
fotograficzne	5	3	0	7
pralnicze	1	2	0	0
remontowo-budowlane	24	1	11	5
edukacja, kursy szkolenia	0	2	3	1
wyposażenie wnętrz	5	10	2	19
sprzęt komputerowy	3	10	10	1
samochody i akcesoria	8	9	5	9
materiały budowlane	3	1	8	6
kosmetyki	1	0	1	0
artykuły AGD	10	15	32	14
odzież	11	14	8	9
obuwie	84	123	91	113
Prawo lokalowe/mieszkańcowskie	6	3	6	0
Telefony komórkowe	13	20	29	5
Systemy aregntyńskie	1	0	0	0
Inne	29	40	29	76
Razem	270	323	315	364

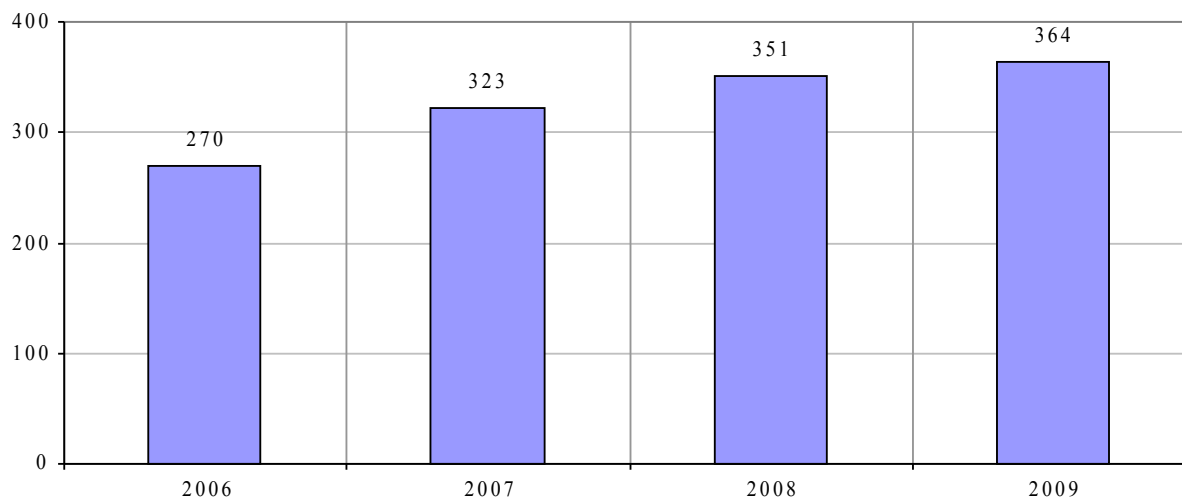
Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

24.3. Charakter udzielonej pomocy prawnej

Kompetencje Rzecznika są przede wszystkim kompetencjami o charakterze doradczym i procesowym (o czym była mowa wyżej), których zakres określają ustawy, akty wykonawcze do ustaw oraz orzecznictwo Sądu Najwyższego. Jak zaznaczono powyżej w 2009 r. Biuro prowadziło 364 spraw zgłoszonych przez konsumentów w formie pisemnej.

W sprawach tych udzielono także porad bądź już na etapie przyjmowania danej sprawy lub też w ich toku. W powyższych sprawach wystąpiono do przedsiębiorców objętych przedmiotowymi skargami drogą pisemną o stosowne wyjaśnienia. Liczba zgłoszonych spraw stanowi blisko 4% wzrost w stosunku do roku poprzedniego.

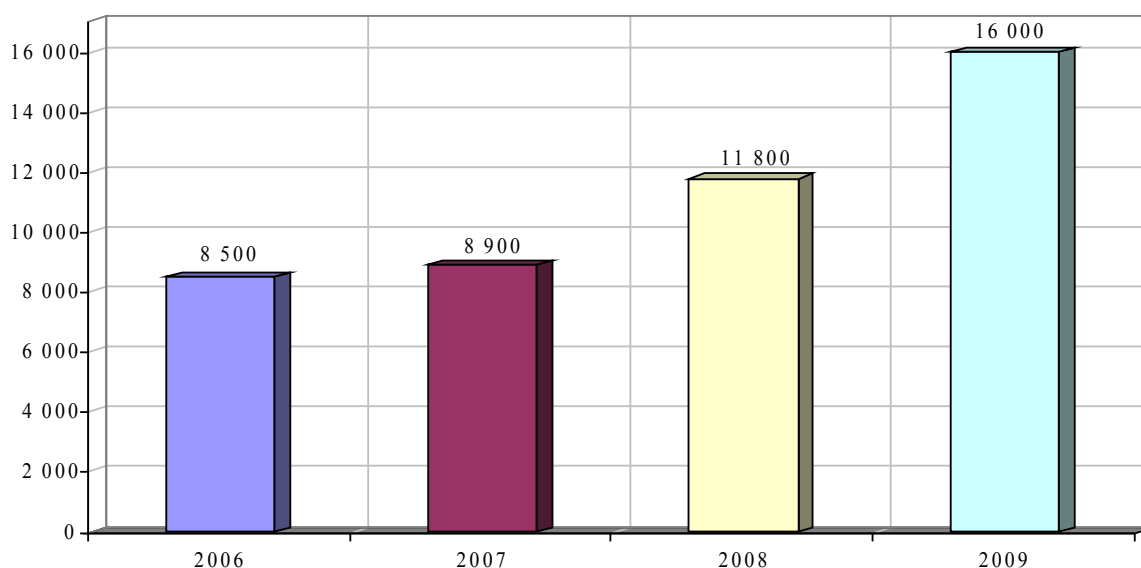
Wykres nr 39: Liczba przyjętych i prowadzonych spraw na piśmie w latach 2006-2009

Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

Ogółem w w 2009 r. udzielono około 16.000 porad osobiście lub telefonicznie. Porady te dotyczyły najróżniejszych spraw, przede wszystkim z zakresu reklamacji towarów i usług oraz zwierząt, zakupu samochodów, mieszkań, usług finansowych. Rzecznik wyjaśniał kwestie związane z tzw. upadłością konsumencką, udzielaniem pożyczek i kredytów, handlu poza lokalem przedsiębiorstwa i na odległość, e-handlu, turystyki, a także kwestie związane z nieuczciwą i wprowadzającą w błąd reklamą, zbiorowymi praktykami naruszającymi interes konsumentów oraz sprawami z zakresu ustawy antymonopolowej czy też nieuczciwych praktyk rynkowych.

Wykres nr 40: Liczba udzielonych porad w latach 2006-2009

Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

Jak wynika z powyższego wykresu obserwuje się stały wzrost liczby udzielanych porad. Nadto wraz ze wzrostem udzielanych porad nastąpił wzrost liczby spraw zgłaszanych na piśmie. Powyższe jak się wydaje należy tłumaczyć stale zwiększającą się świadomością prawną konsumentów, w tym przede wszystkim nt. instytucji ochrony konsumentów oraz działaniami (kampaniami) promującymi działalność Rzeczników w Polsce. Nadto świadczy to także o dużym zaufaniu jakie mają konsumenci do tej instytucji.

Powyższe stanowi blisko 36,39% wzrost porad w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost ten spowodowany był kilkoma czynnikami, do których można w szczególności zaliczyć:

- 1) coraz większą wiedza wśród konsumentów nt. rzecznika i jego Biura,
- 2) uzyskiwaniem porad przez konsumentów nie zamieszkujących na terenie miasta Tarnowa i związane z tym czasowe braki w dostępie do rzeczników z powiatów właściwych ze względu na miejsce zamieszkania konsumentów, spowodowane zmianami kadrowymi, chorobami, itp.,
- 3) łatwość w kontaktach z rzecznikiem i pracownikami Biura, poprzez e-mail, czy też telefony (trzy numery wewnętrzne i dwie linie telefoniczne zewnętrzne),
- 4) uzyskiwaniem przez samych przedsiębiorców porad nt. spraw konsumenckich nie tylko w sprawach które ich samych dotyczyły ale także w celu wyeliminowania niewłaściwej praktyki,
- 5) liczne wywiady i artykuły prasowe, także w dziennikach ogólnokrajowych,
- 6) nieodpłatność i trafność udzielanych porad,
- 7) i inne czynniki.

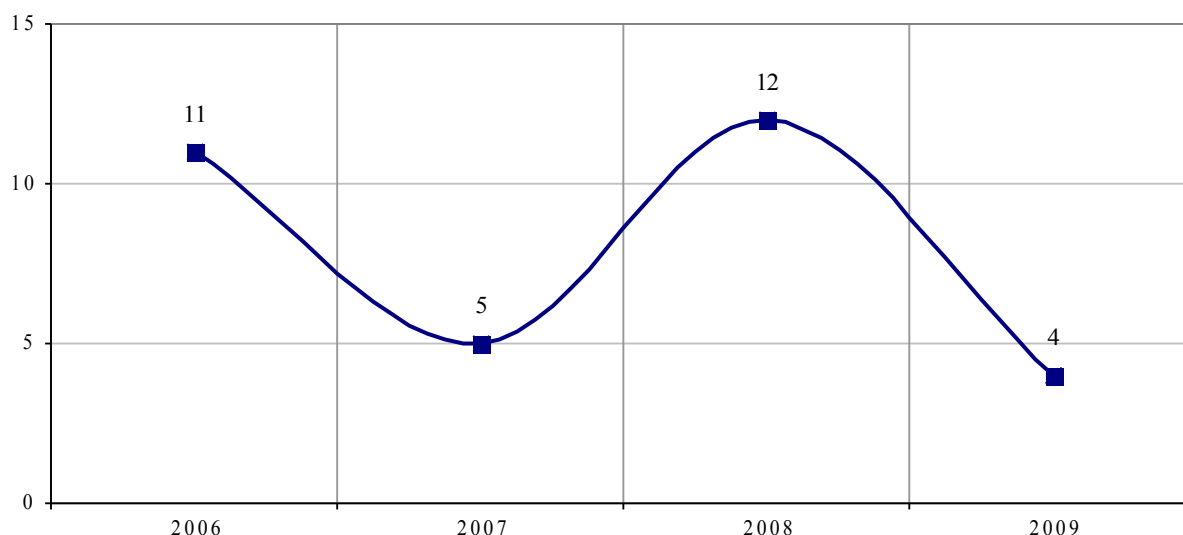
Należy zatem podkreślić, że zgodnie z przedstawionymi danymi, w porównaniu do 2008 r. nastąpił wzrost liczby składanych przez konsumentów spraw na piśmie o ok. 4% oraz wzrost liczby udzielanych porad o ponad 36%.

Ogółem od początku działalności Miejskiego Rzecznika Konsumentów udzielono ponad 70 tys. porad, a w ostatnich pięciu latach udzielono ich ponad 52 tys.

24.4. Wytaczanie powództw na rzecz konsumentów i realizacja innych zadań

W 2009 r. Miejski Rzecznik Konsumentów czterokrotnie wstąpił do toczących się postępowań sądowych po stronie konsumenta, natomiast w dwóch sprawach toczą się postępowania egzekucyjne. Udzielano również porad prawnych, które umożliwiły konsumentom samodzielne występowanie na drodze sądowej.

Wykres nr 41: Liczba spraw, w których zwrócono się do sądów w latach 2006-2009

Źródło: Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

W roku 2009 nie przekazano żadnej sprawy do organów ścigania (rok wcześniej przekazano jedną sprawę).

Miejski Rzecznik Konsumentów stale współpracuje z Inspekcją Handlową w formie wymiany poglądów i doświadczeń oraz omawiania konkretnych przypadków. Oprócz tego, w ramach swojej działalności zwraca się również do tej instytucji z prośbą o przekazanie akt już wcześniej prowadzonych przez tą instytucję postępowań lub wszczęcia działań - w 2009 r. wystąpił do Inspekcji Handlowej w takich sprawach dwukrotnie.

W 2009 r. podjęto jedną sprawę z urzędu (w 2008 r. - 2).

Nie skierowano natomiast żadnej sprawy do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (od początku działalności Miejskiego Rzecznika Konsumentów było łącznie 7 takich spraw). Nie występowano również do Rzecznika Ubezpieczonych z prośbą o podjęcie sprawy lub wydanie stosownej opinii (w poprzednich latach było 12 takich przypadków).

Ze względu na miejsce zamieszkania konsumentów zwracających się Miejskiego Rzecznika Konsumentów w Tarnowie, 12 spraw przekazano zgodnie z właściwością miejscową, do innych rzeczników.

25. RAPORT W PIGUŁCE

25.1. Demografia

W 2009 r. na powierzchni 72,38 km² żyło 115.919 mieszkańców, w tym 61.401 kobiet i 54.518 mężczyzn, 112.977 zameldowanych na pobyt stały i 2.942 na pobyt czasowy. Największą popularnością (wzrost liczby mieszkańców) wśród mieszkańców cieszyły się osiedla: Zielone, Rzędzin, Chyszów, Krzyż, Klikowa, Koszyce i Mościce. Zmniejszenie stałych mieszkańców odnotowano w osiedlach: Starówka, Legionów, Jasna, Grabówka, Westerplatte, Krakowska, Gumniska, Strusina i Piaskówka. W stosunku do 2008 r. ubyło 318 (0,33%) mieszkańców naszego miasta, mimo dodatniego przyrostu naturalnego (+53).

25.2. Władze miasta

25.2.1. Rada Miejska w Tarnowie

W 2009 r. Rada Miejska w Tarnowie odbyła 12 sesji tj.: 2 uroczyste, 1 nadzwyczajna, 9 zwyczajnych (w tym dwuczęściowa). Łącznie zostało podjętych 161 uchwał, a radni zgłosili 230 wniosków.

25.2.2. Prezydent Miasta Tarnowa

Realizując swoje kompetencje Prezydent Miasta Tarnowa w 2009 r.:

- wydał 492 zarządzenia,
- udzielił 309 odpowiedzi na wnioski i interpelacje radnych,
- udzielił 112 odpowiedzi na wnioski komisji Rady Miejskiej w Tarnowie,
- przyjął do realizacji 161 uchwał Rady Miejskiej w Tarnowie,
- rozpatrzył 12 skarg, w tym 3 negatywnie, 1 pozytywnie, a 8 w inny sposób, tj.: udzielając wyjaśnień, wszczynając postępowanie lub przekazując sprawę wg właściwości,
- wydał 94.622 decyzje administracyjne, od których wniesiono 180 odwołań, z czego organ drugiej instancji uchylił 67 decyzji.

25.2.3. Rady osiedli

W 2009 r. działało 13 jednostek pomocniczych Gminy Miasta Tarnowa - rad osiedli: Strusina, Rzędzin, Gumniska-Zabłocie, Krakowska, Mościce, Chyszów, Klikowa, Krzyż, Jasna, Westerplatte, Legionów, Koszyce, Zielone.

25.2.4. Ciała doradcze

W 2009 r. przy władzach miejskich działało 6 organów o charakterze opiniodawczo-doradczym: Powiatowa Społeczna Rada ds. Osób Niepełnosprawnych przy Prezydencie Miasta Tarnowa, Rada Sportu Gminy Miasta Tarnowa, Rada Kultury Gminy Miasta Tarnowa, Komisja Bezpieczeństwa i Porządku dla Miasta Tarnowa, Miejska Komisja Urbanistyczno-Architektoniczna, Tarnowskie Forum Przedsiębiorczości.

25.2.5. Miejskie jednostki organizacyjne i jednostki powiązane

Zadania własne Gminy Miasta Tarnowa, tj. zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w sferze gospodarki komunalnej, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, edukacji i kultury, lokalnego transportu zbiorowego i budownictwa komunalnego w 2009 r. realizowane były przez: 93 jednostki budżetowe, 6 zakładów budżetowych, 5 miejskich instytucji kultury, 3 publiczne zakłady opieki zdrowotnej oraz 7 spółek prawa handlowego. Ogółem na rzecz Gminy Miasta Tarnowa, w w/w jednostkach pracowało 7.893 osoby.

25.3. Gospodarka

Dzięki dogodnemu usytuowaniu miasta na trasie ważnych gospodarczych szlaków handlowych, obecności wielu międzynarodowych firm, które zdecydowały się na zainwestowanie w mieście oraz dostępności wykwalifikowanej kadry pracowniczej, w Tarnowie panuje przyjazny klimat do inwestowania. Znajduje to odzwierciedlenie w liczbie przedsiębiorców działających na terenie miasta - wg form organizacyjno-prawnych, w Tarnowie działa 10.666 podmiotów gospodarki narodowej (w tym 9.875 przedsiębiorców zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej). Liderem tarnowskich przedsiębiorstw, pod względem przychodów i zatrudnienia, są Zakłady Azotowe w Tarnowie-Mościcach S.A.

W trzech strefach aktywności gospodarczej: Tarnowskiej Podstrefie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie (Czysta I i Czysta II), Parku Przemysłowym „Mechaniczne” i Zielonym Parku Przemysłowym „Kryształowy”, na terenie o powierzchni ok. 51 ha zainwestowało łącznie 28 przedsiębiorstw dając zatrudnienie 449 osobom.

Pomoc publiczna udzielana przez Gminę Miasta Tarnowa, od trzech lat sukcesywnie wzrasta. W 2009 r. wyniosła łącznie 13.824.734,08 zł. Obowiązujące w mieście stawki podatku od nieruchomości od prowadzonej działalności gospodarczej są jednymi z niższych w kraju. Dzięki stosowanym ulgom Tarnów jest coraz bardziej atrakcyjny i ma większe szanse na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy.

25.4. Rynek pracy

W 2009 r. wzrósł poziom stopy bezrobocia o 2 punkty procentowe do poziomu 9,3% (na koniec 2009 r.) przy średniej w województwie 9,7 i ogólnopolskiej 11,94

Poprzez pozyskanie środków finansowych (blisko 25 mln zł) z Funduszu Pracy, rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej i Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych zaktywizowano 1.636 osób bezrobotnych z Tarnowa. Zwiększyła się również liczba bezrobotnych mieszkańców Tarnowa podejmujących działalność gospodarczą - 338 osób (w tym z wykorzystaniem dotacji na rozpoczęcie działalności 248).

25.4. Strategia rozwoju miasta

W 2009 r. konsekwentnie wdrażane były priorytetowe kierunki rozwojowe określone w Programie „Tarnów 2010”. Kontynuowano działania mające na celu wzmocnienie pozycji miasta i uzyskanie przez Tarnów statusu stolicy subregionu, poprzez realizację projektów trzech osi priorytetowych: „Budowa pozycji miasta jako stolicy subregionu”, „Podnoszenie jakości życia mieszkańców”, „Wzmacnianie wewnętrznego potencjału miasta”.

W ramach pierwszej osi przeprowadzono rozpoznanie potrzeb co do kierunków kształcenia przyszłej Akademii Tarnowskiej oraz równoległe rozpoczęto aktywną promocję nauki w mieście, m.in. poprzez wsparcie działalności Tarnowskiego Towarzystwa Naukowego. W odpowiedzi na zapotrzebowanie zgłaszane przez rynek pracy i dążąc do poprawy oferty edukacyjnej miasta w zakresie szkolnictwa specjalistycznego (zawodowego) i artystycznego, zmodernizowano obiekty Tarnowskiego Centrum Kształcenia Praktycznego oraz rozpoczęto rozbudowę Zespołu Szkół Plastycznych.

Celem podnoszenia komfortu życia w mieście prowadzono liczne działania poprawiające układ komunikacyjny. W ramach budowy łącznika z węzłem „Krzyż” autostrady A4 realizowano kompleksową przebudowę skrzyżowania Lwowska-Starodąbrowska-Kołatąja, budowę skrzyżowania u zbiegu ulic Starodąbrowskiej i Mickiewicza, nowy most nad potokiem Wątok. Przystąpiono do prac projektowych przebudowy ulic Dworcowej

i Bandrowskiego, dzięki czemu stworzone zostanie dodatkowe połączenie centrum komunikacyjnego - zespół dworców PKP i PKS - z układem drogowym miasta. Podjęto również starania o budowę wschodniej obwodnicy miasta, która odciąży północno-wschodnią część miasta z nasilonego ruchu drogowego.

Podjęto działania mające na celu zwiększenie atrakcyjności spędzania czasu wolnego w mieście. Rozpoczęto prace nad budową Parku Wodnego, modernizacją Tarnowskiego Teatru oraz odnowiono salę wielofunkcyjną w Pałacu Młodzieży. Powiększono liczbę obiektów sportowych - powstały nowe boiska, uruchomiono także odnowioną krytą pływalnię w Mościcach.

Celem podniesienia atrakcyjności inwestycyjnej miasta, przygotowano program pomocy publicznej regionalnej w formie uchwały zwalniającej od podatku od nieruchomości przedsiębiorców dokonujących nowych inwestycji oraz tworzących nowe miejsca pracy, na obszarach stref aktywności gospodarczej.

25.5. Finanse i majątek

25.5.1 Finanse

Budżet Gminy Miasta Tarnowa na 2009 r. zamknął się kwotą 438.518.176,26 zł po stronie dochodów i kwotą 459.004.823,43 zł po stronie wydatków. Wg stanu na 31 grudnia 2009 r. obciążenie Gminy z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów wyniosło 198.950.758,38 zł, co stanowi 45,37% wykonanych dochodów.

Wszystkie spółki miejskie, których udziałowcem jest Gmina Miasta Tarnowa odnotowały dodatni wynik finansowy (prognozowany). Kwota zysku osiągniętego przez spółki za 2009 r. wynosi 9,6 mln zł, tj. o 33% więcej niż w 2008 r.

Gmina Miasta Tarnowa oraz jej jednostki organizacyjne w 2009 r. realizowały projekty współfinansowane ze źródeł pozabudżetowych o łącznej wartości przekraczającej 85 mln zł, przy dofinansowaniu wysokości ponad 63 mln zł.

W rankingu Gazety Prawnej „Europejska Gmina, Europejskie Miasto 2009” wskazującym, które samorzady mogą poszczycić się największymi osiągnięciami w pozyskiwaniu środków unijnych, miasto Tarnów zajęło 2. miejsce w Małopolsce, biorąc pod uwagę kryterium wielkości pozyskanych środków pochodzących z Programów Operacyjnych.

25.5.2 Majątek

Ogólna wartość majątku Gminy Miasta Tarnowa w ciągu roku wzrosła o ponad 46 mln zł i na koniec 2009 r. wyniosła blisko 807,35 mln zł. W ubiegłym roku Gmina Miasta Tarnowa tytułem gospodarki nieruchomościami osiągnęła dochód wysokości ponad 15 mln zł.

25.6. Inwestycje

Łączne nakłady inwestycyjne miasta w 2009 r. wyniosły niemal 90 mln zł, z czego najwyższą pozycją są w dalszym ciągu inwestycje drogowe (ponad 43 mln zł). Kwotę wydatkowaną na zadania inwestycyjne należy powiększyć o 73 mln zł, stanowiących nakłady inwestycyjne spółek miejskich.

25.7. Stan motoryzacji

Stale rośnie liczba pojazdów zarejestrowanych na terenie miasta. Na koniec roku zarejestrowanych było ogółem 57.625 pojazdów (w tym 42.024 to samochody osobowe), a uprawnionych osób do ich kierowania zarejestrowano 55.473.

25.8. Gospodarka komunalna i ochrona środowiska

W ramach cyklicznie organizowanych zbiórek odpadów wielkogabarytowych w 2009 r. zebrano łącznie ok. 498 ton odpadów, a w ramach jesiennej zbiórki liści zebrano ok. 309 ton liści. Efektem selektywnej zbiórki odpadów było zebranie ok. 113 ton szkła, ok. 59 ton plastiku i ok. 33 ton papieru. Likwidując dzikie wysypiska śmieci, usunięto ok. 267 ton odpadów.

Na skutek powodzi, jaka miała miejsce w czerwcu 2009 r., podjęto szereg działań mających na celu pomoc poszkodowanym przez żywioł. Usuwano liczne szkody powodziowe, oszacowane na ok. 5 mln zł. Opracowano program ochrony przeciwpowodziowej miasta.

W ramach bieżącego utrzymania ulic oraz remontów jezdni i chodników: wykonano nakładki bitumiczne o łącznej powierzchni 70.440 m² na ulicach w mieście, przebudowano chodniki o łącznej powierzchni ok. 16 300 m², zamontowano 310 szt. znaków, 15 szt. progów zwalniających, wyznaczono 20 miejsc postojowych zastrzeżonych dla inwalidów oraz wykonano 18.935 m² oznakowania poziomego.

Stan środowiska w Tarnowie, na tle innych miast naszego województwa jest dobry. Jakość powietrza spełnia dopuszczalne wartości stężeń zanieczyszczeń podstawowych. Wody Dunajca osiągają dobry stan ekologiczny, a rzeki Białej i potoku Wątok są poniżej stanu dobrego (źródła zanieczyszczeń: rolnicze i komunalne).

Podejmowane przez Tarnów w ubiegłym roku liczne przedsięwzięcia na rzecz ochrony środowiska po raz czwarty zostały wyróżnione nagrodą w konkursie „Ekologiczna Gmina Województwa Małopolskiego”, organizowanym przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w kategorii „Edukacja ekologiczna i ochrona przyrody”.

25.9. Zasób lokalowy miasta

Na koniec 2009 r. w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasta Tarnowa wchodziło ogółem 3.157 lokali mieszkalnych (położonych w 125 budynkach stanowiących w 100% własność Gminy Miasta Tarnowa i w 130 budynkach stanowiących własność Gminy i osób fizycznych - Wspólnoty Mieszkaniowe), w tym 297 lokali socjalnych i 11 pomieszczeń tymczasowych. Podjęto działania mające na celu pozyskanie nowych lokali socjalnych, polegające na adaptacji budynku byłego internatu Zespołu Szkół Agrotechnicznych i Samochodowych przy ul. Psyennej w Tarnowie.

25.10. Stan zdrowia Tarnowian i jego ochrona

Miasto Tarnów, podobnie jak subregion tarnowski, charakteryzują stosunkowo niskie współczynniki umieralności, co świadczy o nieco korzystniejszej sytuacji zdrowotnej populacji tego regionu. Największym problem zdrowotnym są choroby układu krążenia, na co wskazuje liczba wykrytych schorzeń (z tendencją wzrostową) w tym zakresie, będąca dominującą przyczyną zgłoszeń w podstawowej opiece zdrowotnej. Kolejnymi najczęściej wykrywanymi schorzeniami jest cukrzyca, a także: choroby układu mięśniowo-stawowego, choroby układu nerwowego oraz choroby tarczycy i choroby nowotworowe.

Gmina Miasta Tarnowa w 2009 r. zrealizowała cały szereg programów zdrowotnych, w ramach których ze świadczeń skorzystało ok. 5.290 osób (dzieci i dorosłych) zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa.

Realizowane były również programy edukacyjno-rehabilitacyjne, które objęły ponad 660 osób (dzieci i dorosłych) zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa.

W ramach programu edukacyjnego w zakresie transplantacji i dawstwa szpiku kostnego przebadano grupę około 60 osób, potencjalnych przyszłych dawców szpiku kostnego.

W 2009 r. zakłady opieki zdrowotnej, których organem założycielskim jest Gmina Miasta Tarnowa świadczyły usługi:

- Specjalistyczny Szpital im. Edwarda Szczeklika wykorzystując bazę 366 łóżek, przyjął 15.610 pacjentów wykonując 97.437 osobodni,
- Zespół Przychodni Specjalistycznych Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie wykonał 299.052 porad lekarskich (z czego ponad 85% to specjalistyczne usługi medyczne wykonane w ramach opieki ambulatoryjnej),
- Mościckie Centrum Medyczne Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie wykonało 103.900 porad lekarsko-dentystycznych (z czego świadczenia z zakresu specjalistycznych usług medycznych stanowiły 45%), w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym Mościckiego Centrum Medycznego przebywało 150 osób na przestrzeni 14.423 osobodni, w oparciu o bazę 40 łóżek,
- w 6 żłobkach z opieki korzystało średnio 360 dzieci (na koniec roku).

25.11. Pomoc społeczna

W ramach wykorzystania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznanych Gminie Miasta Tarnowa w 2009 r. na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych wydatkowano 3.362.043 zł, obejmując pomocą ponad 2.300 osób niepełnosprawnych. 5.224 osób niepełnosprawnych skorzystało z usług przewozowych dofinansowanych przez Gminę Miasta Tarnowa kwotą 57.045 zł.

W ramach aktywizacji zawodowej 38 osób bezrobotnych bez prawa do zasiłków, zamieszkałych na terenie miasta Tarnowa, korzystających z pomocy społecznej, znalazło zatrudnienie w ramach prac społecznie użytecznych w miejskich jednostkach pomocy społecznej, a łączna kwota wypłaconych świadczeń pieniężnych z tego tytułu wyniosła 88.679 zł.

Plan wydatków w 2009 r. na pomoc społeczną wyniósł 15.919.372 zł. W 2009 r. różnymi formami pomocy społecznej objęto 3.952 rodziny. W ramach pomocy społecznej z zakresu dodatków mieszkaniowych dofinansowano 4.583 gospodarstw domowych na ogólną kwotę 4.865.504 zł. Wypłaty świadczeń rodzinnych, zaliczki alimentacyjnej, funduszu alimentacyjnego były finansowane ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowej i zamknęły się ogólną kwotą 21.320.786 zł.

25.12. Edukacja

W 2009 r. w 46 tarnowskich szkołach publicznych kształciło się 21.557 uczniów, a do 53 szkół niepublicznych uczęszczało ponad 6.000 uczniów. Do sześciu przedszkoli niepublicznych, dwóch szkół społecznych oraz jednego przedszkola specjalnego w 2009 r. uczęszczało 352 dzieci. W 2009 r. obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego realizowało 883 dzieci 6-letnich w 28 przedszkolach publicznych, 58 dzieci w 7 przedszkolach niepublicznych, dwóch szkołach społecznych oraz jednym przedszkolu specjalnym. W miejskich szkołach i placówkach oświatowych zatrudnionych było 2.579 nauczycieli (etaty kalkulacyjne).

W 2009 r. miasto realizowało zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów w formach:

- dofinansowania zakupu podręczników (483 uczniów),
- dożywiania (1.495 dzieci i uczniów z 56 placówek),
- „stypendiów unijnych” (480 uczniów),

- stypendiów socjalnych i zasiłków szkolnych (2.190 uczniów),
- dowozów dzieci do szkół (25 uczniów),
- dowozów dzieci niepełnosprawnych (59 dzieci),
- stypendiów Prezydenta Miasta Tarnowa za szczególne osiągnięcia naukowe, artystyczne, wysokie wyniki sportowe oraz pracę na rzecz środowiska lokalnego (84 stypendystów).

25.13. Sport, turystyka i rekreacja

Rok 2009 dla tarnowskiego sportu był pełen sukcesów: tarnowska drużyna żużlowa wywalczyła powrót do ekstraklasy, zawodnicy wspinaczki sportowej, pływania i boksu wywalczyli wysokie lokaty w rozgrywkach krajowych i międzynarodowych.

Kontynuowano systemy nagradzania wybitnych osiągnięć sportowych w formie stypendiów sportowych (81 stypendystów) oraz nagród i wyróżnień dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych (wyróżnienia dla 189 osób).

Z organizowanych przez miasto form wypoczynku w czasie ferii zimowych i wakacji skorzystało łącznie ponad 77 tys. dzieci i młodzieży. W sportowych rozgrywkach międzyszkolnych, organizowanych przez miasto, udział wzięło 15,5 tys. uczestników.

W 2009 r. w Tarnowie działało: 41 uczniowskich klubów sportowych, 6 ognisk Towarzystwa Krzewienia Kultury Fizycznej, 11 towarzystw sportowych, 3 związki sportowe, 22 kluby sportowe i 2 organizacje działające w zakresie turystyki.

25.14. Kultura

Tarnów to miejsce ważnych wydarzeń artystycznych. W 2009 r. w Tarnowie miały miejsce, ogólnopolskie cykliczne imprezy współorganizowane i współfinansowane przez miasto: Tarnowska Nagroda Filmowa, Art.-Fest, Ogólnopolski Festiwal Komедии „TALIA”, Międzynarodowy Festiwal Filmowy „Dozwolone do 21”, Międzynarodowy Festiwal Muzyki Odnalezionej, Ogólnopolski Festiwal „Tydzień Talentów”, Ogólnopolski Festiwal Artystyczny dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej „Śpiewaj z nami”, Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „KLASA-LELIWA”, Tydzień Kultury, Dni Pamięci Żydów Galicyjskich, Tarnów International Jazz Contest.

W ubiegłym roku miały również miejsce inne wydarzenia kulturalne, mianowicie: „Zderzenia 2009”, cykl imprez w ramach obchodów Roku Generała Józefa Bema, imprezy organizowane przez Towarzystwo Literackie im. Adama Mickiewicza Oddział w Tarnowie w ramach obchodów Roku Juliusza Słowackiego.

25.15. Bezpieczeństwo publiczne

W 2009 r. z ogólnej liczby (8.990) stwierdzonych na terenie podległym Komendzie Miejskiej Policji w Tarnowie, 7.440 zostało stwierdzonych na terenie Tarnowa i okolicznych gmin znajdujących się w rejonie działania Komisariatu Policji Tarnów-Centrum i Komisariatu Policji Tarnów-Zachód. W 2009 r. w porównaniu do roku ubiegłego zwiększeniu uległa ogólna wykrywalność przestępstw, która wyniosła 82,9%.

W 2009 r. na terenie miasta Tarnowa nastąpił nieznaczny wzrost w zakresie liczby zaistniałych wypadków drogowych oraz liczby osób rannych przy jednoczesnym, wyraźnym spadku liczby osób, które poniosły śmierć na skutek odniesionych obrażeń ciała w zdarzeniach drogowych. Zmniejszeniu uległa ilość zaistniałych kolizji drogowych.

W 2009 r. funkcjonariusze Straży Miejskiej w Tarnowie interweniowali w 7.983 przypadkach na telefoniczne zgłoszenia mieszkańców Tarnowa. Ujawniono ogółem 10.315 wykroczeń,

w których 2.653 sprawców ukarano mandataми karnymi na łączną kwotę 253.120 zł, sporządzono 484 wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego, oraz pouczone 7.178 osób.

25.16. Promocja miasta

Promocja miasta w 2009 r. w dużej mierze związana była z obchodami Roku Generała Józefa Bema, w ramach których miało miejsce jedyne w skali kraju, a zarazem unikatowe działanie promocyjne w Europie. Była to plenerowa ekspozycja pięćdziesięciometrowej repliki „Panoramy Siedmiogrodzkiej” Jana Styki w skali 1:2,5 na Placu Rybnym, przeniesiona później na plac u zbiegu ulic Krakowskiej i Narutowicza. Replika dzieła Jana Styki wzbudziła ogromne zainteresowanie Tarnowian oraz turystów. Efektem wielkiego zainteresowania tym przedsięwzięciem będzie ekspozycja „Panoramy Siedmiogrodzkiej” w węgierskim mieście Varpolota przez cały 2010 r.

Pozostałe bieżące działania promocyjne koncentrowały się na budowaniu wiarygodności marki Tarnowa wokół największych atutów kulturalnych, gospodarczych, unikatowej estetyki miasta, jego walorów architektonicznych i historycznych w wielu wymiarach, ze szczególnym uwzględnieniem mediów elektronicznych.

W 2009 r. w sposób szczególnie intensywny wzmocniana była pozycja Tarnowa i budowana jego marka poprzez systematyczną i wyrazistą obecność w media-przestrzeni, ze szczególnym uwzględnieniem telewizji i sieci Internet oraz nowoczesnych nośników (tablice świetlne, ekrany w szynobusach). Do nowych form promocji prowadzonych w 2009 r. należy zaliczyć akcję promocyjną „Zmieniamy miejskie przestrzenie” - na autobusach miejskich zostały umieszczone dwie wizualizacje: Parku Wodnego i Tarnowskiego Teatru.

25.17. Organizacje pozarządowe

W 2009 r. Prezydent Miasta Tarnowa pełnił nadzór formalno-prawny nad 320 stowarzyszeniami, fundacjami i oddziałami terenowymi stowarzyszeń, mającymi swoją siedzibę na terenie Tarnowa.

Jak co roku, w 2009 r. organizacje pozarządowe wykonywały zadania publiczne w pięciu sferach: upowszechniania kultury fizycznej i sportu, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży, kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji, ochrony i promocji zdrowia, promocji miasta i pomocy społecznej.

25.18. Infrastruktura informatyczna

W 2009 r. kontynuowano inwestycje w zakresie rozbudowy sieci światłowodowych, realizowane w ramach konsorcjum „MPEC, Tarnowskie Wodociągi, Urząd Miasta Tarnowa” oraz providerów lokalnych.

Rozszerzano sieć usług dostępu do Internetu za pomocą infomatów, zorganizowanych punktów bibliotecznych oraz poprzez budowę sieci HOT-Spotów.

Tarnów przyłączono do sieci akademickiej - autostrady nowoczesnych technologii, poprzez oddanie do użytku węzła internetowej sieci szerokopasmowej „Pionier” w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Tarnowie.

Celem wykorzystania informatyki do polepszenia jakości usług służących do komunikacji na linii urząd-mieszkaniec, urząd-przedsiębiorca dokonano modyfikacji strony internetowej miasta: wdrożono nowoczesny system zwiększający możliwości prezentacji informacji oraz wprowadzający standardy obowiązujące w dzisiejszym Internecie.

Również w 2009 r. dla mieszkańców Tarnowa i okolic uruchomiony został informacyjny serwis SMS w trzech kategoriach tematycznych (kultura, sport, paliwa).

W ubiegłym roku Urząd Miasta Tarnowa po raz pierwszy zrealizował przetarg na „dostawę i instalację sprzętu komputerowego i oprogramowania dla Urzędu Miasta Tarnowa” wykorzystując platformę licytacji elektronicznych Urzędu Zamówień Publicznych.

W ubiegłym roku uruchomiono szereg działań w zakresie usprawnienia systemu komunikacji z mieszkańcem, z pełnym użytkowaniem Elektronicznego Systemu Obiegu Dokumentów na czele. Na chwilę obecną jest możliwe załatwienie sześciu spraw - otrzymanie zaświadczenia czy złożenie przez petenta wniosku bez wizyty w Urzędzie. Stosowne aplikacje zostały uruchomione na platformie E-PUAP. Elementem koniecznym jest posiadanie przez obie strony podpisu kwalifikowanego.

25.19. Nagrody, wyróżnienia, certyfikaty

Realizowana przez władze miejskie polityka zaspokajania potrzeb członków wspólnoty samorządowej Gminy Miasta Tarnowa w sferach gospodarki komunalnej, bezpieczeństwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej, edukacji i kultury, lokalnego transportu zbiorowego i budownictwa komunalnego, jak również realizacja innych zadań własnych gminy, w 2009 r. wielokrotnie została dostrzeżona i wyróżniona przez podmioty niezależne w różnego rodzaju konkursach, plebiscytach i rankingach. Wśród nich na szczególną uwagę zasługują:

- 1) EuroCertyfikat 2008 dla Urzędu Miasta Tarnowa w kategorii „Certyfikat Zarządzania Instytucją (zgodny z systemami jakości)” przyznany przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe (styczeń’2009),
- 2) Tytuł „Lider małopolski” - „Najlepsze przedsięwzięcie roku 2008 w Małopolsce” nadany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski za Tarnowskie Centrum Kształcenia Praktycznego (marzec’2009),
- 3) Tytuł „Samorząd Przyjazny Rowerzystom” przyznany przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski w II Konkursie „Bezpieczne Drogi w Małopolsce - budujemy chodniki i ścieżki rowerowe”, za budowę ścieżek rowerowych w roku 2008 (kwiecień’2009),
- 4) Tarnów miasto na prawach powiatu - laureat w rankingu „Europejska Gmina, Europejskie Miasto w województwie małopolskim” zorganizowanym przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Ministerstwo Finansów i „Gazetę Prawną” (maj’2009),
- 5) Miasto Tarnów - laureat rankingu Samorządów „Rzeczpospolitej” 2009 w kategorii najlepsze miasto na prawach powiatu (lipiec’2009),
- 6) Tarnów - Grand Prix za rok 2009 w kategorii miejscowość/gmina w konkursie „Wielkie Odkrywanie Małopolski 2009” organizowanym pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego (październik’2009),
- 7) Replika panoramy siedmiogrodzkiej w Tarnowie - wyróżnienie za rok 2009 w kategorii atrakcja turystyczna w konkursie „Wielkie Odkrywanie Małopolski 2009” organizowanym pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego (październik’2009),
- 8) Festiwal Teatru Komedii TALIA w Tarnowie - wyróżnienie za rok 2009 w kategorii wydarzenie w konkursie „Wielkie Odkrywanie Małopolski 2009” organizowanym pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego” (październik’2009),
- 9) Dyplom dla Miasta Tarnów za wybitne osiągnięcia w XV Sportowym Turnieju Miast i Gmin Małopolska 2009 odbywającego się w ramach Europejskiego Tygodnia Sportu dla Wszystkich (październik’2009),

- 10) Laureat IV Edycji organizowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie Konkursu „Ekologiczna Gmina Województwa Małopolskiego” w kategorii edukacja ekologiczna i ochrona przyrody (listopad’2009),
- 11) EuroCertyfikat 2009 dla Władz Miasta Tarnowa w kategorii „Certyfikat Zarządzania Instytucją” za nowatorskie zarządzanie miastem przyznany przez Polskie Stowarzyszenie Doradcze i Konsultingowe (listopad’2009).

26. ŹRÓDŁA PRAWA

1. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.)
2. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, 473, z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. - Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.)
5. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.)
6. Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2009 r. Nr 178, poz. 1380, z późn. zm.)
7. Ustawa z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89, z późn. zm.)
8. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.)
10. Ustawa z dnia 18 stycznia 1996 r. o kulturze fizycznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 226 poz. 1675, z późn. zm.)
11. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.)
12. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 z późn. zm.)
13. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.)
14. Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.)
15. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.)
16. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717, z późn. zm.)
17. Ustawa z dnia 10 kwietnia 2003 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 193, poz. 1194 z późn. zm.)
18. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.)
19. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.)
20. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655, z późn. zm.)
21. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.)
22. Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2007 r. Nr 155, poz. 1095, z późn. zm.)

23. Ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. Nr 64, poz. 565, z późn. zm.)
24. Ustawa z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej (Dz. U. Nr 86, poz. 732, z późn. zm.)
25. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o sporcie kwalifikowanym (Dz. U. Nr 155, poz. 1298 z późn. zm.)
26. Ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. Nr 251, poz. 1844, z późn. zm.)
27. Ustawa z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331, z późn. zm.)
28. Ustawa z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. Nr 171, poz. 1206)
29. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.)
30. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. Nr 223, poz. 1458)
31. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 listopada 2006 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 213, poz. 1568, z późn. zm.)
32. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 stycznia 2007 r. w sprawie Biuletynu Informacji Publicznej (Dz. U. Nr 10, poz. 68)
33. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo wychowawczych (Dz. U. Nr 201, poz. 1455)
34. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 15 grudnia 2008 r. w sprawie krakowskiej specjalnej sfery ekonomicznej (Dz. U. Nr 232, poz. 1552, z późn. zm.)
35. Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 8 października 2008 r. w sprawie ogłoszenia roku 2009 Rokiem Rodzinnej Opieki Zastępczej (M. P. z 2008 r. Nr 77 poz. 686)

27. SPIS TABEL I WYKRESÓW

27.1. Spis tabel

Tabela nr 1:Wydane pozwolenia na budowę wg rodzajów obiektów (dla wybranych, głównych rodzajów) w latach 2008-2009.....	10
Tabela nr 2:Liczba ludności Miasta Tarnowa w latach 2008-2009.....	10
Tabela nr 3:Liczba stałych mieszkańców Tarnowa w poszczególnych osiedlach w latach 2008-2009.....	11
Tabela nr 4:Gęstość zaludnienia w 2009 r.....	12
Tabela nr 5:Przyrost naturalny w 2009 r.....	12
Tabela nr 6:Migracje.....	13
Tabela nr 7:Rady osiedli działające na terenie miasta Tarnowa i przewodniczący ich zarządów.....	19
Tabela nr 8:Realizacja zadań objętych budżetem wskazanych przez rady osiedli w 2009 r....	20
Tabela nr 9:Wykaz tarnowskich samorządowych jednostek organizacyjnych oraz jednostek powiązanych.....	28
Tabela nr 10:Ewidencja Działalności Gospodarczej w latach 2006-2009.....	33
Tabela nr 11:Budżet 2009 - wykonanie dochodów według działów klasyfikacji budżetowej.	52
Tabela nr 12:Budżet 2009 - wykonanie dochodów w podziale na najważniejsze źródła dochodów w porównaniu do 2008 r.....	53
Tabela nr 13:Budżet 2009 - wykonanie planu wydatków w ujęciu działowym.....	53
Tabela nr 14:Budżet 2009 - wykonanie wydatków w podziale na działalność bieżącą i majątkową w porównaniu do wykonania za 2008 r.....	54
Tabela nr 15:Struktura kapitałowa miejskich spółek wg stanu na 31 grudnia 2009 r.....	56
Tabela nr 16:Udziały/akcje Gminy Miasta Tarnowa w spółkach wg stanu na 31 grudnia 2009 r.....	57
Tabela nr 17:Wynik finansowy miejskich spółek w 2009 r. – prognoza wg stanu na dzień 31 grudnia.....	57
Tabela nr 18:Mienie rozdysponowane w latach 2008-2009.....	67
Tabela nr 19:Mienie nierozdysponowane w latach 2008-2009.....	67
Tabela nr 20:Grunty w latach 2008-2009.....	68
Tabela nr 21:Nabywanie nieruchomości przez Gminę Miasta Tarnowa w 2009 r.....	69
Tabela nr 22:Sprzedaż nieruchomości przez Gminę Miasta Tarnowa w 2009 r.....	69
Tabela nr 23:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Transport i łączność.....	70
Tabela nr 24:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka ściekowa i ochrona wód.....	71
Tabela nr 25:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka odpadami.....	71
Tabela nr 26:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Utrzymanie zieleni miejskiej.....	72
Tabela nr 27:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Oświetlenie ulic, placów i dróg.	72
Tabela nr 28:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska - pozostałe inwestycje.....	73
Tabela nr 29:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Kultura fizyczna, sport i turystyka.....	73
Tabela nr 30:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Gospodarka mieszkaniowa.....	74
Tabela nr 31:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	74
Tabela nr 32:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Oświata i wychowanie.....	75
Tabela nr 33:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Ochrona zdrowia.....	78
Tabela nr 34:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Pomoc społeczna.....	78

Tabela nr 35:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Polityka społeczna - pozostałe zadania.....	79
Tabela nr 36:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Edukacyjna opieka wychowawcza.....	79
Tabela nr 37:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....	80
Tabela nr 38:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. Administracja publiczna.....	80
Tabela nr 39:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Działalność usługowa.....	81
Tabela nr 40:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Handel.....	81
Tabela nr 41:Wykonanie zadań inwestycyjnych w 2009 r. - Różne rozliczenia.....	82
Tabela nr 42:Wielkość inwestycji w poszczególnych spółkach zrealizowanych w 2009 r.....	82
Tabela nr 43:Szczegółowy wykaz ewidencji pojazdów	87
Tabela nr 44:Stan ewidencji prowadzonych w Wydziale Komunikacji Urzędu Miasta Tarnowa, lata 2008-2009.....	89
Tabela nr 45:Ilość i rodzaj odpadów przyjętych na składowisko w 2009 r.	90
Tabela nr 46:Koszt wykonanych prac remontowo-konserwatorskich w 2009 r.....	100
Tabela nr 47:Wielkości zasobu mieszkaniowego Gminy Miasta Tarnowa w 2009 r.....	106
Tabela nr 48:Wynajem lokali socjalnych z tytułu realizacji wyroków eksmisyjnych w 2009 r.	107
Tabela nr 49:Realizacja wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w 2009 r.....	135
Tabela nr 50:Świadczenia rodzinne wypłacone w 2009 r.....	136
Tabela nr 51:Zaliczka alimentacyjna i fundusz alimentacyjny wypłacone w latach 2008-2009	140
Tabela nr 52:Liczba przyjętych wniosków w 2009 r.....	141
Tabela nr 53:Liczba szkół i placówek oświatowych publicznych, dla których Gmina Miasta Tarnowa jest organem prowadzącym - 2009 r.....	143
Tabela nr 54:Liczba szkół i placówek oświatowych niepublicznych - 2009 r.....	143
Tabela nr 55:Działania Gminy Miasta Tarnowa w zakresie szkolnictwa specjalnego w latach 2008-2009.....	146
Tabela nr 56:Nadzorowane przez miasto placówki zajmujące się szkolnictwem specjalnym w latach 2008-2009.....	147
Tabela nr 57:Oferta edukacyjna tarnowskich uczelni wyższych.....	148
Tabela nr 58:Stypendia unijne dla najzdolniejszych w roku szkolnym 2008/2009.....	151
Tabela nr 59:Stypendia socjalne przyznane w 2009 r.....	152
Tabela nr 60:Poziom zatrudnienia nauczycieli w Tarnowie w latach 2008-2009.....	152
Tabela nr 61:Zajęcia dodatkowe dla uczniów zdolnych w latach 2007-2009.....	160
Tabela nr 62:Przedsięwzięcia Miejskiej Biblioteki Publicznej w 2009 r.	165
Tabela nr 63:Zadania wykonane w 2009 r. w ramach Programu Działań na Rzecz Pomocy Dziecku i Rodzinie dla Miasta Tarnowa na lata 2008-2013.....	170
Tabela nr 64:Uczniowskie kluby sportowe.....	172
Tabela nr 65:Ogniska TKKF.....	174
Tabela nr 66:Towarzystwa sportowe.....	174
Tabela nr 67:Związki sportowe.....	175
Tabela nr 68:Kluby sportowe.....	175
Tabela nr 69:Organizacje działające w zakresie turystyki	176
Tabela nr 70:Zakład budżetowy.....	176
Tabela nr 71:Stypendia sportowe przyznane w 2009 r.....	177
Tabela nr 72:Nagrody i wyróżnienia dla zawodników, trenerów i działaczy sportowych przyznane w 2009 r.....	177
Tabela nr 73:Realizacja Programu „Ferie zimowe Tarnów 2009”.....	178

Tabela nr 74:Realizacja miejskiego Projektu „Lato w Mieście - Bezpieczne Wakacje Tarnów 2009”	178
Tabela nr 75:Sportowe rozgrywki międzyszkolne 2009 r.	178
Tabela nr 76:Dotacje na realizację zadań w zakresie sportu kwalifikowanego udzielone przez Gminę Miasta Tarnowa w latach 2008-2009.	178
Tabela nr 77:Liczba osób zatrzymanych na gorącym uczynku w latach 2008-2009.	181
Tabela nr 78:Liczba ujawnionych wybranych wykroczeń w latach 2008-2009.	183
Tabela nr 79:Ogólna represja w latach 2008-2009.	183
Tabela nr 80:Zdarzenia drogowe w latach 2008-2009.	184
Tabela nr 81:Porównanie ilości zdarzeń w latach 2006-2009, miasto Tarnów.	185
Tabela nr 82:System kierowania Urzędem Miasta Tarnowa wg stanu na 31 grudnia 2009 r.	191
Tabela nr 83:Szkolenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w 2009 r.	194
Tabela nr 84:Respondenci ankiety wizerunkowej.	216
Tabela nr 85:Udział Tarnowskiego Centrum Informacji w imprezach promocyjnych w 2009 r.	219
Tabela nr 86:Międzynarodowa współpraca Tarnowa.	225
Tabela nr 87:Stowarzyszenia, których uczestniczy miasto Tarnów.	229
Tabela nr 88:Współpraca miasta z innymi jednostkami samorządu terytorialnego.	230
Tabela nr 89:Liczba organizacji pozarządowych w Tarnowie w 2009 r.	231
Tabela nr 90:Sfery zadań publicznych zrealizowanych przez organizacje pozarządowe w Tarnowie w 2009 r.	232
Tabela nr 91:Struktura zgłaszanych spraw pisemnie (ze względu na przedmiot sporu) w latach 2006-2009.	236

27.2. Spis wykresów

Liczba ludności Tarnowa w latach 2006-2009	11
Przyrost naturalny w latach 2006-2009	12
Migracje w latach 2006-2009	13
Zmiany w ewidencji działalności gospodarczej - dynamika w latach 2007-2009 (2006=100%)	34
Struktura przemysłowa przedsiębiorstw działających w Tarnowie, według kodów PKD	34
Poziom bezrobocia w Tarnowie w latach 2006-2009	42
Stopa bezrobocia w Tarnowie w latach 2006-2009	43
Stopa bezrobocia w małopolskich powiatach na tle całego kraju - stan na koniec 2009 r.	43
Liczba ofert pracy w Tarnowie w latach 2006-2009	44
Bezrobotni mieszkańcy, którzy podjęli działalność gospodarczą w latach 2006-2009	45
Środki FP i EFS oraz z rezerwy MPiPS w latach 2006-2009	46
Osoby bezrobotne i poszukujące pracy z Tarnowa zaktywizowane w ramach programów wsparcia finansowanych z EFS i FP w 2009 r.	46
Wynik finansowy miejskich spółek w latach 2006-2009 (wg stanu na dzień 31 grudnia każdego roku)	58
Nakłady inwestycyjne spółek miejskich w latach 2006-2009	83
Liczba zarejestrowanych pojazdów w latach 2006-2009	88
Liczba zarejestrowanych pojazdów wg stanu na 31 grudnia 2009 r.	88
Przychody i koszty działalności ZKM w latach 2008-2009	98
Kwota wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w latach 2006-2009 (wg zasobów)	135
Liczba wypłat dodatków mieszkaniowych w Tarnowie w latach 2006-2009 (wg zasobów)	136
Wypłacone zasiłki rodzinne - kwota świadczeń w latach 2006-2009	137
Wypłacone zasiłki rodzinne - liczba świadczeń w latach 2006-2009	137

Kwota świadczeń rodzinnych (bez zasiłków rodzinnych) wypłaconych w latach 2006-2009	138
Liczba świadczeń rodzinnych (bez zasiłków rodzinnych) wypłaconych w latach 2006-2009	139
Liczba świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w latach 2006-2009	140
Kwota świadczeń alimentacyjnych wypłaconych w latach 2006-2009	141
Liczba przyjętych wniosków w latach 2006-2009	142
Przestępstwa popełnione na terenie Powiatu Tarnowskiego w odniesieniu do województwa małopolskiego w 2009 r.	180
Przestępstwa stwierdzone w 2009 r. - miasto Tarnów na tle Powiatu Tarnowskiego	180
Ogólna wykrywalność przestępstw w latach 2006-2009	181
Osoby zatrzymane na gorącym uczynku w latach 2006-2009	182
Ogólna represja w latach 2006-2009	184
Ilość zdarzeń w latach 2006-2009, miasto Tarnów	186
Działania kontrolno-rozpoznawcze w latach 2006-2009, miasto Tarnów	186
Poziom zatrudnienia w Urzędzie Miasta Tarnowa w latach 2007-2009 (wg stanu na 31 XII każdego roku)	193
Poziom wykształcenia pracowników Urzędu Miasta Tarnowa w latach 2006-2009	193
Dotacje na rzecz organizacji pozarządowych w latach 2006-2009	231
Wartość spraw (w przeliczeniu na gotówkę) załatwionych dla konsumentów pozytywnie w latach 2006-2009	235
Wartość spraw nieewidencjonowanych (w przeliczeniu na gotówkę) załatwionych korzystnie dla konsumentów w latach 2006-2009	235
Liczba przyjętych i prowadzonych spraw na piśmie w latach 2006-2009	237
Liczba udzielonych porad w latach 2006-2009	238
Liczba spraw, w których zwrócono się do sądów w latach 2006-2009	239